

PRODUKTIES K.G. Tegen DE STAAT inzake HED. STEUN CORLEGGWELD IRAN

LIJST VAN PRODUKTIES ZIJDENS EISERS

1. Resoluties van de Veiligheidsraad inzake Irak
2. Recente brieven van regering aan de Tweede Kamer inzake Nederlandse steun aan (eventueel) oorlogsgeweld jegens Irak
3. Handelen in strijd met het internationaal recht door de Verenigde Staten tijdens de Golfoorlog 1991
4. Het ontbreken van een mandaat van de Veiligheidsraad aan de Verenigde Staten voor het gebruik van oorlogsgeweld tegen Irak
5. Escalatiedreiging van het onrechtmatige oorlogsgeweld jegens Irak
6. Perscensuur door de Verenigde Staten tijdens de Golfoorlog
7. Bewapeningspolitiek reacties bij derde landen op de Golfoorlog
8. De mythe van de Amerikaanse precisie-wapens
9. Voortgang programma tot liquidatie massavernietigingsmiddelen in Irak
10. Gematigde reactie van Nederland en de internationale gemeenschap op het gebruik van chemische wapens door Irak tegen de Koerden en het Nederlandse standpunt over chemische wapens
11. Statuten van eisers-rechtspersonen
12. Uitspraak van het Internationaal Gerechtshof over de rechtmatigheid van het gebruik van kernwapens van 8 juli 1996 (los bijgevoegd)
13. Memorandum van de Ned. regering inzake officiële Ned. standpunt over rechtmatigheid van kernwapengebruik d.d. 16 juni 1995
14. Uitspraak Human Rights Committee van 29 april 1993 inzake E. Wobbes et al / The Netherlands

Prod. 1

RESOLUTIES VAN DE VEILIGHEIDSRaad INZAKE IRAK

Resolution 678 (1990) of 29 November 1990

The Security Council,

Recalling, and reaffirming its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990 and 677 (1990) of 28 November 1990,

Noting that, despite all efforts by the United Nations, Iraq refuses to comply with its obligation to implement resolution 660 (1990) and the above-mentioned subsequent resolutions, in flagrant contempt of the Security Council,

Mindful of its duties and responsibilities under the Charter of the United Nations for the maintenance and preservation of international peace and security,

Determined to secure full compliance with its decisions,

Acting under Chapter VII of the Charter,

1. *Demands that Iraq comply fully with resolution 660 (1990) and all subsequent relevant resolutions, and decides, while maintaining all its decisions, to allow Iraq one final opportunity, as a pause of goodwill, to do so;*
2. *Authorizes Member States co-operating with the Government of Kuwait, unless Iraq on or before 15 January 1991 fully implements, as set forth in paragraph 1 above, the foregoing resolutions, to use all necessary means to uphold and implement resolution 660 (1990) and all subsequent relevant resolutions and to restore international peace and security in the area;*
3. *Requests all States to provide appropriate support for the actions undertaken in pursuance of paragraph 2 of the present resolution;*
4. *Requests the States concerned to keep the Security Council regularly informed on the progress of actions undertaken pursuant to paragraphs 2 and 3 of the present resolution;*
5. *Decides to remain seized of the matter.*

Adopted by 12 votes to 2 (Cuba, Yemen), with 1 abstention (China).

Resolution 687 (1991) of 3 April 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 677 (1990) of 28 November 1990, 678 (1990) of 29 November 1990 and 686 (1991) of 2 March 1991,

Welcoming the restoration to Kuwait of its sovereignty, independence and territorial integrity and the return of its legitimate Government,

Affirming the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq, and noting the intention expressed by the Member States cooperating with Kuwait under paragraph 2 of resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end as soon as possible consistent with paragraph 8 of resolution 686 (1991),

Reaffirming the need to be assured of Iraq's peaceful intentions in the light of its unlawful invasion and occupation of Kuwait,

Taking note of the letter sent by the Minister for Foreign Affairs of Iraq on 27 February 1991 and those sent pursuant to resolution 686 (1991),

Noting that Iraq and Kuwait, as independent sovereign States, signed at Baghdad on 4 October 1963 "Agreed Minutes Between the State of Kuwait and the Republic of Iraq Regarding the Restoration of Friendly Relations, Recognition and Related Matters", thereby recognizing formally the boundary between Iraq and Kuwait and the allocation of islands, which were registered with the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and in which Iraq recognized the independence and complete sovereignty of the State of Kuwait within its borders as specified and accepted in the letter of the Prime Minister of Iraq dated 21 July 1932, and as accepted by the Ruler of Kuwait in his letter dated 10 August 1932,

Conscious of the need for demarcation of the said boundary,

Conscious also of the statements by Iraq threatening to use weapons in violation of its obligations under the Geneva Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925, and of its prior use of chemical weapons and affirming that grave consequences would follow any further use by Iraq of such weapons,

Recalling that Iraq has subscribed to the Declaration adopted by all States participating in the Conference of States Parties to the 1925 Geneva Protocol and Other Interested States, held in Paris from 7 to 11 January 1989, establishing the objective of universal elimination of chemical and biological weapons,

Recalling also that Iraq has signed the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972,

Noting the importance of Iraq ratifying this Convention,

Noting moreover the importance of all States adhering to this Convention and encouraging its forthcoming Review Conference to reinforce the authority, efficiency and universal scope of the convention,

Stressing the importance of an early conclusion by the Conference on Disarmament of its work on a Convention on the Universal Prohibition of Chemical Weapons and of universal adherence thereto,

Aware of the use by Iraq of ballistic missiles in unprovoked attacks and therefore of the need to take specific measures in regard to such missiles located in Iraq,

Concerned by the reports in the hands of Member States that Iraq has attempted to acquire materials for a nuclear-weapons programme contrary to its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1986,

Recalling the objective of the establishment of a nuclear-weapons-free zone in the region of the Middle East,

Conscious of the threat that all weapons of mass destruction pose to peace and security in the area and of the need to work towards the establishment in the Middle East of a zone free of such weapons,

Conscious also of the objective of achieving balanced and comprehensive control of armaments in the region,

Conscious further of the importance of achieving the objectives noted above using all available means, including a dialogue among the States of the region,

Noting that resolution 686 (1991) marked the lifting of the measures imposed by resolution 661 (1990) in so far as they applied to Kuwait,

Noting that despite the progress being made in fulfilling the obligations of resolution 686 (1991), many Kuwaiti and third country nationals are still not accounted for and property remains unreturned,

Recalling the International Convention against the Taking of Hostages, opened for signature at New York on 18 December 1979, which categorizes all acts of taking hostages as manifestations of international terrorism,

Deploing threats made by Iraq during the recent conflict to make use of terrorism against targets outside Iraq and the taking of hostages by Iraq,

Taking note with grave concern of the reports of the Secretary-General of 20 March 1991 and 28 March 1991, and conscious of the necessity to meet urgently the humanitarian needs in Kuwait and Iraq,

Bearing in mind its objective of restoring international peace and security in the area as set out in recent resolutions of the Security Council,

Conscious of the need to take the following measures acting under Chapter VII of the Charter,

1. *Affirms* all thirteen resolutions noted above, except as expressly changed below to achieve the goals of this resolution, including a formal cease-fire;

A

2. *Demands* that Iraq and Kuwait respect the inviolability of the international boundary and the allocation of islands set out in the "Agreed Minutes Between the State of Kuwait and the Republic of Iraq Regarding the Restoration of Friendly Relations, Recognition and Related Matters", signed by them in the exercise of their sovereignty at Baghdad on 4 October 1963 and registered with the United Nations and published by the United Nations in document 7063, United Nations, Treaty Series, 1964;

3. *Calls upon* the Secretary-General to lend his assistance to make arrangements with Iraq and Kuwait to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait, drawing on appropriate material, including the map transmitted by Security Council document S/22412 and to report back to the Security Council within one month;

4. *Decides* to guarantee the inviolability of the above-mentioned international boundary and to take as appropriate all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations;

B

5. *Requests* the Secretary-General, after consulting with Iraq and Kuwait, to submit within three days to the Security Council for its approval a plan for the immediate deployment of a United Nations observer unit to monitor the Khor Abdullah and a demilitarized zone, which is hereby established, extending ten kilometres into Iraq and five kilometres into Kuwait from the boundary referred to in the "Agreed Minutes Between the State of Kuwait and the Republic of Iraq Regarding the Restoration of Friendly Relations, Recognition and Related Matters" of 4 October 1963; to deter violations of the boundary through its presence in and surveillance of the demilitarized zone; to observe any hostile or potentially hostile action mounted from the territory of one State to the other; and for the Secretary-General to report regularly to the Security Council on the operations of the unit, and immediately if there are serious violations of the zone or potential threats to peace;

6. *Notes* that as soon as the Secretary-General notifies the Security Council of the completion of the deployment of the United Nations observer unit, the conditions will be established for the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end consistent with resolution 686(1991);

C

7. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Geneva Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925, and to ratify the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972;

8. *Decides* that Iraq shall unconditionally accept the destruction, removal, or rendering harmless, under international supervision, of:

(a) All chemical and biological weapons and all stocks of agents and all related subsystems and components and all research, development, support and manufacturing facilities;

(b) All ballistic missiles with a range greater than 150 kilometres and related major parts, and repair and production facilities;

9. *Decides*, for the implementation of paragraph 8 above, the following:

(a) Iraq shall submit to the Secretary-General, within fifteen days of the adoption of the present resolution, a declaration of the locations, amounts and types of all items specified in paragraph 8 and agree to urgent, on-site inspection as specified below;

(b) The Secretary-General, in consultation with the appropriate Governments and, where appropriate, with the Director-General of the World Health Organization, within forty-five days of the passage of the present resolution, shall develop, and submit to the Council for approval, a plan calling for the completion of the following acts within forty-five days of such approval:

(i) The forming of a Special Commission, which shall carry out immediate on-site inspection of Iraq's biological, chemical and missile capabilities, based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the Special Commission itself;

(ii) The yielding by Iraq of possession to the Special Commission for destruction, removal or rendering harmless, taking into account the requirements of public safety, of all items specified under paragraph 8 (a) above, including items at the additional locations designated by the Special

Commission under paragraph 9 (b) (i) above and the destruction by Iraq, under the supervision of the Special Commission, of all its missile capabilities, including launchers, as specified under paragraph 8 (b) above;

(iii) The provision by the Special Commission of the assistance and co-operation to the Director-General of the International Atomic Energy Agency required in paragraphs 12 and 13 below;

10. *Decides* that Iraq shall unconditionally undertake not to use, develop, construct or acquire any of the items specified in paragraphs 8 and 9 above and requests the Secretary-General, in consultation with the Special Commission, to develop a plan for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with this paragraph, to be submitted to the Security Council for approval within one hundred and twenty days of the passage of this resolution;

11. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968;

12. *Decides* that Iraq shall unconditionally agree not to acquire or develop nuclear weapons or nuclear-weapons-usable material or any subsystems or components or any research, development, support or manufacturing facilities related to the above; to submit to the Secretary-General and the Director-General of the International Atomic Energy Agency within fifteen days of the adoption of the present resolution a declaration of the locations, amounts, and types of all items specified above; to place all of its nuclear-weapons-usable materials under the exclusive control, for custody and removal, of the International Atomic Energy Agency, with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General discussed in paragraph 9 (b) above; to accept, in accordance with the arrangements provided for in paragraph 13 below, urgent on-site inspection and the destruction, removal or rendering harmless as appropriate of all items specified above; and to accept the plan discussed in paragraph 13 below for the future ongoing monitoring and verification of its compliance with these undertakings;

13. *Requests* the Director-General of the International Atomic Energy Agency, through the Secretary-General, with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General in paragraph 9 (b) above, to carry out immediate on-site inspection of Iraq's nuclear capabilities based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the Special Commission; to develop a plan for submission to the Security Council within forty-five days calling for the destruction, removal, or rendering harmless as appropriate of all items listed in paragraph 12 above; to carry out the plan within forty-five days following approval by the Security Council; and to develop a plan, taking into account the rights and obligations of Iraq under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968, for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with paragraph 12 above, including an inventory of all nuclear material in Iraq subject to the Agency's verification and inspections of the International Atomic Energy Agency to confirm that the Agency's safeguards cover all relevant nuclear activities in Iraq, to be submitted to the Security Council for approval within one hundred and twenty days of the passage of the present resolution;

14. *Takes note* that the actions to be taken by Iraq in paragraphs 8, 9, 10, 11, 12 and 13 of the present resolution represent steps towards the goals of establishing in the Middle East a zone free from weapons of mass destruction and all missiles for their delivery and the objective of a global ban on chemical weapons;

D

15. *Requests* the Secretary-General to report to the Security Council on the steps taken to facilitate the return of all Kuwaiti property seized by Iraq, including a list of any property that Kuwait claims has not been returned or which has not been returned intact;

E

16. *Reaffirms* that Iraq, without prejudice to the debts and obligations of Iraq arising prior to 2 August 1990, which will be addressed through the normal mechanisms, is liable under international law for any direct loss, damage, including environmental damage and the depletion of natural resources, or injury to foreign Governments, nationals and corporations, as a result of Iraq's unlawful invasion and occupation of Kuwait;

17. *Decides* that all Iraqi statements made since 2 August 1990 repudiating its foreign debt are null and void, and demands that Iraq adhere scrupulously to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt;

18. *Decides also* to create a fund to pay compensation for claims that fall within paragraph 16 above and to establish a Commission that will administer the fund;

19. *Directs* the Secretary-General to develop and present to the Security Council for decision, no later than thirty days following the adoption of the present resolution, recommendations for the fund to meet the requirement for the payment of claims established in accordance with paragraph 18 above and for a programme to implement the decisions in paragraphs 16, 17 and 18 above, including: administration of the fund; mechanisms for determining the appropriate level of Iraq's contribution to the fund based on a percentage of the value of the exports of petroleum and petroleum products from Iraq not to exceed a figure to be suggested to the Council by the Secretary-General, taking into account the requirements of the people of Iraq, Iraq's payment capacity as assessed in conjunction with the international financial institutions taking into consideration external debt service, and the needs of the Iraqi economy; arrangements for ensuring that payments are made to the fund; the process by which funds will be allocated and claims paid; appropriate procedures for evaluating losses, listing claims and verifying their validity and resolving disputed claims in respect of Iraq's liability as specified in paragraph 16 above; and the composition of the Commission designated above;

E

20. *Decides*, effective immediately, that the prohibitions against the sale or supply to Iraq of commodities or products, other than medicine and health supplies, and prohibitions against financial transactions related

thereto contained in resolution 661 (1990) shall not apply to foodstuffs notified to the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait or, with the approval of that Committee, under the simplified and accelerated "no-objection" procedure, to materials and supplies for essential civilian needs as identified in the report of the Secretary-General dated 20 March 1991, and in any further findings of humanitarian need by the Committee;

21. *Decides* that the Security Council shall review the provisions of paragraph 20 above every sixty days in the light of the policies and practices of the Government of Iraq, including the implementation of all relevant resolutions of the Security Council, for the purpose of determining whether to reduce or lift the prohibitions referred to therein;

22. *Decides* that upon the approval by the Security Council of the programme called for in paragraph 19 above and upon Council agreement that Iraq has completed all actions contemplated in paragraphs 8, 9, 10, 11, 12 and 13 above, the prohibitions against the import of commodities and products originating in Iraq and the prohibitions against financial transactions related thereto contained in resolution 661 (1990) shall have no further force or effect;

23. *Decides* that, pending action by the Security Council under paragraph 22 above, the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) shall be empowered to approve, when required to assure adequate financial resources on the part of Iraq to carry out the activities under paragraph 20 above, exceptions to the prohibition against the import of commodities and products originating in Iraq;

24. *Decides* that, in accordance with resolution 661 (1990) and subsequent related resolutions and until a further decision is taken by the Security Council, all States shall continue to prevent the sale or supply, or the promotion or facilitation of such sale or supply, to Iraq by their nationals, or from their territories or using their flag vessels or aircraft, of:

(a) Arms and related *matériel* of all types, specifically including the sale or transfer through other means of all forms of conventional military equipment, including for paramilitary forces, and spare parts and components and their means of production, for such equipment;

(b) Items specified and defined in paragraphs 8 and 12 above not otherwise covered above;

(c) Technology under licensing or other transfer arrangements used in the production, utilization or stockpiling of items specified in subparagraphs (a) and (b) above;

(d) Personnel or materials for training or technical support services relating to the design, development, manufacture, use, maintenance or support of items specified in subparagraphs (a) and (b) above;

25. *Calls upon* all States and international organizations to act strictly in accordance with paragraph 24 above, notwithstanding the existence of any contracts, agreements, licences or any other arrangements;

26. *Requests* the Secretary-General, in consultation with appropriate Governments, to develop within sixty days, for the approval of the Security Council, guidelines to facilitate full international implementation of paragraphs 24 and 25 above and paragraph 27 below, and to make them available to all States and to establish a procedure for updating these guidelines periodically;

27. *Calls upon* all States to maintain such national controls and procedures and to take such other actions consistent with the guidelines to be established by the Security Council under paragraph 26 above as may be necessary to ensure compliance with the terms of paragraph 24 above, and calls upon international organizations to take all appropriate steps to assist in ensuring such full compliance;

28. *Agrees* to review its decisions in paragraphs 22, 23, 24 and 25 above, except for the items specified and defined in paragraphs 8 and 12 above, on a regular basis and in any case one hundred and twenty days following passage of the present resolution, taking into account Iraq's compliance with the resolution and general progress toward the control of armaments in the region;

29. *Decides* that all States, including Iraq, shall take the necessary measures to ensure that no claim shall lie at the instance of the Government of Iraq, or of any person or body in Iraq, or of any person claiming through or for the benefit of any such person or body, in connection with any contract or other transaction where its performance was affected by reason of the measures taken by the Security Council in resolution 661 (1990) and related resolutions;

G

30. *Decides* that, in furtherance of its commitment to facilitate the repatriation of all Kuwaiti and third country nationals, Iraq shall extend all necessary cooperation to the International Committee of the Red Cross, providing lists of such persons, facilitating the access of the International Committee of the Red Cross to all such persons wherever located or detained and facilitating the search by the International Committee of the Red Cross for those Kuwaiti and third country nationals still unaccounted for;

31. *Invites* the International Committee of the Red Cross to keep the Secretary-General apprised as appropriate of all activities undertaken in connection with facilitating the repatriation or return of all Kuwaiti and third country nationals or their remains present in Iraq on or after 2 August 1990;

H

32. *Requires* Iraq to inform the Security Council that it will not commit or support any act of international terrorism or allow any organization directed towards commission of such acts to operate within its territory and to condemn unequivocally and renounce all acts, methods and practices of terrorism;

I

33. *Declares* that, upon official notification by Iraq to the Secretary-General and to the Security Council of its acceptance of the provisions above, a formal cease-fire is effective between Iraq and Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990);

34. Decides to remain seized of the matter and to take such further steps as may be required for the implementation of the present resolution and to secure peace and security in the area.

Adopted by 12 votes to 1 (Cuba), with 2 abstentions (Ecuador, Yemen).

'5. Subject to prior notification to the Committee of the flight and its contents, the Committee hereby gives general approval under paragraph 4 (b) of resolution 670 (1990) of 25 September 1990 for all flights which carry only foodstuffs or supplies intended strictly for medical purposes. This procedure applies equally to the civilian and humanitarian imports referred to in paragraph 3, the supply of which is subject to the no-objection procedure laid down in paragraph 4.

'6. It notes with satisfaction that the Government of Iraq has assured Mr. Ahtisaari's mission that it would accept a system of monitoring of imports and their utilization. The Secretary-General is requested, in consultation with the Government of Iraq and the International Committee of the Red Cross, to arrange for such a system of on-the-spot monitoring to proceed in conjunction with the despatch of United Nations personnel to Iraq to supervise the effective utilization, for the benefit of the civilian population in all areas, of all imports to be established under the responsibility of the United Nations.'

"I have the honour to request that you bring the above-mentioned decision to the attention of all States."

In a letter dated 26 March 1991,³⁵ addressed to the President of the Security Council for the attention of members of the Council, the Secretary-General referred to the letter of 19 March 1991 from the President of the Security Council³⁷ and informed the President that he had, on 26 March 1991, designated Mr. Richard Foran, Assistant Secretary-General, Office of General Services, Department of Administration and Management, as the official responsible for coordinating the return of property from Iraq to Kuwait.

At its 2981st meeting, on 3 April 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 687 (1991)
of 3 April 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 677 (1990) of 28 November 1990, 678 (1990) of 29 November 1990 and 686 (1991) of 2 March 1991,

Welcoming the restoration to Kuwait of its sovereignty, independence and territorial integrity and the return of its legitimate Government,

Affirming the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq, and noting the intention expressed by the Member States cooperating with Kuwait under paragraph 2 of resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end as soon as possible consistent with paragraph 8 of resolution 686 (1991),

Reaffirming the need to be assured of Iraq's peaceful intentions in the light of its unlawful invasion and occupation of Kuwait,

Taking note of the letter dated 27 February 1991 from the Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs of Iraq addressed to the President of the Security Council⁴¹ and of his letters of the same date addressed to the President of the Council and to the Secretary-General,⁴⁰ and those letters dated 3 March⁴⁶ and 5 March⁴⁷ he addressed to them, pursuant to resolution 686 (1991),

Noting that Iraq and Kuwait, as independent sovereign States, signed at Baghdad on 4 October 1963 "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters",⁴⁸ thereby formally recognizing the boundary between Iraq and Kuwait and the allocation of islands, which Agreed Minutes were registered with the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and in which Iraq recognized the independence and complete sovereignty of the State of Kuwait with its boundaries as specified in the letter of the Prime Minister of Iraq dated 21 July 1932 and as accepted by the ruler of Kuwait in his letter dated 10 August 1932,

Conscious of the need for demarcation of the said boundary,

Conscious also of the statements by Iraq threatening to use weapons in violation of its obligations under the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925,⁴⁹ and of its prior use of chemical weapons, and affirming that grave consequences would follow any further use by Iraq of such weapons,

Recalling that Iraq has subscribed to the Final Declaration adopted by all States participating in the Conference of States Parties to the 1925 Geneva Protocol and Other Interested States, held in Paris from 7 to 11 January 1989,⁵⁰ establishing the objective of universal elimination of chemical and biological weapons,

Recalling also that Iraq has signed the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972,⁶¹

Noting the importance of Iraq ratifying the Convention,

Noting also the importance of all States adhering to the Convention and encouraging its forthcoming review conference to reinforce the authority, efficiency and universal scope of the Convention,

Stressing the importance of an early conclusion by the Conference on Disarmament of its work on a convention on the universal prohibition of chemical weapons and of universal adherence thereto,

Aware of the use by Iraq of ballistic missiles in unprovoked attacks and therefore of the need to take specific measures in regard to such missiles located in Iraq,

Concerned by the reports in the hands of Member States that Iraq has attempted to acquire materials for a nuclear-weapons programme contrary to its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968,⁶²

Recalling the objective of the establishment of a nuclear-weapon-free zone in the region of the Middle East,

Conscious of the threat that all weapons of mass destruction pose to peace and security in the area and of the need to work towards the establishment in the Middle East of a zone free of such weapons,

Conscious also of the objective of achieving balanced and comprehensive control of armaments in the region,

Conscious further of the importance of achieving the objectives noted above using all available means, including a dialogue among the States of the region,

Noting that resolution 686 (1991) marked the lifting of the measures imposed by resolution 661 (1990) in so far as they applied to Kuwait,

Noting also that despite the progress being made in fulfilling the obligations of resolution 686 (1991), many Kuwaiti and third-State nationals are still not accounted for and property remains unreturned,

Recalling the International Convention against the Taking of Hostages,⁶³ opened for signature in New York on 18 December 1979, which categorizes all acts of taking hostages as manifestations of international terrorism,

Deploring threats made by Iraq during the recent conflict to make use of terrorism against targets outside Iraq and the taking of hostages by Iraq,

Taking note with grave concern of the reports transmitted by the Secretary-General on 20 March⁶⁴ and 28 March 1991,⁶⁴ and conscious of the necessity to meet urgently the humanitarian needs in Kuwait and Iraq,

Bearing in mind its objective of restoring international peace and security in the area as set out in its recent resolutions,

Conscious of the need to take the following measures acting under Chapter VII of the Charter,

1. *Affirms all thirteen resolutions noted above, except as expressly changed below to achieve the goals of the present resolution, including a formal cease-fire;*

A

2. *Demands that Iraq and Kuwait respect the inviolability of the international boundary and the allocation of islands set out in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters",⁶⁵ signed by them in the exercise of their sovereignty at Baghdad on 4 October 1963 and registered with the United Nations;*

3. *Calls upon the Secretary-General to lend his assistance to make arrangements with Iraq and Kuwait to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait, drawing on appropriate material including the maps transmitted with the letter dated 28 March 1991 addressed to him by the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the United Nations,⁶⁶ and to report back to the Council within one month;*

4. *Decides to guarantee the inviolability of the above-mentioned international boundary and to take, as appropriate, all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations;*

B

5. *Requests the Secretary-General, after consulting with Iraq and Kuwait, to submit within three days to the Council for its approval a plan for the immediate deployment of a United Nations observer unit to monitor the Khawr 'Abd Allah and a demilitarized zone, which is hereby established, extending ten kilometres into Iraq and five kilometres into Kuwait from the boundary referred to in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters"; to deter violations of the boundary through its presence in and surveillance of the demilitarized zone and to observe any hostile or potentially hostile action mounted from the territory of one State against the other; and also requests the Secretary-General to report regularly to the Council on the operations of the unit and to do so immediately if there are serious violations of the zone or potential threats to peace;*

6. *Notes* that as soon as the Secretary-General notifies the Council of the completion of the deployment of the United Nations observer unit, the conditions will be established for the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end consistent with resolution 686 (1991);

C

7. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925,⁵⁹ and to ratify the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972;⁶¹

8. *Decides* that Iraq shall unconditionally accept the destruction, removal, or rendering harmless, under international supervision, of:

(a) All chemical and biological weapons and all stocks of agents and all related subsystems and components and all research, development, support and manufacturing facilities related thereto;

(b) All ballistic missiles with a range greater than one hundred and fifty kilometres, and related major parts and repair and production facilities;

9. *Decides also*, for the implementation of paragraph 8, the following:

(a) Iraq shall submit to the Secretary-General, within fifteen days of the adoption of the present resolution, a declaration on the locations, amounts and types of all items specified in paragraph 8 and agree to urgent, on-site inspection as specified below;

(b) The Secretary-General, in consultation with the appropriate Governments and, where appropriate, with the Director-General of the World Health Organization, within forty-five days of the adoption of the present resolution shall develop and submit to the Council for approval a plan calling for the completion of the following acts within forty-five days of such approval:

(i) The forming of a special commission which shall carry out immediate on-site inspection of Iraq's biological, chemical and missile capabilities, based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the special commission itself;

(ii) The yielding by Iraq of possession to the Special Commission for destruction, removal or rendering harmless, taking into account the requirements of public safety, of all items specified under paragraph 8 (a), including items at the

additional locations designated by the Special Commission under paragraph (i) and the destruction by Iraq, under the supervision of the Special Commission, of all its missile capabilities, including launchers, as specified under paragraph 8 (b);

(iii) The provision by the Special Commission to the Director General of the International Atomic Energy Agency of the assistance and cooperation required in paragraphs 12 and 13;

10. *Decides further* that Iraq shall unconditionally undertake not to use, develop, construct or acquire any of the items specified in paragraphs 8 and 9, and requests the Secretary-General, in consultation with the Special Commission, to develop a plan for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with the present paragraph, to be submitted to the Council for approval within one hundred and twenty days of the passage of the present resolution;

11. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, of 1 July 1968;⁶²

12. *Decides* that Iraq shall unconditionally agree not to acquire or develop nuclear weapons or nuclear-weapon-usable material or any subsystems or components or any research, development, support or manufacturing facilities related to the above; to submit to the Secretary-General and the Director General of the International Atomic Energy Agency within fifteen days of the adoption of the present resolution a declaration of the locations, amounts and types of all items specified above; to place all of its nuclear-weapon-usable materials under the exclusive control, for custody and removal, of the Agency, with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General discussed in paragraph 9 (b); to accept, in accordance with the arrangements provided for in paragraph 13, urgent on-site inspection and the destruction, removal or rendering harmless as appropriate of all items specified above; and to accept the plan discussed in paragraph 13 for the future ongoing monitoring and verification of its compliance with these undertakings;

13. *Requests* the Director General of the International Atomic Energy Agency, through the Secretary-General and with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General referred to in paragraph 9 (b), to carry out immediate on-site inspection of Iraq's nuclear capabilities based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the Special Commission; to develop a plan for submission to the Council within forty-five days calling for the destruction, removal or rendering harmless as appropriate of all items listed in paragraph 12; to carry out the plan within forty-five days following approval by the Council and to develop a plan, taking into account the rights and obligations of Iraq under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with paragraph 12, including an inventory of all nuclear material in Iraq subject to the Agency's verification and inspections to confirm that

Agency safeguards cover all relevant nuclear activities in Iraq, to be submitted to the Council for approval within one hundred and twenty days of the adoption of the present resolution;

F

14. *Notes* that the actions to be taken by Iraq in paragraphs 8 to 13 represent steps towards the goal of establishing in the Middle East a zone free from weapons of mass destruction and all missiles for their delivery and the objective of a global ban on chemical weapons;

D

15. *Requests* the Secretary-General to report to the Council on the steps taken to facilitate the return of all Kuwaiti property seized by Iraq, including a list of any property that Kuwait claims has not been returned or which has not been returned intact;

E

16. *Reaffirms* that Iraq, without prejudice to its debts and obligations arising prior to 2 August 1990, which will be addressed through the normal mechanisms, is liable under international law for any direct loss, damage - including environmental damage and the depletion of natural resources - or injury to foreign Governments, nationals and corporations as a result of its unlawful invasion and occupation of Kuwait;

17. *Decides* that all Iraqi statements made since 2 August 1990 repudiating its foreign debt are null and void, and demands that Iraq adhere scrupulously to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt;

18. *Decides also* to create a fund to pay compensation for claims that fall within paragraph 16 and to establish a commission that will administer the fund;

19. *Directs* the Secretary-General to develop and present to the Council for decision, no later than thirty days following the adoption of the present resolution, recommendations for the Fund to be established in accordance with paragraph 18 and for a programme to implement the decisions in paragraphs 16 to 18, including the following: administration of the Fund; mechanisms for determining the appropriate level of Iraq's contribution to the Fund, based on a percentage of the value of its exports of petroleum and petroleum products, not to exceed a figure to be suggested to the Council by the Secretary-General, taking into account the requirements of the people of Iraq, Iraq's payment capacity as assessed in conjunction with the international financial institutions taking into consideration external debt service, and the needs of the Iraqi economy; arrangements for ensuring that payments are made to the Fund; the process by which funds will be allocated and claims paid; appropriate procedures for evaluating losses, listing claims and verifying their validity, and resolving disputed claims in respect of Iraq's liability as specified in paragraph 16; and the composition of the Commission designated above;

20. *Decides*, effective immediately, that the prohibitions against the sale or supply to Iraq of commodities or products other than medicine and health supplies, and prohibitions against financial transactions related thereto contained in resolution 661 (1990), shall not apply to foodstuffs notified to the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait or, with the approval of that Committee, under the simplified and accelerated "no-objection" procedure, to materials and supplies for essential civilian needs as identified in the report to the Secretary-General dated 20 March 1991,³³ and in any further findings of humanitarian need by the Committee;

21. *Decides* to review the provisions of paragraph 20 every sixty days in the light of the policies and practices of the Government of Iraq, including the implementation of all relevant resolutions of the Council, for the purpose of determining whether to reduce or lift the prohibitions referred to therein;

22. *Decides also* that upon the approval by the Council of the programme called for in paragraph 19 and upon Council agreement that Iraq has completed all actions contemplated in paragraphs 8 to 13, the prohibitions against the import of commodities and products originating in Iraq and the prohibitions against financial transactions related thereto contained in resolution 661 (1990) shall have no further force or effect;

23. *Decides further* that, pending action by the Council under paragraph 22, the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait shall be empowered to approve, when required to assure adequate financial resources on the part of Iraq to carry out the activities under paragraph 20, exceptions to the prohibition against the import of commodities and products originating in Iraq;

24. *Decides* that, in accordance with resolution 661 (1990) and subsequent related resolutions and until it takes a further decision, all States shall continue to prevent the sale or supply to Iraq, or the promotion or facilitation of such sale or supply, by their nationals or from their territories or using their flag vessels or aircraft, of:

(a) Arms and related *matériel* of all types, specifically including the sale or transfer through other means of all forms of conventional military equipment, including for paramilitary forces, and spare parts and components and their means of production for such equipment;

(b) Items specified and defined in paragraphs 8 and 12 not otherwise covered above;

(c) Technology under licensing or other transfer arrangements used in the production, utilization or stockpiling of items specified in paragraphs (a) and (b);

(d) Personnel or materials for training or technical support services relating to the design, development, manufacture, use, maintenance or support of items specified in paragraphs (a) and (b);

25. *Calls upon* all States and international organizations to act strictly in accordance with paragraph 24, notwithstanding the existence of any contracts, agreements, licences or any other arrangements;

26. *Requests* the Secretary-General, in consultation with appropriate Governments, to develop within sixty days, for the approval of the Council, guidelines to facilitate full international implementation of paragraphs 24, 25 and 27, and to make them available to all States and to establish a procedure for updating these guidelines periodically;

27. *Calls upon* all States to maintain such national controls and procedures and to take such other actions consistent with the guidelines to be established by the Council under paragraph 26 as may be necessary to ensure compliance with the terms of paragraph 24, and calls upon international organizations to take all appropriate steps to assist in ensuring such full compliance;

28. *Agrees* to review its decisions in paragraphs 22 to 25, except for the items specified and defined in paragraphs 8 and 12, on a regular basis and in any case one hundred and twenty days following the adoption of the present resolution, taking into account Iraq's compliance with the resolution and general progress towards the control of armaments in the region;

29. *Decides* that all States, including Iraq, shall take the necessary measures to ensure that no claim shall lie at the instance of the Government of Iraq, or of any person or body in Iraq, or of any person claiming through or for the benefit of any such person or body, in connection with any contract or other transaction where its performance was affected by reason of the measures taken by the Council in resolution 661 (1990) and related resolutions;

G

30. *Decides* that, in furtherance of its commitment to facilitate the repatriation of all Kuwaiti and third-State nationals, Iraq shall extend all necessary cooperation to the International Committee of the Red Cross by providing lists of such persons, facilitating the access of the International Committee to all such persons wherever located or detained and facilitating the search by the International Committee for those Kuwaiti and third-State nationals still unaccounted for;

31. *Invites* the International Committee of the Red Cross to keep the Secretary-General apprised, as appropriate, of all activities undertaken in connection with facilitating the repatriation or return of all Kuwaiti and third-State nationals or their remains present in Iraq on or after 2 August 1990;

H

32. *Requires* Iraq to inform the Council that it will not commit or support any act of international terrorism or allow any organization directed towards commission of such acts to operate within its territory and to condemn unequivocally and renounce all acts, methods and practices of terrorism;

I

33. *Declares* that, upon official notification by Iraq to the Secretary-General and to the Security Council of its acceptance of the above provisions, a formal cease-fire is effective between Iraq and Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990);

34. *Decides* to remain seized of the matter and to take such further steps as may be required for the implementation of the present resolution and to secure peace and security in the region.

Adopted at the 2981st meeting by 12 votes to 1 (Cuba) with 2 abstentions (Ecuador, Yemen).

Decision

At its 2983rd meeting, on 9 April 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: report of the Secretary-General on the implementation of paragraph 5 of Security Council resolution 687 (1991) (S/22454 and Add.1-3)".⁷

Resolution 689 (1991) of 9 April 1991

The Security Council,

Recalling its resolution 687 (1991) of 3 April 1991,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Approves* the report of the Secretary-General of 5 and 9 April 1991 on the implementation of paragraph 5 of Security Council resolution 687 (1991);⁶⁶

2. *Notes* that the decision to set up an observer unit was taken in paragraph 5 of resolution 687 (1991) and that the unit can be terminated only by a further decision of the Council; the Council shall therefore review the question of its termination or continuation every six months;

"The members of the Security Council have considered the report of the Secretary-General of 19 December 1991 on his mission of good offices in Cyprus.¹²²

"The members of the Council expressed their deep gratitude to the Secretary-General for his long and tireless efforts in seeking a just and lasting solution to the Cyprus question. They noted with appreciation that thanks to his efforts, progress was made during this year towards achieving an overall framework agreement.

"The members of the Council reaffirmed the Council's position as expressed in its previous resolutions, especially in resolutions 649 (1990) of 12 March 1990 and 716 (1991) of 11 October 1991.

"The members of the Council were unanimous in endorsing the report and observations of the Secretary-General. They fully shared his view that a solution of the Cyprus problem is long overdue. The mere maintenance of the status quo does not constitute a solution. They called on the leaders of the two communities and of Greece and

Turkey to devote their full energies to the early achievement of this objective.

"The members of the Council reiterated the Council's position that the convening of a high-level international meeting chaired by the Secretary-General in which the two communities and Greece and Turkey would participate represents an effective mechanism for concluding an overall framework agreement.

"The members of the Council requested the leaders of the two communities and of Greece and Turkey to cooperate fully with the Secretary-General in completing on an urgent basis the set of ideas on an overall framework agreement.

"The members of the Council requested the Secretary-General to report to the Security Council by April 1992 whether sufficient progress has been made to convene the high-level international meeting and, should conditions not be ripe, to convey to the Council the set of ideas as they will have evolved by that time with his assessment of the situation."

LETTER DATED 2 APRIL 1991 FROM THE PERMANENT REPRESENTATIVE OF TURKEY TO THE UNITED NATIONS
ADDRESSED TO THE PRESIDENT OF THE SECURITY COUNCIL

LETTER DATED 4 APRIL 1991 FROM THE CHARGE D'AFFAIRES A.I. OF THE PERMANENT MISSION OF FRANCE
TO THE UNITED NATIONS ADDRESSED TO THE PRESIDENT OF THE SECURITY COUNCIL

Decision

At its 2982nd meeting, on 5 April 1991, the Council decided to invite the representatives of Canada, Denmark, Germany, Greece, the Islamic Republic of Iran, Iraq, Ireland, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Pakistan, Portugal, Spain, Sweden and Turkey to participate, without vote, in the discussion of the item entitled:

"Letter dated 2 April 1991 from the Permanent Representative of Turkey to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22435);"

"Letter dated 4 April 1991 from the Charge d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22442)."

Resolution 688 (1991)
of 5 April 1991

The Security Council,

Mindful of its duties and its responsibilities under the Charter of the United Nations for the maintenance of international peace and security,

Recalling the provisions of Article 2, paragraph 7, of the Charter,

Gravely concerned by the repression of the Iraqi civilian population in many parts of Iraq, including most recently in Kurdish-populated areas, which led to a massive flow of refugees towards and across international frontiers and to cross-border incursions which threaten international peace and security in the region,

Deeply disturbed by the magnitude of the human suffering involved,

Taking note of the letters dated 2 and 4 April 1991, respectively, from the representatives of Turkey and France to the United Nations addressed to the President of the Security Council,¹²³

Taking note also of the letters dated 3 and 4 April 1991 from the Permanent Representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations addressed to the Secretary-General,¹²⁴

Reaffirming the commitment of all Member States to respect the sovereignty, territorial integrity and political independence of Iraq and of all States in the region,

Bearing in mind the report transmitted by the Secretary-General on 20 March 1991,¹²⁵

1. *Condemns* the repression of the Iraqi civilian population in many parts of Iraq, including most recently in Kurdish-populated areas, the consequences of which threaten international peace and security in the region;
2. *Demands* that Iraq, as a contribution to removing the threat to international peace and security in the region, immediately end this repression, and in the same context expresses the hope that an open dialogue will take place to ensure that the human and political rights of all Iraqi citizens are respected;
3. *Insists* that Iraq allow immediate access by international humanitarian organizations to all those in need of assistance in all parts of Iraq and make available all necessary facilities for their operations;
4. *Requests* the Secretary-General to pursue his humanitarian efforts in Iraq and to report forthwith, if appropriate on

the basis of a further mission to the region, on the plight of the Iraqi civilian population, and in particular the Kurdish population, suffering from the repression in all its forms inflicted by the Iraqi authorities;

5. *Also requests* the Secretary-General to use all the resources at his disposal, including those of the relevant United Nations agencies, to address urgently the critical needs of the refugees and displaced Iraqi population;
6. *Appeals* to all Member States and to all humanitarian organizations to contribute to these humanitarian relief efforts;
7. *Demands* that Iraq cooperate with the Secretary-General to these ends;
8. *Decides* to remain seized of the matter.

Adopted at the 2982nd meeting by 10 votes to 3 (Cuba, Yemen, Zimbabwe), with 2 abstentions (China, India).

CENTRAL AMERICA: EFFORTS TOWARDS PEACE¹²⁵

Decisions

In a letter dated 22 April 1991,¹²⁶ the Secretary-General informed the Security Council that the tour of duty of Brigadier-General Lewis Mackenzie, who had been serving as acting Chief Military Observer since 18 December 1990, would come to an end on 13 May 1991 and that following the usual consultations with the parties concerned, it was his intention to appoint Brigadier-General Victor Suanzes Pardo (Spain) to the post of Chief Military Observer of the United Nations Observer Group in Central America as from 13 May 1991, subject to extension of the mandate of the Group. The Government of Spain had informed the Secretary-General that it was prepared to make the services of Brigadier-General Suanzes available to the United Nations.

In a letter dated 24 April 1991,¹²⁷ the President of the Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 22 April 1991¹²⁶ concerning your intention to appoint Brigadier-General Victor Suanzes Pardo (Spain) to the post of Chief Military Observer of the United Nations Observer Group in Central America has been brought to the attention of the members of the Security Council. They agree with the proposal contained in your letter."

At its 2986th meeting, on 6 May 1991, the Council discussed the item entitled "Central America: efforts towards peace - report of the Secretary-General (S/22543)".⁷

Resolution 691 (1991) of 6 May 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 637 (1989) of 27 July 1989, 644 (1989) of 7 November 1989 and 675 (1990) of 5 November 1990, as well as the statement made by the President of the Security Council on its behalf on 7 November 1989,¹²⁸

1. *Approves* the report of the Secretary-General of 29 April 1991;¹²⁹
2. *Decides* to extend, under its authority, the mandate of the United Nations Observer Group in Central America, as defined in resolution 644 (1989), for a further period of six months, that is until 7 November 1991, bearing in mind the report of the Secretary-General and the need to continue to monitor expenditures carefully during this period of increasing demands on peace-keeping resources;
3. *Requests* the Secretary-General to keep the Security Council fully informed of further developments and to report

4. *Reiterates* that the Force should fully implement its mandate as defined in resolutions 425 (1978), 426 (1978) and all other relevant resolutions;

5. *Requests* the Secretary-General to continue consultations with the Government of Lebanon and other parties directly concerned with the implementation of the present resolution and to report to the Security Council thereon.

Adopted unanimously at the 2997th meeting.

Decisions

At the same meeting, following the adoption of resolution 701 (1991), the President made the following statement on behalf of the Council:²⁶

"The members of the Security Council have noted with appreciation the report of the Secretary-General on the United Nations Interim Force in Lebanon²⁷ submitted in conformity with resolution 684 (1991) of 30 January 1991.

"They reaffirm their commitment to the full sovereignty, independence, territorial integrity and national unity of Lebanon within its internationally recognized boundaries. In this context, they assert that any State shall refrain from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purposes of the United Nations.

"As the Council extends the mandate of the Force for a further interim period on the basis of resolution 425 (1978) of 19 March 1978, the members of the Council again stress the need for the implementation of that resolution in all its aspects. They express their appreciation for the continuing efforts of the Secretary-General and his staff in this regard. They reiterate their full support for the Taif Agreement and commend the Lebanese Government for the recent successful deployment of its army in the Sidon and Tyre regions in the process of extending its authority over all Lebanese territory.

"The members of the Council take this opportunity to commend the troops of the Force and the troop-contributing countries for their sacrifices and commitment to the cause of international peace and security under difficult circumstances."

At its 3019th meeting, on 29 November 1991, the Council discussed the item entitled "The situation in the Middle East: report of the Secretary-General on the United Nations Disengagement Observer Force (S/23233 and Corr.1)".²⁷

Resolution 722 (1991) of 29 November 1991

The Security Council,

Having considered the report of the Secretary-General on the United Nations Disengagement Observer Force,²⁸

Decides:

(a) To call upon the parties concerned to implement immediately its resolution 338 (1973) of 22 October 1973;

(b) To renew the mandate of the United Nations Disengagement Observer Force for another period of six months, that is, until 31 May 1992;

(c) To request the Secretary-General to submit, at the end of this period, a report on the developments in the situation and the measures taken to implement resolution 338 (1973).

Adopted unanimously at the 3019th meeting

Decision

At the same meeting, following the adoption of resolution 722 (1991), the President made the following statement:²⁹

"In connection with the resolution just adopted on the renewal of the mandate of the United Nations Disengagement Observer Force, I have been authorized to make the following complementary statement on behalf of the Security Council:

"As is known, the report of the Secretary-General on the United Nations Disengagement Observer Force²⁸ states, in paragraph 24: 'Despite the present quiet in the Israel-Syria sector, the situation in the Middle East as a whole continues to be potentially dangerous and is likely to remain so, unless and until a comprehensive settlement covering all aspects of the Middle East problem can be reached.' That statement of the Secretary-General reflects the view of the Security Council."

THE SITUATION BETWEEN IRAN AND IRAQ³⁰

Decision

At its 2976th meeting, on 31 January 1991, the Council decided to invite the representatives of the Islamic Republic of Iran and Iraq to participate without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iran and Iraq: report of the Secretary-General on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group (S/22148)".⁹

Resolution 685 (1991) of 31 January 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 598 (1987) of 20 July 1987, 619 (1988) of 9 August 1988, 631 (1989) of 8 February 1989, 642 (1989) of 29 September 1989, 651 (1990) of 29 March 1990, 671 (1990) of 27 September 1990 and 676 (1990) of 28 November 1990,

Having considered the report of the Secretary-General on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group of 28 January 1991,³¹ and taking note of the observations expressed therein.

1. *Decides* to extend the mandate of the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group for a further period of one month, that is, until 28 February 1991, as recommended by the Secretary-General;

2. *Requests* the Secretary-General to submit, during February 1991, a report on his further consultations with the parties about the future of the Group, together with his recommendations on this matter.

Adopted unanimously at the 2976th meeting

Decisions

In a letter dated 26 February 1991 addressed to the President of the Security Council,³² the Secretary-General referred to paragraph 26 of his report on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group of 28 January 1991,³¹ in which he stated that after the implementation of paragraphs 1 and 2 of Security Council resolution 598 (1987) of 20 July 1987 had been completed, he intended to begin contacts with the parties on the manner in which he would pursue the other tasks entrusted to him by that resolution. He stated that these tasks envisaged a political role for the Secretary-General. In particular, some of the remaining paragraphs of the resolution required him to explore certain issues in consultation with the Islamic Republic of Iran and Iraq. Another paragraph requested him to examine, in consultation with those two countries as well as with other States of the region, measures to enhance the security and stability of the region. In the

Secretary-General's opinion such tasks would be facilitated by the establishment in the region, and particularly in the Islamic Republic of Iran and Iraq, of civilian offices, which with appropriate Headquarters support would help him to carry on his work and to have a better assessment of developments in the area. For the reasons stated in the Observations section of his report of 26 February 1991 on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group,³³ he had decided to recommend that the mission's mandate not be extended. At the same time, the continued presence of a few military observers attached to those civilian offices which would be located in the Islamic Republic of Iran and Iraq would allow the Organization to respond promptly to any request from the parties to investigate matters for which military expertise would be required. The Secretary-General trusted that this arrangement would meet with the concurrence of the members of the Council. He requested the President to bring the matter to the attention of the members of the Security Council.

In a letter dated 28 February 1991,³⁴ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 26 February 1991³² was brought to the attention of the members of the Security Council, who considered the matter in consultations held on 27 February 1991.

"The members of the Council agreed with the observations and recommendations contained in the report of 26 February 1991 on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group for the period 28 January 1991 to 25 February 1991³³ and concurred with the arrangements proposed in the report and the letter.

"The members of the Council express their gratitude to you personally and their appreciations to the members of the Group on the successful completion of their important task."

In a letter dated 23 May 1991³⁵ addressed to the President of the Security Council, for the attention of the members of the Council, the Secretary-General stated that following his last report on the United Nations Iran-Iraq Military Observer Group, dated 26 February 1991,³³ and the follow-up exchange of letters dated 26³² and 28 February 1991,³⁴ he had continued his efforts towards the full implementation of Council resolution 598 (1987) of 20 July 1987. In this context he wished to inform the Council that, in pursuance of the mandate entrusted to him by paragraph 7 of that resolution, and in consultation with the Government of the Islamic Republic of Iran, he had asked former Under-Secretary-General Abdulrahim A. Farah to lead a team of experts who would make an exploratory visit to the Islamic Republic of Iran towards the end of May. It was anticipated that the team would remain in the area for an initial period of two to three weeks. The Secretary-General also stated that in the implementation of his mandate under paragraph 7 of resolution 598 (1987) he was also in contact with the Government of Iraq.

THE SITUATION BETWEEN IRAQ AND KUWAIT³⁶

Decisions

At its 2977th meeting, the first and public part of which (S/PV.2977 (Part I)) was held on 13 February 1991, the Council started its consideration of the item entitled:

"The situation between Iraq and Kuwait:

"Letter dated 23 January 1991 from the Permanent Representatives of Algeria, the Libyan Arab Jamahiriya, Mauritania, Morocco and Tunisia to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22135);⁹

"Letter dated 24 January 1991 from the Permanent Representative of Yemen to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22144);⁹

"Letter dated 28 January 1991 from the Permanent Representative of Cuba to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22157).⁹

At the same meeting, the Council decided, by a vote on a motion under rule 48 of the Council's provisional rules of procedure, that the meeting would be continued in private with the understanding that attendance and requests for participation would be treated in the normal manner for public meetings, that rule 51 of the provisional rules of procedure would not be invoked and that the verbatim record of the meeting would be circulated in all the working languages as an unrestricted document in accordance with rule 49 of the provisional rules of procedure.

Adopted by 9 votes to 2 (Cuba, Yemen), with 4 abstentions (China, Ecuador, India, Zimbabwe).

Accordingly, the agenda for the 2977th meeting was issued in two parts to reflect the public character of the first part of the meeting (S/Agenda/2977 (Part I)) and the private character of the resumed meeting (S/Agenda/2977 (Part II) and Rev.1).

Pursuant to the decision taken by the Council at its 2977th (Part I) meeting, on 13 February 1991, the second part of the 2977th meeting of the Council was held in private with five suspensions and resumptions (S/PV.2977 (Part II) (closed), S/PV.2977 (Part II) (closed-resumption 1), S/PV.2977 (Part II) (closed-resumption 2), S/PV.2977 (Part II) (closed-resumption 3), S/PV.2977 (Part II) (closed-resumption 4) and S/PV.2977 (Part II) (closed-resumption 5)).

The following communiqué³⁷ was issued by the Secretary-General at the close of the private part of the 2977th meeting on 2 March 1991 in accordance with rule 55 of the provisional rules of procedure of the Council:

"OFFICIAL COMMUNIQUE OF THE SECURITY COUNCIL ON ITS 2977TH (RESUMED AND CLOSED) MEETING

"Held in private in the Security Council Chamber at Headquarters, New York, on

"Thursday, 14 February 1991, at 3.30 p.m.

"Friday, 15 February 1991, at 3.30 p.m.

"Saturday, 16 February 1991, at 11 a.m.

"Saturday, 23 February 1991, at 10.30 a.m.

"Monday, 25 February 1991, at 11 a.m. and

"Saturday, 2 March 1991, at 6 p.m.

"At its resumed 2977th meeting, held in private on 14, 15, 16, 23 and 25 February and 2 March 1991, the Security Council continued its consideration of the item entitled 'The situation between Iraq and Kuwait'.

"On 14 February 1991, the President, with the consent of the Council, invited the representatives of Argentina, Australia, Bangladesh, Brazil, Brunei Darussalam, Bulgaria, Canada, Chile, Colombia, the Comoros, Cyprus, Czechoslovakia, Denmark, Egypt, Finland, Germany, Greece, Honduras, Hungary, Iceland, Indonesia, the Islamic Republic of Iran, Iraq, Ireland, Israel, Italy, Japan, Kuwait, Liechtenstein, Luxembourg, Malaysia, Mexico, Myanmar, the Netherlands, New Zealand, Norway, Pakistan, Peru, the Philippines, Poland, Portugal, Qatar, Saudi Arabia, Senegal, Singapore, South Africa, Spain, the Sudan, Sweden, the Syrian Arab Republic, Thailand, Turkey, the Ukrainian Soviet Socialist Republic, the United Arab Emirates, Uruguay, Venezuela and Yugoslavia, at their request, to participate in the discussion without the right to vote in accordance with the relevant provisions of the Charter and rule 37 of the Council's provisional rules of procedure.

"In response to requests dated 13 February 1991 from the Permanent Representative of Egypt to the United Nations, in his capacity as current Chairman of the Islamic Group at the United Nations,³⁸ and the Permanent Representative of Belgium to the United Nations,³⁹ respectively, the President, with the consent of the Council, extended invitations under rule 39 of the Council's provisional rules of procedure to Mr. Engin Ansay, Permanent Observer of the Organization of the Islamic Conference to the United Nations, and Mrs. Arlette Laurent, Chargé d'affaires of the delegation of the Commission of the European Communities.

"Statements were made by the representatives of Kuwait, the United States of America, Yemen, Cuba,

Zaire and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. The President made a statement. Statements were made by the representatives of Saudi Arabia, Qatar, Iraq, China, Romania, Austria, Ecuador, Belgium and the Union of Soviet Socialist Republics.

"On 15 February, statements were made by the representatives of India, France, Cuba, Japan, Canada, Italy, Australia, Chile, Germany, the Netherlands, Malaysia, Yugoslavia, the United States of America, the Islamic Republic of Iran and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

"On 16 February, statements were made by the representatives of Pakistan, the Sudan, Mexico, Turkey, Sweden, Saudi Arabia, Kuwait, Iraq, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, the United States of America, the Union of Soviet Socialist Republics and Austria. The representative of Cyprus made a statement. Statements were made by the representatives of the United States and Yemen and by the President, speaking in his capacity as the representative of Zimbabwe.

"On 23 February, statements were made by the representatives of the Union of Soviet Socialist Republics, the United States of America, China, India, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Austria, Cuba, France, Belgium, Ecuador, Yemen and Romania. The Secretary-General made a statement. The representatives of Kuwait, Egypt, Zaire and Iraq made statements.

"On 25 February, statements were made by the representatives of the Union of Soviet Socialist Republics, Yemen, the United States of America, India, Kuwait, Iraq, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, China, Zaire, Cuba and Belgium.

"On 2 March, the President made a statement."

At its 2978th meeting, on 2 March 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq, Kuwait and Saudi Arabia to participate in the discussion of the item entitled: "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 686 (1991)
of 2 March 1991

The Security Council,

Recalling and reaffirming its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 677 (1990) of 28 November 1990 and 678 (1990) of 29 November 1990,

Recalling the obligations of Member States under Article 25 of the Charter of the United Nations,

Recalling also paragraph 9 of resolution 661 (1990) regarding assistance to the Government of Kuwait and paragraph 3 (c) of that resolution regarding supplies strictly for medical purposes and, in humanitarian circumstances, food-stuffs,

Taking note of the letters dated 27 February 1991 from the Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs of Iraq addressed to the President of the Security Council and to the Secretary-General, confirming Iraq's agreement to comply fully with all of the resolutions noted above,⁴⁰ and of his letter of the same date addressed to the President of the Security Council stating Iraq's intention to release prisoners of war immediately,⁴¹

Noting the suspension of offensive combat operations by the forces of Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990),

Bearing in mind the need to be assured of Iraq's peaceful intentions, and the objective expressed in resolution 678 (1990) of restoring international peace and security in the region,

Underlining the importance of Iraq taking the necessary measures which would permit a definitive end to the hostilities,

Affirming the commitment of all Member States to the independence, sovereignty and territorial integrity of Iraq and Kuwait, and noting the intention expressed by the Member States cooperating with Kuwait under paragraph 2 of resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end as soon as possible consistent with achieving the objectives of that resolution,

Acting under Chapter VII of the Charter,

1. *Affirms* that all twelve resolutions noted above continue to have full force and effect;

2. *Demands* that Iraq implement its acceptance of all twelve resolutions noted above and in particular that Iraq:

(a) *Rescind immediately its actions purporting to annex Kuwait;*

(b) *Accept in principle its liability under international law for any loss, damage or injury arising in regard to Kuwait and third States and their nationals and corporations, as a result of the invasion and illegal occupation of Kuwait by Iraq;*

(c) *Immediately release under the auspices of the International Committee of the Red Cross, Red Cross Societies or Red Crescent Societies all Kuwaiti and third-State nationals detained by Iraq and return the remains of any deceased Kuwaiti and third-State nationals so detained;*

(d) Immediately begin to return all Kuwaiti property seized by Iraq, the return to be completed in the shortest possible period;

3. *Also demands* that Iraq:

(a) Cease hostile or provocative actions by its forces against all Member States, including missile attacks and flights of combat aircraft;

(b) Designate military commanders to meet with counterparts from the forces of Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990) to arrange for the military aspects of a cessation of hostilities at the earliest possible time;

(c) Arrange for immediate access to and release of all prisoners of war under the auspices of the International Committee of the Red Cross and return the remains of any deceased personnel of the forces of Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990);

(d) Provide all information and assistance in identifying Iraqi mines, booby traps and other explosives as well as any chemical and biological weapons and material in Kuwait, in areas of Iraq where forces of Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990) are present temporarily, and in the adjacent waters;

4. *Recognizes* that during the period required for Iraq to comply with paragraphs 2 and 3 above, the provisions of paragraph 2 of resolution 678 (1990) remain valid;

5. *Welcomes* the decision of Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990) to provide access to and commence immediately the release of Iraqi prisoners of war under the auspices of the International Committee of the Red Cross, as required by the terms of the Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War, of 12 August 1949;⁴²

6. *Requests* all Member States, as well as the United Nations, the specialized agencies and other international organizations in the United Nations system, to take all appropriate action to cooperate with the Government and people of Kuwait in the reconstruction of their country;

7. *Decides* that Iraq shall notify the Secretary-General and the Security Council when it has taken the actions set out above;

8. *Also decides*, in order to secure the rapid establishment of a definitive end to the hostilities, to remain actively seized of the matter.

Adopted at the 2978th meeting by 11 votes to 1 (Cuba), with 3 abstentions (China, India, Yemen).

Decisions

At its 2979 meeting, on 3 March 1991, the Council continued its consideration of the item.

At the same meeting, following consultations among the members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the members of the Council:⁴³

"The Security Council welcomes the decisions taken to date relating to food and medical needs by the Security Council Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait, including those just taken to facilitate the provision of humanitarian assistance including infant formula and water purification material.

"It calls upon the Committee to continue to act promptly on requests submitted to it for humanitarian assistance.

"It urges the Committee to pay particular attention to the findings and recommendations on critical medical/public health and nutritional conditions in Iraq which have been and will continue to be submitted to it by the World Health Organization, the United Nations Children's Fund, the International Committee of the Red Cross and other relevant organizations, consistent with the relevant resolutions, and urges these humanitarian agencies to play an active role in this process and co-operate closely with the Committee in its work.

"The Council welcomes the Secretary-General's announcement that he plans to send urgently a mission led by Under-Secretary-General Martti Ahtisaari comprising representatives of the appropriate United Nations agencies to Iraq and Kuwait to assess the humanitarian needs arising in the immediate post-crisis environment. The Council invites the Secretary-General to keep it informed in the shortest possible time on the progress of his mission, on which it pledges to take immediate action."

In a letter dated 1 March 1991,⁴⁴ the Secretary-General informed the President of the Security Council that the Permanent Representative of Kuwait to the United Nations had addressed a letter to the Secretary-General on 27 February 1991,⁴⁵ in which, on behalf of his Government, he had requested the Secretary-General to authorize the immediate dispatch of a mission to Kuwait. In that letter, a copy of which was annexed to the Secretary-General's letter, it was requested that the mission include representatives from the United Nations Environment Programme, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the United Nations Children's Fund and the World Health Organization and assess the loss of life incurred during the Iraqi occupation of Kuwait, examine the practices by the Iraqi occupation forces against the civilian population of Kuwait and the damages inflicted on the general infrastructures in Kuwait and guide Kuwait in drawing

up the requirements for the reconstruction of the country. In view of the fact that this request had direct bearing on Security Council resolution 674 (1990) of 29 October 1990, the Secretary-General requested the guidance of the members of the Council.

In a letter dated 6 March 1991,⁴⁶ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that I have brought your letter dated 1 March 1991⁴⁴ and its enclosure to the attention of the Council members. They have considered the matter, and they would welcome your responding positively to the request contained in the letter dated 27 February 1991 from the Permanent Representative of Kuwait to the United Nations⁴⁵ to send a mission to Kuwait, recognizing the importance of taking all actions possible to facilitate Kuwait's reconstruction and re-integration into the international economic system."

In a letter dated 19 March 1991,⁴⁷ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"With reference to Security Council resolution 686 (1991) of 2 March 1991 which demands, *inter alia*, that Iraq 'immediately begin to return all Kuwaiti property seized by Iraq, the return to be completed in the shortest possible period', and with reference to the identical letters dated 5 March 1991 from the Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs of Iraq addressed respectively to the Secretary-General and the President of the Security Council⁴⁸ requesting to be informed of the procedure for carrying out the hand-over, I should like to inform you that the members of the Security Council are of the view that the modalities for return of property from Iraq should be arranged through your office in consultation with the parties.

"This procedure also has the agreement of Iraq and Kuwait."

In a letter dated 21 March 1991,⁴⁹ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"By resolution 669 (1990), adopted by the Security Council at its 2942nd meeting, on 24 September 1990, the Council, recalling its resolution 661 (1990) of 6 August 1990, entrusted the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait with the task of examining requests for assistance under the provisions of Article 50 of the Charter of the United Nations and making recommendations to the President of the Security Council for appropriate action.

"By a letter dated 18 March 1991,⁵⁰ the Chairman of the Committee transmitted the recommendations of the Committee with regard to the Syrian Arab Republic and Djibouti.

"At consultations of the whole of the Council, held on 21 March 1991, it was decided to inform you of the above-mentioned recommendations of the Committee pursuant to resolution 669 (1990) in connection with requests for assistance under the provisions of Article 50 of the Charter and to request you to implement the actions contained in the recommendations."

In a note dated 22 March 1991,⁵¹ the Secretary-General circulated for the attention of all States the letter of the same date he had received from the President of the Security Council,⁵² the text of which read as follows:

"I have the honour to inform you that the members of the Security Council, in consultations of the whole held on 22 March 1991, took note of the following decision of the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait, adopted at its 36th meeting, on 22 March 1991, with regard to the determination of humanitarian needs in Iraq:

'1. The Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait has carefully considered Under-Secretary-General Ahtisaari's report of 20 March 1991 on his recent visit to Iraq,⁵³ as well as the report of the International Committee of the Red Cross of 19 March 1991⁵⁴ summarizing the conclusions of its own delegation in Iraq.

'2. Under paragraph 5 of resolution 666 (1990) of 13 September 1990, the Committee has the power to determine, after receiving all relevant reports and information, that circumstances have arisen in which there is an urgent humanitarian need to supply foodstuffs to Iraq in order to relieve human suffering; and in that event the Committee will report promptly to the Council its decision as to how such needs will be met.

'3. In the light of the new information available to it, the Committee has decided to make, with immediate effect, a general determination that humanitarian circumstances apply with respect to the entire civilian population of Iraq in all parts of Iraq's national territory. The Committee has also concluded that civilian and humanitarian imports to Iraq as identified in Mr. Ahtisaari's report are integrally related to the supply of foodstuffs and supplies intended strictly for medical purposes (which are exempt from sanctions under the provisions of resolution 661 (1990) of 6 August 1990) and that such imports should also be allowed with immediate effect.

'4. The Committee decides upon a simple notification procedure for foodstuffs supplied to Iraq and a no-objection procedure for those civilian and humanitarian imports (other than supplies intended strictly for medical purposes) described in paragraph 3.

5. Subject to prior notification to the Committee of the flight and its contents, the Committee hereby gives general approval under paragraph 4 (b) of resolution 670 (1990) of 25 September 1990 for all flights which carry only foodstuffs or supplies intended strictly for medical purposes. This procedure applies equally to the civilian and humanitarian imports referred to in paragraph 3, the supply of which is subject to the no-objection procedure laid down in paragraph 4.

6. It notes with satisfaction that the Government of Iraq has assured Mr. Ahtisaari's mission that it would accept a system of monitoring of imports and their utilization. The Secretary-General is requested, in consultation with the Government of Iraq and the International Committee of the Red Cross, to arrange for such a system of on-the-spot monitoring to proceed in conjunction with the despatch of United Nations personnel to Iraq to supervise the effective utilization, for the benefit of the civilian population in all areas, of all imports to be established under the responsibility of the United Nations.

"I have the honour to request that you bring the above-mentioned decision to the attention of all States."

In a letter dated 26 March 1991,⁵⁵ addressed to the President of the Security Council for the attention of members of the Council, the Secretary-General referred to the letter of 19 March 1991 from the President of the Security Council⁴⁷ and informed the President that he had, on 26 March 1991, designated Mr. Richard Foran, Assistant Secretary-General, Office of General Services, Department of Administration and Management, as the official responsible for coordinating the return of property from Iraq to Kuwait.

At its 2981st meeting, on 3 April 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 687 (1991)
of 3 April 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 660 (1990) of 2 August 1990, 661 (1990) of 6 August 1990, 662 (1990) of 9 August 1990, 664 (1990) of 18 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 669 (1990) of 24 September 1990, 670 (1990) of 25 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 677 (1990) of 28 November 1990, 678 (1990) of 29 November 1990 and 686 (1991) of 2 March 1991,

Welcoming the restoration to Kuwait of its sovereignty, independence and territorial integrity and the return of its legitimate Government,

Affirming the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq, and noting the intention expressed by the Member States cooperating with Kuwait under paragraph 2 of resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end as soon as possible consistent with paragraph 8 of resolution 686 (1991),

Reaffirming the need to be assured of Iraq's peaceful intentions in the light of its unlawful invasion and occupation of Kuwait,

Taking note of the letter dated 27 February 1991 from the Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs of Iraq addressed to the President of the Security Council⁴¹ and of his letters of the same date addressed to the President of the Council and to the Secretary-General,⁴⁰ and those letters dated 3 March⁴⁶ and 5 March⁴⁷ he addressed to them, pursuant to resolution 686 (1991),

Noting that Iraq and Kuwait, as independent sovereign States, signed at Baghdad on 4 October 1963 "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters",⁴⁸ thereby formally recognizing the boundary between Iraq and Kuwait and the allocation of islands, which Agreed Minutes were registered with the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and in which Iraq recognized the independence and complete sovereignty of the State of Kuwait with its boundaries as specified in the letter of the Prime Minister of Iraq dated 21 July 1932 and as accepted by the ruler of Kuwait in his letter dated 10 August 1932,

Conscious of the need for demarcation of the said boundary,

Conscious also of the statements by Iraq threatening to use weapons in violation of its obligations under the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925,⁴⁹ and of its prior use of chemical weapons, and affirming that grave consequences would follow any further use by Iraq of such weapons,

Recalling that Iraq has subscribed to the Final Declaration adopted by all States participating in the Conference of States Parties to the 1925 Geneva Protocol and Other Interested States, held in Paris from 7 to 11 January 1989,⁵⁰ establishing the objective of universal elimination of chemical and biological weapons,

Recalling also that Iraq has signed the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972,⁶¹

Noting the importance of Iraq ratifying the Convention,

Noting also the importance of all States adhering to the Convention and encouraging its forthcoming review conference to reinforce the authority, efficiency and universal scope of the Convention,

Stressing the importance of an early conclusion by the Conference on Disarmament of its work on a convention on the universal prohibition of chemical weapons and of universal adherence thereto,

Aware of the use by Iraq of ballistic missiles in unprovoked attacks and therefore of the need to take specific measures in regard to such missiles located in Iraq,

Concerned by the reports in the hands of Member States that Iraq has attempted to acquire materials for a nuclear-weapons programme contrary to its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968,⁶²

Recalling the objective of the establishment of a nuclear-weapon-free zone in the region of the Middle East,

Conscious of the threat that all weapons of mass destruction pose to peace and security in the area and of the need to work towards the establishment in the Middle East of a zone free of such weapons,

Conscious also of the objective of achieving balanced and comprehensive control of armaments in the region,

Conscious further of the importance of achieving the objectives noted above using all available means, including a dialogue among the States of the region,

Noting that resolution 686 (1991) marked the lifting of the measures imposed by resolution 661 (1990) in so far as they applied to Kuwait,

Noting also that despite the progress being made in fulfilling the obligations of resolution 686 (1991), many Kuwaiti and third-State nationals are still not accounted for and property remains unreturned,

Recalling the International Convention against the Taking of Hostages,⁶³ opened for signature in New York on 18 December 1979, which categorizes all acts of taking hostages as manifestations of international terrorism,

Deploring threats made by Iraq during the recent conflict to make use of terrorism against targets outside Iraq and the taking of hostages by Iraq,

Taking note with grave concern of the reports transmitted by the Secretary-General on 20 March ⁵³ and 28 March 1991,⁶⁴ and conscious of the necessity to meet urgently the humanitarian needs in Kuwait and Iraq,

Bearing in mind its objective of restoring international peace and security in the area as set out in its recent resolutions,

Conscious of the need to take the following measures acting under Chapter VII of the Charter,

1. *Affirms* all thirteen resolutions noted above, except as expressly changed below to achieve the goals of the present resolution, including a formal cease-fire;

A

2. *Demands* that Iraq and Kuwait respect the inviolability of the international boundary and the allocation of islands set out in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters",⁶⁵ signed by them in the exercise of their sovereignty at Baghdad on 4 October 1963 and registered with the United Nations;

3. *Calls upon* the Secretary-General to lend his assistance to make arrangements with Iraq and Kuwait to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait, drawing on appropriate material including the maps transmitted with the letter dated 28 March 1991 addressed to him by the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the United Nations,⁶⁶ and to report back to the Council within one month;

4. *Decides* to guarantee the inviolability of the above-mentioned international boundary and to take, as appropriate, all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations;

B

5. *Requests* the Secretary-General, after consulting with Iraq and Kuwait, to submit within three days to the Council for its approval a plan for the immediate deployment of a United Nations observer unit to monitor the Khawr 'Abd Allah and a demilitarized zone, which is hereby established, extending ten kilometres into Iraq and five kilometres into Kuwait from the boundary referred to in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters"; to deter violations of the boundary through its presence in and surveillance of the demilitarized zone and to observe any hostile or potentially hostile action mounted from the territory of one State against the other; and also requests the Secretary-General to report regularly to the Council on the operations of the unit and to do so immediately if there are serious violations of the zone or potential threats to peace;

6. *Notes* that as soon as the Secretary-General notifies the Council of the completion of the deployment of the United Nations observer unit, the conditions will be established for the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990) to bring their military presence in Iraq to an end consistent with resolution 686 (1991);

C

7. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous or Other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare, signed at Geneva on 17 June 1925,⁵⁹ and to ratify the Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and on Their Destruction, of 10 April 1972;⁶¹

8. *Decides* that Iraq shall unconditionally accept the destruction, removal, or rendering harmless, under international supervision, of:

(a) All chemical and biological weapons and all stocks of agents and all related subsystems and components and all research, development, support and manufacturing facilities related thereto;

(b) All ballistic missiles with a range greater than one hundred and fifty kilometres, and related major parts and repair and production facilities;

9. *Decides also*, for the implementation of paragraph 8, the following:

(a) Iraq shall submit to the Secretary-General, within fifteen days of the adoption of the present resolution, a declaration on the locations, amounts and types of all items specified in paragraph 8 and agree to urgent, on-site inspection as specified below;

(b) The Secretary-General, in consultation with the appropriate Governments and, where appropriate, with the Director-General of the World Health Organization, within forty-five days of the adoption of the present resolution shall develop and submit to the Council for approval a plan calling for the completion of the following acts within forty-five days of such approval:

(i) The forming of a special commission which shall carry out immediate on-site inspection of Iraq's biological, chemical and missile capabilities, based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the special commission itself;

(ii) The yielding by Iraq of possession to the Special Commission for destruction, removal or rendering harmless, taking into account the requirements of public safety, of all items specified under paragraph 8 (a), including items at the

additional locations designated by the Special Commission under paragraph (i) and the destruction by Iraq, under the supervision of the Special Commission, of all its missile capabilities, including launchers, as specified under paragraph 8 (b);

(iii) The provision by the Special Commission to the Director General of the International Atomic Energy Agency of the assistance and cooperation required in paragraphs 12 and 13;

10. *Decides further* that Iraq shall unconditionally undertake not to use, develop, construct or acquire any of the items specified in paragraphs 8 and 9, and requests the Secretary-General, in consultation with the Special Commission, to develop a plan for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with the present paragraph, to be submitted to the Council for approval within one hundred and twenty days of the passage of the present resolution;

11. *Invites* Iraq to reaffirm unconditionally its obligations under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, of 1 July 1968;⁶²

12. *Decides* that Iraq shall unconditionally agree not to acquire or develop nuclear weapons or nuclear-weapon-usable material or any subsystems or components or any research, development, support or manufacturing facilities related to the above; to submit to the Secretary-General and the Director General of the International Atomic Energy Agency within fifteen days of the adoption of the present resolution a declaration of the locations, amounts and types of all items specified above; to place all of its nuclear-weapon-usable materials under the exclusive control, for custody and removal, of the Agency, with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General discussed in paragraph 9 (b); to accept, in accordance with the arrangements provided for in paragraph 13, urgent on-site inspection and the destruction, removal or rendering harmless as appropriate of all items specified above; and to accept the plan discussed in paragraph 13 for the future ongoing monitoring and verification of its compliance with these undertakings;

13. *Requests* the Director General of the International Atomic Energy Agency, through the Secretary-General and with the assistance and cooperation of the Special Commission as provided for in the plan of the Secretary-General referred to in paragraph 9 (b), to carry out immediate on-site inspection of Iraq's nuclear capabilities based on Iraq's declarations and the designation of any additional locations by the Special Commission; to develop a plan for submission to the Council within forty-five days calling for the destruction, removal or rendering harmless as appropriate of all items listed in paragraph 12; to carry out the plan within forty-five days following approval by the Council and to develop a plan, taking into account the rights and obligations of Iraq under the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons, for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with paragraph 12, including an inventory of all nuclear material in Iraq subject to the Agency's verification and inspections to confirm that

Agency safeguards cover all relevant nuclear activities in Iraq, to be submitted to the Council for approval within one hundred and twenty days of the adoption of the present resolution;

F

14. *Notes* that the actions to be taken by Iraq in paragraphs 8 to 13 represent steps towards the goal of establishing in the Middle East a zone free from weapons of mass destruction and all missiles for their delivery and the objective of a global ban on chemical weapons;

D

15. *Requests* the Secretary-General to report to the Council on the steps taken to facilitate the return of all Kuwaiti property seized by Iraq, including a list of any property that Kuwait claims has not been returned or which has not been returned intact;

E

16. *Reaffirms* that Iraq, without prejudice to its debts and obligations arising prior to 2 August 1990, which will be addressed through the normal mechanisms, is liable under international law for any direct loss, damage - including environmental damage and the depletion of natural resources - or injury to foreign Governments, nationals and corporations as a result of its unlawful invasion and occupation of Kuwait;

17. *Decides* that all Iraqi statements made since 2 August 1990 repudiating its foreign debt are null and void, and demands that Iraq adhere scrupulously to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt;

18. *Decides also* to create a fund to pay compensation for claims that fall within paragraph 16 and to establish a commission that will administer the fund;

19. *Directs* the Secretary-General to develop and present to the Council for decision, no later than thirty days following the adoption of the present resolution, recommendations for the Fund to be established in accordance with paragraph 18 and for a programme to implement the decisions in paragraphs 16 to 18, including the following: administration of the Fund; mechanisms for determining the appropriate level of Iraq's contribution to the Fund, based on a percentage of the value of its exports of petroleum and petroleum products, not to exceed a figure to be suggested to the Council by the Secretary-General, taking into account the requirements of the people of Iraq, Iraq's payment capacity as assessed in conjunction with the international financial institutions taking into consideration external debt service, and the needs of the Iraqi economy; arrangements for ensuring that payments are made to the Fund; the process by which funds will be allocated and claims paid; appropriate procedures for evaluating losses, listing claims and verifying their validity, and resolving disputed claims in respect of Iraq's liability as specified in paragraph 16; and the composition of the Commission designated above;

20. *Decides*, effective immediately, that the prohibitions against the sale or supply to Iraq of commodities or products other than medicine and health supplies, and prohibitions against financial transactions related thereto contained in resolution 661 (1990), shall not apply to foodstuffs notified to the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait or, with the approval of that Committee, under the simplified and accelerated "no-objection" procedure, to materials and supplies for essential civilian needs as identified in the report to the Secretary-General dated 20 March 1991,⁵³ and in any further findings of humanitarian need by the Committee;

21. *Decides* to review the provisions of paragraph 20 every sixty days in the light of the policies and practices of the Government of Iraq, including the implementation of all relevant resolutions of the Council, for the purpose of determining whether to reduce or lift the prohibitions referred to therein;

22. *Decides also* that upon the approval by the Council of the programme called for in paragraph 19 and upon Council agreement that Iraq has completed all actions contemplated in paragraphs 8 to 13, the prohibitions against the import of commodities and products originating in Iraq and the prohibitions against financial transactions related thereto contained in resolution 661 (1990) shall have no further force or effect;

23. *Decides further* that, pending action by the Council under paragraph 22, the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait shall be empowered to approve, when required to assure adequate financial resources on the part of Iraq to carry out the activities under paragraph 20, exceptions to the prohibition against the import of commodities and products originating in Iraq;

24. *Decides* that, in accordance with resolution 661 (1990) and subsequent related resolutions and until it takes a further decision, all States shall continue to prevent the sale or supply to Iraq, or the promotion or facilitation of such sale or supply, by their nationals or from their territories or using their flag vessels or aircraft, of:

(a) Arms and related *matériel* of all types, specifically including the sale or transfer through other means of all forms of conventional military equipment, including for paramilitary forces, and spare parts and components and their means of production for such equipment;

(b) Items specified and defined in paragraphs 8 and 12 not otherwise covered above;

(c) Technology under licensing or other transfer arrangements used in the production, utilization or stockpiling of items specified in paragraphs (a) and (b);

(d) Personnel or materials for training or technical support services relating to the design, development, manufacture, use, maintenance or support of items specified in paragraphs (a) and (b);

25. *Calls upon* all States and international organizations to act strictly in accordance with paragraph 24, notwithstanding the existence of any contracts, agreements, licences or any other arrangements;

26. *Requests* the Secretary-General, in consultation with appropriate Governments, to develop within sixty days, for the approval of the Council, guidelines to facilitate full international implementation of paragraphs 24, 25 and 27, and to make them available to all States and to establish a procedure for updating these guidelines periodically;

27. *Calls upon* all States to maintain such national controls and procedures and to take such other actions consistent with the guidelines to be established by the Council under paragraph 26 as may be necessary to ensure compliance with the terms of paragraph 24, and calls upon international organizations to take all appropriate steps to assist in ensuring such full compliance;

28. *Agrees* to review its decisions in paragraphs 22 to 25, except for the items specified and defined in paragraphs 8 and 12, on a regular basis and in any case one hundred and twenty days following the adoption of the present resolution, taking into account Iraq's compliance with the resolution and general progress towards the control of armaments in the region;

29. *Decides* that all States, including Iraq, shall take the necessary measures to ensure that no claim shall lie at the instance of the Government of Iraq, or of any person or body in Iraq, or of any person claiming through or for the benefit of any such person or body, in connection with any contract or other transaction where its performance was affected by reason of the measures taken by the Council in resolution 661 (1990) and related resolutions;

G

30. *Decides* that, in furtherance of its commitment to facilitate the repatriation of all Kuwaiti and third-State nationals, Iraq shall extend all necessary cooperation to the International Committee of the Red Cross by providing lists of such persons, facilitating the access of the International Committee to all such persons wherever located or detained and facilitating the search by the International Committee for those Kuwaiti and third-State nationals still unaccounted for;

31. *Invites* the International Committee of the Red Cross to keep the Secretary-General apprised, as appropriate, of all activities undertaken in connection with facilitating the repatriation or return of all Kuwaiti and third-State nationals or their remains present in Iraq on or after 2 August 1990;

H

32. *Requires* Iraq to inform the Council that it will not commit or support any act of international terrorism or allow any organization directed towards commission of such acts to operate within its territory and to condemn unequivocally and renounce all acts, methods and practices of terrorism;

I

33. *Declares* that, upon official notification by Iraq to the Secretary-General and to the Security Council of its acceptance of the above provisions, a formal cease-fire is effective between Iraq and Kuwait and the Member States cooperating with Kuwait in accordance with resolution 678 (1990);

34. *Decides* to remain seized of the matter and to take such further steps as may be required for the implementation of the present resolution and to secure peace and security in the region.

Adopted at the 2981st meeting by 12 votes to 1 (Cuba) with 2 abstentions (Ecuador, Yemen).

Decision

At its 2983rd meeting, on 9 April 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: report of the Secretary-General on the implementation of paragraph 5 of Security Council resolution 687 (1991) (S/22454 and Add.1-3)".⁷

Resolution 689 (1991)

of 9 April 1991

The Security Council,

Recalling its resolution 687 (1991) of 3 April 1991,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Approves* the report of the Secretary-General of 5 and 9 April 1991 on the implementation of paragraph 5 of Security Council resolution 687 (1991);⁶

2. *Notes* that the decision to set up an observer unit was taken in paragraph 5 of resolution 687 (1991) and that the unit can be terminated only by a further decision of the Council; the Council shall therefore review the question of its termination or continuation every six months;

3. *Decides* that the modalities for the initial six-month period of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission shall be in accordance with the above-mentioned report and shall also be reviewed every six months.

Adopted unanimously at the 2983rd meeting

Decisions

In a letter dated 9 April 1991⁶⁷ addressed to the President of the Security Council for the attention of the members of the Council, the Secretary-General referred to his report of 5 and 9 April 1991⁶⁶ concerning proposed arrangements for the establishment of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission, which had been approved by the Council by its resolution 689 (1991) of 9 April 1991. In paragraph 4 (a) of that report, he had stated that the command of the Mission would be exercised by a Chief Military Observer appointed by the Secretary-General with the consent of the Council. The Secretary-General informed the President of his intention, with the consent of the Council, to appoint Major-General Günther Greindl (Austria) as Chief Military Observer.

By a letter dated 10 April 1991,⁶⁸ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 9 April 1991⁶⁷ concerning your proposal to appoint Major-General Günther Greindl (Austria) as Chief Military Observer of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission has been brought to the attention of the members of the Security Council. They considered the matter on 10 April 1991 and agreed with the proposal contained in your letter."

In a letter dated 11 April 1991,⁶⁹ the President of the Council informed the Permanent Representative of Iraq to the United Nations as follows:

"I have the honour to acknowledge the receipt of your communication dated 6 April 1991⁷⁰.

"You thereby transmit to me the letter addressed to me by the Minister for Foreign Affairs of Iraq, the penultimate paragraph of which contains official notification of the acceptance, irrevocable and without qualifying conditions, by Iraq of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, in accordance with paragraph 33 of that resolution.

"You have subsequently confirmed to me on behalf of your Government, during our meeting on 8 April 1991, that the above-mentioned letter constitutes Iraq's irrevocable and unqualified acceptance of resolution 687 (1991) in accordance with paragraph 33 of that resolution. You have also transmitted to me, by your letter of 10 April 1991,⁷¹ the acceptance by Iraq's National Assembly on 6 April 1991 of the aforesaid resolution and confirmed to me, in the name of your Government, that the Revolutionary Command Council has used its constitutional powers

to make this decision legally binding in the Republic of Iraq.

"The members of the Security Council have, accordingly, asked me to note that the conditions established in paragraph 33 of resolution 687 (1991) have been met and that the formal cease-fire referred to in that paragraph is therefore effective.

"The members of the Council welcome this development as a positive step towards the full implementation of resolution 687 (1991)."

In a letter dated 11 April 1991⁷² addressed to the President of the Security Council for the attention of the members of the Council, the Secretary-General referred to Council resolutions 687 (1991) of 3 April 1991 and 689 (1991) of 9 April 1991, in which the Council had decided to set up the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission. He stated that he intended to proceed without delay with the deployment of the Mission. Having consulted the parties, the Secretary-General proposed that the Mission be composed of contingents from the following Member States, all of whom had expressed their readiness in principle to make the necessary personnel available: Argentina, Austria, Bangladesh, Canada, Chile, China, Denmark, Fiji, Finland, France, Ghana, Greece, Hungary, India, Indonesia, Ireland, Italy, Kenya, Malaysia, Nepal, Nigeria, Norway, Pakistan, Poland, Romania, Senegal, Singapore, Sweden, Thailand, Turkey, Union of Soviet Socialist Republics, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America, Uruguay and Venezuela. He stated that the Government of Switzerland had also informed him of its readiness to contribute to the Mission.

In a letter dated 12 April 1991,⁷³ the President of the Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 11 April 1991⁷² concerning the proposed composition of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission has been brought to the attention of the members of the Security Council. They considered the matter on 12 April 1991 and agreed with the proposal contained in your letter."

On 18 April 1991 the Secretary-General submitted his report on the implementation of paragraph 9 (b) (i) of Security Council resolution 687 (1991),⁷⁴ in which the Council had decided that the Secretary-General should submit to it, for approval, a plan calling, *inter alia*, for the forming of a special commission to carry out the tasks enumerated in paragraphs 9 (b) (i-iii), 10 and 13. The report of the Secretary-General contained his proposal, subject to the approval of the Council, for setting up of a special commission and for making all necessary arrangements for the commission to begin implementation of its tasks.

In a letter dated 19 April 1991,⁷⁵ the President of the Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your report of 18 April 1991 on the implementation of paragraph 9 (b) (i) of Security Council resolution 687 (1991)⁷⁴ has been brought to the attention of the members of the Council. They agree to the proposals contained in the report."

At its 2985th meeting, on 29 April 1991, the Council discussed the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: statement by the President of the Security Council concerning the States which have invoked Article 50 of the Charter of the United Nations".

At the same meeting following consultations among members of the Council, the President made the following statement on behalf of the Council:⁷⁶

"The members of the Security Council have considered the memorandum dated 22 March 1991⁷⁷ which was addressed to the President of the Security Council by the representatives of twenty-one States which have invoked Article 50 of the Charter of the United Nations owing to the special economic problems arising from the implementation of the sanctions imposed against Iraq and Kuwait under Council resolution 661 (1990).

"The members of the Council have taken note of the Secretary-General's oral report to them on 11 April 1991, in which he supported the appeal launched by the twenty-one States that have invoked Article 50. The Secretary-General further informed the Council on 26 April 1991 of the conclusions reached by the Administrative Committee on Coordination at the session it has just held in Paris, where its members agreed to pursue vigorously their efforts to respond effectively to the needs of countries most affected by the implementation of resolution 661 (1990). The Secretary-General will coordinate through the Committee, within the framework of this assistance, the activities of organizations of the United Nations system.

"The members of the Council have taken note of the replies from a number of States (Austria, Belgium, Denmark, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Japan, Liechtenstein, Luxembourg, Luxembourg on behalf of the European Community and its twelve member States, Netherlands, New Zealand, Norway, Portugal, Spain, Switzerland, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America and the Union of Soviet Socialist Republics) which have furnished specific information on the assistance they have provided to various affected countries; they have also taken note of the replies from officials of international financial institutions, such as those received from the President of the World Bank and the Managing Director of the International Monetary Fund. They invite other Member States and international financial institutions and organizations to inform the Secretary-General as soon as possible of the measures that they have taken on behalf of the States which have invoked Article 50.

"The members of the Council make a solemn appeal to States, international financial institutions and United Nations bodies to respond positively and speedily to the recommendations of the Security Council Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait for assistance to countries which find themselves confronted with special economic problems arising from the carrying out of those measures imposed by resolution 661 (1990) and which have invoked Article 50.

"The members of the Council note that the procedure established under Article 50 of the Charter of the United Nations remains in effect."

In a letter dated 6 May 1991,⁷⁸ the Secretary-General requested the President of the Security Council to draw the attention of the members of the Council to his report of 2 May 1991 regarding paragraph 3 of Security Council resolution 687 (1991),⁷⁹ in which the Council had called upon the Secretary-General to lend assistance to make arrangements with Iraq and Kuwait to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait, drawing on appropriate material including the maps transmitted with the letter dated 28 March 1991 addressed to him by the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the United Nations,⁸⁰ and to report back to the Council within one month. He stated that his report contained the arrangements which he had made with Iraq and Kuwait on the demarcation of the boundary between the two countries.

In a letter dated 13 May 1991,⁸⁰ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 6 May 1991⁷⁸ concerning your report pursuant to paragraph 3 of the Security Council resolution 687 (1991)⁷⁹ has been brought to the attention of the members of the Council. They have taken note of your report and support all your efforts in this regard."

In a letter dated 17 May 1991,⁸¹ the Secretary-General referred to his report of 2 May 1991 regarding paragraph 3 of Security Council resolution 687 (1991)⁷⁹ and informed the President of the Council that the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission had been established and that it was envisaged that the first meeting of the Commission would take place on Thursday, 23 May 1991, at 11 a.m. The three independent experts appointed by the Secretary-General were Mr. Mochtar Kusuma-Atmadja, former Minister for Foreign Affairs of Indonesia, as Chairman; Mr. Ian Brook of SwedSurvey, Sweden; and Mr. William Robertson, Chief Executive, Department of Survey and Land Information, New Zealand. The Secretary-General had been informed that Iraq would be represented by Mr. Riyadh Al-Qaysi and Kuwait by Mr. Tariq A. Razouki.

At its 2987th meeting, on 20 May 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to

participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: report of the Secretary-General pursuant to paragraph 19 of Security Council resolution 687 (1991) (S/22559)".⁷

Resolution 692 (1991)
of 20 May 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 674 (1990) of 29 October 1990, 686 (1991) of 2 March 1991 and 687 (1991) of 3 April 1991 concerning the liability of Iraq, without prejudice to its debts and obligations arising prior to 2 August 1990, for any direct loss, damage, including environmental damage and the depletion of natural resources, or injury to foreign Governments, nationals and corporations as a result of Iraq's unlawful invasion and occupation of Kuwait,

Taking note of the report submitted by the Secretary-General on 2 May 1991 pursuant to paragraph 19 of resolution 687 (1991),⁸²

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Expresses its appreciation* to the Secretary-General for his report of 2 May 1991;⁸²

2. *Welcomes* the fact that the Secretary-General will now undertake the appropriate consultations requested by paragraph 19 of resolution 687 (1991) so that he will be in a position to recommend to the Council for decision as soon as possible the figure which the level of Iraq's contribution to the United Nations Compensation Fund will not exceed;

3. *Decides* to establish the Fund and the United Nations Compensation Commission referred to in paragraph 18 of resolution 687 (1991) in accordance with section I of the Secretary-General's report, and decides also that the Governing Council of the Commission will be located at the United Nations Office at Geneva and that the Governing Council may decide whether some of the activities of the Commission should be carried out elsewhere;

4. *Requests* the Secretary-General to take the actions necessary to implement paragraphs 2 and 3 in consultation with the members of the Governing Council;

5. *Directs* the Governing Council to proceed in an expeditious manner to implement the provisions of section E of resolution 687 (1991), taking into account the recommendations in section II of the Secretary-General's report;

6. *Decides* that the requirement for Iraqi contributions will apply in the manner to be prescribed by the Governing Council with respect to all Iraqi petroleum and petroleum products exported from Iraq after 3 April 1991 as well as such

petroleum and petroleum products exported earlier but not delivered or not paid for as a specific result of the prohibitions contained in resolution 661 (1990) of 6 August 1990;

7. *Requests* the Governing Council to report as soon as possible on the actions it has taken with regard to the mechanisms for determining the appropriate level of Iraq's contribution to the Fund and the arrangements for ensuring that payments are made to the Fund, so that the Security Council can give its approval in accordance with paragraph 22 of resolution 687 (1991);

8. *Requests also* that all States and international organizations cooperate with the decisions of the Governing Council taken pursuant to paragraph 5, and further requests that the Governing Council keep the Security Council informed on this matter;

9. *Decides* that, if the Governing Council notifies the Security Council that Iraq has failed to carry out decisions of the Governing Council taken pursuant to paragraph 5, the Security Council intends to retain or to take action to reimpose the prohibition against the import of petroleum and petroleum products originating in Iraq and financial transactions related thereto;

10. *Decides also* to remain seized of this matter, and requests the Governing Council to submit periodic reports to the Secretary-General and the Security Council.

Adopted at the 2987th meeting by 14 votes to none, with 1 abstention (Cuba).

Decision

At its 2994th meeting, on 17 June 1991, the Council decided to invite the representative of Iraq to participate, without vote, in the discussion of the item entitled:

"The situation between Iraq and Kuwait:

"Plan for the implementation of relevant parts of section C of the Security Council resolution 687 (1991): report of the Secretary-General (S/22614);⁷

"Note by the Secretary-General (S/22615);⁷

"Report of the Secretary-General pursuant to paragraph 26 of the Security Council resolution 687 (1991) (S/22660)".⁷

Resolution 699 (1991)
of 17 June 1991

The Security Council,

Recalling its resolution 687 (1991) of 3 April 1991,

Taking note of the report submitted by the Secretary-General on 17 May 1991 pursuant to paragraph 9 (b) of resolution 687 (1991),⁸³

Also taking note of the Secretary-General's note of 17 May 1991⁶⁴ transmitting to the Council the text of the letter addressed to him by the Director General of the International Atomic Energy Agency under paragraph 13 of the above-mentioned resolution,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Approves the plan contained in the report of the Secretary-General of 17 May 1991;⁶⁵

2. Confirms that the Special Commission and the International Atomic Energy Agency have the authority to conduct activities under section C of resolution 687 (1991) for the purpose of the destruction, removal or rendering harmless of the items specified in paragraphs 8 and 12 of that resolution, after the forty-five-day period following the approval of this plan until such activities have been completed;

3. Requests the Secretary-General to submit to the Council progress reports on the implementation of the plan referred to in paragraph 1 every six months after the adoption of the present resolution;

4. Decides to encourage the maximum assistance, in cash and in kind, from all Member States to ensure that activities under section C of resolution 687 (1991) are undertaken effectively and expeditiously; decides also, however, that the Government of Iraq shall be liable for the full costs of carrying out the tasks authorized by section C; and requests the Secretary-General to submit to the Council within thirty days for approval recommendations as to the most effective means by which Iraq's obligations in this respect may be fulfilled.

Adopted unanimously at the 2994th meeting

Resolution 700 (1991) of 17 June 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 661 (1990) of 6 August 1990, 665 (1990) of 25 August 1990, 670 (1990) of 25 September 1990 and 677 (1991) of 3 April 1991,

Taking note of the report submitted by the Secretary-General on 2 June 1991 pursuant to paragraph 26 of resolution 687 (1991),⁶⁶

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Expresses its appreciation to the Secretary-General for his report of 2 June 1991;⁶⁷

2. Approves the guidelines to facilitate full international implementation of paragraphs 24, 25 and 27 of Security Council resolution 687 (1991);⁶⁸

3. Reiterates its call upon all States and international organizations to act in a manner consistent with the guidelines;

4. Requests all States, in accordance with paragraph 8 of the guidelines, to report to the Secretary-General within forty-five days on the measures they have instituted for meeting the obligations set out in paragraph 24 of resolution 687 (1991);

5. Entrusts the Security Council Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait with the responsibility, under the guidelines, for monitoring the prohibitions against the sale or supply of arms to Iraq and related sanctions established in paragraph 24 of resolution 687 (1991);

6. Decides to remain seized of the matter and to review the guidelines at the same time as it reviews paragraphs 22 to 25 of resolution 687 (1991) as set out in paragraph 28 thereof.

Adopted unanimously at the 2994th meeting

Decisions

At its 2995th meeting, on 26 June 1991, the Council decided to invite the representative of Iraq to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: letter dated 26 June 1991 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council (S/22739)".⁶⁹

At its 2996th meeting, on 28 June 1991, the Council discussed the item entitled:

"The situation between Iraq and Kuwait:

"Letter dated 26 June 1991 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council (S/22739)".⁷⁰

"Letter dated 28 June 1991 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council (S/22743)".⁷¹

At the same meeting, following consultations with the members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the Council:⁷²

"The members of the Security Council have learnt with grave concern of an incident which occurred today when the Iraqi military authorities denied a joint International Atomic Energy Agency/Special Commission nuclear

inspection team immediate and unimpeded access to a site designated for inspection by the Special Commission under paragraphs 9 and 13 of Council resolution 687 (1991) of 3 April 1991. In the course of this incident, the Iraqi military did not comply with a request by the Acting Chief Inspector that there should be no movement or transport of equipment pending inspection. The Iraqi military fired small arms into the air when members of the team were endeavouring to photograph loaded vehicles leaving the site. This incident followed earlier incidents on 23 and 25 June 1991 when the Iraqi military authorities denied the nuclear inspection team access to certain facilities at another designated site.

"On 26 June 1991, the Council held a meeting to consider the incidents of 23 and 25 June, at which time the Permanent Representative of Iraq confirmed that Iraq to the United Nations had accepted resolution 687 (1991) and was doing its best to implement all the requirements and obligations imposed on it by the resolution. He further asserted that Iraq was cooperating with all United Nations missions, including the Special Commission. The President subsequently conveyed the Council's serious concern regarding the incidents to the Government of Iraq.

"The members of the Council strongly deplore the incidents of 23, 25 and 28 June 1991 and in this connection condemn the conduct of the Iraqi authorities. All these incidents constitute flagrant violations of resolution 687 (1991) and of the undertakings contained in the exchange of letters between the Secretary-General and the Minister for Foreign Affairs of Iraq governing the status, privileges and immunities of the Special Commission and of the inspection teams mandated under the Security Council resolution. Furthermore, these incidents demonstrate Iraq's failure to abide by its solemn undertakings to comply with all the provisions of resolution 687 (1991).

"The members of the Council have decided to ask the Secretary-General to send a high-level mission to Baghdad immediately to meet with the highest levels of the Iraqi Government to convey the Council's urgent demand for unequivocal assurances that the Government will take all necessary measures to ensure that no hindrances are placed in the way of the discharge of the Special Commission's mandate and that it will accord full cooperation, including immediate and unimpeded access, to the inspection teams in compliance with Iraq's obligations and commitments *vis-à-vis* the United Nations and the International Atomic Energy Agency. The members of the Council have also stressed that the Government must furnish the high-level mission with unconditional guarantees for the safety and security of all personnel engaged in the performance of functions in connection with resolution 687 (1991). The mission, composed of the Director General of the International Atomic Energy Agency, the

Executive Chairman of the Special Commission and the Under-Secretary-General for Disarmament Affairs, will depart New York this evening, 28 June 1991.

"At this time, the members of the Council call upon Iraq to grant the International Atomic Energy Agency/Special Commission nuclear inspection team currently in Iraq immediate and unimpeded access to the objects which the team had endeavoured to inspect on 28 June 1991 and any other site deemed necessary.

"The members of the Council request the high-level mission to report to it at the earliest opportunity, through the Secretary-General, on the results of its meetings with the highest levels of the Iraqi Government and, in particular, on such further undertakings by the Government to ensure compliance at all levels, including local military and civilian authorities, with Iraq's obligations under resolution 687 (1991).

"The members of the Council wish to make it clear that the Security Council remains seized of this matter and that any recurrence of non-compliance would have serious consequences.

"The members of the Council reiterate their views expressed in resolution 687 (1991) of the threat that all weapons of mass destruction pose to peace and security in the Middle East and of the need to work towards the establishment in the Middle East of a zone free of such weapons."

Following informal consultations held on 5 August 1991, the President made the following statement to the press which was subsequently circulated in a letter dated 6 August 1991 from the President of the Security Council addressed to the Secretary-General:⁶⁶

"The members of the Security Council held informal consultations on 5 August 1991 pursuant to paragraph 28 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, paragraph 6 of resolution 700 (1991) of 17 June 1991 and paragraph 21 of resolution 687 (1991).

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regimes established in paragraphs 22 to 25, as referred to in paragraph 28 of resolution 687 (1991); in paragraph 6 of resolution 700 (1991); and in paragraph 20, as referred to in paragraph 21 of resolution 687 (1991)."

At its 3004th meeting, on 15 August 1991, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 705 (1991)
of 15 August 1991

The Security Council,

Having considered the note of 30 May 1991 which the Secretary-General submitted pursuant to paragraph 13 of his report of 2 May 1991⁸² and which was also annexed to his letter of 30 May 1991 addressed to the President of the Security Council⁸³,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Expresses its appreciation* to the Secretary-General for his note of 30 May 1991;

2. *Decides* that, in accordance with the suggestion made by the Secretary-General in paragraph 7 of his note, compensation to be paid by Iraq, as arising from section E of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, shall not exceed 30 per cent of the annual value of its exports of petroleum and petroleum products;

3. *Decides also*, in accordance with paragraph 8 of the Secretary-General's note, to review the figure established in paragraph 2 above from time to time in light of data and assumptions contained in the Secretary-General's letter of 30 May 1991⁸⁴ and other relevant developments.

Adopted unanimously at the 3004th meeting.

Resolution 706 (1991)
of 15 August 1991

The Security Council,

Recalling its previous relevant resolutions and in particular resolutions 661 (1990) of 6 August 1990, 686 (1991) of 2 March 1991, 687 (1991) of 3 April 1991, 688 (1991) of 5 April 1991, 692 (1991) of 20 May 1991, 699 (1991) of 17 June 1991 and 705 (1991) of 15 August 1991,

Taking note of the report dated 15 July 1991 of the inter-agency mission headed by the Executive Delegate of the Secretary-General for the United Nations Inter-Agency Humanitarian Programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Turkey and Iraq/Iran border areas,⁹⁰

Concerned by the serious nutritional and health situation of the Iraqi civilian population as described in the report and by the risk of a further deterioration of this situation.

Concerned also that the repatriation or return of all Kuwaitis and third-State nationals or their remains present in Iraq on or after 2 August 1990, pursuant to paragraph 2 (c) of

resolution 686 (1991) and paragraphs 30 and 31 of resolution 687 (1991), has not yet been fully carried out,

Taking note of the conclusions of the above-mentioned report, and in particular of the proposal for oil sales by Iraq to finance the purchase of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs for the purpose of providing humanitarian relief,

Taking note also of the letters dated 14 April, 31 May, 6 June, 9 July and 22 July 1991 from the Minister for Foreign Affairs of Iraq and the Permanent Representative of Iraq to the United Nations to the Chairman of the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait, in regard to the export by Iraq of petroleum and petroleum products,

Convinced of the need to ensure equitable distribution of humanitarian relief assistance to all segments of the Iraqi civilian population through effective monitoring and transparency of the process,

Recalling and reaffirming in this regard its resolution 688 (1991), and in particular the importance which the Council attaches to Iraq's allowing unhindered access by international humanitarian organizations to all those in need of assistance in all parts of Iraq and making available all necessary facilities for their operation, and in this connection stressing the continuing importance of the Memorandum of Understanding between the United Nations and the Government of Iraq signed on 18 April 1991,⁹¹

Recalling that, pursuant to resolutions 687 (1991), 692 (1991) and 699 (1991), Iraq is required to pay the full costs of the Special Commission and the International Atomic Energy Agency in carrying out the tasks authorized by section C of resolution 687 (1991), and that the Secretary-General, in the report of 15 July 1991 that he submitted to the Council pursuant to paragraph 4 of resolution 699 (1991),⁹² expressed the view that the most obvious way of obtaining financial resources from Iraq to meet those costs would be to authorize the sale of some Iraqi petroleum and petroleum products; recalling also that Iraq is required to pay its contributions to the United Nations Compensation Fund and half the costs of the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission; and recalling further that, in its resolutions 686 (1991) and 687 (1991), the Council demanded that Iraq return in the shortest possible time all Kuwaiti property seized by it and requested the Secretary-General to take steps to facilitate this demand,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Authorizes* all States, subject to the decision to be taken by the Security Council pursuant to paragraph 5 and notwithstanding the provisions of paragraphs 3 (a), 3 (b) and 4 of resolution 661 (1990), to permit, for the purposes specified in the present resolution, the import, during a period of six months from the date of adoption of the resolution pursuant to paragraph 5, of a quantity of petroleum and petroleum prod-

ucts originating in Iraq sufficient to produce a sum to be determined by the Council following receipt of the report of the Secretary-General requested in paragraph 5, a sum, however, not to exceed 1.6 billion United States dollars, subject to the following conditions:

(a) Approval of each purchase of Iraqi petroleum and petroleum products by the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait, following notification to the Committee by the State concerned;

(b) Direct payment of the full amount of each purchase of Iraqi petroleum and petroleum products by the purchaser in the State concerned into an escrow account to be established by the United Nations and administered by the Secretary-General exclusively to meet the purposes of this resolution;

(c) Approval by the Council, following the report of the Secretary-General requested in paragraph 5, of a scheme for the purchase of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs as referred to in paragraph 20 of resolution 687 (1991), in particular health related materials, all of which to be labelled to the extent possible as being supplied under this scheme, and for all feasible and appropriate United Nations monitoring and supervision for the purpose of assuring their equitable distribution to meet humanitarian needs in all regions of Iraq and to all categories of the Iraqi civilian population, as well as all feasible and appropriate management relevant to this purpose, such a United Nations role to be available if desired for humanitarian assistance from other sources;

(d) The total sum of purchases authorized in the present paragraph is to be released by successive decisions of the Committee in three equal portions after the Council has taken the decision provided for in paragraph 5 on the implementation of the present resolution; notwithstanding any other provision of the present paragraph, the Council may review the maximum total sum of purchases on the basis of an ongoing assessment of the needs and requirements;

2. *Decides* that a part of the sum in the account administered by the Secretary-General shall be made available to him to finance the purchase of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs, as referred to in paragraph 20 of resolution 687 (1991), and to cover the cost to the United Nations of its activities under the present resolution and of other necessary humanitarian activities in Iraq;

3. *Decides also* that a part of the sum deposited in the account administered by the Secretary-General shall be used by him for appropriate payments to the United Nations Compensation Fund and to cover the full costs of carrying out the tasks authorized by section C of resolution 687 (1991), the full costs incurred by the United Nations in facilitating the return of all Kuwaiti property seized by Iraq, and half the costs of the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission;

4. *Decides further* that the percentage of the value of exports of petroleum and petroleum products from Iraq authorized under the present resolution to be paid to the Compensation Fund, as called for in paragraph 19 of resolution 687 (1991) and as defined in paragraph 6 of resolution 692 (1991), shall be the same as the percentage decided by the Council in paragraph 2 of resolution 705 (1991) for payments to the Fund, until such time as the Governing Council of the Fund decides otherwise;

5. *Requests* the Secretary-General to submit to the Council, within twenty days of the date of adoption of the present resolution, a report suggesting decisions to be taken on measures to implement paragraphs 1 (a), (b) and (c), on estimates of the humanitarian requirements of Iraq set out in paragraph 2 and on the amount of Iraq's financial obligations set out in paragraph 3 up to the end of the period of the authorization in paragraph 1, as well as on the method for taking the necessary legal measures to ensure that the purposes of the present resolution are carried out and the method for taking account of the costs of transportation of Iraqi petroleum and petroleum products;

6. *Also requests* the Secretary-General, in consultation with the International Committee of the Red Cross, to submit to the Council within twenty days of the date of adoption of the present resolution a report on activities undertaken in accordance with paragraph 31 of resolution 687 (1991) in connection with facilitating the repatriation or return of all Kuwaiti and third-State nationals or their remains present in Iraq on or after 2 August 1990;

7. *Calls upon* the Government of Iraq to provide to the Secretary-General and appropriate international organizations on the first day of the month immediately following the adoption of the present resolution and on the first day of each month thereafter until further notice, a detailed statement of the gold and foreign currency reserves it holds, whether in Iraq or elsewhere;

8. *Calls upon* all States to cooperate fully in the implementation of the present resolution;

9. *Decides* to remain seized of the matter.

Adopted at the 3004th meeting by 13 votes to 1 (Cuba) with 1 abstention (Yemen).

Resolution 707 (1991)
of 15 August 1991

The Security Council,

Recalling its resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and its other resolutions on this matter,

Recalling also the letter of 11 April 1991 from the President of the Security Council to the Permanent Representative of Iraq to the United Nations,⁶⁰ in which he noted that on the basis of Iraq's written agreement⁷⁰ to implement fully resolution 687 (1991), the preconditions for a cease-fire established in paragraph 33 of that resolution had been met,

Taking note with grave concern of the letters dated 26 and 28 June and 4 July 1991 from the Secretary-General to the President of the Security Council, conveying information received from the Executive Chairman of the Special Commission⁹⁰ and from the high-level mission to Iraq⁹⁴ which establishes Iraq's failure to comply with its obligations under resolution 687 (1991),

Recalling further the statement issued by the President of the Security Council on 28 June 1991⁸⁷ requesting that a high-level mission consisting of the Executive Chairman of the Special Commission, the Director General of the International Atomic Energy Agency and the Under-Secretary-General for Disarmament Affairs be dispatched to meet with officials at the highest levels of the Government of Iraq at the earliest opportunity to obtain written assurance that Iraq will fully and immediately cooperate in the inspection of the locations identified by the Special Commission and present for immediate inspection any of those items that may have been transported from those locations,

Having taken note with dismay of the report of the high-level mission to the Secretary-General on the results of its meetings with the highest levels of the Iraqi Government,⁹⁵

Gravely concerned by the information provided to the Council by the International Atomic Energy Agency on 15⁹⁶ and 25 July 1991⁹⁷ regarding the actions of the Government of Iraq in flagrant violation of resolution 687 (1991),

Gravely concerned also by the letter of 7 July 1991 from the Minister for Foreign Affairs of Iraq addressed to the Secretary-General and subsequent statements and findings that Iraq's notifications of 18 and 28 April were incomplete and that certain related activities had been concealed, facts both of which constitute material breaches of its obligations under resolution 687 (1991),

Noting, having been informed by the letters dated 26 and 28 June and 4 July 1991 from the Secretary-General, that Iraq has not fully complied with all of its undertakings relating to the privileges, immunities and facilities to be accorded to the Special Commission and the Agency inspection teams mandated under resolution 687 (1991),

Affirming that in order for the Special Commission to carry out its mandate under paragraphs 9 (b) (i-iii) of resolution 687 (1991) to inspect Iraq's chemical and biological weapons and ballistic missile capabilities and to take possession of the elements referred to in that resolution for destruction, removal or rendering harmless, full disclosure on the part of Iraq as required in paragraph 9 (a) of resolution 687 (1991) is essential,

Affirming also that in order for the International Atomic Energy Agency, with the assistance and cooperation of the Special Commission, to determine what nuclear-weapon-usable material or any subsystems or components or any research, development, support or manufacturing facilities related to them need, in accordance with paragraph 13 of resolution 687 (1991), to be destroyed, removed or rendered harmless, Iraq is required to make a declaration of all its nuclear programmes, including any which it claims are for purposes not related to nuclear-weapon-usable material,

Affirming further that the aforementioned failures of Iraq to act in strict conformity with its obligations under resolution 687 (1991) constitute a material breach of its acceptance of the relevant provisions of that resolution which established a cease-fire and provided the conditions essential to the restoration of peace and security in the region,

Affirming, moreover, that Iraq's failure to comply with the safeguards agreement it concluded with the International Atomic Energy Agency pursuant to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968,⁶² as established by the Board of Governors of the Agency in its resolution of 18 July 1991,⁹⁸ constitutes a breach of its international obligations,

Determined to ensure full compliance with resolution 687 (1991), and in particular its section C,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Condemns* Iraq's serious violation of a number of its obligations under section C of resolution 687 (1991) and of its undertakings to cooperate with the Special Commission and the International Atomic Energy Agency, which constitutes a material breach of the relevant provisions of that resolution which established a cease-fire and provided the conditions essential to the restoration of peace and security in the region;

2. *Also condemns* non-compliance by the Government of Iraq with its obligations under its safeguards agreement with the International Atomic Energy Agency, as established by the Board of Governors of the Agency in its resolution of 18 July 1991,⁹⁸ which constitutes a violation of its commitments as a party to the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons of 1 July 1968;⁶²

3. *Demands* that Iraq:

(a) Provide without further delay full, final and complete disclosure, as required by resolution 687 (1991), of all aspects of its programmes to develop weapons of mass destruction and ballistic missiles with a range greater than one hundred and fifty kilometres and of all holdings of such weapons, their components and production facilities and locations, as well as all other nuclear programmes, including any which it claims are for purposes not related to nuclear-weapon-usable material;

(b) Allow the Special Commission, the International Atomic Energy Agency and their inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect;

(c) Cease immediately any attempt to conceal, move or destroy any material or equipment relating to its nuclear, chemical or biological weapons or ballistic missile programmes, or material or equipment relating to its other nuclear activities, without notification to and prior consent of the Special Commission;

(d) Make available immediately to the Special Commission, the Agency and their inspection teams any items to which they were previously denied access;

(e) Allow the Special Commission, the Agency and their inspection teams to conduct both fixed-wing and helicopter flights throughout Iraq for all relevant purposes, including inspection, surveillance, aerial surveys, transportation and logistics, without interference of any kind and upon such terms and conditions as may be determined by the Special Commission, and to make full use of their own aircraft and such airfields in Iraq as they may determine are most appropriate for the work of the Commission;

(f) Halt all nuclear activities of any kind, except for use of isotopes for medical, agricultural or industrial purposes, until the Council determines that Iraq is in full compliance with the present resolution and with paragraphs 12 and 13 of resolution 687 (1991) and the Agency determines that Iraq is in full compliance with its safeguards agreement with the Agency;

(g) Ensure the complete enjoyment, in accordance with its previous undertakings, of the privileges, immunities and facilities accorded to the representatives of the Special Commission and the Agency and guarantee their complete safety and freedom of movement;

(h) Immediately provide or facilitate the provision of any transportation and medical or logistical support requested by the Special Commission, the Agency and their inspection teams;

(i) Respond fully, completely and promptly to any questions or requests from the Special Commission, the Agency and their inspection teams;

4. *Determines* that Iraq retains no ownership interest in items to be destroyed, removed or rendered harmless pursuant to paragraph 12 of resolution 687 (1991);

5. *Requires* the Government of Iraq forthwith to comply fully and without delay with all its international obligations, including those set out in the present resolution, in resolution 687 (1991), in the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons and in its safeguards agreement with the International Atomic Energy Agency;

6. *Decides* to remain seized of this matter.

Adopted unanimously at the 3004th meeting

Decision

At its 3008th meeting, on 19 September 1991, the Council invited the representative of Iraq to participate, without vote, in the discussion of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: report of the Secretary-General pursuant to paragraph 5 of Security Council resolution 706 (1991) (S/23006 and Corr.2)".²²

Resolution 712 (1991) of 19 September 1991

The Security Council,

Recalling its previous relevant resolutions, and in particular resolutions 661 (1990) of 6 August 1990, 686 (1991) of 2 March 1991, 687 (1991) of 3 April 1991, 688 (1991) of 5 April 1991, 692 (1991) of 20 May 1991, 699 (1991) of 17 June 1991, and 705 (1991) and 706 (1991) of 15 August 1991,

Expressing its appreciation for the report submitted by the Secretary-General on 4 September 1991 pursuant to paragraph 5 of resolution 706 (1991),²³

Reaffirming its concern about the nutritional and health situation of the Iraqi civilian population and the risk of a further deterioration of this situation, and underlining the need in this context for fully up-to-date assessments of the situation in all parts of Iraq as a basis for the equitable distribution of humanitarian relief to all segments of the Iraqi civilian population,

Recalling that the activities to be carried out by or on behalf of the Secretary-General to meet the purposes referred to in resolution 706 (1991) and the present resolution enjoy the privileges and immunities of the United Nations,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Confirms* the figure mentioned in paragraph 1 of resolution 706 (1991) as the sum authorized for the purpose of that paragraph, and reaffirms its intention to review this sum on the basis of its ongoing assessment of the needs and requirements, in accordance with paragraph 1 (d) of that resolution;

2. *Invites* the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait to authorize immediately, pursuant to paragraph 1 (d) of resolution 706 (1991), the release by the Secretary-General from the escrow account of the first one-third portion of the

sum referred to in paragraph 1 above, such release to take place as required subject to the availability of funds in the account and, in the case of payments to finance the purchase of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs that have been notified or approved in accordance with existing procedures, subject to compliance with the procedures laid down in the report of the Secretary-General⁹⁹ as approved in paragraph 3 below;

3. *Approves* the recommendations contained in paragraphs 57 (d) and 58 of the Secretary-General's report;

4. *Encourages* the Secretary-General and the Committee to cooperate, in close consultation with the Government of Iraq, on a continuing basis to ensure the most effective implementation of the scheme approved in the present resolution;

5. *Decides* that petroleum and petroleum products subject to resolution 706 (1991) shall, while under Iraqi title, be immune from legal proceedings and not be subject to any form of attachment, garnishment or execution, and that all States shall take any steps that may be necessary under their respective domestic legal systems to assure this protection and to ensure that the proceeds of sale are not diverted from the purposes laid down in resolution 706 (1991);

6. *Reaffirms* that the escrow account to be established by the United Nations and administered by the Secretary-General to meet the purposes of resolution 706 (1991) and the present resolution, like the United Nations Compensation Fund established by resolution 692 (1991), enjoys the privileges and immunities of the United Nations;

7. *Reaffirms also* that the inspectors and other experts on mission for the United Nations, appointed for the purpose of the present resolution, enjoy privileges and immunities in accordance with the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations,¹⁰⁰ and demands that Iraq allow them full freedom of movement and all necessary facilities;

8. *Confirms* that funds contributed from other sources may, if desired, in accordance with paragraph 1 (c) of resolution 706 (1991), be deposited into the escrow account as a sub-account and be immediately available to meet Iraq's humanitarian needs as referred to in paragraph 20 of resolution 706 (1991) without any of the obligatory deductions and administrative costs specified in paragraphs 2 and 3 of resolution 706 (1991);

9. *Urges* that any provision to Iraq of foodstuffs, medicines or other items of a humanitarian character, in addition to those purchased with the funds referred to in paragraph 1 above, be undertaken through arrangements that assure their equitable distribution to meet humanitarian needs;

10. *Requests* the Secretary-General to take the actions necessary to implement the above decisions, and authorizes him to enter into any arrangements or agreements necessary to accomplish this;

11. *Calls upon* States to cooperate fully in the implementation of resolution 706 (1991) and the present resolution, in particular with respect to any measures regarding the import of petroleum and petroleum products and the export of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs as referred to in paragraph 20 of resolution 687 (1991), and also with respect to the privileges and immunities of the United Nations and its personnel implementing the present resolution, and to ensure that there are no diversions from the purposes laid down in these resolutions;

12. *Decides* to remain seized of the matter.

Adopted at the 3008th meeting by 13 votes to 1 (Cuba) with 1 abstention (Yemen).

Decisions

In a letter dated 25 September 1991,¹⁰¹ the President of the Security Council informed the Permanent Representative of Iraq to the United Nations as follows:

"I have transmitted to the Security Council your letter of 24 September 1991.¹⁰²

"The Council notes the terms of this letter concerning the implementation of resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and other relevant resolutions and considers that they constitute acceptance by Iraq without reservation of resolution 707 (1991) of 15 August 1991 and that the Iraqi Government is thus giving its unconditional consent to the use by the Special Commission of its own aircraft.

"Accordingly, the Special Commission intends to avail itself of this possibility without delay with a view to proceeding with the inspection programme that it has established."

After the consultations held on 2 October 1991, the President of the Security Council made the following statement to the media on behalf of the members of the Council:¹⁰³

"The members of the Security Council held informal consultations on 2 October 1991 pursuant to paragraph 21 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991.

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regime established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution."

On 2 October 1991, the Secretary-General submitted his report on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission for the period 9 April to 2 October 1991.¹⁰⁴ In his report, the Secretary-General stated that during the previous six months, the Mission had deployed in its area of operation and carried

out its tasks pursuant to the mandate entrusted to it by the Council in paragraph 5 of its resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and in accordance with the implementation plan approved by the Council in its resolution 689 (1991) of 9 April 1991. By the latter resolution the Council had decided that, in so far as the decision to set up the observer unit had been taken in paragraph 5 of resolution 687 (1991) and the unit could be terminated only by a further decision of the Council, it would review the question of termination or continuation, as well as the modalities of the Mission, every six months. The purpose of the Secretary-General's report was to provide the Council, prior to its review, with an overview of the first six months of the Mission's activities. As the demilitarized zone established by the Council had been generally respected and the area had been calm during this period, the Secretary-General stated that the Mission had thus served the purpose for which it had been created and recommended that the Security Council maintain it in the area for a further six-month period.

In a letter dated 7 October 1991,¹⁰⁶ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"The members of the Security Council have carried out the review, in informal consultations held on 7 October 1991, in accordance with the provisions of resolution 689 (1991) of 9 April 1991, regarding the question of termination or continuation of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission, as well as of its modalities, in the light of your report.¹⁰⁴

"I have the honour to inform you that the members of the Council concur with your recommendation, particularly in paragraph 30 of your report."

At its 3012th meeting, on 11 October 1991, the Council invited the representative of Iraq to participate, without vote, in the discussion of the item entitled:

"The situation between Iraq and Kuwait:

"Report of the Secretary-General (S/22871/Rev.1);²⁷

"Note by the Secretary-General (S/22872/Rev.1 and Corr.1).²⁷

Resolution 715 (1991) of 11 October 1991

The Security Council,

Recalling its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991 and 707 (1991) of 15 August 1991 and its other resolutions on this matter,

Recalling in particular that under resolution 687 (1991) the Secretary-General and the Director General of the International Atomic Energy Agency were requested to develop plans

for future ongoing monitoring and verification and to submit them to the Security Council for approval,

Taking note of the report¹⁰⁶ and note¹⁰⁷ of the Secretary-General, transmitting the plans submitted by the Secretary-General and the Director General of the Agency,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Approves*, in accordance with the provisions of resolutions 687 (1991), 707 (1991) and the present resolution, the plans submitted by the Secretary-General¹⁰⁶ and the Director General of the International Atomic Energy Agency,¹⁰⁷

2. *Decides* that the Special Commission shall carry out the plan submitted by the Secretary-General, as well as continuing to discharge its other responsibilities under resolutions 687 (1991), 699 (1991) of 17 June 1991 and 707 (1991) and performing such other functions as are conferred upon it under the present resolution;

3. *Requests* the Director General of the Agency to carry out, with the assistance and cooperation of the Special Commission, the plan submitted by him and to continue to discharge his other responsibilities under resolutions 687 (1991), 699 (1991) and 707 (1991);

4. *Decides* that the Special Commission, in the exercise of its responsibilities as a subsidiary organ of the Security Council, shall:

(a) Continue to have the responsibility for designating additional locations for inspection and overflights;

(b) Continue to render assistance and cooperation to the Director General of the Agency by providing him, by mutual agreement, with the necessary special expertise and logistical, informational and other operational support for the carrying out of the plan submitted by him;

(c) Perform such other functions, in cooperation in the nuclear field with the Director General of the Agency, as may be necessary to coordinate activities under the plans approved by the present resolution, including making use of commonly available services and information to the fullest extent possible, in order to achieve maximum efficiency and optimum use of resources;

5. *Demands* that Iraq meet unconditionally all its obligations under the plans approved by the present resolution and cooperate fully with the Special Commission and the Director General of the Agency in carrying out the plans;

6. *Decides* to encourage the maximum assistance, in cash and in kind, from all Member States to support the Special Commission and the Director General of the Agency in carrying out their activities under the plans approved by the present resolution, without prejudice to Iraq's liability for the full costs of such activities;

7. *Requests* the Security Council Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait, the Special Commission and the Director General of the Agency to develop in cooperation a mechanism for monitoring any future sales or supplies by other countries to Iraq of items relevant to the implementation of section C of resolution 687 (1991) and other relevant resolutions, including the present resolution and the plans approved hereunder;

8. *Requests* the Secretary-General and the Director General of the Agency to submit to the Security Council reports on the implementation of the plans approved by the present resolution, when requested by the Security Council and in any event at least every six months after the adoption of this resolution;

9. *Decides* to remain seized of the matter.

Adopted unanimously at the 3012th meeting

Decision

After the consultations held on 20 December 1991, the President of the Security Council made the following statement to the media on behalf of the members of the Council:¹⁰⁸

"The members of the Security Council held informal consultations on 6 December 1991 pursuant to paragraph 28 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, paragraph 6 of resolution 700 (1991) of 17 June 1991 and paragraph 21 of resolution 687 (1991). After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regimes established in paragraphs 22 to 25, as referred to in paragraph 28 of resolution 687 (1991), in paragraph 6 of resolution 700 (1991), and in paragraph 20, as referred to in paragraph 21 of resolution 687 (1991).

"However, with a view to alleviating the humanitarian conditions for the civilian population in Iraq and in order to facilitate the utilization of paragraph 20 of resolution

687 (1991), the Security Council Committee established under resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait is requested to study immediately those materials and supplies for essential civilian and humanitarian needs as identified in the Ahtisaari report⁶⁴ with the purpose of drawing up a list of items which may, with the Council's approval, be transferred from the 'no-objection' procedure to a simple notification procedure. Members of the Council may submit proposals of items for this purpose.

"With regard to imports of items subject to prior approval under the 'no-objection' procedure by the Committee (i.e. items other than food and medicine), any member of the Committee putting forward an objection to such an import will offer a specific explanation at a meeting of the Committee.

"The members of the Council are aware of reports received concerning the approximately 2,000 Kuwaitis believed to be still detained in Iraq, access by the International Committee of the Red Cross to all detainees and places of detention, the return of Kuwaiti property, and particularly the return of Kuwaiti military equipment and their bearing upon the present state of Iraqi compliance with resolution 687 (1991).

"In light of the above, the Council will request the Secretary-General to prepare a factual report on Iraq's compliance with all the obligations placed upon it by resolution 687 (1991) and subsequent relevant resolutions. This report will be made available to the Council in good time before it undertakes its next review under paragraph 21 of resolution 687 (1991).

"In the course of consultations it was noted that resolutions 706 (1991) of 15 August 1991 and 712 (1991) of 19 September 1991 gave to Iraq the possibility for oil sales to finance the purchase of foodstuffs, medicines and materials and supplies for essential civilian needs for the purpose of providing humanitarian relief. However, this possibility has not yet been used."

THE SITUATION IN CYPRUS¹⁰⁹

Decisions

On 28 March 1991, following consultations of the Security Council, the President issued the following statement on behalf of its members:¹¹⁰

"The members of the Security Council have considered the Secretary-General's report on his mission of

good offices in Cyprus. They are unanimous in expressing their full support of his current efforts.

"The members of the Council agree with the Secretary-General's assessment of the current situation, including the main issues that remain to be clarified before an outline of an overall settlement can be completed, and encourage him to continue his efforts along the lines he has proposed by making suggestions to facilitate the discussions.

Resolution 773 (1992)
of 26 August 1992

The Security Council,

Reaffirming its resolution 687 (1991) of 3 April 1991, and in particular paragraphs 2 to 4 thereof, and its resolution 689 (1991) of 9 April 1991,

Recalling the report of the Secretary-General of 2 May 1991 relative to paragraph 3 of Security Council resolution 687 (1991),²³⁴ concerning the establishment of the United Nations Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission and the subsequent exchange of letters between the Secretary-General and the President of the Security Council of 6 and 13 May 1991,²³⁹

Having considered the Secretary-General's letter of 12 August 1992 to the President of the Security Council transmitting the further report of the Commission,

Recalling in this connection that through the demarcation process the Commission is not reallocating territory between Iraq and Kuwait but is simply carrying out the technical task necessary to demarcate for the first time the precise coordinates of the boundary set out in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters"²⁴⁰ signed by them on 4 October 1963, and that this task is being carried out in the special circumstances following Iraq's invasion of Kuwait and pursuant to resolution 687 (1991) and the Secretary-General's report on the implementation of paragraph 3 of that resolution,

1. *Welcomes* the Secretary-General's letter of 12 August 1992 to the President of the Security Council and the further report of the United Nations Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission enclosed therewith;

2. *Expresses its appreciation* to the Commission for its work on the demarcation of the land boundary, and welcomes its demarcation decisions;

3. *Welcomes also* the decision of the Commission to consider the eastern section of the boundary, which includes the offshore boundary, at its next session and urges it to demarcate this part of the boundary as soon as possible and thus complete its work;

4. *Underlines* its guarantee of the inviolability of the above-mentioned international boundary and its decision to take as appropriate all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations, as provided for in paragraph 4 of resolution 687 (1991);

5. *Welcomes further* the Secretary-General's intention to carry out at the earliest practicable time the realignment of the demilitarized zone referred to in paragraph 5 of resolution 687 (1991) to correspond to the international boundary demarcated

by the Commission, with the consequent removal of the Iraqi police posts;

6. *Urges* the two States concerned to cooperate fully with the work of the Commission;

7. *Decides* to remain seized of the matter.

Adopted at the 3108th meeting by 14 votes to none, with 1 abstention (Ecuador).

Decisions

Following the consultations held on 24 September 1992, the President issued the following statement on behalf of the members of the Council:²⁴¹

"The members of the Security Council held informal consultations on 24 September 1992 pursuant to paragraph 21 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991.

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there still was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regime established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution."

At its 3117th meeting, on 2 October 1992, the Council discussed the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 778 (1992)
of 2 October 1992

The Security Council,

Recalling its previous relevant resolutions and in particular resolutions 706 (1991) of 15 August 1991 and 712 (1991) of 19 September 1991,

Taking note of the letter of 15 July 1992 from the Secretary-General to the President of the Security Council on Iraq's compliance with the obligations placed on it by resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and subsequent resolutions,

Condemning Iraq's continued failure to comply with its obligations under relevant resolutions,

Reaffirming its concern about the nutritional and health situation of the Iraqi civilian population, and the risk of a further deterioration of this situation, and recalling in this regard that resolutions 706 (1991) and 712 (1991) provide a mechanism for providing humanitarian relief to the Iraqi population, and that resolution 688 (1991) of 5 April 1991 provides a basis for humanitarian relief efforts in Iraq,

Having regard to the fact that the period of six months referred to in resolutions 706 (1991) and 712 (1991) expired on 18 March 1992,

Deploing Iraq's refusal to cooperate in the implementation of resolutions 706 (1991) and 712 (1991), which puts its civilian population at risk and which results in the failure by Iraq to meet its obligations under relevant Council resolutions,

Recalling that the escrow account provided for in resolutions 706 (1991) and 712 (1991) will consist of Iraqi funds administered by the Secretary-General which will be used to pay contributions to the United Nations Compensation Fund, the full costs of carrying out the tasks authorized in section C of resolution 687 (1991), the full costs incurred by the United Nations in facilitating the return of all Kuwaiti property seized by Iraq, half the costs of the United Nations Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission and the cost to the United Nations of implementing resolution 706 (1991) and of other necessary humanitarian activities in Iraq,

Recalling that Iraq, as stated in paragraph 16 of resolution 687 (1991), is liable for all direct damages resulting from its invasion and occupation of Kuwait, without prejudice to its debts and obligations arising prior to 2 August 1990, which will be addressed through the normal mechanisms,

Recalling its decision in resolution 692 (1991) of 20 May 1991 that the requirement for Iraqi contributions to the Compensation Fund applies to certain Iraqi petroleum and petroleum products exported from Iraq before 3 April 1991, as well as to all Iraqi petroleum and petroleum products exported from Iraq after 2 April 1991.

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Decides* that all States in which there are funds of the Government of Iraq, or its State bodies, corporations, or agencies, that represent the proceeds of sale of Iraqi petroleum or petroleum products, paid for, by or on behalf of the purchaser on or after 6 August 1990, shall cause the transfer of those funds (or equivalent amounts) as soon as possible to the escrow account provided for in resolutions 706 (1991) and 712 (1991) provided that this paragraph shall not require any State to cause the transfer of such funds in excess of 200 million United States dollars or to cause the transfer of more than 50 per cent of the total funds transferred or contributed pursuant to paragraphs 1 to 3 of the present resolution and further provided that States may exclude from the operation of this paragraph any funds which have already been released to a claimant or supplier prior to the adoption of the present resolution, or any other funds subject to or required to satisfy the rights of third parties, at the time of the adoption of the present resolution;

2. *Also decides* that all States in which there are petroleum or petroleum products owned by the Government of Iraq, or its State bodies, corporations, or agencies, shall take all feasible steps to purchase or arrange for the sale of such

petroleum or petroleum products at fair market value, and thereupon to transfer the proceeds as soon as possible to the escrow account provided for in resolutions 706 (1991) and 712 (1991);

3. *Urges* all States to contribute funds from other sources to the escrow account as soon as possible;

4. *Decides further* that all States shall provide the Secretary-General with any information needed for the effective implementation of the present resolution and that they shall take the necessary measures to ensure that banks and other bodies and persons provide all relevant information necessary to identify the funds referred to in paragraphs 1 and 2 above and details of any transactions relating thereto, or the said petroleum or petroleum products, with a view to such information being utilized by all States and by the Secretary-General in the effective implementation of the present resolution;

5. *Requests* the Secretary-General:

(a) To ascertain the whereabouts and amounts of the said petroleum and petroleum products and the proceeds of sale referred to in paragraphs 1 and 2 above, drawing on the work already done under the auspices of the United Nations Compensation Commission, and report the results to the Council as soon as possible;

(b) To ascertain the costs of United Nations activities concerning the elimination of weapons of mass destruction, the provision of humanitarian relief in Iraq, and the other United Nations operations specified in paragraphs 2 and 3 of resolution 706 (1991);

(c) To take the following actions:

(i) To transfer to the United Nations Compensation Fund, from the funds referred to in paragraphs 1 and 2 above, the percentage referred to in paragraph 10 below; and

(ii) To use the remainder of funds referred to in paragraphs 1 to 3 above for the costs of United Nations activities concerning the elimination of weapons of mass destruction, the provision of humanitarian relief in Iraq, and the other United Nations operations specified in paragraphs 2 and 3 of resolution 706 (1991), taking into account any preference expressed by States transferring or contributing funds as to the allocation of such funds among these purposes;

6. *Decides* that for so long as oil exports take place pursuant to the system provided in resolutions 706 (1991) and 712 (1991) or to the eventual lifting of sanctions pursuant to paragraph 22 of resolution 687 (1991), implementation of paragraphs 1 to 5 above shall be suspended and all proceeds of those oil exports shall immediately be transferred by the Secretary-General in the currency in which the transfer to the escrow account was made, to the accounts or States from which funds had been provided under paragraphs 1 to 3 above, to the

extent required to replace in full the amounts so provided (together with applicable interest), and that, if necessary for this purpose, any other funds remaining in the escrow account shall similarly be transferred to those accounts or States, provided, however, that the Secretary-General may retain and use any funds urgently needed for the purposes specified in paragraph 5 (c) (ii) above;

7. *Decides* that the operation of the present resolution shall have no effect on rights, debts and claims existing with respect to funds prior to their transfer to the escrow account; and that the accounts from which such funds were transferred shall be kept open for retransfer of the funds in question;

8. *Reaffirms* that the escrow account referred to in the present resolution, like the Compensation Fund, enjoys the privileges and immunities of the United Nations, including immunity from legal proceedings, or any forms of attachment, garnishment or execution; and that no claim shall lie at the instance of any person or body in connection with any action taken in compliance with or implementation of the present resolution;

9. *Requests* the Secretary-General to repay, from any available funds in the escrow account, any sum transferred under the present resolution to the account or State from which it was transferred, if the transfer is found at any time by him not to have been of funds subject to the present resolution; a request for such a finding could be made by the State from which the funds were transferred;

10. *Confirms* that the percentage of the value of exports of petroleum and petroleum products from Iraq for payment to the Compensation Fund shall, for the purpose of the present resolution and exports of petroleum or petroleum products subject to paragraph 6 of resolution 692 (1991), be the same as the percentage decided by the Security Council in paragraph 2 of resolution 705 (1991) of 15 August 1991, until such time as the Governing Council of the Compensation Fund may decide otherwise;

11. *Decides* that no further Iraqi assets shall be released for purposes set forth in paragraph 20 of resolution 687 (1991) except to the sub-account of the escrow account established pursuant to paragraph 8 of resolution 712 (1991), or directly to the United Nations for humanitarian activities in Iraq;

12. *Decides* that, for the purposes of the present resolution and other relevant resolutions, the term "petroleum products" does not include petrochemical derivatives;

13. *Calls upon* all States to cooperate fully in the implementation of the present resolution;

14. *Decides* to remain seized of this matter.

Adopted at the 3117th meeting by 14 votes to none, with 1 abstention (China).

Decisions

In a letter dated 9 October 1992, the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:²⁴²

"In accordance with the provisions of Council resolution 689 (1991) of 9 April 1991, and in the light of your report on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission for the period from 1 April to 30 September 1992, dated 2 October 1992,²⁴³ the members of the Security Council have reviewed the question of termination or continuation of the Mission, as well as its modalities of operation.

"I have the honour to inform you that the members of the Council concur with your recommendations, in particular that contained in paragraph 27 of your report."

In a letter dated 3 November 1992,²⁴⁴ the President informed the Secretary-General as follows:

"The members of the Council have examined the question you brought to the attention of the President through your letter dated 23 September 1992. They fully share the concerns expressed by the Commander of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission related to the threats to security linked to the presence of Iraqi and Kuwaiti military equipment in six bunkers within the demilitarized zone, near the headquarters of the Mission. The members of the Council deem it necessary, as recommended by the Commander of the Mission, for the bunkers to be emptied of their contents.

"The members of the Council have noted that the Mission has carried out, within the demilitarized zone where it is deployed, destruction of mines and ammunition that might be harmful to the observers, as indicated in your report of 5 and 9 April 1991²⁴⁵ on the implementation of paragraph 5 of Security Council resolution 687 (1991) approved by resolution 689 (1991) of 9 April 1991, in your report of 2 October 1991²⁴⁶ on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission for the period from 9 April to 2 October 1991, in your report of 31 March 1992²⁴⁷ on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission for the period from 3 October 1991 to 31 March 1992, and in your report of 2 October 1992²⁴⁸ on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission for the period from 1 April to 30 September 1992. They are of the opinion that the military equipment referred to in your letter dated 23 September 1992, which also represents a threat to the security of the members of the Mission, should similarly be destroyed by the Mission or by a specialized company acting upon the request of the Mission and under its supervision.

"In the event of the Mission entrusting a specific company with the destruction of the military equipment contained in the six bunkers, the cost of this operation

should not be covered by the regular budget of the Mission but by Iraq and Kuwait. Each of these two States should support the financial burden related to the destruction of the contents of the bunkers located on its territory, i.e. on its side of the border as demarcated by the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission.

"The members of the Council are of the opinion that it would be useful for the Mission to consult the Special Commission to enable the latter to check whether any of the military equipment contained in the six bunkers fall into the category mentioned in paragraph 8 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991. In this case, this equipment should be destroyed by the Special Commission, in coordination with the Mission."

- (a) The situation between Iraq and Kuwait.
- (b) Letter dated 2 April 1991 from the Permanent Representative of Turkey to the United Nations addressed to the President of the Security Council.

Letter dated 4 April 1991 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council.

Letter dated 5 March 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council.

At its 3059th meeting, on 11 March 1992, the Council, in accordance with the understanding reached in its prior consultations, decided to invite the delegations of Iraq and Kuwait to participate, in accordance with Article 31 of the Charter of the United Nations and rule 37 of the provisional rules of procedure, in the consideration of the item entitled:

- "(a) The situation between Iraq and Kuwait;
- "(b) Letter dated 2 April 1991 from the Permanent Representative of Turkey to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22435);²⁴⁷

"Letter dated 4 April 1991 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22442);²⁴⁸

"Letter dated 5 March 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/23685)."²⁴⁹

At the same meeting, the Council decided, in accordance with the understanding reached in its prior consultations, to extend invitations to Mr. Hans Blix, Director-General of the International Atomic Energy Agency, and Mr. Rolf Ekeus, Executive Chairman of the Special Commission, under rule 39 of the rules of procedure.

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Council, the President made the following introductory statement, on behalf of the Council:²⁴⁸

"I. GENERAL OBLIGATION

"1. The resolutions concerning the situation between Iraq and Kuwait impose a number of general and specific obligations upon Iraq.

"2. As regards the general obligation, Iraq is required, under paragraph 33 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, to give official notification to the Secretary-General and to the Security Council of its acceptance of the provisions of that entire resolution.

"3. Iraq signified its unconditional acceptance in identical letters dated 6 April 1991,²⁴⁹ addressed to the Secretary-General and the President of the Security Council and in a letter dated 10 April 1991²⁵⁰ from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council, and in a letter dated 23 January 1992²⁵¹ from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council.

"4. When the Security Council met at the level of heads of State and Government on 31 January 1992, the concluding statement made by the President (3046th meeting) on behalf of its members contained the following passage:¹⁷⁰

'Last year, under the authority of the United Nations, the international community succeeded in enabling Kuwait to regain its sovereignty and territorial integrity, which it had lost as a result of Iraqi aggression. The resolutions adopted by the Council remain essential to the restoration of peace and stability in the region and must be fully implemented. At the same time the members of the Council are concerned by the humanitarian situation of the innocent civilian population of Iraq.'

"5. On 5 February 1992, the President issued a statement on behalf of its members in which he stated, among other things:²¹⁶

'In connection with the Secretary-General's report on Iraq's compliance with all the obligations placed upon it by certain Security Council resolutions concerning the situation between Iraq and Kuwait, of 25 January 1992,²¹⁷ particularly resolution 687 (1991)

and subsequent relevant resolutions, the members of the Council note that while much progress has been made, much remains to be done ... The members of the Council are disturbed by the lack of Iraqi cooperation. Iraq must implement fully resolution 687 (1991) and subsequent relevant resolutions as was stated in the statement read out by the President of the Council on behalf of its members at the 3046th meeting, held on 31 January 1992 with the participation of the heads of State and Government.¹⁷⁰

"6. In a statement made on behalf of the Council on 28 February 1992, the President said:²²²

'The members of the Council demand that Iraq immediately implement all its obligations under Council resolution 687 (1991) and subsequent resolutions. They require the Government of Iraq to communicate directly to the Council without further delay an authoritative and unconditional acknowledgement of its agreement to accept and implement the above-noted obligations, including specifically to comply with the determination of the Special Commission requiring the destruction of ballistic missile-related equipment. The members of the Council emphasize that Iraq must be aware of the serious consequences of continued material breaches of resolution 687 (1991).'

"7. I must also draw attention to the further report of the Secretary-General of 7 March 1992²⁵² on the status of compliance by Iraq with the obligations placed upon it by certain Security Council resolutions concerning the situation between Iraq and Kuwait.

"8. From the aforementioned statements by the President and in view of the reports of the Secretary-General, it will be seen that, despite Iraq's statements of unconditional acceptance of resolution 687 (1991), the Council has determined that Iraq is not in full compliance with all of its obligations.

"II. SPECIFIC OBLIGATIONS

"9. In addition to the general obligation to accept the provisions of resolution 687 (1991) in their entirety, several Council resolutions impose specific obligations upon Iraq.

"(a) *Respect for the inviolability of the international boundary*

"10. By paragraph 2 of resolution 687 (1991) the Council demands that Iraq respect the inviolability of the international boundary and the allocation of islands previously agreed upon between Iraq and Kuwait. Pursuant to paragraph 3 of that resolution, the Secretary-General established a Boundary Demarcation Commission to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait. Paragraph 5 of the same resolution requires Iraq and Kuwait to respect a demilitarized zone established by the Council.

The Council has been informed that Iraq has respected the demilitarized zone and that it has fully participated in the work of the Commission. It has also been informed that Iraq refuses to withdraw a number of police posts that are not in line with the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission's principle that both sides should stay 1,000 metres from the boundary line shown on the Mission's map.

(b) *Weapons-related obligations*

"11. Section C of resolution 687 (1991) imposes certain specific obligations upon Iraq with respect to its chemical and biological weapons programmes, its ballistic-missile programmes with a range greater than 150 kilometres and its nuclear programmes. These obligations are elaborated upon in resolutions 707 (1991) of 15 August 1991 and 715 (1991) of 11 October 1991. The obligations are defined in paragraphs 8 to 13 of resolution 687 (1991) and they are elaborated upon in paragraphs 3 and 5 of resolution 707 (1991) and paragraph 5 of resolution 715 (1991).

"12. The information relevant to Iraq's compliance with the obligations laid down in the paragraphs of the resolutions to which I have just referred is reproduced in annex I to the Secretary-General's report of 7 March 1992.²⁵²

"13. By resolution 699 (1991) of 17 June 1991, the Council decided that the Government of Iraq shall be liable for the full costs of carrying out the tasks authorized by section C of resolution 687 (1991). No funds have so far been received from Iraq to meet this liability.

"14. The Council has noted that since the adoption of resolution 687 (1991) progress has been made in the implementation of section C of that resolution but that much remains to be done. There is serious non-compliance with the obligations concerning the programmes for weapons of mass destruction and ballistic missiles and the members of the Council have found this to be a continuing material breach of resolution 687 (1991).

"15. The Special Commission has informed the Council about the outstanding matters that would at the present time appear to be the most important. The Council's attention is invited again to annex I of the Secretary-General's report of 7 March 1992.

"16. The Council has also noted the statement by the International Atomic Energy Agency contained in section C of the annex to the Secretary-General's report of 25 January 1992.²¹⁷ The attention of the Council is drawn to information annexed to the further report of the Secretary-General, of 7 March 1992, relative to the two last inspections by the Agency, on Iraq's compliance with its obligations under Council resolutions as they relate to nuclear activities.

"17. In a statement issued on behalf of the members of the Council, the President stated on 19 February 1992 that:²¹⁸

'Iraq's failure to acknowledge its obligations under resolutions 707 (1991) and 715 (1991), its rejection up until now of the two plans for ongoing monitoring and verification and its failure to provide the full, final and complete disclosure of its weapons capabilities constitute a continuing material breach of the relevant provisions of resolution 687 (1991).'

"18. In a further statement made on 28 February 1992 on behalf of the Council, the President said:²²

"The members of the Council deplore and condemn the failure of the Government of Iraq to provide the Special Commission with full, final and complete disclosure, as required by resolution 707 (1991), of all aspects of its programmes to develop weapons of mass destruction and ballistic missiles with a range greater than 150 kilometres, including launchers, and of all holdings of such weapons, their components and production facilities and locations, as well as all other nuclear programmes; and the failure of Iraq to comply with the plans for ongoing monitoring and verification approved by resolution 715 (1991). ... Furthermore, the members of the Council equally deplore and condemn Iraq's failure, within the time prescribed by the Special Commission at the request of Iraq, to commence destruction of ballistic missile-related equipment designated for destruction by the Special Commission. The members of the Council reaffirm that it is for the Special Commission alone to determine which items must be destroyed under paragraph 9 of resolution 687 (1991).'

"(c) Repatriation of and access to Kuwaiti and third-State nationals in Iraq

"19. As regards Kuwaiti and third-State nationals in Iraq, resolutions 664 (1990) of 18 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 686 (1991) of 2 March 1991 and 687 (1991) of 3 April 1991 impose an obligation on Iraq to release, facilitate repatriation of, and arrange for immediate access to them, as well as the return of the remains of any deceased personnel of the forces of Kuwait and of the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990) of 29 November 1990. Furthermore, paragraph 30 of resolution 687 (1991) requires Iraq to extend all necessary cooperation to the International Committee of the Red Cross in facilitating the search for Kuwaiti and third-State nationals still unaccounted for.

"20. The Council was informed by the International Committee of the Red Cross in January 1992 that almost 7,000 persons have returned from Iraq to their countries since the beginning of March 1991. The Committee also stated that despite all its efforts, there are still thousands of persons reported missing by the parties to the conflict.

"21. A special commission composed of the representatives of France, Iraq, Kuwait, Saudi Arabia, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United States of America has met under the auspices of the Committee, to try to reach an agreement on, among other things, the implementation of paragraph 30 of resolution 687 (1991). However, the Committee has informed the Council that it has not yet received any information as to the whereabouts of the persons reported missing in Iraq. Nor has it received detailed and documented information on the search conducted by the Iraqi authorities. Finally, it is also still awaiting information on persons who have died while in custody.

"22. The attention of the Council is drawn to paragraphs 12 to 14 of the Secretary-General's further report of 7 March 1992.²³

"(d) Iraq's liability under international law

"23. Another obligation concerns Iraq's liability under international law. In resolution 674 (1990), the Council reminds Iraq 'that under international law it is liable for any loss, damage or injury arising in regard to Kuwait and third States, and their nationals and corporations, as a result of the invasion and illegal occupation of Kuwait by Iraq'. Its liability under international law is reaffirmed in paragraph 2 (b) of resolution 686 (1991) and paragraph 16 of resolution 687 (1991). The latter resolution further specifies that Iraq 'is liable under international law for any direct loss, damage - including environmental damage and the depletion of natural resources - or injury to foreign Governments, nationals and corporations, as a result of its unlawful invasion and occupation of Kuwait'.

"24. By paragraph 18 of the same resolution, the Council created a Fund to pay compensation for claims that fall within paragraph 16, to be financed by a percentage of the value of the exports of petroleum and petroleum products from Iraq. In view of the existing economic sanctions against Iraq under resolution 661 (1990) of 6 August 1990, Iraq was permitted by the Security Council under resolutions 706 (1991) of 15 April 1991 and 712 (1991) of 19 September 1991 to sell a limited quantity of oil, as an exception, a portion of the proceeds from which would be used to provide financial resources for the Fund. To date, it has not availed itself of this possibility. The Council notes that this authorization is due to lapse on 18 March 1992. The members of the Council are aware of a request by Iraq for a five-year moratorium on meeting its financial obligations, including payments into the Compensation Fund.

"(e) Repayment and servicing of Iraq's foreign debt

"25. With regard to another obligation, the Council demands, in paragraph 17 of resolution 687 (1991), that Iraq scrupulously adhere to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt.

"26. The attention of the Council is drawn to paragraphs 17 and 18 of the Secretary-General's further report of 7 March 1992.²⁵²

"(f) Return of property

"27. I now turn to the question of return of property. The Security Council, in paragraph 2 (d) of resolution 686 (1991), demands that Iraq immediately begin to return all Kuwaiti property seized by it, to be completed in the shortest possible period. The members of the Council have noted with satisfaction that, as stated in the further report of the Secretary-General, Iraqi officials involved with the return of property have extended maximum cooperation to the United Nations to facilitate the return.

"(g) Monthly statements of gold and foreign currency reserves

"28. Another obligation is set out in paragraph 7 of resolution 706 (1991), under which the Government of Iraq is required to provide to the Secretary-General and appropriate international organizations monthly statements of its gold and foreign currency reserves. To date, no such statements have been provided to the Secretary-General or to the International Monetary Fund.

"(h) Undertaking not to commit or support acts of international terrorism

"29. By paragraph 32 of resolution 687 (1991), Iraq is required not to commit or support acts of international terrorism or allow any organization directed towards commission of such acts to operate within its territory and to condemn unequivocally and renounce all acts, methods, and practices of terrorism.

"30. The Council notes Iraq's statements contained in identical letters dated 11 June 1991 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations²⁵³ addressed to the Secretary-General and to the President of the Security Council, and in a letter dated 23 January 1992²⁵⁴ from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council that it is a party to international conventions against terrorism and that it has never pursued a policy favourable to international terrorism as defined by international law.

"(i) Security Council action with respect to the Iraqi civilian population

"31. Resolutions 706 (1991) and 712 (1991) provide a means for Iraq to meet its obligations to supply its civilian population with needed humanitarian assistance, particularly food and medicine. To date, Iraq has refused to implement these resolutions. In fact after initiating discussions with Secretariat representatives on implementation, Iraq abruptly terminated the discussions.

"III. SECURITY COUNCIL RESOLUTION 688 (1991)

"32. I should now like to refer to the demands by the Council with respect to the Iraqi civilian population. In paragraph 2 of resolution 688 (1991) of 5 April 1991, the Security Council demands that Iraq, as a contribution to removing the threat to international peace and security in the region, end the repression of its civilian population. In paragraphs 3 and 7, the Council insists that it allow immediate access by international humanitarian organizations to all those in need of assistance in all parts of Iraq, and demands its cooperation with the Secretary-General to these ends.

"33. The Council remains deeply concerned at the grave human rights abuses that, despite the provisions of resolution 688 (1991), the Government of Iraq continues to perpetrate against its population, in particular in the northern region of Iraq, in southern Shi'a centres and in the southern marshes.²⁵⁵ The Council notes that this situation is confirmed by the report of the Special Rapporteur of the Commission on Human Rights on the human rights situation in Iraq of 5 March 1992²⁵⁶ and by the comments of the Office of the Executive Delegate of the Secretary-General for the United Nations Humanitarian Assistance Programme for Iraq, Kuwait and the Iraq/Turkey and Iraq/Iran border areas²⁵⁷ contained in the further report of the Secretary-General of 7 March 1992.²⁵⁸

"34. The members of the Council are particularly concerned at the reported restrictions on the supplies of essential commodities, in particular food and fuel, which have been imposed by the Government of Iraq on the three northern governorates of Dohuk, Erbil and Sulaymaniyya. In this regard, as the Special Rapporteur has noted in his report, inasmuch as the repression of the population continues, the threat to international peace and security in the region mentioned in resolution 688 (1991) remains.

"IV. CONCLUDING OBSERVATION

"35. In view of the observations on the record of Iraq's performance, the Council has considered itself justified in concluding that Iraq has not fully complied with the obligations placed upon it by the Council. It is the Council's hope and expectation that this meeting will prove an invaluable opportunity to advance in the consideration of this issue as required in the interest of world peace and security, as well as that of the Iraqi people."

Following consultations among members of the Security Council, the President of the Council made the following statement on behalf of the Council at the resumed 3059th meeting, on 12 March 1992:²⁵⁹

"In concluding the present stage of the consideration of the item on the agenda, I have been authorized, following consultations among members of the Council, to make the following statement on behalf of the Council:

The views of the Council having been expressed through its President and by the statements of its members on the extent of compliance by the Government of Iraq with its obligations under the relevant Security Council resolutions, the Council has listened with close attention to the statement by the Deputy Prime Minister of Iraq and his responses to the questions posed by Council members.

The members of the Council wish to reiterate their full support for the following statement, made by the President of the Council on their behalf at the opening of the 3059th meeting.²⁴⁸

'In the view of the Council, the Government of Iraq has not yet complied fully and unconditionally with those obligations, must do so and must immediately take the appropriate actions in this regard. It hopes that the goodwill expressed by the Deputy Prime Minister of Iraq will be matched by deeds.'

Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 7 August 1992 from the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of the United States of America to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Decision

At its 3105th meeting, on 11 August 1992, the Council decided to invite the representative of Iraq to participate, without vote, in the discussion of the item entitled:

'Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24393);⁶³

'Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24394);⁶³

'Letter dated 7 August 1992 from the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and

Northern Ireland to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24395);⁶³

'Letter dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of the United States of America to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24396);⁶³

At the same meeting, in response to the requests dated 7 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium,²⁴⁸ the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France,²⁴⁹ the Permanent Representative of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland²⁵⁰ and the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of the United States of America to the United Nations,²⁵¹ the Council decided to extend an invitation to Mr. van der Stoep under rule 39 of its provisional rules of procedure.

Letter dated 24 August 1992 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council

Decisions

At its 3112th meeting, on 2 September 1992, the Council discussed the item entitled 'Letter dated 24 August 1992 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council (S/24509)'.⁶³

At the same meeting, following consultations held earlier with the members of the Council, the President made the following statement on behalf of the Council:²⁶¹

'The Security Council is deeply concerned at the current situation of the Inter-agency Humanitarian Programme in Iraq, as outlined in the Secretary-General's letter of 24 August 1992²⁶³ to the President of the Security Council, including its reference to Iraq's failure to renew its Memorandum of Understanding with the United Nations.

'The Council recalls its statement of 17 July 1992,²⁵⁷ in which the Council expressed its profound concern at the deteriorating conditions affecting the safety and well-being of United Nations personnel in Iraq. The Council is particularly disturbed by Iraq's continuing failure to ensure the safety of United Nations personnel and the personnel of non-governmental organizations.

'The Council expresses its concern regarding the conduct and statements of Iraq on the Programme which are inconsistent with the previous Council resolutions that demand that Iraq cooperate with the international humanitarian organizations.

'The Council affirms that the critical humanitarian needs of vulnerable groups in Iraq require the speedy conclusion of arrangements that would ensure the continuation of the Programme. In this respect, the Council

considers unrestricted access throughout the country and the assurance of adequate security measures as essential prerequisites for the effective implementation of the programme. To this end, the Council fully endorses the Secretary-General's insistence upon appropriate field offices for participating United Nations agencies and programmes and the continuing deployment of the United Nations Guards. The Council strongly supports the Secretary-General's continuing efforts to sustain a United Nations and non-governmental organization humanitarian presence throughout Iraq, and urges him to continue to use all resources at his disposal to help all those in need in Iraq. The Council urges Iraq in the strongest possible terms to cooperate with the United Nations."

(a) The situation between Iraq and Kuwait

(b) Letter dated 2 April 1991 from the Permanent Representative of Turkey to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 4 April 1991 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 5 March 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 3 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Letter dated 19 November 1992 from the Permanent Representative of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council

Decisions

At its 3139th meeting, on 23 November 1992, the Council decided to invite the representatives of Iraq and Kuwait to participate, without vote, in the discussion of the item entitled:

"(a) The situation between Iraq and Kuwait;

"(b) Letter dated 2 April 1991 from the Permanent Representative of Turkey to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22435);²⁴⁷

"Letter dated 4 April 1991 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of France to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/22442);²⁴⁷

"Letter dated 5 March 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the

United Nations addressed to the President of the Security Council (S/23685 and Add.1);³

"Letter dated 3 August 1992 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24386);⁴³

"Letter dated 19 November 1992 from the Permanent Representative of Belgium to the United Nations addressed to the President of the Security Council (S/24828)."¹⁷

At the same meeting, in accordance with the understanding reached in its prior consultations, the Council decided to extend invitations to Mr. Hans Blix, Director-General of the International Atomic Energy Agency, Mr. Rolf Ekeus, Executive Chairman of the Special Commission, and Mr. Jan Eliasson, Under-Secretary-General for Humanitarian Affairs and Disaster Relief Coordinator, under rule 39 of the Council's provisional rules of procedure.

At the same meeting, in response to the request contained in a letter dated 19 November 1992 from the Permanent Representative of Belgium to the President of the Security Council,²⁶⁴ the Council also decided to extend an invitation to Mr. van der Stoep under rule 39 of its provisional rules of procedure.

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made the following introductory statement:²⁶⁵

"I. GENERAL OBLIGATION

"1. The resolutions concerning the situation between Iraq and Kuwait impose a number of general and specific obligations upon Iraq.

"2. As regards the general obligations, Iraq is required, under paragraph 33 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991, to give official notification to the Secretary-General and to the Security Council of its acceptance of the provisions of that entire resolution.

"3. Iraq signified its unconditional acceptance in identical letters dated 6 April 1991,²⁴⁹ addressed to the Secretary-General and to the President of the Security Council and in a letter dated 10 April 1991²⁵⁰ from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council, and in a letter dated 23 January 1992²⁵¹ from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council.

"II. SPECIFIC OBLIGATIONS

"4. In addition to the general obligation to accept the provisions of resolution 687 (1991) in their entirety, several Council resolutions impose specific obligations upon Iraq.

"(a) Respect for the inviolability of the international boundary

"5. By paragraph 2 of resolution 687 (1991) the Council demands that Iraq respect the inviolability of the international boundary and the allocations of islands previously agreed upon between Iraq and Kuwait. Pursuant to paragraph 3 of that resolution, the Secretary-General established a Boundary Demarcation Commission to demarcate the boundary between Iraq and Kuwait. Paragraph 5 of the same resolution requires Iraq and Kuwait to respect a demilitarized zone established by the Council.

"6. Iraq did not participate in the work of the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission at its July 1992 and October 1992 sessions. Iraq has refused up to now to withdraw a number of police posts that are not in line with the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission's principle that both sides should stay 1,000 metres from the boundary line shown on the Mission's map. The Council in paragraph 2 of resolution 773 (1992) of 26 August 1992 welcomed the Commission's land demarcation decisions and, in paragraph 5, the intention of the Secretary-General to carry out at the earliest practicable time the realignment of the demilitarized zone to correspond to the international boundary demarcated, by the Commission, with the consequent removal of the Iraqi police posts.

"7. In response to the letter dated 21 May 1992²³⁵ from the Foreign Minister of Iraq addressed to the Secretary-General, the Council in a 17 June 1992 statement²³⁶ stressed to Iraq the inviolability of the international boundary between Iraq and Kuwait being demarcated by the Commission and guaranteed by the Council pursuant to resolution 687 (1991). In this statement, members of the Council also noted with dismay that the above-mentioned letter recalled past Iraqi claims to Kuwait without also recalling Iraq's subsequent repudiation of these claims. The members of the Council firmly rejected any suggestion that tended to dispute the very existence of Kuwait. Resolution 773 (1992) underlined the Council's guarantee of the above-mentioned international boundary and its decision to take as appropriate all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations, as provided for in paragraph 4 of resolution 687 (1991).

"(b) Weapons-related obligations

"8. Section C of resolution 687 (1991) imposes certain specific obligations upon Iraq with respect to its chemical and biological weapons programmes, its programmes for ballistic missiles with a range greater than 150 kilometres and its nuclear programmes. These obligations are elaborated upon in resolutions 707 (1991) of 11 August 1991 and 715 (1991) of 11 October 1991. The obligations are defined in paragraphs 8 to 13 of resolution 687 (1991) and they are elaborated upon in paragraphs 3 and 5 of resolution 707 (1991) and paragraph 5 of resolution 715 (1991).

"9. By resolution 699 (1991) of 17 June 1991, the Council decided that the Government of Iraq shall be liable for the full costs of carrying out the tasks authorized by section C of resolution 687 (1991). No funds have so far been received from Iraq to meet this liability.

"10. The Council has noted that since the adoption of resolution 687 (1991) progress has been made in the implementation of section C of that resolution but that much remains to be done. In particular, Iraq needs to provide the full, final and complete disclosure of all aspects of its programmes for weapons of mass destruction and ballistic missiles with a range greater than 150 kilometres. There is a particular and vital requirement for complete information, including credible documentary evidence on Iraq's past production, suppliers and consumption of all prohibited items, and its past capacity to produce such items.

"11. Iraq must also acknowledge clearly its obligations under resolution 715 (1991) and the two plans for ongoing monitoring and verification approved thereunder. It must agree to implement these obligations unconditionally. In this connection the Council notes the letter of 28 October 1992²⁶⁶ from the Minister of Foreign Affairs of Iraq addressed to the Secretary-General seeking a review of the terms and provisions not only of resolution 715 (1991) but also resolution 707 (1991). It is accordingly clear that Iraq seems unprepared to comply with the obligations already prescribed.

"12. The Special Commission has informed the Council about the outstanding matters that would at the present time appear to be the most important. The Council has noted the report of the Secretary-General of 19 October 1992 on the status of the implementation of the plan for the ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with relevant parts of section C of Security Council resolution 687 (1991).²⁶⁷

"13. The Council has also noted the second report of the Director General of the International Atomic Energy Agency of 28 October 1992²⁶⁸ on the implementation of the Agency's plan for the future ongoing monitoring and verification of Iraq's compliance with paragraph 12 of resolution 687.

"14. In a statement issued on behalf of the members of the Security Council²²⁹ on the Special Commission's right to conduct aerial surveillance flights in Iraq, the President stated on 10 April 1992 that:

"The members of the Council wish to point out that the surveillance flights are carried out under the authority of Security Council resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991 and 715 (1991) of 11 October 1991. Reaffirming the right of the Special Commission to conduct such aerial surveillance flights, the members of the Council call upon the Government of Iraq to take all the necessary steps

to ensure that the Iraqi military forces will not interfere with or threaten the security of the flights concerned and to comply with its responsibilities to secure the safety of the Special Commission's aircraft and personnel flying over Iraq.'

The President also said that:

'The members of the Council warn the Government of Iraq of the serious consequences which would ensue from any failure to comply with these obligations'.

'15. The Special Commission, on 15 October 1992, informed the Council of actions endangering the safety and security of the Commission's inspection teams in Iraq, including a systematic campaign of harassment, acts of violence, vandalism and verbal denunciations and threats at all levels. The President of the Council issued on the same day a statement to the media stressing the Council's particular concern for the safety of the Commission's inspectors.

'16. In a further statement made on 6 July 1992 on behalf of the members of the Council²⁴ concerning the Government of Iraq's refusal to permit access to certain premises by a team of inspectors, the President said:

'Iraq's present refusal to permit access to the Inspection Team currently in Iraq to the premises designated by the Special Commission constitutes a material and unacceptable breach by Iraq of a provision of resolution 687 (1991) which established the cease-fire and provided the conditions essential to the restoration of peace and security in the region. The members of the Council demand that the Government of Iraq immediately agree to the admission to the premises concerned of the inspectors of the Commission as required by the Chairman of the Special Commission, so that the Commission may establish whether or not any documents, records, materials, or equipment relevant to the responsibilities of the Commission are located therein.'

'In its resolution 707 (1991) the Council demands that Iraq allow the Special Commission, the International Atomic Energy Agency and their inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect. Therefore, the Council cannot accept Iraq's insistence that there must be a limit on access by the inspection teams.

'(c) Repatriation of and access to Kuwaiti and third-State nationals in Iraq

'17. As regards Kuwaiti and third-State nationals in Iraq, resolutions 664 (1990) of 18 August 1990, 666 (1990) of 13 September 1990, 667 (1990) of 16 September 1990, 674 (1990) of 29 October 1990, 686 (1991) of 2 March 1991

and 687 (1991) of 3 April 1991 impose an obligation on Iraq to release, facilitate repatriation of, and arrange for immediate access to them, as well as the return of the remains of any deceased personnel of the forces of Kuwait and of the Member States cooperating with Kuwait pursuant to resolution 678 (1990) of 29 November 1990. Furthermore, paragraph 30 of resolution 687 (1991) requires Iraq to extend all necessary cooperation to the International Committee of the Red Cross in facilitating the search for Kuwaiti and third-State nationals still unaccounted for.

'18. In spite of its best ongoing efforts, the Committee has not received information as to the whereabouts of the persons reported missing in Iraq. Nor has it received detailed and documented information on the search conducted by the Iraqi authorities. Following the 11-12 March 1992 Council meeting with the Iraqi Deputy Prime Minister, Iraq published in its press lists of those believed missing detained inside Iraq. The Committee has still not received permission to visit Iraqi prisons and detention centres in accordance with its standard criteria. Very few missing persons detainees have been released since March 1992, while hundreds are believed still to be inside Iraq.

'(d) Iraq's liability under international law

'19. Another obligation concerns Iraq's liability under international law. In resolution 674 (1990), the Council reminded Iraq that 'under international law it is liable for any loss, damage or injury arising in regard to Kuwait and third States and their nationals and corporations, as a result of the invasion and illegal occupation of Kuwait by Iraq'. Its liability under international law is reaffirmed in paragraph 2 (b) of resolution 686 (1991) and paragraph 16 of resolution 687 (1991). The latter resolution further specifies that it 'is liable under international law for any direct loss, damage - including environmental damage and the depletion of natural resources - or injury to foreign Governments, nationals and corporations, as a result of its unlawful invasion and occupation of Kuwait'.

'20. By paragraph 18 of the same resolution, the Council created a fund to pay compensation for claims that fall within paragraph 16, to be financed by a percentage of the value of the exports of petroleum and petroleum products from Iraq. In view of the existing economic sanctions against Iraq under resolution 661 (1990) of 6 August 1990, Iraq was permitted by the Council under resolutions 706 (1991) of 15 August 1991 and 712 (1991) of 19 September 1991 to sell a limited quantity of oil, as an exception, a portion of the proceeds from which would be used to provide financial resources for the Fund. To date, it has not availed itself of this possibility. The Council noted that this authorization lapsed on 18 March 1992 but indicated its readiness to authorize the regime for the sale of Iraqi petroleum and petroleum products for a like period of time as that specified in these resolutions and also its readiness to consider possible further extensions, as set out in the statement of 19 March 1992, made by the President

on behalf of the Council.²²⁴ Since then Iraq has not shown any willingness to resume discussions about implementing these resolutions. The members of the Council are aware of a previous request by Iraq for a five-year moratorium on meeting its financial obligations, including payments into the United Nations Compensation Fund.

"21. In view of Iraq's refusal to cooperate in the implementation of resolutions 706 (1991) and 712 (1991) after several rounds of technical discussions with the Secretariat, the Council adopted on 2 October 1992 resolution 778 (1992) which mandates that certain frozen Iraqi assets be transferred to an escrow account opened by the United Nations. A portion of these funds will be transferred to the Compensation Fund.

"(e) Repayment and servicing of Iraq's foreign debt

"22. With regard to another obligation, the Council demands, in paragraph 17 of resolution 687 (1991), that Iraq scrupulously adhere to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt.

"(f) Non-entitlement to claims deriving from the effects of the measures taken by the Security Council in resolution 661 (1990) and related resolutions (para. 29 of resolution 687 (1991))

"23. According to information received with regard to this item, Iraq has attempted to enforce some claims under which it would have benefited from a contract frustrated by the coming into effect of the terms of resolution 661 (1990), in particular, through the confiscation of the property of foreign companies and organizations left in Iraq.

"(g) Return of property

"24. I now turn to the question of return of property. The Security Council, in paragraph 2 (d) of resolution 686 (1991), demands that Iraq immediately begin to return all Kuwaiti property seized by it, to be completed in the shortest possible period. The members of the Council have previously noted with satisfaction that Iraqi officials involved with the return of property have extended cooperation to the United Nations to facilitate the return of such property. However, much property, including military equipment and private property, remains to be returned.

"(h) Monthly statements of gold and foreign currency reserves

"25. Another obligation is set out by paragraph 7 of resolution 706 (1991), under which the Government of Iraq is required to provide to the Secretary-General and appropriate international organizations monthly statements of its gold and foreign currency reserves. To date, no such statements have been provided to the Secretary-General or to the International Monetary Fund.

"(i) Undertaking not to commit or support acts of international terrorism

"26. By paragraph 32 of resolution 687 (1991), Iraq is required not to commit or support acts of international terrorism or allow any organization directed towards commission of such acts to operate within its territory and to condemn unequivocally and renounce all acts, methods and practices of terrorism.

"27. The Council notes Iraq's statements contained in identical letters dated 11 June 1991²⁵³ from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council and the Secretary-General, and in a letter dated 23 January 1992²⁵¹ from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Iraq to the United Nations addressed to the President of the Security Council that it is a party to international conventions against terrorism and that it has never pursued a policy favourable to international terrorism as defined by international law.

"(j) Security Council action with respect to the Iraqi civilian population

"28. Resolutions 706 (1991) and 712 (1991) provide a means for Iraq to meet its obligations to supply its civilian population with needed humanitarian assistance, particularly food and medicine. Resolution 778 (1992) mandates that certain frozen Iraqi assets be transferred to an escrow account opened by the United Nations and urges States to contribute funds from other sources to the escrow account. A portion of these funds will be used for humanitarian assistance.

"III. SECURITY COUNCIL RESOLUTION 688 (1991)

"29. I should now like to refer to the demands by the Security Council with respect to the Iraqi civilian population. In paragraph 2 of resolution 688 (1991), the Council demands that Iraq, as a contribution to removing the threat to international peace and security in the region, end the repression of its civilian population. In paragraphs 3 and 7, the Council insists that it allow immediate access by international humanitarian organizations to all those in need of assistance in all parts of Iraq, and demands its cooperation with the Secretary-General to these ends.

"30. The Council remains deeply concerned at the grave human rights abuses that, despite the provisions of resolution 688 (1991), the Government of Iraq continues to perpetrate against its population, in particular in the northern region of Iraq, in southern Shi'a Centres and in the southern marshes.²⁵⁴ The Security Council notes that this situation is confirmed by the Special Rapporteur of the Commission on Human Rights in his report on the human rights situation of 5 March 1992²⁵⁵ and in part I of his report of 3 August 1992.²⁶⁹ The members of the

Council recall their public meeting with Mr. Max van der Stoep on 11 August 1992.²⁷⁰

"31. The members of the Security Council take note of the renewal on 22 October 1992 the Memorandum of Understanding providing the framework for urgent humanitarian assistance throughout the country between the United Nations and the Government of Iraq.

"IV. CONCLUDING OBSERVATION

"32. In view of the observations on the record of Iraq's performance, and without prejudice to further action by the Security Council on the question of the implementation of its relevant resolutions by Iraq, the Council has considered itself justified in concluding that Iraq has up to now only selectively and then partially complied with the obligations placed upon it by the Council. It is the Council's hope that this meeting will prove a valuable opportunity to impress once again upon Iraq the imperative need for full compliance and to obtain from Iraq undertakings which would constitute an advance in the consideration of this issue as required in the interest of world peace and security, as well as that of the Iraqi people."

At its 3139th (resumed) meeting, on 24 November 1992, the Council continued its consideration of the item.

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made a statement on behalf of the Council:²⁷¹

"The views of the Security Council having been expressed through its President and by the statements of its members on the extent of compliance by the Government of Iraq with its obligations under the relevant resolutions, the Council has listened with close attention to the statements by the Deputy Prime Minister of Iraq. The Council regrets the lack of any indication in the statements

by the Deputy Prime Minister of Iraq of how the Government of Iraq intends to comply with the resolutions of the Council. It also regrets the baseless threats, allegations and attacks launched by the Deputy Prime Minister of Iraq against the Council, the Special Commission, the International Atomic Energy Agency, the Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission and the Security Council Committee established by resolution 661 (1990) concerning the situation between Iraq and Kuwait. The Council rejects *in toto* these threats, allegations and attacks.

"Having heard all the interventions in the debate, the Council reiterates its full support for the statement made by the President of the Council on its behalf at the opening of the 3139th meeting.²⁶⁵

"In the view of the Council, while there have been some positive steps, the Government of Iraq has not yet complied fully and unconditionally with its obligations, must do so and must immediately take the appropriate actions in this regard."

Following consultations held on 24 November 1992, the President issued the following statement on behalf of the members of the Council:²⁷²

"The members of the Security Council held informal consultations on 24 November 1992 pursuant to paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and paragraph 6 of resolution 700 (1991) of 17 June 1991.

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regimes established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution, in paragraphs 22 to 25 of that resolution, as referred to in paragraph 28 of that resolution and in paragraph 6 of resolution 700 (1991)."

ITEMS RELATING TO THE SITUATION IN ANGOLA

Further reports of the Secretary-General on the United Nations Angola Verification Mission II

Decisions

In a letter dated 6 February 1992,²⁷³ addressed to the President of the Security Council for the attention of the members of the Council, the Secretary-General referred to the statement which his predecessor had made to the members of the Council, at an informal meeting on 20 December 1991, about the request which he had received from the Government of the People's Republic of Angola that the United Nations

should (a) provide technical assistance to assist that Government in preparing elections which were scheduled to take place in September 1992; and (b) send United Nations observers in order to follow the Angolan electoral procedure until it had been completed. The Secretary-General stated that he had decided that it would be desirable to appoint a senior United Nations official to coordinate the current and projected activities of the United Nations in connection with the Peace Accords for Angola. The Special Representative would be in overall charge of these activities and would also be the Chief of the United Nations Angola Verification Mission II. It was his intention to appoint Miss Margaret Joan Anstee, currently Director-General of the United Nations Office at Vienna, to the post of Special Representative for Angola, with immediate

of the Secretary-General on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (S/25085)".³

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the Council:⁴

"The Security Council notes that there have been a number of recent actions by Iraq as part of its pattern of flouting relevant Council resolutions. One was the series of border incidents involving the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM), another was the incident concerning the Special Commission and UNIKOM flights.

"The Council is deeply concerned at the incidents reported in the special report of the Secretary-General of 10 January 1993 on UNIKOM.⁵ It recalls the provisions of its resolution 687 (1991) of 3 April 1991 that established the demilitarized zone between Iraq and Kuwait and demanded that both countries respect the inviolability of the international boundary between them. It reaffirms that the boundary was at the very core of the conflict and that, in resolutions 687 (1991) and 773 (1992) of 26 August 1992, it guaranteed the inviolability of the boundary and undertook to take as appropriate all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations.

"The Council condemns the action taken by Iraq on 10 January 1993 to remove equipment by force from the Kuwaiti side of the demilitarized zone without prior consultation with UNIKOM, and through UNIKOM with the Kuwaiti authorities, as set out in the letter dated 8 January 1993 from the President of the Council to the Secretary-General.⁶ In particular, the Council draws attention to the removal by Iraq of four HY-2G anti-ship missiles and other military equipment from the six bunkers in the former Iraqi naval base at Umm Qasr in Kuwaiti territory, in spite of the objections of UNIKOM and their efforts to prevent this. This action is a direct challenge to the authority of UNIKOM and amounts to clear-cut defiance by Iraq of the Council, which stipulated in the letter dated 3 November 1992 from its President to the Secretary-General⁷ that the military equipment in the six bunkers should be destroyed by or under the supervision of UNIKOM. The Council demands that the anti-ship missiles and other military equipment removed by force from the six bunkers at Umm Qasr in Kuwaiti territory be returned immediately to the custody of UNIKOM for destruction, as previously decided.

"The Council also condemns further Iraqi intrusions into the Kuwaiti side of the demilitarized zone on 11 January 1993. It demands that any future retrieval mission be in accordance with the terms set out in the letter dated 8 January 1993 from the President of the Council to the Secretary-General. On the UNIKOM facilities at Camp Khor, the Council stresses that the land and premises occupied by UNIKOM shall be inviolate and subject to the exclusive control and authority of the United Nations.

³ See *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for January, February and March 1993*.

⁴ S/25091.

⁵ *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for January, February and March 1993*, document S/25085.

⁶ *Ibid.*, document S/25085, annex I.

⁷ *Ibid.*, annex III.

"The Council invites the Secretary-General, as a first step, to explore on an urgent basis the possibilities for restoring UNIKOM to its full strength and to consider in an emergency such as this the need for rapid reinforcement as set out in paragraph 18 of his report of 12 June 1991,⁸ as well as any other suggestions that he might have to enhance the effectiveness of UNIKOM, and to report back to the Council.

"The Council is also alarmed by Iraq's refusal to allow the United Nations to transport its Special Commission and UNIKOM personnel into Iraqi territory using its own aircraft. In this connection the Council reiterates the demand in its statement of 8 January 1993⁹ that Iraq permit the Special Commission and UNIKOM to use their own aircraft to transport their personnel into Iraq. It rejects the arguments contained in the letter dated 9 January 1993 from the Minister for Foreign Affairs of Iraq to the President of the Security Council.⁹

"These latest developments concerning the activities of UNIKOM and the Special Commission constitute further material breaches of resolution 687 (1991), which established the cease-fire and provided the conditions essential for the restoration of peace and security in the region, as well as other relevant resolutions and agreements. The Council demands that Iraq cooperate fully with UNIKOM, the Special Commission and other United Nations agencies in carrying out their mandates, and again warns Iraq of the serious consequences that will flow from such continued defiance. The Council will remain actively seized of the matter."

Following consultations held on 25 January 1993, the President of the Security Council issued the following statement on behalf of the members of the Council:¹⁰

"The members of the Security Council held informal consultations on 25 January 1993 pursuant to paragraph 21 of Council resolution 687 (1991).

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regimes established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution."

At its 3171st meeting, on 5 February 1993, the Council discussed the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: further special report of the Secretary-General on the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (S/25123 and Add.1)".¹

Resolution 806 (1993)
of 5 February 1993

The Security Council,

Reaffirming its resolution 687 (1991) of 3 April 1991, in particular paragraphs 2 to 5 thereof, and its resolutions 689 (1991) of 9 April 1991 and 773 (1992) of 26 August 1992, and its other resolutions on this matter,

⁸ *Ibid.*, *Forty-sixth Year, Supplement for April, May and June 1991*, document S/22692.

⁹ *Ibid.*, *Forty-eighth Year, Supplement for January, February and March 1993*, document S/25086.

¹⁰ S/25157.

Council dated 6 and 13 May 1991,¹⁸ and the acceptance of the report by Iraq and Kuwait,

Having considered the letter dated 21 May 1993 from the Secretary-General to the President of the Security Council¹⁹ transmitting the final report of the Commission,

Recalling in this connection that through the demarcation process the Commission was not reallocating territory between Kuwait and Iraq, but was simply carrying out the technical task necessary to demarcate for the first time the precise coordinates of the boundary set out in the "Agreed Minutes between the State of Kuwait and the Republic of Iraq regarding the restoration of friendly relations, recognition and related matters"²⁰ signed by them on 4 October 1963, and that this task was carried out in the special circumstances following Iraq's invasion of Kuwait and pursuant to resolution 687 (1991) and the report of the Secretary-General regarding implementation of paragraph 3 of that resolution,¹⁷

Reminding Iraq of its obligations under resolution 687 (1991), in particular paragraph 2 thereof, and under other relevant resolutions of the Council, and of its acceptance of the Council resolutions adopted pursuant to Chapter VII of the Charter of the United Nations, which acceptance forms the basis for the cease-fire,

Noting with approval the Secretary-General's instruction to the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission to finalize the realignment of the demilitarized zone with the entire international boundary between Iraq and Kuwait demarcated by the Commission,

Welcoming the Secretary-General's decision to make the necessary arrangements for the maintenance of the physical representation of the boundary, as recommended by the Commission in section X.C of its report, until other technical arrangements are established between Iraq and Kuwait for this purpose,

Acting under Chapter VII of the Charter,

1. Welcomes the letter dated 21 May 1993 from the Secretary-General to the President of the Council¹⁹ and the 20 May 1993 report of the United Nations Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission transmitted therewith;

2. Welcomes also the successful conclusion of the work of the Commission;

3. Expresses its appreciation to the Commission for its work on the land part of the boundary as well as the Khawr 'Abd Allah or offshore section of the boundary, and welcomes its demarcation decisions;

4. Reaffirms that the decisions of the Commission regarding the demarcation of the boundary are final;

5. Demands that Iraq and Kuwait, in accordance with international law and relevant Security Council resolutions, respect the inviolability of the international boundary, as demarcated by the Commission, and the right to navigational access;

¹⁸ S/22592 and S/22593 respectively. See *Official Records of the Security Council, Forty-sixth Year, Resolutions and Decisions of the Security Council, 1991*, p. 17.

¹⁹ *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for April, May and June 1993*, documents S/25811 and Add.1.

²⁰ United Nations, *Treaty Series*, vol. 485, No. 7063.

6. Underlines and reaffirms its decision to guarantee the inviolability of the above-mentioned international boundary which has now been finally demarcated by the Commission and to take as appropriate all necessary measures to that end in accordance with the Charter of the United Nations, as provided for in paragraph 4 of resolution 687 (1991) and paragraph 4 of resolution 773 (1992);

7. Decides to remain seized of the matter.

Adopted unanimously at the 3224th meeting.

Decisions

At its 3242nd meeting, on 18 June 1993, the Council discussed the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: note by the Secretary-General (S/25960)".¹⁶

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the Council:²¹

"The Security Council is deeply concerned by the de facto refusal of the Government of Iraq to accept installation by the United Nations Special Commission of monitoring devices at rocket test sites and to transport chemical-weapons-related equipment to a designated site for destruction, as set out in a report from the Executive Chairman of the Special Commission to the President of the Security Council."²²

"The Council refers to its resolution 687 (1991) of 3 April 1991 requiring Iraq to permit the Special Commission and the International Atomic Energy Agency (IAEA) to undertake immediate on-site inspection of any locations designated by the Commission. The agreement on facilities, privileges and immunities between the Government of Iraq and the United Nations, and Council resolutions 707 (1991) of 15 August 1991 and 715 (1991) of 11 October 1991 clearly establish Iraq's obligation to accept the presence of monitoring equipment designated by the Special Commission and that it is for the Special Commission alone to determine which items must be destroyed under paragraph 9 of resolution 687 (1991).

"Iraq must accept installation by the Special Commission of monitoring devices at the rocket test sites in question and transport the chemical-weapons-related equipment concerned to a designated site for destruction.

"The Council reminds Iraq that in resolution 715 (1991) it approved plans for monitoring by the Special Commission and the IAEA which clearly require Iraq to accept the presence of such monitoring equipment at Iraqi sites, designated by the Special Commission, to ensure continuing compliance with its obligations under resolution 687 (1991).

"Iraq's refusal to comply with decisions of the Special Commission, as set out in the report of the Executive Chairman, constitutes a material and unacceptable breach of the relevant provisions of resolution 687 (1991), which established the cease-fire and provided the conditions essential to the restoration of peace and security in the region, as well as violation of resolutions 707 (1991) and 715 (1991)

²¹ S/25970.

²² *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for April, May and June 1993*, document S/25960.

- (a) Small-scale violations of the demilitarized zone;
- (b) Violations of the boundary between Iraq and Kuwait, for example by civilians or police; and
- (c) Problems that might arise from the presence of Iraqi installations and Iraqi citizens and their assets in the demilitarized zone on the Kuwaiti side of the newly demarcated boundary.

The Secretary-General stated that in the same resolution the Council had requested him to plan and execute a phased deployment of three mechanized infantry battalions in order to carry out those tasks and to report to the Council on any step he intended to take in that regard. The Secretary-General reported that in spite of the considerable effort made, it had not been possible for some time to identify a Member State which was in a position to provide a suitably equipped mechanized infantry battalion. Recently, Bangladesh, which already had contributed military observers to the Mission, had offered to provide an infantry battalion. Kuwait, on its part, had agreed to make the requisite equipment available and had also undertaken to build the two camps for the infantry battalion. The Secretary-General stated that he intended to accept the offer of Bangladesh and to expedite, in consultation with the two Governments, the deployment of the first elements of the contingent as soon as the facilities for accommodation and ordnance were ready.

In a letter dated 22 October 1993,³⁰ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 15 October 1993 concerning the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission²⁹ has been brought to the attention of the members of the Council. They agree with the proposal contained in your letter."

In a letter dated 9 November 1993,³¹ addressed to the President of the Security Council for the attention of the members of the Council, the Secretary-General referred to the command of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM) and informed the Council of his intention, following consultations with the Governments concerned, to appoint Major-General Krishna Narayan Singh Thapa (Nepal) to the post of Chief Military Observer in UNIKOM. Should the Council concur with the proposed appointment, Major-General Thapa would be expected to assume his functions on 1 December 1993.

In a letter dated 12 November 1993,³² the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 9 November 1993 concerning the appointment of the Chief Military Observer in United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM)³¹ has been brought to the attention of the members of the Council. They agree with the proposal contained in your letter, including the assumption by Major-General Thapa of the post of Force Commander of UNIKOM upon the deployment of the Bangladesh battalion."

On 18 November 1993, following consultations among members of the Security Council, the President issued the following statement on behalf of the Council:³³

"The members of the Security Council held informal consultations on 18 November 1993 pursuant to paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991) and paragraph 6 of resolution 700 (1991).

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President of the Council concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regimes established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution; in paragraphs 22 to 25 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 28 of that resolution; and in paragraph 6 of resolution 700 (1991)."

At its 3319th meeting, on 23 November 1993, the Council discussed the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the Council:³⁴

"The Security Council is seriously concerned about recent violations of the Iraq-Kuwait boundary as reported by the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (UNIKOM), most notably those on 16 and 20 November 1993, when large numbers of Iraqi nationals crossed the boundary illegally. The Council holds the Government of Iraq responsible for these breaches of paragraph 2 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991.

"The Council reminds Iraq of its obligations under resolution 687 (1991), the acceptance of which forms the basis of the ceasefire, and under other relevant resolutions of the Council, including most recently resolution 833 (1993) of 27 May 1993.

"The Council demands that Iraq, in accordance with international law and relevant Council resolutions, respect the inviolability of the international boundary and take all necessary measures to prevent any violations of that boundary."

In a letter dated 3 December 1993,³⁵ the President of the Security Council informed the Permanent Representative of Iraq to the United Nations as follows:

"I have the honour to acknowledge receipt of your communication dated 26 November 1993.³⁶

"You thereby sent me the letter addressed to me by the Minister for Foreign Affairs of Iraq, which conveys to me unconditional acknowledgement of Iraq's obligations under resolution 715 (1991) of 11 October 1991.

"The members of the Council welcome this development. They will continue to follow closely Iraq's cooperation with the Special Commission and the International Atomic Energy Agency as they

³⁰ S/26622.

³¹ S/26735.

³² S/26736.

³³ S/26768.

³⁴ S/26787.

³⁵ S/26841.

³⁶ *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for October, November and December 1993, document S/26811.*

Resolution 930 (1994)

of 27 June 1994

The Security Council,

Recalling its resolutions 772 (1992) of 17 August 1992 and 894 (1994) of 14 January 1994,

Noting with great satisfaction the establishment of a united, non-racial and democratic Government of South Africa,

Welcoming General Assembly resolutions 48/13 C and 48/258 A of 23 June 1994,

1. *Welcomes the final report of the Secretary-General on the United Nations Observer Mission in South Africa;¹*

¹Ibid., document S/1994/717.

2. *Commends the vital role played by the Special Representative of the Secretary-General and the Mission, together with the Organization of African Unity, the Commonwealth and the European Union, in support of the establishment of a united, non-racial and democratic South Africa;*

3. *Decides that, with the successful completion of its mandate, the Mission is terminated forthwith;*

4. *Also decides that it has concluded its consideration of the item entitled "The question of South Africa" and hereby removes this item from the list of matters of which the Council is seized.*

Adopted unanimously at the 3393rd meeting.

THE SITUATION BETWEEN IRAQ AND KUWAIT¹

Decisions

Following consultations held on 18 January 1994, the President of the Security Council issued the following statement on behalf of the members of the Council:²

"The members of the Security Council held informal consultations on 18 January 1994 pursuant to paragraph 21 of resolution 687 (1991) of 3 April 1991.

"After hearing all the opinions expressed in the course of the consultations, the President concluded that there was no agreement that the necessary conditions existed for a modification of the regime established in paragraph 20 of resolution 687 (1991), as referred to in paragraph 21 of that resolution."

At its 3343rd meeting, on 4 March 1994, the Council considered the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait: letter dated 22 February 1994 from the Secretary-General addressed to the President of the Security Council (S/1994/240)".³

Resolution 899 (1994)

of 4 March 1994

The Security Council,

Recalling its resolution 833 (1993) of 27 May 1993,

Having considered the letter from the Secretary-General dated 22 February 1994¹ concerning the matter of the Iraqi private citizens and their assets which remained on Kuwaiti territory following the demarcation of the interna-

¹Resolutions or decisions on this question were also adopted by the Council in 1990, 1991, 1992 and 1993.

²S/PRST/1994/3.

³See *Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for January, February and March 1994.*

⁴Ibid., document S/1994/240.

tional boundary between Iraq and Kuwait, and welcoming the developments and arrangements described therein,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

Decides that the compensation payments to be made pursuant to the arrangements described in the letter from the Secretary-General dated 22 February 1994 may be remitted to the private citizens concerned in Iraq, notwithstanding the provisions of resolution 661 (1990) of 2 August 1990.

Adopted unanimously at the 3343rd meeting.

Decisions

In a letter dated 8 April 1994,⁵ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"In accordance with the provisions of Security Council resolution 689 (1991) of 9 April 1991 and in the light of your report of 4 April 1994,⁶ the members of the Security Council have reviewed the question of termination or continuation of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission, as well as its modalities of operation.

"I have the honour to inform you that the members of the Council concur with your recommendation that the Mission be maintained. In accordance with resolution 689 (1991), they have decided to review the question once again by 8 October 1994."

In a letter dated 11 May 1994,⁷ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

⁵S/1994/411.

⁶*Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for April, May and June 1994, document S/1994/388.*

"The members of the Council have considered your letter of 28 April 1994 relating to the financial emergency of the United Nations Compensation Commission.⁸ The members of the Council share the concerns expressed in your letter and agree with the proposal in your letter, while requesting you to keep the States concerned duly informed of your *démarches*."

In a letter dated 21 July 1994,⁹ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"I have the honour to inform you that your letter dated 11 July 1994 concerning the United Nations Compensation Commission¹⁰ has been brought to the attention of the members of the Security Council."

In a letter dated 7 October 1994,¹¹ the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"In accordance with the provisions of Security Council resolution 689 (1991) of 9 April 1991 and in the light of your report of 29 September 1994,¹² the members of the Security Council have reviewed the question of termination or continuation of the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission, as well as its modalities of operation.

"I have the honour to inform you that the members of the Council concur with your recommendation that the Mission be maintained. In accordance with resolution 689 (1991), they have decided to review the question once again by 8 April 1995."

At its 3435th meeting, on 8 October 1994, the Council considered the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the President made the following statement on behalf of the Council:¹³

"The Security Council notes with grave concern the statement issued on 6 October 1994 by the Revolution Command Council of Iraq.¹⁴ It underlines the complete unacceptability of the implication therein that Iraq may withdraw cooperation from the United Nations Special Commission. The Council emphasizes the necessity of full implementation of all its relevant resolutions, including full cooperation by Iraq, without interference, with the Special Commission's vital mission.

"The Council has also received with grave concern reports that substantial numbers of Iraqi troops, including units of the Iraqi Republican Guard, are being redeployed in the direction of the border with Kuwait.

⁷S/1994/567.

⁸Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for April, May and June 1994, document S/1994/566.

⁹S/1994/908.

¹⁰S/1994/907.

¹¹S/1994/1141.

¹²Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for October, November and December 1994, document S/1994/1111.

¹³S/PRST/1994/58.

¹⁴Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for October, November and December 1994, document S/1994/1137, annex.

"The Council therefore requests the Secretary-General to ensure that the United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission redoubles its vigilance and reports immediately any violation of the demilitarized zone established under resolution 687 (1991) of 3 April 1991 or any potentially hostile action.

"The Council reaffirms its commitment to the sovereignty and territorial integrity of Kuwait. It underlines Iraq's full responsibility to accept all the obligations contained in all its relevant resolutions and to comply fully therewith."

At its 3438th meeting, on 15 October 1994, the Council decided to invite the representative of Kuwait to participate, without vote, in its consideration of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

Resolution 949 (1994)

of 15 October 1994

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and reaffirming resolutions 678 (1990) of 29 November 1990, 686 (1991) of 2 March 1991, 687 (1991) of 3 April 1991, 689 (1991) of 9 April 1991 and 833 (1993) of 27 May 1993, and in particular paragraph 2 of resolution 678 (1990),

Recalling that Iraq's acceptance of resolution 687 (1991), adopted pursuant to Chapter VII of the Charter of the United Nations, forms the basis of the cease-fire,

Noting past Iraqi threats and instances of actual use of force against its neighbours,

Recognizing that any hostile or provocative action directed against its neighbours by the Government of Iraq constitutes a threat to peace and security in the region,

Welcoming all diplomatic and other efforts to resolve the crisis,

Determined to prevent Iraq from resorting to threats and intimidation of its neighbours and the United Nations,

Underlining the fact that it will consider Iraq fully responsible for the serious consequences of any failure to fulfil the demands in the present resolution,

Noting that Iraq has affirmed its readiness to resolve in a positive manner the issue of recognizing Kuwait's sovereignty and its borders as endorsed by resolution 833 (1993), but underlining the fact that Iraq must unequivocally commit itself by full and formal constitutional procedures to respect Kuwait's sovereignty, territorial integrity and borders, as required by resolutions 687 (1991) and 833 (1993),

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Reaffirming its presidential statement of 8 October 1994,¹⁵

Taking note of the letter dated 6 October 1994 from the Permanent Representative of Kuwait to the United Nations, regarding the statement by the Revolution Command Council of Iraq of 6 October 1994,¹⁴

¹⁵*Ibid.*, document S/1994/1149.

ing note also of the letter dated 10 October 1994 from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations,¹⁵ announcing that the Government of Iraq had decided to withdraw the troops recently deployed in the direction of the border with Kuwait,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. *Condemns* recent military deployments by Iraq in the direction of the border with Kuwait;
2. *Demands* that Iraq immediately complete the withdrawal of all military units recently deployed to southern Iraq to their original positions;
3. *Demands* that Iraq not again utilize its military or any other forces in a hostile or provocative manner to threaten either its neighbours or United Nations operations in Iraq;
4. *Demands* therefore that Iraq not redeploy to the south the units referred to in paragraph 2 above or take any other action to enhance its military capacity in southern Iraq;
5. *Demands* that Iraq cooperate fully with the United Nations Special Commission;
6. *Decides* to remain actively seized of the matter.

Adopted unanimously at the 3438th meeting.

Decisions

At its 3439th meeting, on 17 October 1994, the Council, in accordance with the decision taken at the 3438th meeting on 15 October 1994, invited the representative of Kuwait and decided to invite the representative of Iraq to participate, without vote, in its consideration of the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

At its 3459th meeting, on 16 November 1994, the Council considered the item entitled "The situation between Iraq and Kuwait".

At the same meeting, following consultations held earlier among members of the Security Council, the

President made the following statement on behalf of the Council:¹⁶

"The Security Council has received the letter dated 12 November 1994 addressed to the President of the Security Council by the Minister for Foreign Affairs of Iraq¹⁷ transmitting copies of Revolution Command Council decision No. 200 of 10 November 1994, signed by its Chairman, Mr. Saddam Hussein, and the declaration of the Iraqi National Assembly, also of 10 November 1994, which confirm Iraq's irrevocable and unqualified recognition of the sovereignty, territorial integrity and political independence of the State of Kuwait, and of the international boundary between the Republic of Iraq and the State of Kuwait as demarcated by the United Nations Iraq-Kuwait Boundary Demarcation Commission, and confirm Iraq's respect for the inviolability of that boundary, in accordance with Council resolution 833 (1993) of 27 May 1993.

"The Council welcomes this development and the President has written to the Permanent Representative of Iraq accordingly in a letter dated 16 November 1994.¹⁸ The Council notes that Iraq has taken this action in compliance with Council resolution 833 (1993) and has unequivocally committed itself by full and formal constitutional procedures to respect Kuwait's sovereignty, territorial integrity and borders, as required by Council resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 833 (1993) and 949 (1994) of 15 October 1994.

"The Council considers this decision by Iraq to be a significant step in the direction towards implementation of the relevant Council resolutions. In the above-mentioned letter, the President informed the Government of Iraq that the members of the Council will follow closely Iraq's implementation of its decision; they will also continue to keep under review Iraq's actions to complete its compliance with all the relevant Council resolutions."

¹⁶S/PRST/1994/68.

¹⁷A similar communication was addressed to the Secretary-General by the representative of Iraq with a request that it be circulated as a document of the Security Council; see *Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for October, November and December 1994*, document S/1994/1288.

¹⁸*Official Records of the Security Council, Forty-ninth Year, Supplement for October, November and December 1994*, document S/1994/1297.

THE SITUATION IN LIBERIA¹

Decisions

In a letter dated 18 January 1994,² the President of the Security Council informed the Secretary-General as follows:

"The members of the Security Council wish to thank you for making it possible for your Special Repre-

sentative, Mr. Trevor Gordon-Somers, to brief the Council on 14 January 1994 on the most recent developments in Liberia.

"In this regard, they welcome the fact that the deployment of additional troops of the Economic Community of West African States Monitoring Group is now well

¹Resolutions or decisions on this question were also adopted by the Council in 1991, 1992 and 1993.

²S/1994/51.

³Peace Agreement signed at Cotonou, Benin, on 25 July 1993; see *Official Records of the Security Council, Forty-eighth Year, Supplement for July, August and September 1993*, document S/26272, annex.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/986 (1995)
14 April 1995

RESOLUTION 986 (1995)

Adopted by the Security Council at its 3519th meeting,
on 14 April 1995

The Security Council,

Recalling its previous relevant resolutions,

Concerned by the serious nutritional and health situation of the Iraqi population, and by the risk of a further deterioration in this situation,

Convinced of the need as a temporary measure to provide for the humanitarian needs of the Iraqi people until the fulfilment by Iraq of the relevant Security Council resolutions, including notably resolution 687 (1991) of 3 April 1991, allows the Council to take further action with regard to the prohibitions referred to in resolution 661 (1990) of 6 August 1990, in accordance with the provisions of those resolutions,

Convinced also of the need for equitable distribution of humanitarian relief to all segments of the Iraqi population throughout the country,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Authorizes States, notwithstanding the provisions of paragraphs 3 (a), 3 (b) and 4 of resolution 661 (1990) and subsequent relevant resolutions, to permit the import of petroleum and petroleum products originating in Iraq, including financial and other essential transactions directly relating thereto, sufficient to produce a sum not exceeding a total of one billion United States dollars every 90 days for the purposes set out in this resolution and subject to the following conditions:

(a) Approval by the Committee established by resolution 661 (1990), in order to ensure the transparency of each transaction and its conformity with the other provisions of this resolution, after submission of an application by the

State concerned, endorsed by the Government of Iraq, for each proposed purchase of Iraqi petroleum and petroleum products, including details of the purchase price at fair market value, the export route, the opening of a letter of credit payable to the escrow account to be established by the Secretary-General for the purposes of this resolution, and of any other directly related financial or other essential transaction;

(b) Payment of the full amount of each purchase of Iraqi petroleum and petroleum products directly by the purchaser in the State concerned into the escrow account to be established by the Secretary-General for the purposes of this resolution;

2. Authorizes Turkey, notwithstanding the provisions of paragraphs 3 (a), 3 (b) and 4 of resolution 661 (1990) and the provisions of paragraph 1 above, to permit the import of petroleum and petroleum products originating in Iraq sufficient, after the deduction of the percentage referred to in paragraph 8 (c) below for the Compensation Fund, to meet the pipeline tariff charges, verified as reasonable by the independent inspection agents referred to in paragraph 6 below, for the transport of Iraqi petroleum and petroleum products through the Kirkuk-Yumurtalik pipeline in Turkey authorized by paragraph 1 above;

3. Decides that paragraphs 1 and 2 of this resolution shall come into force at 00.01 Eastern Standard Time on the day after the President of the Council has informed the members of the Council that he has received the report from the Secretary-General requested in paragraph 13 below, and shall remain in force for an initial period of 180 days unless the Council takes other relevant action with regard to the provisions of resolution 661 (1990);

4. Further decides to conduct a thorough review of all aspects of the implementation of this resolution 90 days after the entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of the initial 180 day period, on receipt of the reports referred to in paragraphs 11 and 12 below, and expresses its intention, prior to the end of the 180 day period, to consider favourably renewal of the provisions of this resolution, provided that the reports referred to in paragraphs 11 and 12 below indicate that those provisions are being satisfactorily implemented;

5. Further decides that the remaining paragraphs of this resolution shall come into force forthwith;

6. Directs the Committee established by resolution 661 (1990) to monitor the sale of petroleum and petroleum products to be exported by Iraq via the Kirkuk-Yumurtalik pipeline from Iraq to Turkey and from the Mina al-Bakr oil terminal, with the assistance of independent inspection agents appointed by the Secretary-General, who will keep the Committee informed of the amount of petroleum and petroleum products exported from Iraq after the date of entry into force of paragraph 1 of this resolution, and will verify that the purchase price of the petroleum and petroleum products is reasonable in the light of prevailing market conditions, and that, for the purposes of the arrangements set out in this resolution, the larger share of the petroleum and petroleum products is shipped via the Kirkuk-Yumurtalik pipeline and the remainder is exported from the Mina al-Bakr oil terminal;

/...

7. Requests the Secretary-General to establish an escrow account for the purposes of this resolution, to appoint independent and certified public accountants to audit it, and to keep the Government of Iraq fully informed;

8. Decides that the funds in the escrow account shall be used to meet the humanitarian needs of the Iraqi population and for the following other purposes, and requests the Secretary-General to use the funds deposited in the escrow account:

(a) To finance the export to Iraq, in accordance with the procedures of the Committee established by resolution 661 (1990), of medicine, health supplies, foodstuffs, and materials and supplies for essential civilian needs, as referred to in paragraph 20 of resolution 687 (1991) provided that:

- (i) Each export of goods is at the request of the Government of Iraq;
- (ii) Iraq effectively guarantees their equitable distribution, on the basis of a plan submitted to and approved by the Secretary-General, including a description of the goods to be purchased;
- (iii) The Secretary-General receives authenticated confirmation that the exported goods concerned have arrived in Iraq;

(b) To complement, in view of the exceptional circumstances prevailing in the three Governorates mentioned below, the distribution by the Government of Iraq of goods imported under this resolution, in order to ensure an equitable distribution of humanitarian relief to all segments of the Iraqi population throughout the country, by providing between 130 million and 150 million United States dollars every 90 days to the United Nations Inter-Agency Humanitarian Programme operating within the sovereign territory of Iraq in the three northern Governorates of Dihouk, Arbil and Suleimaniyeh, except that if less than one billion United States dollars worth of petroleum or petroleum products is sold during any 90 day period, the Secretary-General may provide a proportionately smaller amount for this purpose;

(c) To transfer to the Compensation Fund the same percentage of the funds deposited in the escrow account as that decided by the Council in paragraph 2 of resolution 705 (1991) of 15 August 1991;

(d) To meet the costs to the United Nations of the independent inspection agents and the certified public accountants and the activities associated with implementation of this resolution;

(e) To meet the current operating costs of the Special Commission, pending subsequent payment in full of the costs of carrying out the tasks authorized by section C of resolution 687 (1991);

(f) To meet any reasonable expenses, other than expenses payable in Iraq, which are determined by the Committee established by resolution 661 (1990) to be directly related to the export by Iraq of petroleum and petroleum products permitted under paragraph 1 above or to the export to Iraq, and activities

/...

directly necessary therefor, of the parts and equipment permitted under paragraph 9 below;

(g) To make available up to 10 million United States dollars every 90 days from the funds deposited in the escrow account for the payments envisaged under paragraph 6 of resolution 778 (1992) of 2 October 1992;

9. Authorizes States to permit, notwithstanding the provisions of paragraph 3 (c) of resolution 661 (1990):

(a) The export to Iraq of the parts and equipment which are essential for the safe operation of the Kirkuk-Yumurtalik pipeline system in Iraq, subject to the prior approval by the Committee established by resolution 661 (1990) of each export contract;

(b) Activities directly necessary for the exports authorized under subparagraph (a) above, including financial transactions related thereto;

10. Decides that, since the costs of the exports and activities authorized under paragraph 9 above are precluded by paragraph 4 of resolution 661 (1990) and by paragraph 11 of resolution 778 (1991) from being met from funds frozen in accordance with those provisions, the cost of such exports and activities may, until funds begin to be paid into the escrow account established for the purposes of this resolution, and following approval in each case by the Committee established by resolution 661 (1990), exceptionally be financed by letters of credit, drawn against future oil sales the proceeds of which are to be deposited in the escrow account;

11. Requests the Secretary-General to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above, and again prior to the end of the initial 180 day period, on the basis of observation by United Nations personnel in Iraq, and on the basis of consultations with the Government of Iraq, on whether Iraq has ensured the equitable distribution of medicine, health supplies, foodstuffs, and materials and supplies for essential civilian needs, financed in accordance with paragraph 8 (a) above, including in his reports any observations he may have on the adequacy of the revenues to meet Iraq's humanitarian needs, and on Iraq's capacity to export sufficient quantities of petroleum and petroleum products to produce the sum referred to in paragraph 1 above;

12. Requests the Committee established by resolution 661 (1990), in close coordination with the Secretary-General, to develop expedited procedures as necessary to implement the arrangements in paragraphs 1, 2, 6, 8, 9 and 10 of this resolution and to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of the initial 180 day period on the implementation of those arrangements;

13. Requests the Secretary-General to take the actions necessary to ensure the effective implementation of this resolution, authorizes him to enter into any necessary arrangements or agreements, and requests him to report to the Council when he has done so;

/...

14. Decides that petroleum and petroleum products subject to this resolution shall while under Iraqi title be immune from legal proceedings and not be subject to any form of attachment, garnishment or execution, and that all States shall take any steps that may be necessary under their respective domestic legal systems to assure this protection, and to ensure that the proceeds of the sale are not diverted from the purposes laid down in this resolution;

15. Affirms that the escrow account established for the purposes of this resolution enjoys the privileges and immunities of the United Nations;

16. Affirms that all persons appointed by the Secretary-General for the purpose of implementing this resolution enjoy privileges and immunities as experts on mission for the United Nations in accordance with the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations, and requires the Government of Iraq to allow them full freedom of movement and all necessary facilities for the discharge of their duties in the implementation of this resolution;

17. Affirms that nothing in this resolution affects Iraq's duty scrupulously to adhere to all of its obligations concerning servicing and repayment of its foreign debt, in accordance with the appropriate international mechanisms;

18. Also affirms that nothing in this resolution should be construed as infringing the sovereignty or territorial integrity of Iraq;

19. Decides to remain seized of the matter.

1 APR. 1996

S

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1051 (1996)
27 March 1996

ORIGINAL: ENGLISH

RESOLUTION 1051 (1996)

Adopted by the Security Council at its 3644th meeting,
on 27 March 1996

The Security Council,

Reaffirming its resolution 687 (1991) of 8 April 1991, and in particular section C thereof, its resolution 707 (1991) of 15 August 1991 and its resolution 715 (1991) of 11 October 1991 and the plans for ongoing monitoring and verification approved thereunder,

Recalling the request in paragraph 7 of its resolution 715 (1991) to the Committee established under resolution 661 (1990), the Special Commission and the Director General of the International Atomic Energy Agency (IAEA) to develop in cooperation a mechanism for monitoring any future sales or supplies by other countries to Iraq of items relevant to the implementation of section C of resolution 687 (1991) and other relevant resolutions, including resolution 715 (1991) and the plans approved thereunder,

Having considered the letter of 7 December 1995 (S/1995/1017) to the President of the Council from the Chairman of the Committee established under resolution 661 (1990), annex I of which contains the provisions for the mechanism for export/import monitoring called for in paragraph 7 of resolution 715 (1991),

Recognizing that the export/import monitoring mechanism is an integral part of ongoing monitoring and verification by the Special Commission and the IAEA,

Recognizing that the export/import mechanism is not a regime for international licensing, but rather for the timely provision of information by States in which companies are located which are contemplating sales or supplies to Iraq of items covered by the plans for ongoing monitoring and verification and will not impede Iraq's legitimate right to import or export for non-proscribed purposes, items and technology necessary for the promotion of its economic and social development,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Approves, pursuant to the relevant provisions of its resolutions 687 (1991) and 715 (1991), the provisions for the monitoring mechanism contained in annex I of the aforementioned letter of 7 December 1995 (S/1995/1017), subject to the terms of this resolution;

2. Approves also the general principles to be followed in implementing the monitoring mechanism contained in the letter of 17 July 1995 from the Chairman of the Special Commission to the Chairman of the Committee established under resolution 661 (1990) which is contained in annex II of the aforementioned letter of 7 December 1995 (S/1995/1017);

3. Affirms that the mechanism approved by this resolution is without prejudice to and shall not impair the operation of existing or future non-proliferation agreements or regimes on the international or regional level including arrangements referred to in resolution 687 (1991), nor shall such agreements or regimes impair the operation of the mechanism;

4. Confirms, until the Council decides otherwise under its relevant resolutions, that requests by other States for sales to Iraq or requests by Iraq for import of any item or technology to which the mechanism applies shall continue to be addressed to the Committee established under resolution 661 (1990) for decision by that Committee in accordance with paragraph 4 of the mechanism;

5. Decides, subject to paragraphs 4 and 7 of this resolution, that all States shall:

(a) Transmit to the joint unit constituted by the Special Commission and the Director General of the IAEA under paragraph 16 of the mechanism the notifications, with the data from potential exporters, and all other relevant information when available to the States, as requested in the mechanism on the intended sale or supply from their territories of any items or technologies which are subject to such notification in accordance with paragraphs 9, 11, 13, 24, 25, 27 and 28 of the mechanism;

(b) Report to the joint unit, in accordance with paragraphs 13, 24, 25, 27 and 28 of the mechanism, any information they may have at their disposal or may receive from suppliers in their territories of attempts to circumvent the mechanism or to supply Iraq with items prohibited to Iraq under the plans for ongoing monitoring and verification approved by resolution 715 (1991), or where the procedures for special exceptions laid down in paragraphs 24 and 25 of the mechanism have not been followed by Iraq;

6. Decides that the notifications required under paragraph 5 above shall be provided to the joint unit by Iraq, in respect of all items and technologies referred to in paragraph 12 of the mechanism, as from the date agreed upon between the Special Commission and the Director General of the IAEA and Iraq, and in any event not later than sixty days after the adoption of this resolution;

7. Decides that the notifications required under paragraph 5 above shall be provided to the joint unit by all other States as from the date the Secretary-General and the Director General of the IAEA, after their consultations with the members of the Council and other interested States,

report to the Council indicating that they are satisfied with the preparedness of States for the effective implementation of the mechanism;

8. Decides that the information provided through the mechanism shall be treated as confidential and restricted to the Special Commission and the IAEA, to the extent that this is consistent with their respective responsibilities under resolution 715 (1991), other relevant resolutions and the plans for ongoing monitoring and verification approved under resolution 715 (1991);

9. Affirms, if experience over time demonstrates the need or new technologies so require, that the Council would be prepared to review the mechanism in order to determine whether any changes are required and that the annexes to the plans for ongoing monitoring and verification approved under resolution 715 (1991), which identify the items and technologies to be notified under the mechanism, may be amended in accordance with the plans, after appropriate consultations with interested States and, as laid down in the plans, after notification to the Council;

10. Decides also that the Committee established under resolution 661 (1990) and the Special Commission shall carry out the functions assigned to them under the mechanism, until the Council decides otherwise;

11. Requests the Director General of the IAEA to carry out, with the assistance and cooperation of the Special Commission, the functions assigned to him under the mechanism;

12. Calls upon all States and international organizations to cooperate fully with the Committee established under resolution 661 (1990), the Special Commission and the Director General of the IAEA in the fulfilment of their tasks in connection with the mechanism, including supplying such information as may be sought by them in implementation of the mechanism;

13. Calls upon all States to adopt as soon as possible such measures as may be necessary under their national procedures to implement the mechanism;

14. Decides that all States shall, not later than 45 days after the adoption of this resolution, be provided by the Special Commission and the Director General of the IAEA with information necessary to make preparatory arrangements at the national level prior to the implementation of the provisions of the mechanism;

15. Demands that Iraq meet unconditionally all its obligations under the mechanism approved by this resolution and cooperate fully with the Special Commission and the Director General of the IAEA in the carrying out of their tasks under this resolution and the mechanism by such means as they may determine in accordance with their mandates from the Council;

16. Decides to consolidate the periodic requirements for progress reports under its resolutions 699 (1991), 715 (1991) and this resolution and to request the Secretary-General and the Director General of the IAEA to submit such consolidated progress reports every six months to the Council, commencing on 11 April 1996;

17. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1060 (1996)
12 June 1996

RESOLUTION 1060 (1996)

Adopted by the Security Council at its 3672nd meeting
on 12 June 1996

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and in particular its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991 and 715 (1991) of 11 October 1991,

Recalling also the letter from the Executive Chairman of the United Nations Special Commission to the President of the Security Council of 9 March 1996 (S/1996/182), the letter from the President of the Security Council to the Executive Chairman of the Special Commission of 12 March 1996 (S/1996/183), the statement made at its 3642nd meeting on 19 March 1996 by the President of the Security Council (S/PRST/1996/11), and the report of the Chairman of the Special Commission of 11 April 1996 (S/1996/258),

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Recalling in this context the notes from the Secretary-General of 21 July 1993 (S/26127) and 1 December 1993 (S/26825),

Noting the progress made in the work of the Special Commission towards the elimination of Iraq's programmes of weapons of mass destruction, and outstanding problems, reported by the Chairman of the Special Commission,

Noting with concern the incidents on 11 and 12 June 1996, reported to members of the Council by the Executive Chairman of the Special Commission, when access by a Special Commission inspection team to sites in Iraq designated for inspection by the Commission was excluded by the Iraqi authorities,

Emphasizing the importance the Council attaches to full compliance by Iraq with its obligations under resolutions 687 (1991), 707 (1991) and 715 (1991) to permit immediate, unconditional and unrestricted access to the Special Commission to any site which the Commission wishes to inspect,

Emphasizing the unacceptability of any attempts by Iraq to deny access to any such site,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Deplores the refusal of the Iraqi authorities to allow access to sites designated by the Special Commission, which constitutes a clear violation of the provisions of Security Council resolutions 687 (1991), 707 (1991) and 715 (1991);

2. Demands that Iraq cooperate fully with the Special Commission in accordance with the relevant resolutions; and that the Government of Iraq allow the Special Commission inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect;

3. Expresses its full support to the Special Commission in its efforts to ensure implementation of its mandate under the relevant resolutions of the Council;

4. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1111 (1997)
4 June 1997

RESOLUTION 1111 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3786th meeting,
on 4 June 1997

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and in particular its resolution 986 (1995) of 14 April 1995,

Convinced of the need as a temporary measure to continue to provide for the humanitarian needs of the Iraqi people until the fulfilment by Iraq of the relevant Security Council resolutions, including notably resolution 687 (1991) of 3 April 1991, allows the Council to take further action with regard to the prohibitions referred to in resolution 661 (1990) of 6 August 1990, in accordance with the provisions of those resolutions,

Determined to avoid any further deterioration of the current humanitarian situation,

Convinced also of the need for equitable distribution of humanitarian relief to all segments of the Iraqi population throughout the country,

Welcoming the report submitted by the Secretary-General in accordance with paragraph 11 of resolution 986 (1995) (S/1997/419), as well as the report submitted in accordance with paragraph 12 of resolution 986 (1995) (S/1997/417) by the Committee established by resolution 661 (1990) of 6 August 1990,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Decides that the provisions of resolution 986 (1995), except those contained in paragraphs 4, 11 and 12, shall remain in force for another period of 180 days beginning at 00.01 hours, Eastern Daylight Time, on 8 June 1997;

/...

97-14881 (E)

2. Further decides to conduct a thorough review of all aspects of the implementation of this resolution 90 days after the entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of the 180 day period, on receipt of the reports referred to in paragraphs 3 and 4 below, and expresses its intention, prior to the end of the 180 day period, to consider favourably renewal of the provisions of this resolution, provided that the reports referred to in paragraphs 3 and 4 below indicate that those provisions are being satisfactorily implemented;

3. Requests the Secretary-General to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above, and again prior to the end of the 180 day period, on the basis of observation by United Nations personnel in Iraq, and on the basis of consultations with the Government of Iraq, on whether Iraq has ensured the equitable distribution of medicine, health supplies, foodstuffs, and materials and supplies for essential civilian needs, financed in accordance with paragraph 8 (a) of resolution 986 (1995), including in his reports any observations he may have on the adequacy of the revenues to meet Iraq's humanitarian needs, and on Iraq's capacity to export sufficient quantities of petroleum and petroleum products to produce the sum referred to in paragraph 1 of resolution 986 (1995);

4. Requests the Committee established by resolution 661 (1990), in close coordination with the Secretary-General, to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of the 180 day period on the implementation of the arrangements in paragraphs 1, 2, 6, 8, 9 and 10 of resolution 986 (1995);

5. Directs the Committee established by resolution 661 (1990) of 6 August 1990 to process expeditiously contract applications submitted under the present resolution as soon as the Secretary-General has approved the new Plan submitted by the Government of Iraq, guaranteeing equitable distribution and including a description of the goods to be purchased with the revenues of the sale of petroleum and petroleum products authorized by the present resolution;

6. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1115 (1997)
21 June 1997

RESOLUTION 1115 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3792nd meeting,
on 21 June 1997

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and in particular its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991, 715 (1991) of 11 October 1991 and 1060 (1996) of 12 June 1996,

Recalling also the letter from the Executive Chairman of the Special Commission to the President of the Security Council of 12 June 1997 (S/1997/474), which reported to the Council the incidents on 10 and 12 June 1997 when access by a Special Commission inspection team to sites in Iraq designated for inspection by the Commission was excluded by the Iraqi authorities,

Determined to ensure full compliance by Iraq with its obligations under all previous resolutions, in particular resolutions 687 (1991), 707 (1991), 715 (1991) and 1060 (1996) to permit immediate, unconditional and unrestricted access to the Special Commission to any site which the Commission wishes to inspect,

Stressing the unacceptability of any attempts by Iraq to deny access to any such site,

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the repeated refusal of the Iraqi authorities to allow access to sites designated by the Special Commission, which constitutes a clear and flagrant violation of the provisions of Security Council resolutions 687 (1991), 707 (1991), 715 (1991) and 1060 (1996);

2. Demands that Iraq cooperate fully with the Special Commission in accordance with the relevant resolutions; and that the Government of Iraq allow

the Special Commission inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect in accordance with the mandate of the Special Commission;

3. Demands further that the Government of Iraq give immediate, unconditional and unrestricted access to officials and other persons under the authority of the Iraqi Government whom the Special Commission wishes to interview, so that the Special Commission may fully discharge its mandate;

4. Requests the Chairman of the Special Commission to include in his consolidated progress reports under resolution 1051 (1996) an annex evaluating Iraq's compliance with paragraphs 2 and 3 of this resolution;

5. Decides not to conduct the reviews provided for in paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991) until after the next consolidated progress report of the Special Commission, due on 11 October 1997, after which time those reviews will resume in accordance with resolution 687 (1991);

6. Expresses the firm intention, unless the Special Commission advises the Council in the report referred to in paragraphs 4 and 5 that Iraq is in substantial compliance with paragraphs 2 and 3 of this resolution, to impose additional measures on those categories of Iraqi officials responsible for the non-compliance;

7. Reaffirms its full support to the Special Commission in its efforts to ensure the implementation of its mandate under the relevant resolutions of the Council;

8. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1129 (1997)
12 September 1997

RESOLUTION 1129 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3817th meeting,
on 12 September 1997

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and, in particular, its resolutions 986 (1995) of 14 April 1995 and 1111 (1997) of 4 June 1997,

Reaffirming that the implementation period of resolution 1111 (1997) began at 00.01, Eastern Daylight Time, on 8 June 1997, and that the export of petroleum and petroleum products by Iraq pursuant to resolution 1111 (1997) did not require the approval by the Secretary-General of the distribution plan mentioned in paragraph 8 (a) (ii) of resolution 986 (1995),

Taking note of the decision by the Government of Iraq not to export petroleum and petroleum products permitted pursuant to resolution 1111 (1997) during the period 8 June to 13 August 1997,

Deeply concerned about the resulting humanitarian consequences for the Iraqi people, since the shortfall in the revenue from the sale of petroleum and petroleum products will delay the provision of humanitarian relief and create hardship for the Iraqi people,

Noting that, as set out in the report of the Committee established by resolution 661 (1990) (S/1997/692), Iraq will not be able to export petroleum and petroleum products worth two billion United States dollars by the end of the period set by resolution 1111 (1997) while complying with the requirement not to produce a sum exceeding one billion United States dollars every 90 days set out in paragraph 1 of resolution 986 (1995) and renewed in resolution 1111 (1997),

Acknowledging the situation with regard to the delivery of humanitarian goods to Iraq as described in the report of the Secretary-General (S/1997/685) and encouraging the continuing efforts to improve this situation,

Stressing the importance of an equitable distribution of humanitarian goods as called for by paragraph 8 (a) (ii) of resolution 986 (1995),

Determined to avoid any further deterioration of the current humanitarian situation,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Decides that the provisions of resolution 1111 (1997) shall remain in force, except that States are authorized to permit the import of petroleum and petroleum products originating in Iraq, including financial and other essential transactions directly relating thereto, sufficient to produce a sum not exceeding a total of one billion United States dollars within a period of 120 days from 00.01, Eastern Daylight Time, on 8 June 1997 and, thereafter, a sum not exceeding a total of one billion United States dollars within a period of 60 days from 00.01, Eastern Daylight Time, on 4 October 1997;

2. Decides further that the provisions of paragraph 1 above shall apply only to the period of implementation of resolution 1111 (1997), and expresses its firm intention that under any future resolutions authorizing States to permit the import of petroleum and petroleum products originating in Iraq, the time limits within which imports may be permitted established in such resolutions shall be strictly enforced;

3. Expresses its full support for the intention of the Secretary-General, stated in his report to the Security Council (S/1997/685), to follow up his observations concerning the needs of vulnerable groups in Iraq by monitoring the actions of the Government of Iraq in respect of these groups;

4. Stresses that contracts for the purchase of humanitarian supplies submitted in accordance with resolution 1111 (1997) must be limited to items which appear on the list of supplies annexed to the second distribution plan prepared by the Government of Iraq and approved by the Secretary-General pursuant to paragraph 8 (a) (ii) of resolution 986 (1995), or appropriate amendments to the plan must be requested prior to purchasing items not on the annexed list;

5. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1134 (1997)
23 October 1997

RESOLUTION 1134 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3826th meeting,
on 23 October 1997

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and in particular its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991, 715 (1991) of 11 October 1991, 1060 (1996) of 12 June 1996, and 1115 (1997) of 21 June 1997,

Having considered the report of the Executive Chairman of the Special Commission dated 6 October 1997 (S/1997/774),

Expressing grave concern at the report of additional incidents since the adoption of resolution 1115 (1997) in which access by the Special Commission inspection teams to sites in Iraq designated for inspection by the Commission was again denied by the Iraqi authorities,

Stressing the unacceptability of any attempts by Iraq to deny access to such sites,

Taking note of the progress nevertheless achieved by the Special Commission, as set out in the report of the Executive Chairman, towards the elimination of Iraq's programme of weapons of mass destruction,

Reaffirming its determination to ensure full compliance by Iraq with all its obligations under all previous relevant resolutions and reiterating its demand that Iraq allow immediate, unconditional and unrestricted access to the Special Commission to any site which the Commission wishes to inspect, and in particular allow the Special Commission and its inspection teams to conduct both fixed wing and helicopter flights throughout Iraq for all relevant purposes including inspection, surveillance, aerial surveys, transportation and logistics without interferences of any kind and upon such terms and conditions as may be determined by the Special Commission, and to make use of their own aircraft and

such airfields in Iraq as they may determine are most appropriate for the work of the Commission,

Recalling that resolution 1115 (1997) expresses the Council's firm intention, unless the Special Commission has advised the Council that Iraq is in substantial compliance with paragraphs 2 and 3 of that resolution, to impose additional measures on those categories of Iraqi officials responsible for the non-compliance,

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the repeated refusal of the Iraqi authorities, as detailed in the report of the Executive Chairman of the Special Commission, to allow access to sites designated by the Special Commission, and especially Iraqi actions endangering the safety of Special Commission personnel, the removal and destruction of documents of interest to the Special Commission and interference with the freedom of movement of Special Commission personnel;

2. Decides that such refusals to cooperate constitute a flagrant violation of Security Council resolutions 687 (1991), 707 (1991), 715 (1991) and 1060 (1996), and notes that the Special Commission in the report of the Executive Chairman was unable to advise that Iraq was in substantial compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997);

3. Demands that Iraq cooperate fully with the Special Commission in accordance with the relevant resolutions, which constitute the governing standard of Iraqi compliance;

4. Demands in particular that Iraq without delay allow the Special Commission inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect in accordance with the mandate of the Special Commission, as well as to officials and other persons under the authority of the Iraqi Government whom the Special Commission wishes to interview so that the Special Commission may fully discharge its mandate;

5. Requests the Chairman of the Special Commission to include in all future consolidated progress reports prepared under resolution 1051 (1996) an annex evaluating Iraq's compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997);

6. Expresses the firm intention - if the Special Commission reports that Iraq is not in compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997) or if the Special Commission does not advise the Council in the report of the Executive Chairman due on 11 April 1998 that Iraq is in compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997) - to adopt measures which would oblige all States to prevent without delay the entry into or transit through their territories of all Iraqi officials and members of the Iraqi armed forces who are responsible for or participate in instances of non-compliance with

/...

paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997), provided that the entry of a person into a particular State on a specified date may be authorized by the Committee established by resolution 661 (1990), and provided that nothing in this paragraph shall oblige a State to refuse entry into its own territory to its own nationals or persons carrying out bona fide diplomatic assignments or missions;

7. Decides further, on the basis of all incidents related to the implementation of paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997), to begin to designate, in consultation with the Special Commission, individuals whose entry or transit would be prevented upon implementation of the measures set out in paragraph 6 above;

8. Decides not to conduct the reviews provided for in paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991) until after the next consolidated progress report of the Special Commission, due on 11 April 1998, after which those reviews will resume in accordance with resolution 687 (1991), beginning on 26 April 1998;

9. Reaffirms its full support for the authority of the Special Commission under its Executive Chairman to ensure the implementation of its mandate under the relevant resolutions of the Council;

10. Decides to remain seized of the matter.

/...

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1137 (1997)
12 November 1997

RESOLUTION 1137 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3831st meeting,
on 12 November 1997

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and in particular its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991, 715 (1991) of 11 October 1991, 1060 (1996) of 12 June 1996, 1115 (1997) of 21 June 1997, and 1134 (1997) of 23 October 1997,

Taking note with grave concern of the letter of 29 October 1997 from the Deputy Prime Minister of Iraq to the President of the Security Council (S/1997/829) conveying the unacceptable decision of the Government of Iraq to seek to impose conditions on its cooperation with the Special Commission, of the letter of 2 November 1997 from the Permanent Representative of Iraq to the United Nations to the Executive Chairman of the Special Commission (S/1997/837, annex) which reiterated the unacceptable demand that the reconnaissance aircraft operating on behalf of the Special Commission be withdrawn from use and which implicitly threatened the safety of such aircraft, and of the letter of 6 November 1997 from the Minister of Foreign Affairs of Iraq to the President of the Security Council (S/1997/855) admitting that Iraq has moved dual-capable equipment which is subject to monitoring by the Special Commission,

Also taking note with grave concern of the letters of 30 October 1997 (S/1997/830) and 2 November 1997 (S/1997/836) from the Executive Chairman of the Special Commission to the President of the Security Council advising that the Government of Iraq had denied entry to Iraq to two Special Commission officials on 30 October 1997 and 2 November 1997 on the grounds of their nationality, and of the letters of 3 November 1997 (S/1997/837), 4 November 1997 (S/1997/843), 5 November 1997 (S/1997/851) and 7 November 1997 (S/1997/864) from the Executive Chairman of the Special Commission to the President of the Security Council advising that the Government of Iraq had denied entry to sites designated for inspection by the Special Commission on 3, 4, 5, 6 and 7 November 1997 to Special Commission inspectors on the grounds of their nationality, and of the

additional information in the Executive Chairman's letter of 5 November 1997 to the President of the Security Council (S/1997/851) that the Government of Iraq has moved significant pieces of dual-capable equipment subject to monitoring by the Special Commission, and that monitoring cameras appear to have been tampered with or covered,

Welcoming the diplomatic initiatives, including that of the high-level mission of the Secretary-General, which have taken place in an effort to ensure that Iraq complies unconditionally with its obligations under the relevant resolutions,

Deeply concerned at the report of the high-level mission of the Secretary-General on the results of its meetings with the highest levels of the Government of Iraq,

Recalling that its resolution 1115 (1997) expressed its firm intention, unless the Special Commission advised the Council that Iraq is in substantial compliance with paragraphs 2 and 3 of that resolution, to impose additional measures on those categories of Iraqi officials responsible for the non-compliance,

Recalling also that its resolution 1134 (1997) reaffirmed its firm intention, if inter alia the Special Commission reports that Iraq is not in compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997), to adopt measures which would oblige States to refuse the entry into or transit through their territories of all Iraqi officials and members of the Iraqi armed forces who are responsible for or participate in instances of non-compliance with paragraphs 2 and 3 of resolution 1115 (1997),

Recalling further the Statement of its President of 29 October 1997 (S/PRST/1997/49) in which the Council condemned the decision of the Government of Iraq to try to dictate the terms of its compliance with its obligation to cooperate with the Special Commission, and warned of the serious consequences of Iraq's failure to comply immediately and fully and without conditions or restrictions with its obligations under the relevant resolutions,

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Determined to ensure immediate and full compliance without conditions or restrictions by Iraq with its obligations under the relevant resolutions,

Determining that this situation continues to constitute a threat to international peace and security,

Acting under Chapter VII of the Charter,

1. Condemns the continued violations by Iraq of its obligations under the relevant resolutions to cooperate fully and unconditionally with the Special Commission in the fulfilment of its mandate, including its unacceptable decision of 29 October 1997 to seek to impose conditions on cooperation with the Special Commission, its refusal on 30 October 1997 and 2 November 1997 to allow entry to

/...

Iraq to two Special Commission officials on the grounds of their nationality, its denial of entry on 3, 4, 5, 6 and 7 November 1997 to sites designated by the Special Commission for inspection to Special Commission inspectors on the grounds of their nationality, its implicit threat to the safety of the reconnaissance aircraft operating on behalf of the Special Commission, its removal of significant pieces of dual-use equipment from their previous sites, and its tampering with monitoring cameras of the Special Commission;

2. Demands that the Government of Iraq rescind immediately its decision of 29 October 1997;

3. Demands also that Iraq cooperate fully and immediately and without conditions or restrictions with the Special Commission in accordance with the relevant resolutions, which constitute the governing standard of Iraqi compliance;

4. Decides, in accordance with paragraph 6 of resolution 1134 (1997), that States shall without delay prevent the entry into or transit through their territories of all Iraqi officials and members of the Iraqi armed forces who were responsible for or participated in the instances of non-compliance detailed in paragraph 1 above, provided that the entry of a person into a particular State on a specified date may be authorized by the Committee established by resolution 661 (1990) of 6 August 1990, and provided that nothing in this paragraph shall oblige a State to refuse entry into its own territory to its own nationals, or to persons carrying out bona fide diplomatic assignments, or missions approved by the Committee established by resolution 661 (1990);

5. Decides also, in accordance with paragraph 7 of resolution 1134 (1997), to designate in consultation with the Special Commission a list of individuals whose entry or transit will be prevented under the provisions of paragraph 4 above, and requests the Committee established by resolution 661 (1990) to develop guidelines and procedures as appropriate for the implementation of the measures set out in paragraph 4 above, and to transmit copies of these guidelines and procedures, as well as a list of the individuals designated, to all Member States;

6. Decides that the provisions of paragraphs 4 and 5 above shall terminate one day after the Executive Chairman of the Special Commission reports to the Council that Iraq is allowing the Special Commission inspection teams immediate, unconditional and unrestricted access to any and all areas, facilities, equipment, records and means of transportation which they wish to inspect in accordance with the mandate of the Special Commission, as well as to officials and other persons under the authority of the Iraqi Government whom the Special Commission wishes to interview so that the Special Commission may fully discharge its mandate;

7. Decides that the reviews provided for in paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991) shall resume in April 1998 in accordance with paragraph 8 of resolution 1134 (1997), provided that the Government of Iraq shall have complied with paragraph 2 above;

8. Expresses the firm intention to take further measures as may be required for the implementation of this resolution;

/...

9. Reaffirms the responsibility of the Government of Iraq under the relevant resolutions to ensure the safety and security of the personnel and equipment of the Special Commission and its inspection teams;

10. Reaffirms also its full support for the authority of the Special Commission under its Executive Chairman to ensure the implementation of its mandate under the relevant resolutions of the Council;

11. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

MIN v. BUITENLANDSE ZAKEN
BUR. DVN/DA
12 DEC 1997

Distr.
GENERAL

S/RES/1143 (1997)
4 December 1997

RESOLUTION 1143 (1997)

Adopted by the Security Council at its 3840th meeting,
on 4 December 1997

The Security Council,

Recalling its previous resolutions and in particular its resolutions 986 (1995) of 14 April 1995, 1111 (1997) of 4 June 1997 and 1129 (1997) of 12 September 1997,

Convinced of the need as a temporary measure to continue to provide for the humanitarian needs of the Iraqi people until the fulfilment by Iraq of the relevant resolutions, including notably resolution 687 (1991) of 3 April 1991, allows the Council to take further action with regard to the prohibitions referred to in resolution 661 (1990) of 6 August 1990, in accordance with the provisions of those resolutions,

Convinced also of the need for equitable distribution of humanitarian relief to all segments of the Iraqi population throughout the country,

Welcoming the report submitted by the Secretary-General in accordance with paragraph 3 of resolution 1111 (1997) (S/1997/935) and his intention to submit a supplementary report, as well as the report submitted in accordance with paragraph 4 of resolution 1111 (1997) by the Committee established by resolution 661 (1990) of 6 August 1990 (S/1997/942),

Noting with concern that, despite the ongoing implementation of resolutions 986 (1995) and 1111 (1997), the population of Iraq continues to face a serious nutritional and health situation,

Determined to avoid any further deterioration of the current humanitarian situation,

Noting with appreciation the recommendation of the Secretary-General that the Council re-examine the adequacy of the revenues provided by resolution

97-35177 (E)

/...

986 (1995) and consider how best to meet the priority humanitarian requirements of the Iraqi people, including the possibility of increasing those revenues,

Noting also with appreciation the Secretary-General's intention to include in his supplementary report recommendations on ways to improve the processing and supply of humanitarian goods under resolution 986 (1995),

Welcoming the efforts made by the Committee established by resolution 661 (1990) to refine and clarify its working procedures and encouraging the Committee to go further in that direction in order to expedite the approval process,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Decides that the provisions of resolution 986 (1995), except those contained in paragraphs 4, 11 and 12, shall remain in force for another period of 180 days beginning at 00.01 hours, Eastern Standard Time, on 5 December 1997;

2. Further decides that the provisions of the distribution plan in respect of goods purchased in accordance with resolution 1111 (1997) shall continue to apply to foodstuffs, medicine and health supplies purchased in accordance with this resolution pending the Secretary-General's approval of a new distribution plan, to be submitted by the Government of Iraq before 5 January 1998;

3. Further decides to conduct a thorough review of all aspects of the implementation of this resolution 90 days after the entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of the 180-day period, on receipt of the reports referred to in paragraphs 4 and 5 below, and expresses its intention, prior to the end of the 180-day period, to consider favourably renewal of the provisions of this resolution, provided that the reports referred to in paragraphs 4 and 5 below indicate that those provisions are being satisfactorily implemented;

4. Requests the Secretary-General to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above, and again prior to the end of the 180-day period, on the basis of observation by United Nations personnel in Iraq, and on the basis of consultations with the Government of Iraq, on whether Iraq has ensured the equitable distribution of medicine, health supplies, foodstuffs, and materials and supplies for essential civilian needs, financed in accordance with paragraph 8 (a) of resolution 986 (1995), including in his reports any observations he may have on the adequacy of the revenues to meet Iraq's humanitarian needs, and on Iraq's capacity to export sufficient quantities of petroleum and petroleum products to produce the sum referred to in paragraph 1 of resolution 986 (1995);

5. Requests the Committee established by resolution 661 (1990), in close coordination with the Secretary-General, to report to the Council 90 days after the date of entry into force of paragraph 1 above and again prior to the end of

/...

the 180-day period on the implementation of the arrangements in paragraphs 1, 2, 6, 8, 9 and 10 of resolution 986 (1995);

6. Welcomes the intention of the Secretary-General to submit a supplementary report, and expresses its willingness, in the light of his recommendations, to find ways of improving the implementation of the humanitarian programme and to take such action over additional resources as needed to meet priority humanitarian requirements of the Iraqi people, as well as to consider an extension of the time-frame for the implementation of this resolution;

7. Requests the Secretary-General to submit his supplementary report to the Council no later than 30 January 1998;

8. Stresses the need to ensure respect for the security and safety of all persons appointed by the Secretary-General for the implementation of this resolution in Iraq;

9. Requests the Committee established by resolution 661 (1990) to continue, in close coordination with the Secretary-General, to refine and clarify working procedures in order to expedite the approval process and to report to the Council no later than 30 January 1998;

10. Decides to remain seized of the matter.

Security Council

Distr.
GENERAL

S/RES/1154 (1998)
2 March 1998

RESOLUTION 1154 (1998)

Adopted by the Security Council at its 3858th meeting,
on 2 March 1998

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, which constitute the governing standard of Iraqi compliance,

Determined to ensure immediate and full compliance by Iraq without conditions or restrictions with its obligations under resolution 687 (1991) and the other relevant resolutions,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Iraq, Kuwait and the neighbouring States,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Commends the initiative by the Secretary-General to secure commitments from the Government of Iraq on compliance with its obligations under the relevant resolutions, and in this regard endorses the memorandum of understanding signed by the Deputy Prime Minister of Iraq and the Secretary-General on 23 February 1998 (S/1998/166) and looks forward to its early and full implementation;

2. Requests the Secretary-General to report to the Council as soon as possible with regard to the finalization of procedures for Presidential sites in consultation with the Executive Chairman of the United Nations Special Commission and the Director General of the International Atomic Energy Agency (IAEA);

3. Stresses that compliance by the Government of Iraq with its obligations, repeated again in the memorandum of understanding, to accord immediate, unconditional and unrestricted access to the Special Commission and the IAEA in conformity with the relevant resolutions is necessary for the implementation of resolution 687 (1991), but that any violation would have severest consequences for Iraq;

/...

4. Reaffirms its intention to act in accordance with the relevant provisions of resolution 687 (1991) on the duration of the prohibitions referred to in that resolution and notes that by its failure so far to comply with its relevant obligations Iraq has delayed the moment when the Council can do so;

5. Decides, in accordance with its responsibility under the Charter, to remain actively seized of the matter, in order to ensure implementation of this resolution, and to secure peace and security in the area.

Objet : Declaration de l'Union europeenne sur
 l'Irak

Version definitive en anglais et en francais d'une declaration de
l'Union europeenne publiee a Bruxelles le 9 novembre 1998.

Declaration by the European Union on Iraq

The European Union condemns as totally unacceptable Iraq's decision of 31 October to cease all cooperation with UNSCOM. The European Union supports the Security Council's response to that decision, SCR 1205 of 5 November. The European Union urges Iraq to resume full cooperation with UNSCOM and the IAEA immediately, and expresses its continued support for both organisations. The European Union also welcomes the fact that the Security Council has again expressed its readiness to hold a comprehensive review of Iraq's obligations once Iraq had resumed cooperation. The European Union expresses its strong hope that Iraq will do so soon and confirms its full support for the Secretary General in his efforts to seek full implementation of the Memorandum of Understanding of 23 February 1998.

Meanwhile, the European Union will work together with all the neighbours of Iraq to seek the more effective enforcement of existing sanctions. Specifically, the Presidency (Troika) will make contact with these countries to that end. At the same time, the European Union will work to continue to ensure more effective implementation of the oil for food programme and full Iraqi cooperation in preventing any unnecessary suffering for the Iraqi people.

Declaration de l'Union europeenne sur l'Irak

L'Union europeenne condamne la decision, totalement inacceptable, prise par l'Irak le 31 octobre, de cesser toute cooperation avec la Commission speciale des Nations Unies (CSNU). L'Union europeenne soutient la maniere dont le Conseil de Securite a reagi a cette decision, en adoptant la Resolution 1205 du 5 novembre. L'Union europeenne demande instamment a l'Irak de reprendre immediatement une cooperation sans reserve avec la CSNU et l'AIEA, et elle continue a appuyer ces deux organisations. L'Union europeenne se felicite egalement que le Conseil de Securite se soit a nouveau declare pret a proceder a un reexamen complet des obligations de l'Irak des que ce pays aura repris la cooperation. L'Union europeenne compte fermement que c'est ce que fera l'Irak a bref delai et elle reaffirme qu'elle appuie pleinement le Secretaire general dans les efforts qu'il deploie pour faire appliquer integrealement le memorandum d'accord du 23 fevrier 1998.

Entre-temps, l'Union europeenne cooperera avec tous les voisins de l'Irak pour rechercher la maniere la plus efficace de mettre en oeuvre les sanctions existantes. La Presidence (Troika) prendra contact avec ces pays a cette fin. Parallelement, l'Union europeenne continuera a s'employer a rendre plus efficace la mise en oeuvre du programme "petrole contre nourriture" et a obtenir la pleine cooperation de l'Irak pour eviter des souffrances inutiles au peuple irakien.

SEC COREU

United
Nations

S/RES/1194 (1998)

9 September 1998

RESOLUTION 1194 (1998)

Adopted by the Security Council at its 3924th meeting,
on 9 September 1998

The Security Council,

Recalling all its previous relevant resolutions, and in particular its resolutions 687 (1991) of 3 April 1991, 707 (1991) of 15 August 1991, 715 (1991) of 11 October 1991, 1060 (1996) of 12 June 1996, 1115 (1997) of 21 June 1997 and 1154 (1998) of 2 March 1998,

Noting the announcement by Iraq on 5 August 1998 that it had decided to suspend cooperation with the United Nations Special Commission and the International Atomic Energy Agency (IAEA) on all disarmament activities and restrict ongoing monitoring and verification activities at declared sites, and/ or actions implementing the above decision,

Stressing that the necessary conditions do not exist for the modification of the measures referred to in section F of resolution 687 (1991),

Recalling the letter from the Executive Chairman of the Special Commission to the President of the Security Council of 12 August 1998 (S/1998/767), which reported to the Council that Iraq had halted all disarmament activities of the Special Commission and placed limitations on the rights of the Commission to conduct its monitoring operations,

Recalling also the letter from the Director General of the IAEA to the President of the Security Council of 11 August 1998 (S/1998/766) which reported the refusal by Iraq to cooperate in any activity involving investigation of its clandestine nuclear programme and other restrictions of access placed by Iraq on the ongoing monitoring and verification programme of the IAEA,

Noting the letters of 18 August 1998 from the President of the Security Council to the Executive Chairman of the Special Commission and the Director General of the IAEA (S/1998/769, S/1998/768), which expressed the full support of the Security Council for those organizations in the implementation of the full range of their mandated activities, including inspections,

Recalling the Memorandum of Understanding signed by the Deputy Prime Minister of Iraq and the Secretary-General on 23 February 1998 (S/1998/166), in which Iraq reiterated its undertaking to cooperate fully with the Special Commission and the IAEA,

Noting that the announcement by Iraq of 5 August 1998 followed a period of increased cooperation and some tangible progress achieved since the signing of the Memorandum of Understanding,

Reiterating its intention to respond favourably to future progress made in the disarmament process and reaffirming its commitment to comprehensive implementation of its resolutions, in particular resolution 687 (1991),

Determined to ensure full compliance by Iraq with its obligations under all previous resolutions, in particular resolutions 687 (1991), 707 (1991), 715 (1991), 1060 (1996), 1115 (1997) and 1154 (1998), to permit immediate, unconditional and unrestricted access to the Special Commission and the IAEA to all sites which they wish to inspect, and to provide the Special Commission and the IAEA with all the cooperation necessary for them to fulfil their mandates under those resolutions,

Stressing the unacceptability of any attempts by Iraq to deny access to any sites or to refuse to provide the necessary cooperation,

Expressing its readiness to consider, in a comprehensive review, Iraq's compliance with its obligations under all relevant resolutions once Iraq has rescinded its above-mentioned decision and demonstrated that it is prepared to fulfil all its obligations, including, in particular on disarmament issues, by resuming full cooperation with the Special Commission and the IAEA consistent with the Memorandum of Understanding, as endorsed by the Council in resolution 1154 (1998), and

to that end welcoming the proposal of the Secretary-General for such a comprehensive review and inviting the Secretary-General to provide his views in that regard,

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the decision by Iraq of 5 August 1998 to suspend cooperation with the Special Commission and the IAEA, which constitutes a totally unacceptable contravention of its obligations under resolutions 687 (1991), 707 (1991), 715 (1991), 1060 (1996), 1115 (1997) and 1154 (1998), and the Memorandum of Understanding signed by the Deputy Prime Minister of Iraq and the Secretary-General on 23 February 1998;

2. Demands that Iraq rescind its above-mentioned decision and cooperate fully with the Special Commission and the IAEA in accordance with its obligations under the relevant resolutions and the Memorandum of Understanding as well as resume dialogue with the Special Commission and the IAEA immediately;

3. Decides not to conduct the review scheduled for October 1998 provided for in paragraphs 21 and 28 of resolution 687 (1991), and not to conduct any further such reviews until Iraq rescinds its above-mentioned decision of 5 August 1998 and the Special Commission and the IAEA report to the Council that they are satisfied that they have been able to exercise the full range of activities provided for in their mandates, including inspections;

4. Reaffirms its full support for the Special Commission and the IAEA in their efforts to ensure the implementation of their mandates under the relevant resolutions of the Council;

5. Reaffirms its full support for the Secretary-General in his efforts to urge Iraq to rescind its above-mentioned decision;

6. Reaffirms its intention to act in accordance with the relevant provisions of resolution 687 (1991) on the duration of the prohibitions referred to in that resolution and notes that by its failure so far to comply with its relevant obligations Iraq has delayed the moment when the Council can do so;

7. Decides to remain seized of the matter.

United
Nations

S/RES/1205 (1998)

5 November 1998

RESOLUTION 1205 (1998)

Adopted by the Security Council at its 3939th meeting,
on 5 November 1998

The Security Council

Recalling all its previous relevant resolutions on the situation in Iraq, in particular its resolution 1154 (1998) of 2 March 1998 and 1194 (1998) of 9 September 1998,

Noting with alarm the decision of Iraq on 31 October 1998 to cease cooperation with the United Nations Special Commission, and its continued restrictions on the work of the International Atomic Energy Agency (IAEA),

Noting the letters from the Deputy Executive Chairman of the Special Commission of 31 October 1998 (S/1998/1023) and from the Executive Chairman of the Special Commission of 2 November 1998 (S/1998/1032) to the President of the Security Council, which reported to the Council the decision by Iraq and described the implications of that decision for the work of the Special Commission, and noting also the letter from the Director General of the IAEA of 3 November 1998 (S/1998/1033, annex) which described the implications of the decision for the work of the IAEA,

Determined to ensure immediate and full compliance by Iraq without conditions or restrictions with its obligations under resolution 687 (1991) of 3 April 1991 and the other relevant resolutions,

Recalling that the effective operation of the Special Commission and the IAEA is essential for the implementation of resolution 687 (1991),

Reaffirming its readiness to consider, in a comprehensive review, Iraq's compliance with its obligations under all relevant resolutions once Iraq has rescinded its above-mentioned decision and its decision of 5 August 1998 and demonstrated that it is prepared to fulfil all its obligations, including in particular on disarmament issues, by resuming full cooperation with the Special Commission and the IAEA consistent with the Memorandum of Understanding signed by the Deputy Prime Minister of Iraq and the Secretary-General on 23 February 1998 (S/1998/166), endorsed by the Council in resolution 1154 (1998),

Reiterating the commitment of all Member States to the sovereignty, territorial integrity and political independence of Kuwait and Iraq,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Condemns the decision by Iraq of 31 October 1998 to cease cooperation with the Special Commission as a flagrant violation of resolution 687 (1991) and other relevant resolutions;
2. Demands that Iraq rescind immediately and unconditionally the decision of 31 October 1998, as well as the decision of 5 August 1998, to suspend cooperation with the Special Commission and to maintain restrictions on the work of the IAEA, and that Iraq provide immediate, complete and unconditional cooperation with the Special Commission and the IAEA;
3. Reaffirms its full support for the Special Commission and the IAEA in their efforts to ensure the implementation of their mandates under the relevant resolutions of the Council;
4. Expresses its full support for the Secretary-General in his efforts to seek full implementation of the Memorandum of Understanding of 23 February 1998;
5. Reaffirms its intention to act in accordance with the relevant provisions of resolution 687 (1991) on the duration of the prohibitions referred to in that resolution, and notes that by its failure so far to comply with its relevant obligations Iraq has delayed the moment when the Council can do so;

ouncil resolution 1205 ...situation between Iraq and Kuwait...
<http://www.un.org/plweb/cgi/idoc...n.org..80+un+un+scre+scre++1194>

6. Decides, in accordance with its primary responsibility under the Charter for the maintenance of international peace and security, to remain actively seized of the matter.

Prod. 2

RECENTE BRIEVEN VAN DE REGERING AAN DE TWEDE KAMER INZAKE NEDERLANDSE
STEUN AAN (EVENTUEEL) OORLOGSGEWELD JEGENS IRAK

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Bezuidenhoutseweg 6
Postbus 20061
3000 RB 's-Gravenhage
Telefoon 070 448 448
Telex 31426

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
Den Haag

Datum
29 juni 1993

Kenmerk
DPV-1448/93

Onderwerp
VS/Irak

Dienstonderdeel
DPV

Met verwijzing naar Uw brief van heden, waarbij U mij het stenografisch verslag deed toekomen van het vandaag gehouden ordedebat, moge naar aanleiding van het verzoek van het Lid Uwer Kamer Mevrouw Sipkes, het volgende dienen met betrekking tot de recente Amerikaanse raketaanval op gebouwen van de Iraakse inlichtingendienst in Bagdad.

Aannemende dat de Kamer bekend is met de feitelijke toedracht van de actie van de Verenigde Staten in het afgelopen weekeinde, kan ik meedelen dat ik in de loop van zondag 27 juni door mijn Amerikaanse ambtgenoot daarover ben ingelicht, evenals over de aan de raketaanval ten grondslag liggende beweegredenen. Minister Christopher heeft zich daarbij beroepen op het recht van de Verenigde Staten op zelfverdediging onder artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties. De poging van het bewind in Bagdad, een voormalig Amerikaans staatshoofd te vermoorden, wordt, zo lichtte mijn Amerikaanse ambtgenoot toe, beschouwd als een directe aanval op de VS.

De Regering heeft voorts kennis genomen van de toelichting die de Permanente Vertegenwoordiger van de VS bij de Verenigde Naties, mevrouw Albright, zondagavond tijdens een spoedzitting van de Veiligheidsraad op het gebeurde heeft gegeven. Zij gaf daarbij tevens, onder het tonen van foto's, inzicht in het bewijsmateriaal op basis waarvan de Amerikaanse inlichtingendienst en het Ministerie

van Justitie tot de conclusie waren gekomen dat het Iraakse bewind een aanvang had gemaakt met de tenuitvoerlegging van zijn plannen, oud-President Bush te vermoorden.

Tijdens genoemde spoedzitting van de Veiligheidsraad heeft een aantal leden instemming betuigd met, dan wel begrip getoond voor de Amerikaanse actie. Met name van de zijde van de niet-gebonden landen is echter kritiek geuit op het handelen van de VS. Mevrouw Albright stelde dat de VS geen actie van de Veiligheidsraad verlangt. Op dit moment ligt het niet in de verwachting dat de Veiligheidsraad op deze kwestie zal terugkomen.

De Regering betreurt uiteraard dat bij de onderhavige actie burgerslachtoffers zijn gevallen. In het licht van het voortdurende, provocerende gedrag van het Iraakse bewind en van hetgeen van VS-zijde naar voren is gebracht in genoemde zitting van de Veiligheidsraad, acht de Regering de Amerikaanse raketaanval begrijpelijk, doch zij is niet overtuigd door het Amerikaanse argument dat in deze kwestie een beroep kan worden gedaan op het recht op zelfverdediging ingevolge artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties.

De Amerikaanse regering is bekend met het Nederlandse standpunt.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a series of loops and a final 'm'.

Vergaderjaar 1997-1998

21 664

Midden-Oosten conflict

Nr. 93

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 5 februari 1998

Met verwijzing naar Uw brief van 29 januari jl., waarbij U mij het stenografisch verslag deed toekomen van het ordedebat van dezelfde dag met daarin de vraag van de Geachte Afgevaardigde, de heer Verhagen, een brief van de regering te ontvangen betreffende de problematiek rond Irak en het standpunt van de EU¹, heb ik de eer U als volgt te berichten.

De Nederlandse Regering acht het niet aanvaardbaar dat het Iraakse bewind zich blijft verzetten tegen de volledige implementatie van de Veiligheidsraadresoluties op basis waarvan UNSCOM inspecties moet verrichten voor wat betreft het Iraakse programma voor massa-vernietigingswapens.

Irak blijft UNSCOM de toegang ontzeggen tot bepaalde locaties die door de Iraakse autoriteiten worden aangemerkt als presidentiële gebouwen. Irak wenst een moratorium op inspecties tot aan de tijd van een technische evaluatie van het werk van UNSCOM, onmiddellijk gevolgd door opheffing van de sancties. UNSCOM weigert zulks te aanvaarden en beroept zich hierbij op de relevante resoluties van de Veiligheidsraad, laatstelijk resolutie 1137 van 12 november 1997. Irak dient aan UNSCOM onvoorwaardelijk toegang te verlenen tot alle locaties op zijn grondgebied zonder uitzonderingen.

De Nederlandse Regering is van oordeel dat alles in het werk dient te worden gesteld teneinde een oplossing te bereiken langs diplomatieke weg, uiteraard in overeenstemming met de desbetreffende Veiligheidsraadresoluties. Dit is ook de opvatting binnen de Europese Unie.

Binnen de Europese Unie is er geen land dat op voorhand iedere eventuele militaire actie definitief zou willen uitsluiten. De vraag of dit ook daadwerkelijk dient te gebeuren wil de Regering pas beantwoorden als er inzicht is in de situatie die ontstaat, wanneer alle diplomatieke middelen

¹ Zie Handelingen II nr. 22, vergaderjaar 1997-1998.

zijn uitgeput. De Regering acht het gewenst om het gesprek hierover binnen de Europese Unie te laten voortgaan.

Binnen de Europese Unie heerst eveneens de opvatting, en de Regering deelt die, dat het, gezien de standpunten binnen de Veiligheidsraad, vrijwel zeker niet mogelijk is een resolutie aanvaard te krijgen die een actualisering zou geven van de in voorgaande resoluties reeds gelegde juridische basis om Irak eventueel met militair optreden te dwingen tot volledige naleving van de voorwaarden van het staakt-het-vuren.

In dit verband wijst de Regering erop dat het door de VN gelegitimeerd gewapend optreden in de Golfoorlog is beëindigd door een staakt-het-vuren, dat overeengekomen was onder voorwaarden van volledige nakoming van onder andere de inspectie-verplichtingen. Deze toestand duurt nog steeds voort.

In het licht van de huidige ontwikkelingen is het misschien wel mogelijk, en volgens de Regering ook zeker na te streven, dat de Veiligheidsraad komt tot een hernieuwde constatering dat er sprake is van materiële schending van de resoluties, met name van de bepalingen die aan de basis liggen van de werkwijze van UNSCOM in Irak en waaraan Irak zich heeft te houden. Van een dergelijke resolutie zou een krachtig signaal uitgaan dat de internationale gemeenschap niet bereid is de handelwijze van het Iraakse bewind te tolereren.

De ontwikkelingen in Irak zijn des te meer te betreuren, aangezien het de Iraakse bevolking is die het meest te lijden heeft onder het sanctie-regime, dat nog in stand is als gevolg van de obstructie van de Iraakse regering tegen de activiteiten van UNSCOM. Nederland is zeer begaan met het leed van de Iraakse bevolking en stelt al jaren substantiële hulp beschikbaar. Het oorspronkelijke sanctie-regime voorzag reeds in een uitzondering, op basis waarvan humanitaire hulpgoederen aan Irak konden worden geleverd.

De mogelijkheden voor leverantie van dergelijke goederen werden ook vergroot door de instelling van het zgn. «oil for food»-programma. De recente voorstellen van de SGVN ter uitbreiding van dit programma hebben ten doel Irak toe te staan twee maal zoveel olie als tot dusver te exporteren voor de aanschaf van humanitaire goederen. Dit biedt perspectief op een substantiële additionele bijdrage van de VN aan de leniging van de noden van het Iraakse volk, en wordt derhalve door de Regering ondersteund.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

Vergaderjaar 1997-1998

21 664

Midden-Oosten conflict

Nr. 95

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 13 februari 1998

Met verwijzing naar Uw brief van 10 februari jl., voldoen wij hierbij aan het verzoek van de Kamer nader bericht te worden over **de politieke en mogelijk militaire implicaties met betrekking tot de situatie in Irak.**

In de eerste plaats verwijzen ondergetekenden naar de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 5 februari jl., waarin de houding van de Nederlandse Regering ten principale onder woorden is gebracht. Ondergetekenden vatten deze nog eens samen:

De Nederlandse Regering houdt ernstig rekening met de mogelijkheid dat, indien uiteindelijk diplomatieke inspanningen om Irak te bewegen volledig de VN-verplichtingen na te komen hebben gefaald, tot militaire actie zal moeten worden overgegaan. Een definitieve uitspraak of dat ook daadwerkelijk zal moeten plaatshebben, zal vanzelfsprekend pas worden gedaan nadat is komen vast te staan dat verdere diplomatieke pogingen geen zin meer hebben. Dat is niet alleen een opvatting van de Nederlandse regering, maar ook van de bondgenoten, inclusief de Verenigde Staten. Zou men daarop vooruitlopen, dan tast men te zelfde tijd de overtuigingskracht aan van de diplomatieke inspanningen. De druk op Irak moet uitgaan van de erkenning door de internationale gemeenschap, dat een uiteindelijke militaire actie een reële mogelijkheid is. Dat verschillende landen dit in verschillende bewoordingen doen, is begrijpelijk.

Sinds genoemde brief zijn de intensieve pogingen voortgezet om te komen tot een diplomatieke oplossing. De Regering ondersteunt het beleid ten aanzien van Irak van onder andere de Verenigde Staten, in het bijzonder de nadruk die wordt gelegd op de noodzaak van het vinden van een diplomatieke oplossing van de crisis. Ook landen en organisaties in de regio zijn nog steeds met dit doel actief. Zo hebben Egypte en de Arabische Liga diplomatieke initiatieven ontplooid, evenals Turkije. Voorts worden van Franse en Russische zijde diplomatieke inspanningen aan de

dag gelegd. Tot dusverre zijn helaas door Irak nog geen standpunten ingenomen die een oplossing dichterbij brengen. Irak is nog onvoldoende bereid de inspectieteams van UNSCOM onvoorwaardelijke toegang te verlenen tot alle door UNSCOM gewenste locaties, in overeenstemming met de mandatoire bepalingen van Resolutie 687 van de Veiligheidsraad. Helaas moet worden geconstateerd dat nog immer sprake is van een doelbewust Iraaks beleid van misleiding en van belemmering van de volledige taakvervulling door UNSCOM. Eens te meer vraagt dit om intensivering van de diplomatieke inspanningen. Hierbij zou het zeer gewenst zijn als de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties een rol zou kunnen spelen.

De crisis rond Irak is nog steeds onderwerp van overleg in de Europese Unie op politiek niveau. Vast staat dat alle landen van de Unie het erover eens zijn dat al het mogelijke moet worden gedaan om een politieke oplossing van het conflict te bereiken. Hoewel geen enkel land een eventuele militaire actie op voorhand uitsluit, is er vooralsnog geen overeenstemming over de opportuniteit van een eventuele militaire actie en over het moment waarop inzet van militaire middelen onvermijdelijk moet worden geacht. Er is wel sprake van een toenemende bereidheid van verschillende lidstaten tot mogelijke verlening van bepaalde militaire faciliteiten, indien de noodzaak daartoe zou blijken.

Voorzover de betrokken EU-landen, anders dan bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk, de Bondsrepubliek Italië, Spanje, Portugal en Denemarken, zulks niet zelf in de openbaarheid hebben gebracht, ligt het niet op de weg van de Nederlandse Regering, dienaangaande mededelingen te doen. Ook landen buiten de Europese Unie hebben zich uitgesproken voor de beleidslijn van de Verenigde Staten, zoals op dit moment Australië en Canada die ook een militaire bijdrage hebben toegezegd.

Uitgangspunt van het Nederlandse beleid is en blijft de volledige naleving door Irak van de Resoluties van de Veiligheidsraad. Zoals zij in haar brief van 5 februari heeft verklaard, deelt de Regering de binnen de Europese Unie heersende opvatting dat het, gezien de standpunten binnen de Veiligheidsraad, vrijwel zeker niet mogelijk is een Resolutie aanvaard te krijgen die een op zich wenselijke actualisering zou geven van de in voorgaande Resoluties reeds gelegde juridische basis om Irak eventueel met militair optreden te dwingen tot volledige naleving van de voorwaarden van het staakt-het-vuren.

In dit verband wijst de Regering erop dat het door de VN gelegitimeerd gewapend optreden in de Golfoorlog is beëindigd door een staakt-het-vuren, dat overeengekomen was onder voorwaarde van volledige nakoming van onder andere de inspectieverplichtingen. Deze toestand duurt nog steeds voort.

In het licht van de huidige ontwikkelingen is het volgens de Regering wenselijk en wellicht ook mogelijk dat de Veiligheidsraad komt tot een hernieuwde constatering dat er sprake is van materiële schending van de resoluties, met name van de bepalingen die aan de basis liggen van de werkwijze van UNSCOM in Irak en waaraan Irak zich heeft te houden. Van een dergelijke constatering zou een krachtig signaal uitgaan dat de internationale gemeenschap niet bereid is de handelwijze van het Iraakse bewind te tolereren.

De Regering is van mening dat het noodzakelijk is, ook ter versterking van de politieke druk, zich voor te bereiden op de inzet van militaire middelen wanneer een politieke oplossing van het conflict onverhoopt onhaalbaar zou blijken. Op 10 februari jl. heeft de Amerikaanse regering zich met een verzoek gericht tot de Regering betreffende een mogelijk Nederlands

aandeel in internationale militaire operaties tegen Irak. Zoals ook tijdens het interpellatiedebat, 11 dezer, is medegedeeld zou het daarbij kunnen gaan om verlening van logistieke en transportsteun, diverse maritieme taken en medische ondersteuning.

In het licht van het bovenstaande heeft de Regering besloten het fregat Hr. Ms Abraham van der Hulst op te dragen naar de Golf te varen. Het fregat zal niet eerder bij een militaire operatie tegen Irak worden betrokken dan nadat naar het oordeel van de Regering vaststaat dat alle diplomatieke inspanningen hebben gefaald.

De Regering is voornemens langs bovenstaande lijnen het Amerikaanse verzoek te beantwoorden.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

De Minister van Defensie,
J. J. C. Voorhoeve

n: lunscom
tkbr fdef. wps
Ministerie van

Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
's-Gravenhage

Directie Veiligheidsbeleid
Afdeling Nucleaire Aangelegenheden
en Non-proliferatie
Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Datum 13 november 1998
Kenmerk DVB/NN-500/98
Blad 1/2
Bijlage(n) 4
Betreft Irak

Behandeld drs. K.M. Mössenlechner
Telefoon 070 - 348 52 27
Fax 070 - 348 56 84
E-mail dvb-nn@dvb.minbuza.nl

Zeer geachte voorzitter,

Ingevolge het verzoek van de geachte afgevaardigde Marijnissen van 12 november jongstleden om informatie over het standpunt van de Regering met betrekking tot de situatie in Irak, heb ik de eer u als volgt te berichten.

De Nederlandse Regering is zeer bezorgd over de situatie in Irak. Het besluit van de Iraakse Regering van 31 oktober jongstleden om alle samenwerking met UNSCOM te verbreken, is een ernstige schending van de relevante resoluties van de Veiligheidsraad en het Memorandum of Understanding dat 23 februari werd gesloten tussen Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties Kofi Annan en de plaatsvervangend eerste Minister van Irak, Tareq Aziz. De herhaalde weigering van Irak mee te werken aan de tenuitvoerlegging van de Veiligheidsraadsresoluties die de basis vormen voor de inspectiewerkzaamheden van UNSCOM en die moeten leiden tot eliminering van het Iraakse potentieel aan massavernietigingswapens, is onacceptabel. De Regering is van mening dat Irak onmiddellijk op dit besluit dient terug te komen en de samenwerking met UNSCOM moet herstellen, voor nu en in de toekomst.

In dit licht spreekt de Regering volledige steun uit voor de resolutie die 5 november jongstleden unaniem door de Veiligheidsraad werd aangenomen (resolutie 1205). In deze resolutie wordt het besluit van Irak veroordeeld als een 'flagrante schending' van Veiligheidsraadsresolutie 687 (1991) en andere relevante resoluties, en wordt Irak opgeroepen het besluit van 31 oktober onmiddellijk en onvoorwaardelijk in te trekken en de samenwerking met UNSCOM en IAEA te hervatten.

Ook de Europese Unie heeft het besluit van Irak van 31 oktober jongstleden om alle samenwerking met UNSCOM stop te zetten, veroordeeld. In een gemeenschappelijke verklaring van 9 november jongstleden sprak de Unie steun uit voor de reactie van de Veiligheidsraad (resolutie 1205) en riep eveneens Irak op de samenwerking met UNSCOM en IAEA onmiddellijk te hervatten.

De Regering is van mening dat ook in deze precare situatie alles in het werk moet worden gesteld om te komen tot een diplomatieke oplossing van het conflict. Het oordeel van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, over de thans nog resterende mogelijkheden daartoe, is hierbij van groot belang. Hij zal vandaag overleg hebben met de leden van de Veiligheidsraad. De weigering tot dusverre van Irak tegemoet te komen aan de unanieme oproep van Veiligheidsraadsresolutie 1205 om de medewerking met UNSCOM te hervatten, is echter weinig hoopgevend.

Militair ingrijpen is een uiterste middel als alle andere opties zijn beproefd. Bij het antwoord op de vraag of het primaat van eventuele actie zal liggen bij de Verenigde Naties of bij de Verenigde Staten, is relevant de vraag of de vigerende Veiligheidsraadsresoluties - en het feit dat deze niet worden nageleefd - voldoende basis bieden voor (uni- of multilateraal) optreden tegen Irak. De Regering is van mening dat dit inderdaad het geval is. Veiligheidsraadsresolutie 1205 van 5 november jongstleden bevestigde duidelijk dat er sprake was van een materiële schending van de relevante resoluties.

De Nederlandse Regering heeft tot op heden geen verzoek ontvangen om hulp bij militaire acties. De Minister-President heeft op 12 november jongstleden langs lijnen van deze brief een telefoongesprek gevoerd met de President van de Verenigde Staten.

De Regering acht de ontwikkelingen in Irak des te meer te betreuren, aangezien het de Iraakse bevolking is die het meest te lijden heeft onder het sanctieregime, dat nog immer in stand is als gevolg van de obstructie van de Iraakse regering tegen de activiteiten van UNSCOM.

Hierbij stuur ik u de laatste Veiligheidsraadsresoluties en de EU-verklaring van 9 november jongstleden.

De Minister van Buitenlandse Zaken

Kenmerk DVB/NN500/98
Blad 2/2

Prod. 3

HANDELEN IN STRIJD MET HET INTERNATIONAAL RECHT
DOOR DE VERENIGDE STATEN TIJDENS DE GOLFOORLOG 1991

**Uiteenzetting van Miguel A.
D'Estefano PISANI,
professor internationaal recht aan de
Universiteit van Havana, Cuba
14 juni 1991**

I. Het doel van deze tussenkomst is het aanhalen van concrete feiten die de rol van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in de Golfcrisis verklaren. We zullen dit doen op basis van een analyse van de resoluties die de Veiligheidsraad bij deze gelegenheid heeft aangenomen, en meer bepaald op basis van de Resolutie 678 van 1990 en de Resolutie 687 van 1991. Nog andere resoluties werden aangenomen, maar we kunnen die hier niet allemaal analyseren, omdat zulks enorm veel werk zou vergen en omdat de gekozen resoluties de essentie zelf bevatten van de rol die de Veiligheidsraad gespeeld heeft. Deze twee resoluties tonen duidelijk aan, net zoals de andere, op welke wijze en onder welke vorm de Verenigde Staten het roer in handen hebben genomen zodat de toestand niet alleen verre van opgelost bleef maar daarentegen nog verergerde en uiteindelijk uitmondde in een oorlog, en derhalve in een misdaad tegen de vrede, in oorlogsmisdaden en in misdaden tegen de mensheid begaan door de Verenigde Staten.

II. Laten we de Resoluties 678 van 1990 en 687 van 1991 eens van naderbij bekijken. De Resolutie 678 van 1990 liet het gebruik van geweld toe, wat in flagrante tegenspraak is met de artikels 43 tot en met 48 van het Handvest van de Verenigde Naties. Deze resolutie liet de Verenigde Staten toe om de dwingende maatregelen met een militair karakter die voorzien zijn in artikel 42 van het Handvest toe te passen. Aldus gingen de VS niet alleen smalend voorbij aan de mechanismen die zijn vastgelegd in de artikels 43 tot en met 48, maar deden ze ook niets om de vrede te bewaren, wat nochtans het fundamentele doel is van de UNO. Integendeel: de resolutie liet toe om, op een onverantwoorde en arbitraire wijze, een oorlog te ontketen. Het volstaat om Resolutie 678 van 1990 te lezen om vast te stellen dat het eigenlijk een 'vrijbrief' is, gelijkaardig aan de vrijbrieven die sommige koningen in het verleden verleenden aan piraten die op die wijze de toelating kregen om hun activiteiten te ontplooiën op de gronden en zeeën van andere landen. Deze 'vrijbrief' liet de Verenigde Staten toe om de Resolutie 678 van 1990 te interpreteren en toe te passen naar hun eigen belangen. Tot op dat punt dat deze resolutie Irak een embargo oplegde waarvan het verstrijken de Veiligheidsraad via het nieuws van de radio en televisie ter ore kwam, toen president Bush de start van de bombardementen op Irak beval.

III. Hoe valt het uit te leggen dat de Veiligheidsraad de Resolutie 678 van 1990 aanvaardde zonder al het mogelijke te hebben gedaan om tot een vreedzame oplossing te komen, zoals voorzien in het Handvest van de Verenigde Naties? Artikel 2, paragraaf 3 van het Handvest bepaalt duidelijk dat de leden van de Verenigde Naties hun onderlinge geschillen op vreedzame wijze dienen te regelen om zodoende noch de vrede, noch de internationale veiligheid, noch de gerechtigheid in gevaar te brengen. Hetzelfde artikel 2 bepaalt dat de leden zich voor wat hun internationale relaties betreft, zullen onthouden van dreiging met en gebruik van geweld.

Hoofdstuk VI van het Handvest handelt over het vreedzaam oplossen van geschillen (artikels 33 tot 38). Artikel 33 in het bijzonder vernoemt de verschillende middelen om tot een vreedzame oplossing bij geschillen te komen. In paragraaf 2 van dit bewuste artikel, wordt bovendien gesteld dat de Veiligheidsraad, wanneer zij dat noodzakelijk acht, er bij de partijen zal op aandringen dat ze deze middelen gebruiken om hun geschil op te lossen.

Artikel 36, paragraaf 1, stelt dat de Veiligheidsraad, bij eender welk stadium van een geschil, de gepaste procedures of middelen om tot een oplossing te komen, kan aanbevelen. Het artikel 37, paragraaf 2, bepaalt dat de Veiligheidsraad zal besluiten om zich naar het artikel 36 te schikken of even gepaste middelen tot overeenkomst aan te bevelen.

In het geval van de Golfcrisis daarentegen, hebben de Verenigde Staten noch gebruik gemaakt van de middelen die tot een vreedzame oplossing leiden en die voorzien zijn in het hoofdstuk, noch van de middelen die aangewezen waren in deze specifieke situatie. Van de Veiligheidsraad eisen dat deze zijn toevlucht neemt tot een dwangmaatregel die het gebruik van geweld inhoudt, zonder dat op voorhand of tijdens de ontwikkeling van de crisis alle mechanismen die voorzien zijn in hoofdstuk VI, uitgeput zijn, komt erop neer dat men de Veiligheidsraad alle problemen en bezwarende omstandigheden in de schoenen schuift. Dit houdt een vrijwillig en bedoeld verwerpen in van elke mogelijkheid tot een vreedzame oplossing.

Het is dus duidelijk dat Resolutie 678 van 1990 een flagrante schending is van de Hoofdstukken VI en VII van het Handvest van de Verenigde Naties. Bovendien is ze ook een schending van het Hoofdstuk VIII van het Handvest (artikels 52 tot 54) die gaan over de regionale akkoorden. Artikel 52, paragraaf 2, stelt duidelijk dat de leden van de Verenigde Naties, of ze nu deel uitmaken van deze (regionale) akkoorden of deze organismen vormen, al het mogelijke doen om tot een vreedzame oplossing te komen op lokaal niveau, op basis van deze akkoorden of regionale organisaties, vooraleer de Veiligheidsraad te consulteren.

In plaats van een oplossing op regionaal niveau tussen de Arabische staten na te streven, hebben de Verenigde Staten al wat mogelijk was, gebruikt om onderhandelingen tussen de Arabische staten in die regio te vermijden. Ze hebben er bovendien naar gestreefd om bepaalde Arabische staten aan hun kant te krijgen, teneinde het gebruik van geweld tegen een ander Arabisch land (Irak) mogelijk te maken.

Dit is een moedwillig en berekend maneuver van de Verenigde Staten om een regionale oplossing van het conflict te vermijden. Dit maneuver is des te erger en des te cynischer wanneer men zich herinnert dat de Verenigde Staten zich gedurende talrijke jaren tegen verschillende Latijnsamerikaanse staten agressief hebben opgesteld en dat ze daarbij altijd vermeden hebben dat de Veiligheidsraad kennis nam van de feiten met het argument dat niet de Veiligheidsraad maar wel de Amerikaanse regionale organismen bevoegd waren om te oordelen.

IV. Resolutie 678 van 1990, samen met de resoluties die ervoor of erna werden aangenomen, leidden uiteindelijk tot de Resolutie 687 van 1991, een resolutie die door de Veiligheidsraad werd aangenomen na de oorlog. De Resolutie 687 van 1991 is nog een schakel in de reeks besluiten die in tegenspraak zijn met het Handvest van de Verenigde Naties en met het internationaal recht. De twijfelachtige aspecten van deze resolutie zijn talrijk, we weerhouden er hier vijf, met name:

1. Het probleem van de grens tussen Irak en Koeweit, momenteel nog steeds in handen van de Raad. Vraagstukken als deze behoren echter niet tot de bevoegdheid van de Veiligheidsraad. De internationale rechtspraak, stevig gevestigd, wil dat er voor grensgeschillen een oplossing wordt gevonden tussen de betrokken staten onderling, of op basis van een uitspraak van het Internationale Hof van Justitie van Den Haag.
2. De onvoorwaardelijke vernietiging van alle chemische en biologische wapens van Irak en van alle ballistische raketten met een reikwijdte van meer dan 150 km. Waarom slaat deze maatregel enkel op Irak? Andere landen uit de regio, zoals Israël, beschikken over dezelfde middelen en worden niet verplicht die te ontmantelen.
3. Het verderzetten van de sancties en van de economische blokkade, het embargo, tegen Irak. Hoe kan men de dood van zoveel vrouwen, kinderen en ouderen verrechtvaardigen? Hoe kan men het goed praten dat de Iraakse bevolking beroofd wordt van voedsel en gezondheidszorg, dat ze veroordeeld wordt tot honger, epidemieën en ellende in naam van economische sancties en van een embargo dat, nu meer dan ooit, totaal onrechtvaardig is?
4. Irak moet een einde maken aan elke terroristische actie, methode of praktijk. Hoe kan men het definiëren van het terrorisme overlaten aan de Verenigde Staten? Zijn het niet de Verenigde Staten die op de Palestijnen het etiket 'terroristen' kleven wanneer die strijden voor hun zelfbeschikkingsrecht? Zijn het niet de VS die de autochtone Zuidafrikanen, die tegen apartheid strijden 'terroristen' heten? Noemen zij ook niet de Namibiërs die de SWAPO vormen 'terroristen'? Het is ver gekomen wanneer men de Verenigde Staten, die via hun CIA op een enorme schaal aan staatsterrorisme doen, laat beslissen over wat men dient te verstaan onder 'terrorisme'. De Amerikaanse Senaat heeft de terroristische acties van de CIA onderkend, en de CIA zelf heeft talrijke terroristische daden toegegeven.
5. De schadevergoedingen die Irak moet betalen. Maar de Veiligheidsraad heeft geen enkele bevoegdheid om schadevergoedingen op te leggen. De feiten tonen aan dat de VS Irak zodanig hoge schadevergoedingen willen opleggen dat het Iraakse volk nog honderd jaar in ellende zal moeten leven om die te kunnen betalen.

We moeten hier bovendien opmerken dat het juist de Verenigde Staten (nu zo veeleisend wanneer het erop aankomt Irak te verplichten tot het betalen van schadevergoeding) zijn die, toen het Internationale Hof van Justitie hen in de historische uitspraak van 1987 veroordeelde tot het betalen van schadevergoeding aan Nicaragua voor de agressies en de economische blokkade, weigerden om de rechtspraak van het hoogste internationale Hof van Justitie te erkennen en eender welke vergoeding te betalen.

V. Het ontwerp van Resolutie 687 van 1991 werd opgesteld door de VS. Bij die gelegenheid diende Cuba dertig aanmerkingen in, waarvan er 17 werden aangenomen door de leden van de Veiligheidsraad die behoren tot de Beweging van de Niet-

Gebonden Landen. De VS hebben echter slechts 2 van die aanmerkingen weerhouden, de minst belangrijke. Anderzijds herinnert men zich dat de Veiligheidsraad vanaf augustus 1990 in enkele maanden tijd talrijke resoluties heeft aangenomen op een overhaaste, onoverdachte en arbitraire wijze. De VS werkten ontwerpen uit en legden die ter goedkeuring voor aan de Veiligheidsraad zonder dat er ooit echt over werd gediscussieerd. Hoeveel keer hebben Cuba, Jemen of de groep van de niet-gebonden landen niet gevraagd om formele bijeenkomsten van de Raad in plaats van de simpele gesprekken tussen enkele van de leden. Men kan stellen dat er nooit in de geschiedenis van de Veiligheidsraad zo'n groot aantal en zo'n arbitraire resoluties werden aangenomen in zo'n korte tijdspanne.

VI. Al deze feiten vormen een extreem gevaarlijk precedent, waarbij men zich steeds verder verwijderd van de principes en doelstellingen van het Handvest van de Verenigde Naties en van het internationaal recht, wat een zware verantwoordelijkheid voor de Verenigde Staten op internationaal niveau met zich meebrengt.

VII. Aan al wat hier gezegd is, moeten we nog een vergelijking toevoegen van wat de VS vandaag doen en wat ze gedurende decennia gedaan hebben. Vandaag de dag noemen de VS zichzelf de 'bevrijders van Koeweit', maar ze verzetten zich energiek tegen sancties tegen Israël, terwijl dit land nochtans het recht op zelfbeschikking en de vorming van een Palestijnse staat voor het Palestijnse volk onmogelijk maakt. Gedurende 40 jaar waren dit nochtans de hoofdproblemen in het Midden-Oosten.

Ik som even de feiten op die deze stelling bevestigen. De Algemene Vergadering van de UNO vroeg de Veiligheidsraad bij verschillende gelegenheden om Israël het hoofdstuk VII van het Handvest te doen respecteren. De agressies en misdaden begaan door Israël, de schendingen van het Handvest, van het internationale recht, van de vierde Conventie van Genève van 1949 over de behandeling van burgerbevolking en het geheel van misdaden vermeld in de rapporten van de UNO, hebben nooit geleid tot een veroordeling of sanctie. Reden hiervoor was de steeds voortdurende medeplichtigheid tussen de VS en Israël.

Talrijke malen werd Israël veroordeeld door de Veiligheidsraad, zie hiervoor de Resoluties 256 (1968), 270 (1969), 279 (1970).

Veel van de resoluties van de Veiligheidsraad gaan over de misdaden die Israël begaat in Jeruzalem, een onafhankelijk gebied maar door Israël tot 'eeuwige hoofdstad' gemaakt; vandaar Resoluties 267 (1969) en 672 (1990).

Resolutie 672 van 1990 veroordeelde de Israëlische aanval op Al Harem al Sarif en andere heilige plaatsen van de stad; de Veiligheidsraad 'veroordeelt die feiten...' in deze Resolutie. Voor de eerste keer stemden de VS niet mee, maar onthielden zich, aangezien ze konden rekenen op de steun van de 14 andere leden van de Raad.

Hoewel de VS in de loop der jaren zich slechts enkele keren hebben aangesloten bij een veroordeling van Israël door de Raad, hebben ze er nooit in toegestemd om dit land de sancties op te leggen van hoofdstuk VII van het Handvest. Toen Israël in december 1980 de Golan-hoogten (Syrisch grondgebied) annexeerde, verklaarden de VS in de Veiligheidsraad dat "...het opleggen van sancties aan Israël... de toestand zou verergeren... dat de rol van de Raad erin bestaat om het verergeren van een vredesbedreigende toestand te vermijden...".

De VS hebben talrijke ontwerpen van resolutie goedgekeurd die refereerden naar

“efficiënte maatregelen zoals voorzien in de betreffende hoofdstukken van het Handvest van de Verenigde Naties”.

Tijdens de vergadering van de Veiligheidsraad van 20 augustus 1983 verklaarden de Verenigde Staten dat ze zich zouden blijven verzetten “met energie en vastberadenheid tegen iedere poging om sancties zoals voorzien in hoofdstuk VII van het Handvest”, aan Israël op te leggen.

Op dezelfde manier hebben de VS gestemd tegen het opleggen van sancties aan het apartheidsregime van Zuid-Afrika.

Dit alles toont duidelijk aan hoe de VS het Handvest van de Verenigde Naties misbruikt hebben en nog steeds misbruiken, en hoe diep hun misprijzen is voor de Algemene Vergadering en de Veiligheidsraad.

VIII. Vanaf het begin van de crisis in de Golf heeft Cuba gewezen op het feit dat deze gebeurtenissen de VS een voorwendsel zouden geven om te interveniëren in de regio, zoals ze hebben gedaan, en om er te doen, wat ze er effectief hebben gedaan. Dit alles toont de agressieve aard en de internationale verantwoordelijkheid van de VS aan. Men moet beseffen dat ze erop rekenen om dezelfde voorwendsels te gebruiken voor interventies in andere landen van de Derde Wereld. We hoefden niet lang te wachten op de bevestiging. Op 9 april 1991 verklaarde generaal Collin Powell toen hij als stafchef het woord nam in Honduras: “De vredesonderhandelingen in El Salvador zijn de beste manier om de conflicten op te lossen; indien nodig kunnen deze conflicten echter ook geregeld worden zoals in de Golf”.

Deze verklaring geeft ons een idee van de ‘nieuwe internationale orde’ waarover president Bush spreekt. Het idee van mijnheer Bush is bovendien niet zo origineel, aangezien nazi-Duitsland, het fascistisch Italië en de Japanse militaristen meer dan een halve eeuw geleden reeds een tekst ondertekenden waarin één van de artikels handelde over de noodzaak van een nieuwe wereldorde.

De Nieuwe Wereld Orde van de VS is noch nieuw, noch wereldlijk: het is de droom die vanaf Atilla tot Hitler werd nagestreefd.

Geschäftsnummer:

B 8 Da 1045/93
3 Jg 77928/93
B 8 (840) Ca 1039/96
B 8 Ca 1037/96

Amtsgericht Stuttgart

Im Namen des Volkes

Urteil

In der Strafsache gegen

1. K K

deutsche Staatsangehörige

2. M R

deutscher Staatsangehöriger

3. E R geb.

deutscher Staats-
angehöriger

4. J S , geb.

deutscher Staatsan-
gehöriger

5. Dr. W S geb.
wohnh.

deutscher Staatsangehöriger

6. M W geb.

Staatsangehörige , deutsche

7. M K

deutscher Staatsangehöriger

wegen gemeinsamer Sachbeschädigung

Das Amtsgericht Stuttgart hat in der Sitzung vom 28.10.1996,
an der teilgenommen haben

Richter am Amtsgericht Wolf
als Strafrichter

Staatsanwältin H
als Beamtin der Staatsanwaltschaft

Justizsekretärin Z
als Urkundsbeamtin der Geschäftsstelle

für Recht erkannt:

Die Angeklagten werden

f r e i g e s p r o c h e n .

Die Kosten des Verfahrens und die notwendigen Auslagen der
Angeklagten werden der Staatskasse auferlegt.

GRÜNDE:

I.

In der zugelassenen Anklage der Staatsanwaltschaft Stuttgart vom 10.05.1993 wurden den deutschen Staatsangehörigen K. K. „M. R. E. R. J. S. „Dr. W. S. „M. W. und M. K. rechtlich selbständige Vergehen der gemeinschaftlichen Sachbeschädigung und des gemeinschaftlich begangenen Hausfriedensbruch gemäß §§ 25 Abs. 2; 53; 123; 303 StGB zur Last gelegt.

Es wurde ihnen vorgeworfen, diese Tatbestände dadurch verwirklicht zu haben, daß sie aufgrund gemeinschaftlichen Willensentschlusses

1. am 24. 12.1992 gegen 10.30 Uhr mit Ausnahme des Angeklagten K. „der als sogenannter „Unterstützer den anderen Angeklagten nur psychische und verbale Unterstützung geleistet habe, den Zaun nahe des Gebäudes 2347 der Patch Barracks in Stuttgart-Vaihingen mit Zangen aufschnitten, und anschließend
2. bis auf den Angeklagten K. „der auch hierbei wiederum psychische und verbale Unterstützungsleistungen erbracht habe, alle Angeklagten das Gelände der Patch Barracks betreten, um dort ein Transparent aufzuhängen, Blumenzwiebeln zu stecken sowie ein Kreuz und Kerzen aufzustellen.

Darüber hinaus wurde M. R. im form- und fristgerecht angefochtenen Strafbefehl des Amtsgericht Stuttgart vom 20.03.1996 und Dr. W. S. im Strafbefehlsantrag vom 14.03.1996 jeweils eines weiteren gemeinschaftlichen Vergehens der Sachbeschädigung in Tateinheit mit Hausfriedensbruch angeklagt. Beiden Klagen lag folgender Sachverhalt zugrunde:

„Am Sonntag, dem 06. August 1995, fand vor dem Haupttor der Patch-Barracks in Stuttgart in der Zeit von 08.00 Uhr bis 09.00 Uhr eine angemeldete Versammlung - Mahnwache - anlässlich des 50. Jahrestages des Atombombenabwurfs auf Hiroshima statt, an der etwa 60 bis 70 Personen teilnahmen.
Für die Zeit nach der Veranstaltung war in den Medien eine sog. Entzäunungsaktion angekündigt, wobei geplant war, daß der die Patch-Barracks umgebende Zaun an einigen Stellen mit mitgeführten Bolzen- und Seitenschneidern durchtrennt werden, und die Kundgebung im Bereich der Kaserne fortgeführt werden sollte.
Bis gegen 10.00 Uhr gelangten 23 Personen - darunter der Angeklagte - in bewußtem und gewolltem Zusammenwirken in das Gelände der Patch-Barracks, nachdem zuvor einige der Beteiligten dem gemeinsamen Tatplan entsprechend Löcher in den Zaun geschnitten hatten.
Der Angeklagte wurde daraufhin vorläufig festgenommen und nach Erhebung der Personalien wieder freigelassen.“

II.

Die Angeklagten engagieren sich seit langer Zeit in der Friedensbewegung gegen das atomare Wettrüsten und für eine weltweite Abrüstung. Sie sind der Auffassung, daß der Rüstungswahnsinn eine gigantische Vergeudung geistiger und materieller Ressourcen darstelle und von ihm eine tödliche Gefahr für Mensch und Natur ausgehe. Die Welt brauche Abrüstung, wenn sie überleben und mit den Herausforderungen des Hungers, der Unterentwicklung und der Umweltzerstörung fertig werden will.

Die Angeklagten sind der Auffassung, daß von deutschem Boden immer noch eine tödliche Bedrohung für viele Menschen ausgehe. Hierfür trügen die Menschen in Deutschland politische und moralische Mitverantwortung. Die Bundesrepublik trage insbesondere deshalb eine Mitverantwortung für die Militäraktionen der amerikanischen Streitkräfte, da diese von deutschem Boden aus operierten.

Das Zentrum dieser Bedrohung befindet sich nach Auffassung der Angeklagten in den Patch Barraks in Stuttgart-Vaihingen, die mit dem EUCOM das Hauptquartier der US-Streitkräfte für Europa, den Mittelmeerraum und den Mittleren Osten beherbergen.

Von hier aus würden die militärischen Operationen der US-Streitkräfte geplant. Im Spannungsfall übernehme das EUCOM die Führung der Kriegshandlungen der US-See-, Land- und Luftstreitkräfte vom Nordcap bis zum Mittleren Osten, vom Atlantik bis zum Schwarzen Meer.

Im Golfkrieg habe das EUCOM eine herausragende Rolle gespielt. Nahezu der gesamte Nachschub der Unternehmen „Wüstenschild“ und „Wüstensturm“ sei von dort gesteuert. 95 Prozent der Lufttransporte, 85 Prozent der Seetransporte seien vom EUCOM aus geleitet worden. 90 Prozent aller im Golfkrieg eingesetzten Kampfflugzeuge seien aus diesem Bereich gekommen.

Darüber hinaus unterstehe dem EUCOM auch die Einsatzplanung für die in Europa stationierten Atomwaffen

Die Angeklagten sind der Auffassung, das EUCOM müsse abgerüstet und umgewidmet werden von einer tod- und leidbringenden Militärzentrale in ein Ausbildungszentrum für nationale und internationale gewaltfreie Konfliktaustragung.

Sie haben sich deshalb in der Aktivistengruppe „EUCOMmunity“ zusammengeschlossen, die bereits im Herbst 1990 und im Frühjahr 1991 symbolisch und konkret mit dem Abbau des EUCOM begonnen hat, indem sie den Zaun teilweise entfernt haben und in das Gelände eingedrungen sind, um dort ein Fest der Hoffnung zu feiern und Zeichen des Lebens zu setzen.

Eine solche Aktion planten die Angeklagten auch für die Weihnachtszeit 1992. Diese wurde öffentlich angekündigt. Zuvor richteten Sie an den Kommandeur des EUCOM am 21.12.1992 folgenden Brief:

„Sehr geehrter Herr Shalikhovich,

wir sind eine kleine Gruppe von Friedensfreunden, die in den nächsten Tagen illegal das Gelände des EUCOM betreten werden, um dort eine Andacht abzuhalten. Wir wollen damit unsere Forderung bekräftigen, das EUCOM in eine zivile Einrichtung umzuwandeln, d.h.

- in einen Zufluchtsort für Kriegsl Flüchtlinge, Wirtschaftsflüchtlinge und zu Unrecht Verfolgte,
- in eine Begegnungsstätte für verfeindete Gruppen, Völker, Klassen, Rassen und Kulturen und
- in einen Ort, wo gewaltfreie Konfliktaustragung erforscht, gelehrt und gelernt werden kann.

Wir wollen, mit einem Wort, unsere Forderung bekräftigen, das Todesland EUCOM, von dem Zerstörung und Verderben ausgeht, in Lebensland umzuwandeln.

Wir werden niemanden bedrohen, gefährden, beleidigen oder verletzen. Wir werden nicht versuchen, den Folgen unseres Handelns in der Öffentlichkeit und vor Gericht zu entziehen. Wir werden vielmehr auf dem Gelände bleiben und unsere Festnahme erwarten.

Es ist uns wichtig, daß Sie die Motive und Ziele unserer Aktion verstehen, auch wenn Sie sie nicht billigen. Wir glauben erkannt zu haben, daß Gewalt kein geeignetes Mittel ist, Konflikte zu lösen. Sie verschlimmert das Übel nur, das sie heilen soll. Ebenso gut könnte man Öl ins Feuer gießen, um zu löschen. Das gilt auch und ganz besonders für militärische Gewalt.

Die vielen blutigen Kriege dieses Jahrhunderts haben der Welt keinen Frieden gebracht, im Gegenteil. Wir wissen, in welchem Maße gerade Deutschland für diese Kriege mitverantwortlich ist. Das lastet schwer auf unserem Gewissen.

Der Kalte Krieg und der damit verbundene Rüstungswettkampf hat nicht nur die Wirtschaft der ehemaligen Sowjetunion ruiniert und die Völker des Ostens ins Elend gestürzt, er hat auch die Wirtschaft der USA beeinträchtigt. Die Sozialausgaben wurden zugunsten der Militärausgaben gekürzt und damit die Ursache für neue innere und äußere Konflikte geschaffen.

Die Atomwaffen und andere Massenvernichtungsmittel bedrohen die Welt heute mit totaler Vernichtung. Diese Bedrohung besteht auch nach dem Ende des Kalten Krieges fort. Deshalb glauben wir, daß die Friedensarbeit fortgesetzt werden muß, bis alle Massenvernichtungswaffen geächtet sind. Die weltweiten Militärausgaben von einer Billion Dollar sind eine der Hauptursachen für die Armut in den USA, in den Ländern des Ostens und in der Dritten Welt, ganz zu schweigen von der Verschwendung von Rohstoffen und Arbeitskraft sowie der damit verbundenen Umweltzerstörung. Durch Atomtests, Uranbergbau und Unfälle sind bereits 30 Millionen Menschen in ihrer Gesundheit schwer geschädigt oder getötet worden.

Wir wenden uns insbesondere gegen das EUCOM, weil von hier aus

- Kriege geplant, vorbereitet und kommandiert werden (z.B. der Überfall auf Libyen 1986 oder der Golfkrieg 1991)

- die Aufstellung und der Einsatz von Atomwaffen kommandiert wird.

Ganz besonders quält uns der Gedanke an die Opfer des Golfkriegs vom Januar und Februar 1991. Durch diesen Krieg und seine Folgen, namentlich die Zerstörung der Infrastruktur und das noch immer andauernde Embargo, haben nahezu eine Million Menschen, vor allem Kinder, ihr Leben verloren. Wir empfinden keine Sympathien für einen Diktator wie Saddam Hussein und seine Helfer, aber wir sind überzeugt, daß es andere, weit weniger blutige Mittel gegeben hätte, um ihm das Handwerk zu legen, z.B. ein umfassender Boykott der irakischen Ölproduktion.

Was wir tun wollen ist angesichts dessen, was getan werden mußte, beschämend gering. Es ist nur wenig mehr als nichts. Dennoch wollen wir mit unserer Aktion ein Zeichen der Hoffnung setzen, der Hoffnung

- daß wir es lernen, mehr zu wagen als wir bisher gewagt haben, so wie es Ihr Landsmann Daniel Berrigan SJ in dem beiliegenden Falblatt beschreibt;

- daß in unserem Volk und bei Ihnen die Einsicht wachsen möge, daß (militärische) Gewalt keine Konflikte zu lösen vermag.

Es gibt ein wachsendes Bewußtsein für die politischen Veränderungen in der Welt. Abrüstung scheint möglich. Doch ist noch viel mehr Abrüstung nötig, wenn die Welt überleben soll. Wir hoffen, daß wir eines Tages Mitstreiter finden. Wir hoffen, daß es uns gelingt, das Gewissen der Öffentlichkeit, der Politiker und nicht zuletzt Ihr Gewissen zu erreichen.

Über ein Gespräch mit Ihnen oder mit einem Ihrer Vertreter würden wir uns freuen, ebenso über eine Antwort auf unseren Brief."

Die Angeklagten wollten diesen Brief einige Tage vor der Aktion persönlich überbringen. Die Annahme wurde vor dem Kasernentor verweigert. Sie übersandten den Brief dann mit der Post. Eine Antwort oder Reaktion haben sie nicht erhalten.

Am 24.12.1992 durchschnitten die Angeklagten den Maschendrahtzaun und begaben sich auf das Gelände dahinter. Sie zelebrierten eine Andacht und sangen Lieder. Bemerkt wurden sie nicht.

Nach längerem Warten wandte sich der Angeklagte K, der sich weder am Durchschneiden des Zaunes beteiligt noch das Kasernengelände bislang betreten hatte, an den Posten am Haupttor, um diese über die Aktion zu unterrichten. Zusammen mit den Soldaten, die den Angeklagten K baten, als Dolmetscher und Vermittler zu fungieren, ging dieser zum Aktionsort, wo die anderen warteten. Die deutsche Polizei wurde benachrichtigt. Diese nahm die Aktivisten fest.

Der zuständige Standortkommandeur stellte gegen alle Beteiligten am 20.01.92 auf die Nachfrage der Polizei Strafantrag. Der am Zaun entstandene Schaden wurde von der Polizei auf ca. 150,- DM geschätzt, später dann auf 460,- DM beziffert.

Auch der Aktion vom 06.08.1995 ging eine Ankündigung über die Medien und ein Schreiben an den Befehlshaber des EUCOM voraus. Versammlungsbehörde und Polizei waren nicht nur über die geplante Mahnwache, sondern auch über die erneute Entzündungsaktion unterrichtet, deren Vorgängerin im Jahr zuvor zwar ebenfalls ein Ermittlungsverfahren nachsichzog, das aber von der Staatsanwaltschaft eingestellt worden war.

In dem Offenen Brief vom 06.08.95 werden die Gründe und Ziele der Angeklagten erläutert. Unter anderem ist dort ausgeführt:

„Wir haben uns heute zusammen mit anderen am EUCOM versammelt. Wir gedenken der Opfer von Hiroshima. Wir verbinden uns mit den Menschen, die heute in aller Welt für die völlige Abschaffung von Atomwaffen öffentlich eintreten.

Wir wollen in einer gewaltfreien Aktion den Zaun, der das Gebiet abtrennt, von dem die Todes- drohung ausgeht, aufschneiden, auf das Gelände gehen und zusammen mit den Soldaten und anderen BewohnerInnen der Kaserne dort lebendigen Samen in die Erde legen, Papierkraniche, die japanischen Friedenssymbole, anbringen und ein Fest des Friedens feiern.

Wir bitten Sie: Setzen auch Sie sich dafür ein, daß die atomare Bedrohung aus der Welt verschwindet, helfen Sie mit, daß weltweit keine Atomtests mehr durchgeführt werden und ein umfassender Atomteststopp-Vertrag abgeschlossen wird.

Arbeiten Sie dafür, daß Atomwaffen geächtet und in Zukunft weder hergestellt noch aufgestellt werden.

Engagieren Sie sich, daß die Kommandozentrale des Todes in Stuttgart in eine Einrichtung für das Leben umgewandelt wird.“

Entsprechend dieser Ankündigung haben die Angeklagten gehandelt. Eine Schadenshöhe konnte nicht festgestellt werden. Das EUCOM hat bis heute eine Schadenswiedergutmachung nicht verlangt. Der Schaden war jedoch nicht hoch, zumal einige der Aktivisten auf das Gelände gelangen konnten, ohne den Zaun zu beschädigen.

Allerdings wurde wiederum auf die Nachfrage der deutschen Polizei Strafantrag wegen Sachbeschädigung und Hausfriedensbruches gestellt.

III.

Der festgestellte Sachverhalt wurde von den Angeklagten freimütig eingeräumt. Sie haben mit Ausnahme des Angeklagten K. in beiden Fällen gemeinschaftlich die Tatbestände der Sachbeschädigung gemäß § 303 Abs. 1 StGB und des Hausfriedensbruchs gemäß § 123 Abs. 1 StGB verwirklicht.

Der Angeklagte K. war zwar an der Vorbereitung der Weihnachtsaktion 1992 beteiligt. Auch hat er den Brief an den Standortkommandeur mitunterschieden. Einen irgendwie gearteten Tatbeitrag vor Ort hat der Angeklagte nicht geleistet. Er hielt sich vor dem Kasernengelände auf und hat die Aktion seiner Freunde, die er billigte, beobachtet. Erst an Ort und Stelle entschloß sich der Angeklagte deren Aufenthalt zu „verraten“. Er gelangte mit Zustimmung der Hausrechtsinhaber auf das Kasernengelände und hielt sich dort mit deren Einwilligung auf.

Ein objektiver Beitrag des Angeklagten zu den Ausführungshandlungen der anderen ließ sich demnach nicht feststellen. Auch hatte der Angeklagte keine Herrschaft über das Handeln der anderen. Die Billigung deren Verhaltens vermag eine Beteiligung des Angeklagten K. als Täter oder Gehilfe nicht zu begründen.

Allerdings ist das Verhalten aller Angeklagten aus anderen Gründen nicht strafbar. Sie haben in einem sogenannten **Defensivnotstand** gehandelt. Ihr Verhalten ist gemäß § 228 BGB gerechtfertigt.

I.
Nach § 228 BGB ist es erlaubt, eine fremde Sache zu beschädigen oder zu zerstören, um eine von dieser selbst drohende Gefahr abzuwenden.

Die Defensivnotstandsmerkmale sind:

- drohende Gefahr für ein rechtlich geschütztes Interesse, wobei auch ideelle Güter und die Rechtsgüter der Allgemeinheit wie Lebensmittelversorgung oder das Bestandsinteresse des Staates notstandsfähig sind;
- die Gefahr darf nicht anders abwendbar sein;

- der Notstandseingriff richtet sich gegen die Interessensphäre, aus der die Gefahr herrührt;
- die beeinträchtigten Interessen dürfen die geschützten nicht wesentlich überwiegen.

Zwar rechtfertigt § 228 BGB seinem Wortlaut nach nur einen Defensivnotstandseingriff in Sachen. Bei Bejahung der weiteren Notstandsvoraussetzungen ist danach nur die Beschädigung oder Zerstörung einer Sache, also das Aufschneiden des Zaunes, abgedeckt.

Allerdings ist dem Grundgedanken dieser Bestimmung zu entnehmen, daß ein Notstandseingriff in die Sphäre, aus der die Gefahr herrührt, unter den sonstigen in § 228 BGB geregelten Voraussetzungen auch dann gerechtfertigt ist, wenn der Eingriff in andere Rechtsgüter vorgenommen wird (Hruschka, NJW 1980, S. 22). Danach ist auch der Eingriff in das Hausrecht gerechtfertigt, sofern die Notstandsvoraussetzungen nach § 228 BGB im übrigen vorliegen.

Die Gefahr braucht nicht beim Eingreifenden zu drohen. Auch das Tätigwerden für andere, deren rechtlich geschützte Interessen in Gefahr sind, ist als Nothilfe gestattet.

2.

Eine Gefahr droht, wenn der Eintritt eines Schadens wahrscheinlich ist. Das bedeutet jedoch nicht, daß der Schadenseintritt zeitlich unmittelbar bevorstehen muß. Hinsichtlich des Zeitpunkts, für den der Schadenseintritt zu besorgen sein muß, reicht es aus, daß irgendwann, vielleicht erst nach Jahren, aber freilich in überschaubarer Zukunft mit diesem Ereignis zu rechnen ist.

Kann eine Gefahr sich jederzeit verwirklichen, so darf der Notstandseingriff unter diesem Gesichtspunkt vorgenommen werden, da der Schaden dann ja auch in aller Kürze eintreten kann.

Die Wahrscheinlichkeit des Schadenseintritts ist dann zu bejahen, wenn bei natürlicher Betrachtung nach der Lebenserfahrung die Befürchtung, die Gefahr werde sich verwirklichen, begründet ist. Die bloße oder theoretische Möglichkeit eines Schadens ohne Realitätsbezug kann die Befürchtung seines Eintritts ebensowenig begründen wie reine Spekulationen, außergewöhnliche Empfindsamkeiten oder gar neurotische Ängstlichkeit.

Die Gefahrenprognose der Angeklagten ist realistisch, ihre Befürchtungen ernsthaft und begründet, zumal anerkannt ist, daß dann, wenn es um den Schutz besonders hochwertiger Rechtsgüter geht, schon eine entferntere Möglichkeit des Schadenseintritts ausreicht.

a. Die Angeklagten bestreiten die Legitimität der Produktion, der Erprobung, des Bereithaltens, der Drohung mit und des Einsatzes von Atomwaffen.

Ihr Vorgehen richtet sich gegen eine sächliche Einrichtung der europäischen Befehlszentrale der US-Streitkräfte als Teil eines hochtechnisierten Waffensystems und der darauf abgestimmten Einsatzstrategie, die auf der Abschreckungsdoktrin basiert.

Sie halten Atomwaffen und die ihrer Entwicklung und Verwendung dienenden Einrichtungen, verkörpert im EUCOM, nach völkerrechtlichen Grundsätzen für illegal.

Das Gericht teilt diese Auffassung von der Völkerrechtswidrigkeit der Nuklearbewaffnung und wird darin bestätigt

- einerseits durch die gutachterlichen Ausführungen des Sachverständigen Dr. iur. Norman Paech, Professor für öffentliches Recht an der Hochschule für Wirtschaft und Politik Hamburg, der vom Gericht beauftragt wurde, über die Völkerrechtsverträglichkeit der Nuklearbewaffnung und der diesbezüglichen Strategien ein schriftliches Gutachten zu erstellen,

- und andererseits durch eine Entscheidung, die der Internationale Gerichtshof in Den Haag in einem von der UN-Generalversammlung angestrebten Gutachten-Verfahren nach Art. 96 Abs. 2 der UN-Charta am 08.07.1996 getroffen hat, und die der Sachverständige während der Beweisaufnahme in der Hauptverhandlung in seine Erläuterungen miteinbezogen hat.

Ausgehend von den allgemeinen gewohnheitsrechtlichen Grundsätzen des Völkerrechts, deren Regelcharakter und Gültigkeit ernsthaft nicht in Zweifel gezogen wird, wonach

- in einem bewaffneten Konflikt die am Konflikt beteiligten Parteien kein unbeschränktes Recht in der Wahl der Methoden und Mittel der Kriegführung haben;

- und es verboten ist

1. Waffen oder Taktiken zu gebrauchen, die unnötige oder übertrieben schwere Verwüstungen und Leiden verursachen;
2. Waffen oder Taktiken zu gebrauchen, die wahllos Verletzungen unter Kombattanten wie Nicht-Kombattanten, militärischem und zivilem Personal verursacht
3. Waffen oder Taktiken zu gebrauchen, die weitgestreute, lang andauernde und schwere Schäden an der natürlichen Umwelt verursachen;
4. Verteidigungs- oder Vergeltungsmaßnahmen (Repressalien) zu ergreifen, die dem Grundsatz der Verhältnismäßigkeit widersprechen;
5. die territoriale Integrität neutraler Staaten zu verletzen;
6. Gift in den verschiedensten Formen im Krieg zu benutzen.

sind die Androhung und der Gebrauch von Atomwaffen generell völkerrechtswidrig.

Nach den Ausführungen des Sachverständigen ist der Ersteinsatz nuklearer Waffen in jedem Fall illegal. Darüber hinaus stellt der Sachverständige fest, daß der besondere und einmalige Charakter der Nuklearwaffen - gleichgültig ob in ihrer kleinsten verfügbaren oder zerstörerischsten Variante - diese zu einem Mittel der Kriegführung macht, dessen Einsatz fundamentale Prinzipien des Völkergewohnheitsrechts verletze. Dazu gehörten neben den zuvor genannten Grundsätzen auch das Genozidverbot und die Verpflichtung zur Versorgung der Überlebenden.

Alle diese Gebote und Verbote würden durch den Einsatz von Nuklearwaffen und dessen Androhung verletzt, wobei der besondere Charakter der Nuklearwaffen sowie die militärstrategischen Konzepte ihres Einsatzes es mit sich brächten, daß bereits die Produktion und die Stationierung als besondere Form der Androhung mit den Grundsätzen des humanitären Völkerrechts und insbesondere dem übergeordneten Ziel der Friedenssicherung nicht in Übereinstimmung stünden.

Im Gegensatz zum Sachverständigen, der den Atomwaffeneinsatz auch in einer Ausnahmesituation völkerrechtlich nicht zu rechtfertigen vermag, konnten die Richter des IGH weder positiv noch negativ definitiv feststellen, ob der Einsatz oder die Androhung des Gebrauchs von Atomwaffen ausnahmsweise in einer für einen Staat existenzgefährdenden extremen Notsituation rechtmäßig oder rechtswidrig wäre.

Da es jedenfalls seit Beendigung der Ost-West-Konfrontation in Europa eine solche Extremsituation mit Ausnahmecharakter nicht mehr gibt, ist die Stationierung von Atomwaffen und die Aufrechterhaltung der zu ihrem Einsatz notwendigen Einrichtungen nicht (mehr) zu rechtfertigen. Gleiches gilt für die darauf abgestimmte Militärstrategie, zu der für die US-Streitkräfte wie auch für die NATO nach wie vor die Option gehört, gegebenenfalls Nuklearwaffen als erste einzusetzen.

Das Vorgehen der Angeklagten ist demnach gerichtet gegen einen Zustand der Mißachtung völkerrechtlicher Normen, die gerade dem Schutz des Menschen und seiner Umwelt zu dienen bestimmt sind.

Aus dieser Negation grundsätzlicher, im Völkerrecht verankerter und allgemein anerkannter Prinzipien, deren Verletzung an anderer Stelle zumindest partiell auch als Verbrechen gegen die Menschlichkeit bezeichnet werden, ergeben sich die von den Angeklagten beschriebenen Gefahren für ihre und ihrer Mitmenschen Gesundheit und Leben, gleichgültig ob Freund oder Feind, für die Biosphäre, für den inneren und äußeren Frieden, für die Verfassung und den Bestand der Demokratie und für diese Welt überhaupt.

Die Begehung von Verbrechen und die permanenten Vorbereitungen dazu begründen die Annahme einer Gefahr mit einer Schadenseintrittswahrscheinlichkeit, die Rettungshandlungen grundsätzlich legitimiert.

Es ist schwerlich davon auszugehen, daß die Bereitstellung und der Umgang mit grundsätzlich nicht genehmigungsfähigen Waffen auf einem Grundstück nebenan - also die illegale Betätigung im Deliktsbereich des Waffen- und Kriegswaffenkontrollgesetzes - in einem Nachbarrechts- oder Polizeirechtsstreit nicht als Gefahr (an-)erkannt würde, die die Nachbarn oder die Allgemeinheit, jedenfalls soweit sie von den Auswirkungen betroffen sein kann, nicht hinzunehmen brauchen. Weshalb dies vorliegend ganz anders sein soll, ist nicht ersichtlich.

b. Atomwaffen stellen nicht erst dann eine Gefahr dar, wenn ihr Einsatz bevorsteht. Sie erweisen sich schon im Entstehen und durch ihre bloße Existenz als vielfältige Schadensursachen und ein permanenter Gefahrenherd. Die von der Anhäufung nuklearer Massenvernichtungswaffen auf Mensch, Tier und Umwelt ausgehenden nachteiligen Wirkungen können hier nur stichwortartig aufgezählt, nicht aber abschließend erörtert werden. Sie werden nicht nur von den Angeklagten, sondern auch von zahlreichen Experten so gesehen, weshalb die Einholung weiterer Gutachten hierzu nicht erforderlich erscheint.

a.a. Die Erfindung der Atombombe ist die Ursache der bis vor kurzem ungebremsen Rüstungsdynamik. Der Besitz der Waffe mit dem destruktivsten Zerstörungspotential, das man sich denken kann, führt zu Bedrohungsgefühlen und Ängsten, die ihrerseits zur Rüstung anstacheln: Gleichziehen und Übertreffen. Das Ergebnis ist die gesteigerte Akkumulation von atomarem Massenvernichtungsmitteln, die ausreichen, nicht nur den Feind und dessen an der Auseinandersetzung beteiligten oder auch nicht beteiligten Nachbarn, sondern ganze Kontinente und das gesamte Leben dieser Welt auszulöschen.

Nach Erkenntnissen der Kriegsursachenforschung führen Rüstungswettläufe mit einer statistischen Wahrscheinlichkeit von 82 % zu Kriegen (Ekkehart Krippendorff, „Staat und Krieg“, edition suhrkamp 1305).

Die politisch Verantwortlichen selbst schließen die nukleare Katastrophe nicht aus. Weshalb sonst gäbe es einen atomaren Schutzbunker für die Bonner Führungsspitze, in dem der Ernstfall geprobt wird?

b.b. Bereits die Entwicklung der Bombe und deren Erprobung haben zu gravierenden Menschenrechtsverletzungen geführt.

Auf das Konto der Atombombentests gehen massive Gesundheitsschäden und auch Todesfälle. Landschaften wurden verseucht, Bewohner aus ihrer Heimat vertrieben, ohne Aussicht auf Rückkehr.

c.c. Die Umwelt wird radioaktiv verschmutzt durch den Atommüll, der bei der Atomwaffenproduktion zwangsläufig anfällt. Verstrahlungen und Verseuchungen und nicht abschätzbare Gefährdungen durch die ungelöste Entsorgungsproblematik, die sich auch für die zivile Atomkraftnutzung stellt, sind die Folge.

d.d. Zu verweisen ist auch auf die unmittelbaren Folgen und Langzeitwirkungen durch Pannen und Unfälle. Nach Auffassung des Bundesverfassungsgerichts ist die Kernspaltungstechnologie so gefahrenträchtig, daß sie keinen Fehler erlaubt.

Menschen ohne Fehler können weder Politiker noch die Militärs garantieren. Auch die Gefahren ungewollter, auf menschliches oder technisches Versagen zurückzuführender Nuklearunfälle haben sich schon vielfach realisiert.

e.e. Nicht nur der Bau, die Erprobung und die Entsorgung der Bombe zeitigten und bewirken noch immer Schäden und extreme Gefährdungen, deren Aktualität nicht bestritten werden kann. Selbst die Gewinnung des wichtigsten Ausgangsstoffes verursacht bei den im Uranabbau tätigen Menschen Gesundheitsschäden und nachteilige Folgen für die Biosphäre.

f.f. Die internationale Verbreitung der Kernenergie verschafft einer wachsenden Zahl von Staaten und Personen Zugang zu militärisch verwendbaren atomaren Technologien, Anlagen und Materialien. Die daraus resultierende Gefahr der mißbräuchlichen Verwendung von Kernbrennstoffen als Kernsprengstoff hat bekanntlich die höchste Alarmstufe bei deutschen Sicherheitsbehörden ausgelöst und zu ganz außergewöhnlichen Aktionen geführt.

g.g. Nachweisbar sind Beeinträchtigungen des physischen und psychischen Wohlbefindens bei Menschen, insbesondere Kindern, die nicht in der Lage sind, den Druck der bloßen Möglichkeit des nuklearen Holocausts unbeschadet auszuhalten.

Das Leben in der atomaren Vernichtungsangst führt mit zunehmender Dauer bei vielen Mitmenschen zu psychischen und physischen Defekten, jedenfalls ist dies nicht auszuschließen, es sei denn, ihnen gelingt die Verdrängung.

Ängste auf der einen Seite, Schuldgefühle und Gewissensnöte auf der anderen.

Die Rechtsprechung hat die Angst von Menschen als Beeinträchtigung privater Rechtsinteressen anerkannt, um an sich strafbare Handlungen als durch Notstand gerechtfertigt oder jedenfalls entschuldigt anzusehen:

- so im sog. „Spannerfall“ die Verängstigung einer Familie durch wiederholtes nächtliches Eindringen eines Unbekannten ins Schlafzimmer der Eheleute (BGH NJW 79.2053)
- die Angst der Familienangehörigen vor weiteren Ausschreitungen des jähzornigen, trunksüchtigen Vaters, dessen Tötung im Schlaf als nicht strafbar erachtet wurde (RG 60.318; BGH NJW 66.1823)
- der Meineid aus Furcht vor der Rache politischer Gegner (RG 66.98) oder Meineid aus Angst vor der Todesdrohung des durch die Aussage Belasteten (BGH 5.371).

Es erscheint befremdlich, wenn bei Fällen sogenannten „zivilen Ungehorsams“ die Befürchtungen und Ängste der Beschuldigten als unbeachtlich ausgeklammert wurden, obwohl die Relevanz der subjektiven Wahrnehmungen der Täter für das Vorliegen einer Notstandssituation ansonsten nicht bestritten wird.

c. Die Möglichkeit des Einsatzes der Nuklearwaffen mag als potentiell und hypothetisch bezeichnet werden. Die oben beschriebenen Neben- und Folgewirkungen der Produktion und bloßen Existenz der atomaren Bewaffnung sind real.

Eine Rechtfertigung des Handelns der Angeklagten, das sich gegen die Androhung und den Einsatz von Atomwaffen und damit operierender Militärstrategien richtet, läßt sich demnach nicht mit dem Hinweis verneinen, das Risiko eines Krieges, das zudem in Ermangelung geeigneter verlässlicher Verfahren im Wege richterlicher Erkenntnis nicht ermittelt werden könne - so das Bundesverfassungsgericht zur Frage der Risikoerhöhung durch die Raketenstationierung in seinem Beschluß vom 16.12.1983 (2 BvR 1160/83) - erfülle nicht die Voraussetzung der (unmittelbaren) Bedrohung bzw. der Gegenwärtigkeit einer Gefahr.

Die Ausblendung dieser von den Angeklagten als wichtig bezeichneten Aspekte, denen nicht nur sie schon Verbrechenscharakter beimessen, ist dogmatisch nicht zu rechtfertigen.

Dabei sind die schon eingetretenen Rechtsgutbeeinträchtigungen so offensichtlich, daß eine Beweiserhebung hierüber sich erübrigt. Dies gilt aber auch für die fortbestehenden Gefahren, deren Aktualität sich einerseits aus den von den politisch Verantwortlichen ergriffenen Schutzvorkehrungen ergibt, so hilf- und wirkungslos diese auch erscheinen. Andererseits hat die im internationalen Zusammenhang von niemandem als unbegründet bezeichnete Furcht der Kernwaffenstaaten und der Nichtkernwaffenstaaten vor einem Atomkrieg die Einsicht geweckt, eine weitere Ausbreitung der nuklearen Rüstung durch Maßnahmen der Rüstungskontrolle zu unterbinden.

d. Darüber hinaus ist anerkannt, daß im Rahmen der Notstandsrechtfertigung nach § 34 StGB oder § 228 BGB auch eine Dauergefahr gegenwärtig ist, sofern diese jederzeit akut werden kann (SK (Rudolphi) § 35 Rdnr. 7). Ist der Schadenseintritt ungewiß und vielleicht erst zu einem späteren Zeitpunkt zu befürchten, dann ist die Gegenwärtigkeit der Gefahr im Sinne der straf- und zivilrechtlichen Rechtfertigungsvorschriften zu bejahen, wenn die notwendigen Maßnahmen zum Schutz des bedrohten Rechtsgutes vernünftigerweise sofort zu treffen sind.

Daß angesichts der technologischen, bis zur Selbstvernichtung gesteigerten Zerstörungskräfte nuklearer Bewaffnungssysteme und der der Abschreckungsdoktrin innewohnenden Logik mit Gegenmaßnahmen nicht abgewartet werden kann, bis der Einsatz der Waffen unmittelbar bevorsteht, bedarf keiner weiteren Erörterung.

Das Ergreifen von Abwehrmitteln (welchen?) zu diesem späten Zeitpunkt ist bei den Gefahren, um die es hier geht, ohne jegliche Erfolgsaussicht. Hierauf brauchen sich die Angeklagten nicht verweisen zu lassen.

c. Auch unter dem Gesichtspunkt der Wiederholungsgefahr erscheint die Befürchtung der Schadensverwirklichung begründet.

Zwar erlauben das staatliche und auch das internationale Recht grundsätzlich nicht, einen Präventivschlag zu führen aus der Überlegung heraus, der „Feind“ plane einen Angriff oder damit sei in der Zukunft mit Sicherheit zu rechnen. Das Recht mutet dem Einzelnen und dem Staat grundsätzlich zu, zu warten, bis der Angriff tatsächlich stattfindet bzw. bis die Gefahr sich erkennbar manifestiert.

Aber auch die staatliche Gefahrenabwehr kommt ohne den Eingriffsgrund befürchteter Wiederholung sicherheitsgefährdender Handlungen nicht aus.

So ist unter bestimmten Voraussetzungen die Wiederholungsgefahr ein - präventiver - Haftgrund bei der Strafverfolgung (§ 112 a StPO).

Verschiedene Polizeigesetze haben zur besseren Bewältigung der Schadensprognose, die für einen freiheitsentziehenden Gefahrenabwehreingriff anzustellen ist, für das Bestehen solcher Gefahrenlagen eine Reihe von Anhaltspunkten aufgelistet.

Dazu gehört, daß die Tatbegehung angekündigt wurde, der potentielle Störer Waffen oder Werkzeuge besitzt oder sich verschafft, die ersichtlich zur Tatbegehung bestimmt sind, oder daß diese Person bereits in der Vergangenheit mehrfach aus vergleichbarem Anlaß bei der Begehung derartiger Taten betroffen worden ist und nach den Umständen eine Wiederholung dieser Verhaltensweise zu erwarten ist.

Überträgt man diese Kriterien auf die Situation der atomaren Bewaffnung und der vorherrschenden Militärstrategien einerseits, den Erfahrungen aus kriegerischen Auseinandersetzungen andererseits, so muß das Vorliegen einer Wiederholungsgefahr bejaht werden.

Auf der Tatbereitschaft fußt die Abschreckungsdoktrin. Abschreckung wirkt nur, wenn glaubhaft ist, daß das angedrohte Mittel tatsächlich zur Anwendung kommt.

Die Anwendungsentschlossenheit selbst zum Führen eines atomaren Erschlags wird daher durch die Ausgestaltung und Ausstattung der Waffen und der Trägersysteme, deren Lokalisierung und Ausrichtung und mit Hilfe der jeweils definierten Strategie zur effektivsten Anwendung kriegerischer Gewalt angekündigt und angedroht.

Die Waffen und die jeweiligen Strategien werden erprobt und vorgehalten und ständig weiterentwickelt. Und in den vergangenen kriegerischen Auseinandersetzungen wurden die völkerrechtlichen Gebote zum Schutze der Zivilbevölkerung vielfach und in weitem Umfang mißachtet. Zum Beispiel:

- Der Abwurf der Atombomben auf Hiroshima und Nagasaki waren bereits deshalb völkerrechtswidrig, weil sie militärisch unter keinem Gesichtspunkt gerechtfertigt waren. Sie erfolgten zur Vergeltung und Erprobung.

- Im Vietnamkrieg wurde massiv gegen das Giftgasverbot verstoßen.

- Wie der vom Gericht beauftragte Sachverständige ausführte, haben die Alliierten bei der Durchführung des Golfkrieges 1991 gegen Normen des Völkerrechts verstoßen:

- a. Gezielte Zerstörung ziviler Infrastruktur und gefahrgeneigter Einrichtungen:

Durch Angriffe auf mehrere größere Vielzweckdämme, die schwer beschädigt oder zerstört wurden, wurde die Flutkontrolle zerstört, die Wasservorratshaltung für die industrielle und kommunale Versorgung, die Bewässerung und die Stromerzeugung unterbunden.

Ziele der Luftangriffe waren Nuklear-, Bio- und Chemiewaffenziele. Damit wurden zum ersten Mal in der Kriegsgeschichte, in Betrieb befindliche Kernreaktoren angegriffen, obwohl derartige Anlagen unter dem besonderen Schutz des Kriegsvölkerrechts stehen.

Art. 35 I. Zusatzprotokoll verbietet den Angriff auf Anlagen oder Einrichtungen, die gefährliche Kräfte enthalten, nämlich Staudämme, Deiche, Kraftwerke, auch für den Fall, daß sie militärische Ziele darstellen, sofern ein solcher Angriff gefährliche Kräfte freisetzen und dadurch schwere Verluste unter der Zivilbevölkerung verursachen kann.

Aufgrund der engen Verbindung zwischen elektrischer Energie und allen Bereichen der öffentlichen Gesundheit sind die Auswirkungen der Angriffe auf Elektrizitätswerke katastrophal gewesen. Gleiches gilt für die Auswirkungen auf die Wasser- und Lebensmittelversorgung der Zivilbevölkerung.

Dabei bestand der Eindruck, daß die Zerstörungen an zivilen Objekten keine notwendigen und unvermeidlichen oder zufällige Nebenschäden bei Angriffen auf militärische Ziele gewesen sind. Nach dem Eindruck von Beobachtern bezweckte die Zerstörung der Infrastruktur die Untergrabung der Kampfkraft der irakischen Militärmaschinerie; darüber hinaus sollte der Irak von westlicher Nachkriegshilfe abhängig gemacht werden. Beide Ziele sind vom Kriegsvölkerrecht absolut verboten.

b. Unterschiedslose Angriffe auf die Zivilbevölkerung:

Allein der Luftangriff auf den Al-Amariyah Bunker in Bagdad am 13.02. tötete 1.500 Zivilisten. Diese Zahlen erhöhen sich immer noch täglich, weil „die ca. 300 to abgereicherten Urans, die von US-amerikanischen Bombern und Panzern stammen und noch nicht beseitigt worden sind, immer noch radioaktiv strahlen und Tote unter der Zivilbevölkerung verursachen.

Dabei ist der Einsatz derartig unterschiedsloser Waffen, die eine ungeheure zerstörerische Wirkung haben, vergleichbar mit Nuklearwaffen von geringer Sprengkraft, verboten, da sie in die Kategorie der Massenvernichtungswaffen einzuordnen sind.

c. Auch die Kriegführung gegen die Streitkräfte des Irak hat nach den Ausführungen des Sachverständigen zu Methoden und Mitteln gegriffen, die durch Völkergewohnheitsrecht verboten sind.

a.a. Es wurde mit Uran angereicherte Munition verwendet, deren radioaktive Partikel durch freierwerdende Dämpfe in den menschlichen Organismus gelangen und noch lange nach der militärischen Auseinandersetzung zu gesundheitlichen Schäden führt. Kinder sollen an Leukämie erkrankt sein, weil sie mit herumliegenden Projektilen aus abgereichertem Uran, die noch nicht entsorgt sind, gespielt haben.

b.b. Nach Presseberichten sollen unbewaffnete und zur Übergabe bereite Truppenteile vernichtet worden sein. In den ersten beiden Tagen der Bodenoffensive sind danach Tausende von irakischen Soldaten lebend untergepflügt worden.

Hierzu berichtete der Zeuge K, er habe Anhaltspunkte dafür, daß diese furchtbare Methode der Kriegführung in einer Göppinger Kaserne der US-Streitkräfte manövernäßig geübt worden sei.

Der Sachverständige kam bei seinen Ausführungen zu dem deprimierenden Befund, daß die US-amerikanische Kriegführung sich konkreter Kriegsverbrechen schuldig gemacht hat, wie durch die unterschiedslosen Angriffe auf die Zivilbevölkerung und die Zerstörung ziviler Objekte, die Zerstörung der zivilen Infrastruktur und solcher Einrichtungen, die aufgrund ihrer Gefahrengeneignisheit unter besonderem völkerrechtlichen Schutz stehen. Darüber hinaus hat sie in ihren Mitteln der Kriegführung nicht die Grundregeln des Kriegsrechts beachtet, die keine überflüssigen Verletzungen und unnötigen Leiden zulassen. Das Gebot des Schutzes von Gegnern, die außer Gefecht sind, sei ebenso mißachtet worden, wie das Verbot von Befehlen, niemand am Leben zu lassen.

Diese erschreckenden Befunde und Bewertungen bestätigen die Auffassung, daß die Staaten selbst bei konventioneller Kriegführung weniger denn je in der Lage oder willens sind, das Kriegsgeschehen zu steuern und diesem die Zügel, die das Völkerrecht geschaffen hat, anzulegen.

Sie zeigen aber auch mit aller Deutlichkeit auf, daß die Berufung auf die Regeln des Kriegsvölkerrechts beim Ausbruch der kriegerischen Auseinandersetzung oder gar erst danach leerläuft. Vielmehr ist es legitim, bereits in Friedenszeiten die Vorbereitung der Staaten auf den bewaffneten Konflikt dahingehend zu beobachten und zu kritisieren, daß Kollisionen mit den völkerrechtlichen Waffeneinsatzverboten und Waffeneinsatzverboten schon gar nicht entstehen können.

Werden Waffen entwickelt, produziert und vorgehalten, Kriegführungsmethoden ausgearbeitet und eingeübt, Taktiken und Strategien entworfen, die nach aller Voraussicht diesen Regeln des humanitären Völkerrechts nicht gerecht werden können, dann ist Gefahr im Verzug gegeben, die bereits vor einer möglichen Umsetzung Handeln erfordert.

Im übrigen ist die Gefahr, die von den uranvergifteten Geschossen ausgeht, auch bis heute nicht gebannt. Sie wäre das erst, wenn alle Geschosshülsen eingesammelt und entsorgt worden wären. Dieser Umstand ist bei der Beurteilung der Gefahren und ihrer Gegenwärtigkeit ebenfalls zu berücksichtigen, da nach allgemeiner Ansicht ein Angriff oder eine Gefahr so lange andauert, wie noch neue Schäden und Verletzungen eintreten oder bestehende sich noch vertiefen können.

4. Kann demnach auch unter dem Gesichtspunkt der möglichen Wiederholung weder die Gefahr noch die erforderliche Wahrscheinlichkeit des Schadenseintritts verneint werden, so ist in diesem Zusammenhang, da die präventive Gefahrenabwehr prinzipiell Sache der Polizei ist, zu fragen, ob es zumutbar und möglich war, anderweitige Hilfe herbeizuholen.

Die Antwort hierauf lautet: nein.

Die Angeklagten haben keine Möglichkeit, die amerikanischen Streitkräfte im Gerichtswege dahingehend in Anspruch zu nehmen, die Drohung mit Atomwaffen und ihre diesbezügliche Militärstrategie zurückzunehmen, den Gebrauch von Nuklearwaffen zu unterlassen, konkrete Abrüstungsschritte zu unternehmen, bei zukünftigen Konflikten die Gebote des humanitären Völkerrechts zu befolgen oder Folgen völkerrechtswidriger Maßnahmen, auch wenn sie von deutschem Boden aus gesteuert wurden, zu beseitigen.

Nach Auffassung des Bundesverfassungsgerichts steht dem Einzelnen auch kein verfassungsrechtlich geschützter Anspruch zu, daß die Bundesregierung die erklärte Zustimmung zur Stationierung von atomaren Waffen auf dem Gebiet der Bundesrepublik zurücknimmt (BVerfG, NJW 93, 2432).

Auch wird der Einzelne nicht verlangen können, daß die Bundesregierung von ihrem Recht - der Sachverständige sprach insoweit sogar von einer Rügepflicht - gegenüber den kriegführenden Parteien Gebrauch macht, zumindest offensichtliche Völkerrechtsverstöße zu rügen oder gar finanzielle Leistungen im Zusammenhang mit dem Golfkrieg zurückzubehalten, was zulässig wäre.

Von der Bundesregierung ist in dieser Richtung auch nichts zu erwarten. Sie hat bei der Ratifizierung des Zusatzprotokolls zu den Genfer Abkommen vom 12.08.1949, das den darin geregelten Schutz der Zivilbevölkerung in bewaffneten Konflikten bestätigt und entscheidend weiterentwickelt, einen Kernwaffenvorbehalt angebracht, wonach nach ihrem Verständnis diese Schutzvorschriften den Einsatz von Nuklearwaffen nicht beeinflussen, regeln oder verbieten. Dabei ist anerkannt, daß gerade in Konflikten mit Kernwaffen die Opfer eines besonderen Schutzes bedürfen. Auch hat die Bundesregierung durch diesen Nuklearvorbehalt der eigenen Bevölkerung eine Rechtsverkürzung zugemutet, da diese im Konfliktfalle des Schutzes der Neuregelungen beraubt ist (Forch/Harndt, Neue Regeln für den Einsatz von Kernwaffen ? JR 86,45).

5.

Einer Notstandsgefahr darf nur mit einer Eingriffshandlung begegnet werden, die zur Abwendung der Gefahr erforderlich ist.

Der Grundsatz der Erforderlichkeit verlangt vom Eingreifenden, bevor er eine Maßnahme ergreift, zu prüfen, ob nicht eine andere, die Interessen des vom Eingriff Betroffenen schonendere Maßnahme in Betracht kommt. Darüber hinaus enthält der Erforderlichkeitsbegriff auch die Komponente der Geeignetheit. Geeignetheit und Erforderlichkeit im engeren Sinne richten sich nach den Gesamtumständen der Gefahrenlage und der Abwehrsituation. Zu berücksichtigen sind insbesondere der Rang der gefährdeten Rechtsinteressen, der Grad der Schadenseintrittswahrscheinlichkeit und die zur Verfügung stehenden Abwehrmittel.

Eine schonendere Maßnahme als die Beschädigung des Zaunes und die kurzfristige und ihrem Charakter nach friedliche Beeinträchtigung des Hausrechts ist nicht ersichtlich. Dabei ist auch zu berücksichtigen, daß die Handlungen nicht gerichtet waren gegen Privatpersonen und deren Eigentum. Ziel war vielmehr ein untergeordneter Zubehörschutz einer wenngleich hochrangigen militärischen Einrichtung. Der Versuch, mit Repräsentanten der US-Militärmacht ins Gespräch zu kommen, war gescheitert. Die Ohnmacht der „bloßen“ Kritik an deren Handeln, hatten die Angeklagten vielfach verspürt.

Bei der Geeignetheitsprüfung ist aber auch darauf hinzuweisen, daß selbst die Polizei und der Staat als Inhaber des Gewaltmonopols, so sie denn in dieser Richtung tätig werden wollten, keine andere Möglichkeit hätten, als mit den Inhabern der militärischen Macht ins Gespräch zu kommen, um diese zur Abrüstung anzuhalten. Auch sie hätten keine anderen Mittel und Möglichkeiten, als über den Dialog die andere Seite zum Umdenken zu veranlassen und die Gefahrenherde von dort aus beseitigen zu lassen. Das Vorgehen der Angeklagten war gerichtet auf einen Dialog, die notwendigen Abrüstungsschritte einzuleiten oder zu beschleunigen. Dieser Forderung zum Dialog, der im übrigen auch dem Verständnis der Angeklagten von angemessener und erfolgreicher Konfliktbewältigung entspricht, sollte durch den symbolischen Abrüstungsakt der „Entzündung“ besonderer Nachdruck verliehen werden. Kein Mensch ist in der Lage, die Gefahren der Atombewaffnung eigenhändig zu beseitigen. Das Merkmal der Geeignetheit setzt auch gar nicht voraus, daß durch die Rettungshandlung unmittelbar und allein der Schadenseintritt verhindert wird. Noch viel weniger ist vorausgesetzt, daß die Rettung der Schutzgüter tatsächlich auch gelingt. Ausreichend ist vielmehr, daß es wenigstens gehen kann. Wie bei der polizeilichen Gefahrenabwehr genügt der „Schritt in die richtige Richtung“ um die Geeignetheit der ergriffenen Maßnahme nicht in Frage zu stellen. Diesen Schritt getan zu haben, kann den Angeklagten nicht abgesprochen werden.

5.

Da sich der Eingriff gegen die Interessensphäre richtet, aus der die Gefahren und Gefährdungen herrühren, kommt es für eine Rechtfertigung der Eingriffshandlungen nur noch darauf an, daß sich die konkreten Rechtsverletzungen innerhalb des Rahmens bewegen, den die Proportionalitätsklausel des § 223 BGB absteckt.

Die Angeklagten haben sich sowohl mit der ersten „Entzahnungsaktion“ im Jahre 1992 als auch bei der Wiederholung 1995 in diesem Rahmen bewegt. Daß die beeinträchtigten Interessen (geringfügiger Sachschaden und kurzfristige Störung des „häuslichen Friedens“) die geschützten Interessen (Menschen- und Völkerrechtsverträglichkeit der Rüstung und kriegerischen Konfliktaustragung, Bewahrung von Mensch und Umwelt vor weiteren Beeinträchtigungen mit langjährigen Folgewirkungen) nicht wesentlich überwiegen, ist nicht in Frage zu stellen.

Die Angeklagten waren daher aus rechtlichen Gründen freizusprechen.

IV.

Die Kosten- und Auslagenentscheidung ergibt sich aus § 467 Abs. 1 StPO.

gez. Wolf
Richter am Amtsgericht

Ausgefertigt:
Stuttgart, den 03. Dez. 1996
Urkundsbeamter der Geschäftsstelle
des Amtsgericht Stuttgart

Rapport Pentagon: in Irak onbedoelde schade

WASHINGTON, 24 FEBR. Gebrek aan communicatie tijdens de oorlog in Irak heeft ertoe geleid dat in dat land zwaardere schade is toegebracht aan burgerdoelen dan was beoogd. Volgens de Amerikaanse krant The New York Times zijn beperkingen die het militaire opperbevel had opgelegd aan het bombarderen van elektriciteitscentrales niet doorgegeven aan de piloten die deze vluchten uitvoerden. Bovendien zouden niet goed functionerende radio's ertoe geleid hebben dat de Irakezen meer Amerikaanse piloten gevangen hebben kunnen nemen dan nodig was. Iraakse militairen zouden de noodsignalen die neergeschoten piloten uitzonden, bedoeld om reddingsmissies op gang te brengen, te gemakkelijk hebben kunnen opvangen.

De informatie zou afkomstig zijn uit een voorlopig rapport dat circuleert op het Amerikaanse ministerie van defensie en dat de meest complete evaluatie zou zijn van de oorlogsinspanningen tegen Irak.

In de luchtoorlog hadden de Amerikanen vooral gemikt op uit-

schakeling van het communicatiesysteem van het Iraakse leger. Daarbij zouden elektrische installaties, olie-installaties en transportlijnen moeten worden aangevallen, echter zonder al te veel schade aan te richten aan burgerlijke doelen. Critici hadden al eerder gezegd dat men in die opzet niet geslaagd was en dat er onnodig elektriciteitscentrales en waterzuiveringsinstallaties waren getroffen. Het rapport van het Pentagon zou deze kritiek nu bevestigen. Volgens de New York Times zouden militaire commandanten in sommige gevallen bewust hebben afgezien van maatregelen ter beperking van de schade. In andere gevallen zouden gegeven opdrachten niet bij de piloten zijn terechtgekomen. Over het hoe en het waarom van dit gebrek aan communicatie zou het rapport niets zeggen.

Het rapport zou verder tot de conclusie komen dat de Amerikanen over onvoldoende faciliteiten beschikten om mijnen te vegen. Twee Amerikaanse schepen werden in de oorlog ernstig beschadigd door Iraakse mijnen. (UPI)

27-02-1991

Rechter in VS eist uitleg over nieuwsstop Golf

NEW YORK (AP) — Een federale rechter heeft gisteren het Amerikaanse ministerie van defensie om tekst en uitleg gevraagd over de relatie tussen het grondoffensief en de beperkingen voor de nieuwsmedia die de oorlog verslaan.

Minister van defensie Cheney verordende zaterdag een totale nieuwsstop voor de informatieverstrekking over de oorlog. De maatregel werd zondag iets versoepeld toen Amerikaanse functionarissen een ruwe indruk gaven van de eerste successen. Districtsrechter Sand uit Manhattan behandelde een door negen Amerikaanse dag- en weekbladen aangespannen geding waarin de grondwettigheid van de beperkingen wordt betwist. De beperkingen zouden de vrijheid van informatieverwerving beperken zoals die in de Amerikaanse grondwet wordt beschermd.

prod. 4

HET ONTBREKEN VAN EEN MANDAAT VAN DE VEILIGHEIDSRAAD AAN DE
VERENIGDE STATEN VOOR HET GEBRUIK VAN OORLOGSGEWELD TEGEN IRAK

Alleen geweld na een degelijk besluit

Het eventueel gebruik van geweld tegen het regime van Saddam Hoessein is een uiterste middel dat niet de gewenste voorzichtigheid dient te worden ingezet. Niet-Schijver is van oordeel dat zoets niet op basis van een resolutie uit 1990 kan, maar dat daartoe een nieuwe uitdrukking van de Veiligheidsraad noodzakelijk is.

Met de maanden langzamerhand wordt de discussie over de politieke en diplomatieke mogelijkheden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties steeds meer een politieke discussie. Het gaat om de vraag of de Veiligheidsraad de rol kan spelen die de Verenigde Naties in 1945 heeft toebedeeld. Het gaat om de vraag of de Veiligheidsraad de rol kan spelen die de Verenigde Naties in 1945 heeft toebedeeld. Het gaat om de vraag of de Veiligheidsraad de rol kan spelen die de Verenigde Naties in 1945 heeft toebedeeld.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft op 15 april 1991 een resolutie aangenomen die het gebruik van geweld verbodt na een degelijk besluit van de Veiligheidsraad (R. van de V.N.).

Kofi Annan heeft zich niet alleen niet onthouden van zijn positieve houding ten opzichte van de Veiligheidsraad, maar ook van zijn kritiek op de Veiligheidsraad. Hij heeft zich niet onthouden van zijn positieve houding ten opzichte van de Veiligheidsraad, maar ook van zijn kritiek op de Veiligheidsraad. Hij heeft zich niet onthouden van zijn positieve houding ten opzichte van de Veiligheidsraad, maar ook van zijn kritiek op de Veiligheidsraad.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft op 15 april 1991 een resolutie aangenomen die het gebruik van geweld verbodt na een degelijk besluit van de Veiligheidsraad (R. van de V.N.). Dit is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen. Het is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen. Het is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen.

De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft op 15 april 1991 een resolutie aangenomen die het gebruik van geweld verbodt na een degelijk besluit van de Veiligheidsraad (R. van de V.N.). Dit is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen. Het is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen. Het is een belangrijke resolutie die de Veiligheidsraad heeft aangenomen.

VS handelen in strijd met resoluties Veiligheidsraad

de
N. M. P. STEIJNEN

Wat zijn de mogelijkheden voor de Verenigde Staten om de situatie in Irak te verbeteren? Het is een vraag die de Verenigde Staten zich afvragen. Het is een vraag die de Verenigde Staten zich afvragen. Het is een vraag die de Verenigde Staten zich afvragen.

Schrikwind
Het is een schrikwind die de Verenigde Staten waait. Het is een schrikwind die de Verenigde Staten waait. Het is een schrikwind die de Verenigde Staten waait.

Gymnastiek
Het is een gymnastiek die de Verenigde Staten doet. Het is een gymnastiek die de Verenigde Staten doet. Het is een gymnastiek die de Verenigde Staten doet.

de Balie
Klein- en grootverkoop van...
Telefoon 020-61234567

de Balie
Klein- en grootverkoop van...
Telefoon 020-61234567

de Balie
Klein- en grootverkoop van...
Telefoon 020-61234567

VS missen mandaat voor nieuwe aanval

Julie Dahlitz

Er bestaat geen resolutie van de Veiligheidsraad die een mandaat verschaft voor het gebruik van geweld tegen Irak in verband met problemen bij wapeninspecties. Wie zonder zo'n resolutie geweld gebruikt, maakt zich schuldig aan agressie.

Irak moet de wensen van de Veiligheidsraad niet ongestraft in de wind kunnen slaan. Integendeel, niets is urgenter dan een dreiging met of het gebruik van massavernietigingswapens af te wenden. Dat zulke wapens in het bezit zijn van iemand van wie denkbaar is dat hij er mee zal aanvallen, is uiterst gevaarlijk. Staten of personen die alles doen om zulke situaties te voorkomen, laten zich aan het welzijn van de wereld niets gelegen liggen. Maar daarom moeten de leden van de Veiligheidsraad overreed worden om zulke stappen te nemen. Tot dusverre zijn er geen aanwijzingen dat zij zich daaraan willen onttrekken.

stappen wanneer, vereist kunnen zijn". Als zo'n nadere aanduiding van die zaken werkelijk overbodig was, zou dat betekenen dat iedere lidstaat van de VN op ieder moment iedere resolutie van de Veiligheidsraad met geweld kunnen toepassen.

Er is nog een argument. Wanneer er in het verleden in de Veiligheidsraad consensus bestond over een militair optreden dat, zonder mandaat, op grond van het Handvest als agressie zou worden bestempeld, dan gebruikte de Raad altijd heel andere bevoordelingen, tot het optreden werd bijvoorbeeld 'gemachtigd'. En dan werd ook de naam genoemd van degene die mocht optreden. Een voorbeeld hiervan is resolutie 169 uit 1961 over Congo. De Veiligheidsraad machtigde de secretaris-generaal daarin „om krachtadige actie te onderne-

men en alle bijbehorende nevenapparatuur en componenten en alle faciliteiten voor research, ontwikkeling, onderhoud en fabricage die daarmee verband houden; (b) alle ballistische raketten met een bereik groter dan 150 kilometer, en bijbehorende belangrijke onderdelen en faciliteiten voor reparatie en productie". In de slotclausule van deze resolutie besloot de Veiligheidsraad „verdere stappen te zullen ondernemen die voor de tenuitvoerlegging van de onderhavige resolutie en voor de handhaving van vrede en veiligheid in het gebied vereist kunnen zijn". Ook in resolutie 1137 uit 1997 spreekt de Veiligheidsraad het stellige voornemen uit, „verdere maatregelen te nemen die voor de tenuitvoerlegging van deze resolutie vereist kunnen zijn".

Deze resoluties — de enige die relevant zijn — geven dus geen mandaat voor militair optreden. Er wordt geen land of lichaam genoemd dat op een of andere manier in actie zou mogen komen. Evenmin wordt gezegd wie — anders dan de Veiligheidsraad zelf — zou moeten beslissen welke

fen en alle bijbehorende nevenapparatuur en componenten en alle faciliteiten voor research, ontwikkeling, onderhoud en fabricage die daarmee verband houden; (b) alle ballistische raketten met een bereik groter dan 150 kilometer, en bijbehorende belangrijke onderdelen en faciliteiten voor reparatie en productie". In de slotclausule van deze resolutie besloot de Veiligheidsraad „verdere stappen te zullen ondernemen die voor de tenuitvoerlegging van de onderhavige resolutie en voor de handhaving van vrede en veiligheid in het gebied vereist kunnen zijn". Ook in resolutie 1137 uit 1997 spreekt de Veiligheidsraad het stellige voornemen uit, „verdere maatregelen te nemen die voor de tenuitvoerlegging van deze resolutie vereist kunnen zijn".

men; zo nodig met gebruik van de vereiste mate van geweld". Ook bij resolutie 678 uit 1990 betreffende operatie 'Desert Storm' „machtigde" de Veiligheidsraad, als Irak niet aan de eis voldeed om zich conform enkele eerdere resoluties uit Koeweit terug te trekken, „de lidstaten die samenwerken met de regering van Koeweit [...] tot het gebruik van al het geweld dat noodzakelijk is om [de relevante resoluties] gestand te doen en ten uitvoer te leggen".

De ongekennde gevaren van onze tijd vereisen meer wijsheid, geduld en oprecht streven naar samenwerking dan onze voorouders ooit nodig hebben gehad. Laten wij hopen dat die kwaliteiten ook zullen triomferen.

Julie Dahlitz stelde boeken samen over de wetgeving bij wapenbeheersing.
© International Herald Tribune

VS handelen in strijd met resoluties Veiligheidsraad 26-2-98

door
N. M. P. STEIJNEN

Natuurlijk kan men een volhardend dat alle problemen rond Irak uitsluitend in de persoon van Saddam Hoessein zijn gelegen. En dat als er binnenkort opnieuw wringen zouden ontstaan over de wapenspectatie dit een nieuw bewijs vormt van 's mans wispelugheid en perfide onbetrouwbaarheid. Maar zo langzamerhand zou de onwaarschijnlijke gemakzucht van een dergelijke verklaring toch op z'n minst een licht schaaftgevoel moeten opwekken. Wat in Irak aan de gang is werd al in 1994 door de Franse oud-minister van defensie Chevènement in een artikel in Le Monde aangegeven als het schandaal van „een discrete volke-

renmoord". Eens was Irak een relatief welvaarend land met een gemiddeld jaarinkomen van 3.000 dollar per inwoner. Nu is dat gedaald tot 40. In 1990 werd de Irak nog jaarlijks 26 miljard dollar met olie-export. Dat was 90 procent van zijn inkomen. Die hoge inkomsten uit olie stelden Irak in staat om voor 70 procent van zijn voedselvoorziening afhankelijk te zijn van import, Irak had een degelijk sociaal zekerheidsstelsel met onder andere een werkloosheidsuitkering, een pensioenstelsel en een ziekteverzekering. De landbouw, die in Irak kamp met ernstige verzichtingsproblemen van de vruchtbare grond, was vergaand gemechaniseerd en er bestond een goede infrastructuur. Die infrastructuur werd in de Golfoorlog door de

geallieerde bombardementen grotendeels vernietigd. Nog nooit werd in zo korte tijd zoveel explosief vernietigd aangewend. Na de verpletterende nederlaag werden aan Irak wapensituaties opgelegd, opgelegd, waarbij vergoeden de vredesverdragen die na de Eerste Wereldoorlog aan de Duitsers werden gesteld pleziertig lijken. Zoals bekend worden deze buitengewoon zware verdragen van Versailles mede de oorzaak van de totale instorting van de Duitse economie en een krachtige voedselvoorziening voor de opkomst van Hitlers nationaal-socialistische revanchisme.

Het is dat Irak voor 70 procent van zijn voedselvoorziening van import afhankelijk is, maar zich als gevolg van het embargo van vrijwel alle importkostenbronnen afgesloten ziet, maakte dat al enkele maanden na de Golfoorlog hongersnood en het uitbreken van bacteriële ziekten zich onomijdelijk aandeed. Daarop loodte de Veiligheidsraad bereidheid een kleine opening in het embargo te maken en Irak toe te staan voor 2 miljard dollar per half jaar olie te verkopen voor voedsel en medicijnen. Met de mogelijkheid van verlenging voor nog een half jaar.

Schrikbewind

Duidelijk is dat het huidige Irak niets meer heeft te verliezen. Het is totaal vernietigd. Rapporten van Unicef en de FAO bewijzen dat momenteel duizenden kinderen per maand sterven aan ziekten en ondervoeding, terwijl de sancties de afgelopen jaren hebben geleid tot de voorlopige dood van meer dan een miljoen kinderen. Het handelsbeleid heeft de Iraakse middenklasse volledig weggevaagd. Wat restert is een durne toplag van rijken rondom het re-

gime en in de handel. De bittere realiteit is dat het Iraakse volk wordt gestraft voor iets waar het niet verantwoordelijk voor kan worden gehouden. De internationale gemeenschap kan zich niet blijven verstellen achter het schrikbewind van Saddam Hoessein, maar moet zelf verantwoordelijkheid aanleggen voor de catastrofale gevolgen van de sancties.

Het is niet naar uit dat dit zal gebeuren. De Verenigde Staten blijven de al zo geteisterde bevolking van dit land bedreigen met een intensieve wapeninspectie als de wapeninspecteurs opnieuw ook maar een strobreed in de weg wordt gezet. Dat niettemin een nieuw conflict over de wapenspectatie voor de Iraakse regering opent, is een feit. Het is niet alleen een humanitaire noodzaak, maar bovendien is dit geheel overeenkomstig de resoluties van de Veiligheidsraad. Hoewel een meerderheid van de Veiligheidsraad er nu riep voor is dat Irak hierop uitzicht wordt geboden, willen de Verenigde Staten niet name bijeen-

Gynisme

De politiek van de Verenigde Staten, gesteund door een aantal andere westerse landen, is dus zowel van een ongetuigd gynisme als ten diepste in strijd met de resoluties van de Veiligheidsraad die Irak uit-

zicht bieden op opheffing van de sancties. Saddam Hoessein trapt het zelf op en het Iraakse volk draagt er niet in om hem al te struikelen. Hij Saddam Hoessein iets doen aan de diepste wens van het Iraakse volk, namelijk om berijfd te worden van de sancties, dan rest hem geen andere keus dan keer op keer weer een conflict uit te lokken over de wapenspectatie. Dat is voor hem de enige manier om de afschaffing van de sancties op de agenda te krijgen en te houden.

Als het aan Amerika ligt blijft Irak verwaakt en uitgemergeld tot Sint Juttemis. Onder Saddam Hoessein, Of dit nu duizenden of miljoenen Iraakse doden kost of niet. De wapeninspecteurs worden weggerationaliseerd als propaganda materiaal voor Saddam Hoessein, waardoor we ons niet van de wijs hoeven te laten brengen. Datzelfde geldt ook op voorhand al voor alle Iraakse doden die nog zullen vallen als gevolg van voortzet-

ting van de sancties en van eventueel nieuw oorlogsgeweld tegen Irak in een voorzichtige toekomst.

De auteur is advocaat internationaal recht en secretaris van de Vereniging van Juristen voor de Vrede

maandag 2 maart
20.30 uur Grote Zaal

Kleine-Gartmanplantsoen 10 telefoon 020-5531100

de Balie

Debalie.nl, het gelukwensende boek van Tanguy Meitz bij uitgeverij Ambo. Met Geert Bak, H.J.A. Hofland, Frans Evers, Arie van den Brand, Josef Keelstra en Paul Nagtegaal.

Ingrijpen vereist VN-resolutie

11-2-98

Over de mogelijkheid van de VS om unilateraal tegen het weerspannige Irak op te treden bestaat geen twijfel, maar hoe zit het met de rechtsbasis voor een militaire actie? Volgens Guido den Dekker is die er niet zolang de Veiligheidsraad geen resolutie ter zake heeft aangenomen.

IN zijn State of the Union maakte president Clinton het nog eens duidelijk: het moest afgelopen zijn met het constante dwarsbomen van de VN-wapeninspecties in Irak door het regime van Saddam Hussein. Wat begon als een conflict tussen Irak en de organisatie van de wereldgemeenschap, de Verenigde Naties, is geleidelijk een strijd tussen Irak en de Verenigde Staten geworden.

Het wordt steeds duidelijker dat de VS geen heil meer zien in pogingen om het conflict langs diplomatieke weg op te lossen. In de media wordt veelvuldig gemeld dat de VS 'unilateraal militair optreden' niet uitsluiten.

Terwijl de machtsbasis overduidelijk is, is de vraag naar de rechtsbasis van dit eventuele unilaterale optreden onderbelicht gebleven. Naar een rechtsbasis voor unilateraal militair optreden moet primair worden gezocht binnen het systeem van de VN.

Het collectief handhaven van de internationale vrede en veiligheid door middel van militaire acties werd bij de oprichting van de VN in 1945 in handen van de Veiligheidsraad gelegd. De V-raad moet telkens weer bij resolutie een rechtsbasis verschaffen voor militair optreden uit hoofde van het collectieve veiligheidssysteem.

Decennia kon van de bepalingen van hoofdstuk VII ('Optreden met betrekking tot bedreiging van de vrede, verbreking van de vrede en daden van agressie') geen gebruik worden gemaakt als gevolg van onenigheid onder de vijf permanente leden. De internationale acties die uitmondten in de Golf-

oorlog brachten dit hoofdstuk van het Handvest weer tot leven.

In resolutie 660 (2 augustus 1990) stelde de Veiligheidsraad in overeenstemming met art. 39 van het Handvest vast dat er sprake was van een verbreking van de internationale vrede en veiligheid. Economische sancties, gebaseerd op art. 41 Hv werden opgelegd bij resoluties 661, 665 en 670.

In resolutie 678 (1990) machtigde de V-raad tenslotte alle lidstaten van de VN die met de regering van Koeweit samenwerkten tot het nemen van 'alle noodzakelijke maatregelen' om de eerdere resoluties te implementeren en de internationale vrede en veiligheid in het gebied te herstellen.

Nadat de bezetting van Koeweit ongedaan was gemaakt, werd op basis van resolutie 687 (1991) het regime ingesteld voor de inspectie en vernietiging van de Iraakse massavernietigingswapens en raketten met een reikwijdte van meer dan 150 kilometer.

De speciale commissie die daartoe werd opgericht, Unscorm, werd steeds geplaagd door tegenwerkingen van Iraakse zijde. VN-resoluties waarin dit gedrag werd veroordeeld hebben geen einde kunnen maken aan de onbuigzame houding van Irak.

In de kwestie Irak heeft de Veiligheidsraad tot nog toe in het laatste geval - wanneer er geen andere opties meer open stonden - van haar bevoegdheden onder het collectieve veiligheidssysteem gebruik gemaakt door het gebruik van geweld aan te bevelen. De permanente leden van de V-raad zaten op één lijn en maakten geen gebruik van hun vetorecht. In de huidige situatie lijken de permanente leden Frankrijk, China en met name Rusland niet te porren voor militair optreden tegen Irak.

Tijdens de Koude Oorlog gold het niet meewerken van permanente leden aan ontwerp-resoluties van de Veiligheidsraad als een 'logische' verklaring voor de ineffectiviteit van het collectieve veiligheidssysteem van de VN. De Veiligheidsraad kon geen resoluties aannemen en over unilateraal optreden werd niet gerept.

Het is toch op zijn minst opmerkelijk dat nu in de kwestie-Irak dezelfde patstelling dreigt te ontstaan zoals die zich tijdens de

Koude Oorlog steeds in de Veiligheidsraad voordoede. En dit ineens niet als een beletsel voor unilateraal militair optreden zou worden gezien.

Ten tijde van de Golfoorlog (1990-1991) ondernamen verschillende staten, gemachtigd door resolutie 678, een collectieve actie tegen Irak wegens de invasie van Koeweit. De aanval door Irak was een onmiskenbare schending van art. 2(4) van het Handvest die niet kon worden gerechtvaardigd met een beroep op zelfverdediging.

De Iraakse agressie werd in overeenstemming met de doelstellingen van de VN een halt toegevoerd. Dat ligt nu anders. De huidige dreiging van militair optreden tegen Irak heeft niets meer van doen met de agressieoorlog die indertijd werd gevoerd.

Nu gaat het om sterke aanwijzingen dat Irak (nog steeds) verboden massavernietigingswapens bezit. De bevindingen van Unscorm in het verleden alsmede de weigering van Irak om Unscorm-inspecteurs toe te laten tot een groeiend aantal 'soevereine' of 'presidentieel' plaatsen voeden deze verdenking.

De controles door Unscorm vinden hun rechtsbasis in de resoluties die zijn aangenomen in verband met en na afloop van de Golfoorlog. De weigeringen mee te werken aan de wapeninspecties moeten worden beoordeeld binnen dit laatste kader.

Er bestaat geen resolutie van de Veiligheidsraad die een vrijbrief geeft voor unilaterale militaire actie voor het huidige geval waarin Irak (zeer waarschijnlijk) massavernietigingswapens achter de hand houdt en niet meewerkt aan verdere inspecties.

Het uitblijven van actie door de Veiligheidsraad machtigt individuele staten niet om maatregelen te nemen die voortvloeien uit het Handvest. Dat Unscorm-inspecteurs worden gedwarsboomd levert onvoldoende grond op voor unilaterale militaire acties; het betreft hier inspecteurs onder VN-mandaat. Aan het feit dat Irak zich openlijk tegen met name de Amerikaanse Unscorm-inspecteurs heeft verzet, kunnen de VS dan ook geen 'recht' ontleenen om, zonder een VN-resolutie op te tre-

den.

Ook in dit bijzondere geval kan een nieuwe militaire actie onder VN-vlag slechts plaatsvinden na aanneming van een nieuwe resolutie van de Veiligheidsraad die de staten tenminste machtigt tot (unilateraal en/of collectief) militair optreden. Een dergelijke resolutie ligt er niet en zal er gezien de opstelling van de meerderheid van de permanente leden niet komen.

Een unilaterale militaire actie die vooruit zou lopen op een te verwachten machtingsresolutie van de Veiligheidsraad is in dit geval dus eveneens ondenkbaar. Los van de vraag of zo'n resolutie niet zeer wenselijk zou zijn, moet op dit moment een vraagteken worden gezet bij de rechtmatigheid van unilateraal militair optreden.

Buiten het VN-kader is militaire actie mogelijk in de vorm van zelfverdediging of als vergeldingsmaatregel.

Eerdere, kleinschalige acties ('speldenprikken') van de VS tegen Irak werden uitgevoerd als vergelding voor directe gewapende aanvallen op Amerikaanse militairen die opereerden onder VN-vlag. Er heeft echter geen directe aanval door Irak plaatsgevonden, noch dreigt er zo'n aanval, waartegen uit hoofde van het recht van zelfverdediging kan worden opgetreden of waartegen vergelding is toegestaan.

Nieuwe militaire acties tegen Irak kunnen pas worden uitgevoerd als de Veiligheidsraad een nieuwe resolutie van die strekking aanneemt. Tot het zover is gaat het er niet 'zozeer' om of de VS bereid zijn unilateraal geweld te gebruiken, als wel om de vraag of zij dat rechtmatig kunnen doen.

Een rechtsbasis voor dit geweldgebruik is vooralsnog niet te vinden. Met een unilateraal militair optreden zonder een ondersteunende resolutie van de Veiligheidsraad zouden de VS een ernstige inbreuk maken op dezelfde internationale rechtsorde die zij tegenover Irak wensen te verdedigen.

Guido den Dekker is verbonden aan de leerstoelgroep Internationaal recht van de Universiteit van Amsterdam.

Transcript 27/1996
Halt nmer 93

COMMENTAAR

De Verenigde Staten en Irak

Guido den Dekker en Ramses A. Wessel*

Op 23 februari 1998 slaagde de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Kofi Annan, er in de crisis met Irak voorlopig te bezweren. Er werd een overeenkomst getekend waarin Irak belooft mee te werken aan de uitvoering van de resoluties van de VN-Veilighedsraad en in het bijzonder om onmiddellijk, onvoorwaardelijk en onbeperkt toegang te verlenen tot plaatsen die van belang zijn voor de wapenspecities. De vraag naar een eventueel militair ingrijpen lijkt daarmee voorlopig van de baan. Voorlopig, maar niet voorgoed. In een eerste reactie stelde president Clinton dat de Amerikaanse troepen in de Golf paraat blijven tot het moment dat de VS zelf tevreden zijn over de naleving door Irak van zijn verplichtingen. Deze reactie ging gepaard met een directe waarschuwing voor het geval dat Irak zich niet zal houden aan de bepalingen van de nieuwe overeenkomst: "this time there will be serious consequences".

Ook na de totstandkoming van deze nieuwe overeenkomst blijft de vraag echter of er een juridische grondslag bestaat voor een militaire operatie tegen Irak met het oog op het verkrijgen van onmiddellijke, ongehinderde en onvoorwaardelijke toegang door de UNSCOM inspecteurs tot alle Iraakse (vermeende) wapenopslagplaatsen.

Naar onze mening kan geen van de recentelijk frequent aangehaalde resoluties van de Veilighedsraad een machtiging bieden tot een gewapend ingrijpen door één of meerdere staten.¹ Het meest genoemd ter verdediging van een tegengesteld standpunt wordt resolutie 678 (1990), waarin de Veilighedsraad aan de met Koeweit samenwerkende mogendheden toestemming gaf om een einde te maken aan de Iraakse bezetting van Koeweit die in resolutie 660 (1990) veroordeeld was. Leurdijk en Siekmann, bijvoorbeeld, stellen dat het doel van deze resolutie ruimer was en

mede het afdwingen van alle na resolutie 660 aangenomen resoluties ('all subsequent relevant resolutions') en het herstel van 'international peace and security in the area' omvatte.² Op het eerste gezicht zouden de bevoordelingen van deze resolutie inderdaad kunnen leiden tot de conclusie dat er een oneindig mandaat voor staten bestaat om militaire maatregelen te nemen om de implementatie van alle na resolutie 660 genomen (en nog te nemen) besluiten af te dwingen. Er zijn evenwel sterkere argumenten voor de stelling dat resolutie 678 doelt op alle resoluties die na resolutie 660 zijn aangenomen, maar vóór resolutie 678 zelf. De verwijzing in resolutie 678 refereert aan de in de preambule met name genoemde resoluties (zoals ook bevestigd in diezelfde preambule). Bovendien is er niet langer sprake van een met Koeweit samenwerkende coalitie, waarmee ook de autorisatie om 'de internationale vrede en veiligheid in het gebied te herstellen' is vervallen.

Dat er wel degelijk een einde gekomen is aan de toestemming van de Veilighedsraad om militair geweld te gebruiken blijft ook uit — de door velen genegeerde — resolutie 686 (1991), waarin de Veilighedsraad de geldigheid van militair optreden verbindt aan de verplichting van Irak om een aantal met name genoemde eisen na te komen. Deze eisen hadden zonder uitzondering betrekking op de bezetting van Koeweit en zijn in de huidige situatie niet langer relevant. Dit laatste is ook door de Verenigde Staten erkend. De recente crisis draaide om het niet meewerken door Irak aan het wapencontrole regime, zoals ingesteld door resolutie 687 uit 1991 en meer in het bijzonder om de weigering door Irak om toegang te verlenen tot acht 'presidentieel' locaties.

Resolutie 687 biedt echter evenmin een grondslag voor een gewapend optreden. De verplichtingen voor Irak worden er duidelijk in opgesomd, maar nergens maakt de resolutie melding van een mogelijkheid om het naleven van die verplichtingen met militaire middelen af te dwingen. Integendeel, in de laatste paragraaf van resolutie 687 besluit de Veilighedsraad om nauw bij de zaak betrokken te blijven en om verdere maatregelen te nemen die nodig mochten blijken voor de implementatie van de resolutie en voor het verzekeren van vrede en veiligheid in het gebied. In latere resoluties heeft de Veilighedsraad in dit verband slechts de 'ferme intentie' uitgesproken om verdere maatregelen te nemen die noodzakelijk kunnen zijn om eerdere resoluties te implementeren (zie bijvoorbeeld paragraaf 8 van resolutie 1137 (1997)). Het enkele uitspreken van een 'intentie' tot het nemen van verdere 'maatregelen', zelfs als hieronder militair optreden wordt begrepen, dient evenwel te worden gevolgd door een besluit waarin de Veilighedsraad opdraagt of machtigt tot het gebruik van geweld, alvorens er daadwerkelijk militair optreden kan worden uit hoofde van het collectief veiligheidssysteem. Voor een dergelijk nieuw

*Mr. G.R. den Dekker en drs. R.A. Wessel zijn respectievelijk verbonden aan de leerstoelgroep Volkenrecht van de Universiteit van Amsterdam en de sectie Recht der Internationale Organisaties van de Universiteit Utrecht.

besluit bleek echter onvoldoende draagvlak in de Veiligheidsraad te bestaan, hetgeen eveneens wijst op een veranderende situatie. Immers, als er geen discussie mogelijk zou zijn over de mogelijkheid tot militair ingrijpen, dan zou de weigering van een aantal leden van de Raad om een nieuwe resolutie aan te nemen weinig betekenis hebben.

De nieuwe overeenkomst tussen de VN en Irak verandert niets aan dit uitgangspunt. De verplichtingen die Irak reeds uit hoofde van de bestaande resoluties heeft, worden slechts bevestigd, met een aanvulling in de vorm van een speciaal regime voor de acht presidentiële lokaleis. Wel zal het niet uitvoeren van de resoluties nu tevens een schending van de overeenkomst opleveren. Op 2 maart 1998 heeft de Veiligheidsraad de overeenkomst bekrachtigd in resolutie 1154 en aan het niet nakomen ervan "the severest consequences" verbonden. Ook in dit geval heeft een aantal leden van de Veiligheidsraad echter duidelijk gemaakt dat dit niet een automatische machtiging tot militair optreden impliceert. Met name China en Rusland hadden duidelijk gemaakt dat een verwijzing naar de mogelijkheid om "all necessary means" te gebruiken op een veld van hun zijde zou kunnen rekenen. Maar ook landen als Brazilië, Zweden, Costa Rica en Portugal, die de VS tot dan toe gesteund hadden in hun Irak-beleid, waren tegen het uitreiken van een blanco cheque.

Nu er in de huidige omstandigheden voor militair optreden een rechts-basis ontbreekt, zouden de VS en zijn eventuele coalitiegenoten door een gewapende actie tegen Irak de volkenrechtelijke verplichting schenden om in de internationale betrekkingen af te zien van het gebruik van en te dreiging met geweld (artikel 2, lid 4 VN-Handvest). Militair optreden in deze omstandigheden derhalve aanleiding geven tot volkenrechtelijke aansprakelijkheid. Irak zou, als de door de onrechtmatigheid direct getroffen staat, gerechtigd zijn tot rechtsherstel, schadevergoeding of tegenmoeddoening. Het uitvoeren van bombardementen, waartoe kennelijk nog steeds plannen bestaan als onderdeel van de militaire operatie onder de veelzeggende naam *Desert Thunder*, zal tot gevolg hebben dat de staten die deelnemen aan de operatie internationaal aansprakelijk zijn voor de schade die zij op het territorium van Irak veroorzaken en dat zij deze schade moeten vergoeden.

Ook de Nederlandse regering dient zich dit laatste goed te beseffen. Met de toezegging van militaire middelen als bijdrage aan *Desert Thunder* heeft Nederland zich gecommiteerd aan een vanuit volkenrechtelijk perspectief hoogst dubieuze operatie. Niet alleen zou Nederland aansprakelijk zijn voor zelf toegebrachte schade; reeds de enkele deelname als militaire coalitiepartner aan een onrechtmatig optreden leidt tot zijn aansprakelijkheid (zie artikel 27 van de concept-artikelen over staatsaansprakelijkheid). Het eventueel exclusief 'defensieve' gebruik van het Neder-

landse fregat zal aansprakelijkheid dus niet kunnen uitsluiten. Ook het feit dat de VS waarschijnlijk het commando zullen voeren over het Nederlandse fregat verandert niets aan dit uitgangspunt.

Vijfentwintig jaar lang hebben politieke tegenstellingen tussen de permanente leden van de Veiligheidsraad aan een effectief functioneren van het collectief veiligheidssysteem van het VN-Handvest in de weg gestaan. Het optreden van de VN in de (tweede) Golfoorlog leek een nieuw tijdperk in te luiden, waarin het eindelijk mogelijk bleek om het in 1945 overeengekomen systeem in de praktijk zijn waarde te laten bewijzen. Het handhaven van internationale vrede en veiligheid was voor het eerst werkelijk een aangelegenheid van de wereldgemeenschap als geheel. De recente uitdagingen van de Amerikaanse regering om op een door henzelf gekozen tijdstip en onafhankelijk van de Veiligheidsraad militair op te treden, staan helaas in schril contrast tot de vastberadenheid die de wereldgemeenschap zeven jaar geleden tenoonspande bij het collectief handhaven van vrede en veiligheid op basis van internationaal recht.

Noten

Zie ook Guido den Dekker, *Ingrijpen vereist VN-resolutie*, de *Volkskrant*, 11 februari 1998.

Zie hun bijdragen 'Er is geen nieuwe resolutie van de Veiligheidsraad nodig voor militaire actie tegen Irak' in *NRC-Handelsblad* van 17 februari 1998; en 'VS staan in hun recht met actie tegen Irak' in de *Volkskrant* van 23 februari 1998.

prod. 5

ESCALATIE-DREIGING VAN EEN EVENTUEEL GEWAPEND OPTREDEN TEGEN
IRAK ZONDER VERDERE INSTEMMING VAN DE VEILIGHEIDSRAAD

ta.v. Nico Steijna

17.FEB'98 16:58 AMOK

+31 30 2714759

P.1

Date: @Fri, 30 Jan 1998 10:49:05 -0500
@From: @Bob Tiller <btiller@psr.org>
@Organization: @Physicians for Social Responsibility
@Subject: @Re: Nukes against Iraq
@To: @abolition-caucus@igc.apc.org
@

I can answer my own inquiry. My intern found the press conference transcript on the Pentagon's website. Here are the quotes about Iraq from Kenneth Bacon's press conference of 1-27-98:

"Q. I just wanted to check, has the President ruled out a response to weapons of mass destruction with our own weapons of mass destruction?

"A. The Administration's policy on this is very clear. We will respond decisively with devastating force.

"Q. The reason I ask is because if some of these targets are buried targets, the best weapons to get after them are the nuclear penetrating bombs. Has that been ruled out?

"A. I don't think we've ruled anything in or out in this regard. Our position is that we would respond very aggressively."

* * *

I think we need a public response to this. How about letters to the President, Secretary Cohen and General Shelton with copies to Senators and Representatives? Also, how about letters to the editor in newspapers all across the country?

Shalom,
Bob Tiller
Physicians for Social Responsibility

Bob Tiller wrote:

>
> One of my board members called with some shocking news. He read in
> yesterday's Springfield (Mass.) Journal that Pentagon spokesperson
> Kenneth Bacon said, when questioned, that the U.S. would not rule out
> using nuclear weapons against Iraq. The article was written by Patrick
> Sloyan and was distributed by the Newsday news service.
>
> I have not seen other references to such a quote from Bacon. Has anyone
> seen this quote, either in the Sloyan article or elsewhere? If so,
> please post it. If he really said that, shouldn't we be raising some
> heavy protest? Planning for first-use of nuclear weapons is an
> outrageous act of arrogance.
>
> Shalom,
> Bob Tiller
> Physicians for Social Responsibility

VRIJDAG 6 FEBRUARI 1998

Jeltsin herhaalt: er dreigt een wereldoorlog

Door onze correspondent

FRANK WESTERMAN

MOSKOU, 6 FEBR. Klemmender nog dan woensdag heeft president Jeltsin gisteren herhaald dat Washington een 'wereldoorlog' riskeert als het Irak aanvalt. „Dat zullen we niet toestaan”, zei hij tot drie maal toe.

Woensdag noemde Jeltsins woordvoerder het „dom en belachelijk” om uit de woorden van de president af te leiden dat Moskou een militaire actie tegen Bagdad zou vergelden. Amerikaanse correspondenten in Moskou hebben moeite met het Russisch, dat zou de oorzaak van de opwindings zijn.

Zonder aan te geven hoe hij op een Amerikaans bombardement op Irak zou reageren, zei Jeltsin gisteren echter: „Onder geen beding zullen we dat tolereren. We kunnen het niet toestaan. Ik heb dat tegen Clinton gezegd: we zullen het niet toestaan. Wij nemen een krachtige positie in tegen de militaire optie. Dat gaat niet door. Dat betekent: een wereldoorlog.”

Qua toon en strekking roept deze retoriek de Koude Oorlog in herinnering toen Nikita Chroesjtsjov het Westen dreigde met de woorden: „Wij zullen jullie begraven.” Zelfs de Russische kritiek op de oostwaartse uitbreiding van de NAVO was vervat in meer subtiële bewoordingen: vlak voor het akkoord in mei vorig jaar noemde Jeltsin dit Oost-West-conflict „het meest acute sinds de Cuba-crisis van 1962” — toen de wereld op het randje van een kernoorlog balanceerde.

Hoewel hij Clinton, die hij 'mijn vriend Bill' pleegt te noemen, niet eerder zo scherp heeft bekritiseerd, gelooft niemand dat Jeltsin het bewind van Saddam Hussein daadwerkelijk militair te hulp zal schieten. Het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken liet gisteren weten niet van plan te zijn om troepen of materiaal naar de Golf te sturen.

Jeltsins woorden lijken vooral bedoeld voor binnenlands gebruik. Zowel in de Russische pers als in de Doema vallen ze in goede aarde. Ook lijkt de president uit op diplomatiek succes. Moskou ziet Irak als een strategische partner waarmee het oliedeals heeft gesloten die in werking treden zodra het VN-handelsembargo is opgeheven. „Wij hebben de steun van Frankrijk en Italië”, zei Jeltsin. Groot-Brittannië zou nog twijfelen, maar is volgens hem bezig met het terugtrekken van legeronderdelen uit de regio. Jeltsin claimde impliciet dat zijn interventies al resultaat hebben geboekt: „De piek is voorbij. De spanning ebt weg. Dat is erg belangrijk.”

Israël dreigt met kernbom

Harde vergelding bij Iraakse aanval

Door onze correspondent
Joop Meijers

JERUZALEM - „Als Saddam Hussein aanvalt met chemische of biologische wapens, zal Israël antwoorden met een kernbom.” Dat zei een anonieme 'hooggeplaatste Israëlische bron' gisteren tegen de Britse krant The Times.

In tegenstelling tot de Golfoorlog van 1991, toen het kabinet-Shamir (Likud) zich op uitdrukkelijk Amerikaans verzoek onthield van een tegenaanval op Irak, vinden de meeste kabinetsleden dat zij nu hard moeten terugslaan als Saddam Hussein zou besluiten opnieuw Scud-raketen af te vuren op Israël.

Met het oog op een mogelijke militaire confrontatie hebben de Amerikaanse minister van Defensie en zijn Israëlische collega voor het eerst sinds lange tijd met elkaar gesproken via de 'rode lijn', de rechtstreekse telefoonverbinding tussen het ministerie van Defensie in Tel Aviv en het Pentagon in Washington.

Het telefoongesprek ging vooraf aan het 24 uur durende bliksembezoek aan Israël en de Palestijnse Autoriteit van de Amerikaanse minister Albright (Buitenlandse Zaken). Ze zal vandaag overleg voeren met premier Netanyahu en de Palestijnse leider Arafat. De twee belangrijkste agendapunten zijn de crisis rond Irak en het Israëlisch-Palestijnse vredesproces, dat in een impasse verkeert.

De krant Ha'aretz schreef gisteren dat Netanyahu bereid is 12 procent van de nu nog door Israël bestuurde delen van de Westelijke Jordaanoever over te dragen aan de Palestijnen. Deze tweede fase van de Israëlische terugtrek-

31-1-98

king uit de bezette gebieden is vastgelegd in de Oslo-akkoorden. In ruil hiervoor moeten de Palestijnen afzien van de in dezelfde akkoorden afgesproken derde fase.

Israël wil dat de derde fase onderdeel wordt van besprekingen over de definitieve bestemming van alle nog resterende gebieden in Israëlische handen. De Palestijnen en Amerikanen willen dat Israël, zoals staat in de Oslo-overeenkomst, eerst de derde fase voltooit voordat de onderhandelingen beginnen over de definitieve status van de gebieden.

De kans dat Albright erin slaagt een doorbraak te bereiken is klein.

Hoewel de politieke leiders, president Weizman voorop, het Israëlische publiek oproepen de rust en kalmte te bewaren en zich niet door het verbale wapengekletter tussen Amerika en Irak van de wijs te laten brengen, is er een begin van nervositeit. De onrust wordt aangewakkerd door de media. Die schrijven onrustbarende verhalen over de biologische en chemische wapens in Irak en over het feit dat Israël onvoldoende antwoorden zou hebben op een aanval met zulke wapens.

Alle kranten brachten gisteren het bericht dat er onvoldoende schuilkelders zijn. „Meer dan 300.000 kinderen zijn bij een aanval onbeschermd”, aldus de Jediot Acharonot, die zich beroept op een geheim rapport van de Vereniging van lokale Gemeentes.

De 'Irak-experts' op radio en tv melden dat Saddam Hussein vrijwel geen raketten meer heeft om een serieuze bedreiging te vormen voor het dichtbevolkte Tel Aviv, waar het ministerie van Defensie in 1991 een van de belangrijkste doelwitten was voor de Iraakse Scuds.

2 Iedereen neemt zonder meer aan dat Saddam Hussein de wapeninspecteurs van de Verenigde Naties in hun werk hindert omdat hij iets te verbergen heeft. Tegelijk is een geraffineerd kat-en-muis spel gaande, waarbij de kat door de muis continu wordt vernederd en voor de gek wordt gehouden zodat de VS nu een vloot van 400 gevechtsvliegtuigen en minstens 3 vliegdekschepen heeft opgesteld tegen Irak. Inzet is de uitvoering van de sancties, opgelegd door de Verenigde Naties, zonodig met massief geweld. Deze aanpak wordt ook gesteund door het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

17-2-98
Een Pentagon-woordvoerder gevraagd of ook de inzet van kernwapens wordt overwogen voor het geval Saddam Hussein besluit zijn vermeende voorraad chemische en biologische wapens te gebruiken, antwoordde „ik denk niet dat we in dit opzicht iets hebben in- of uitgesloten” (NRC Handelsblad, 28 januari). Een dergelijke verklaring is moeilijk te rijmen met de recente uitspraken van het internationale Hof van Justitie over de ontoelaatbaarheid van de dreiging met kernwapens en het gebruik daarvan (7 februari), zeker wanneer zoals in dit geval geheel niet vaststaat of alleen een nucleaire bom op Irak het naakte bestaan van Israël kan redden.

Aangezien het probleem in eerste instantie een zaak is tussen de Verenigde Naties en Irak, zou in de gegeven situatie uiteindelijk de beste zet van de VS zijn zich met behoud van de militaire pressie, geheel uit het inspectieteam terug te trekken, zodat Irak niet langer bezwaren tegen de Amerikaanse vertegenwoordigers in het inspectieteam kan maken. Misschien blijkt dan beter of Saddam Hussein alleen maar snoeft over

zijn beschikbaar arsenaal aan chemische en biologische wapens.

Indien de teams echter blijvend gehinderd worden dan wel inderdaad in Irak grote hoeveelheden massa destructiewapens vinden, is pas de tijd aangebroken om middels een internationale politiemacht onder supervisie van de VN het gebruik hiervan definitief en voorgoed te verhinderen.

DR. W. MOLLER,
Oegstgeest

Bommen gooien op gifgas is recept voor genocide

De dreigende bombardementen op Irak kunnen alleen maar rampzalig aflopen. Want: 1) Zullen de bommen alle Iraakse B- en C-wapens (als die er al zijn) vernietigen? Of de kennis bij de duizenden technici om zulk wapentuig met eenvoudige middelen te maken? Natuurlijk niet.

2) Kunnen bommen Saddam Hussein op een meer pro-Westerse koers zetten? Het tegendeel valt eerder te verwachten – zoals in het verleden al is gebleken. Zelfs als deze oorlog alleen maar bedoeld zou zijn om de dictatuur van Saddam Hussein te beëindigen, gaat het om een hoogst twijfelachtige onderneming.

3) Kunnen bommen het gebruik van B- en C-wapens verhinderen? Eerder bevorderen: zie 1 en 2. Bovendien is het bestoken van voorraden ziektekiemen en zenuwgas (als die er zijn) zelf een uitstekend recept voor genocide – in Irak. Of is dat soms minder erg?

Het is duidelijk dat een oorlog jaren kan gaan duren, met alle mogelijke gevolgen vandien. Want waarom zou je ermee stoppen zolang de doelen (zie 1 en 2) niet zijn bereikt...

Er hoeft ondertussen maar één geheime dienst een petrischaaltje met milteuurbacillen in Tel Aviv neer te zetten, om Israël een geschikt voorwendsel te geven voor het inzetten van kernwapens. Israël al veel langer VN-resoluties schendt dan Irak.

Verder heeft Amerika – dat Saddam Hussein destijds de gifgas-technologie en wapens leverde om Iran te teisteren, dat met laffe computerspelletjes in 1991 meer dan honderdduizend Iraakezen heeft uitgeroeid, dat talrijke dictaturen heeft gesteund en opgericht en dat verreweg de meeste massavernietigingswapens bezit – geen enkel moreel recht om op deze manier tekeer te gaan.

TILBURG

David Douwes

Bommen op Bagdad worden boemerangs

door

JAN MARIJNISSEN

Met het sturen van een fregat naar de Perzische Golf brengt het kabinet betrokkenheid bij een nieuwe oorlog tegen Irak dichterbij. Maar bommen op Bagdad zouden wel eens boemerangs kunnen blijken te zijn: de mensen en de vrede betalen de prijs.

„Pas wanneer het kabinet van mening is dat alle diplomatieke inspanningen om Irak tot de orde te roepen hebben gefaald, zal het fregat bij een militaire operatie worden betrokken”, aldus het kabinet in een brief aan de Kamer. Maar nu is al duidelijk dat de meningsvorming van het kabinet straks geregisseerd wordt door Pentagon en Witte Huis. Want door het kabinetsbesluit is de ruimte van Nederland om onafhankelijk te besluiten op het moment dat Clinton het startsein geeft voor een oorlog vrijwel verdwenen. Anders dan bij de Golfoorlog in '91, krijgen de Amerikanen nu vooralsnog weinig steun. Want waarom wenst de VS nu de regie over te nemen van de VN? Waarom maken de Amerikanen er een prestigestrijd tussen Clinton en Hoessein van? Wat is het strategische doel? Welke nieuwe tegenstellingen ontstaan er als gevolg van een nieuwe oorlog, welke oude tegenstellingen worden nieuw leven ingeblazen?

Er is steeds door iedereen gezegd dat eerst de diplomatieke, politieke weg helemaal afgewandeld moet worden. Het einde van die weg is pas bereikt wanneer er concrete aanwijzingen zijn dat Saddam Hoessein massavernietigingswapens heeft en dat hij die ook wil gebruiken. Nieuwe bommen op Bagdad zullen het Iraakse volk, de Iraakse oppositie in het bijzonder, opnieuw in de armen van de Iraakse dictator drijven en de kansen verder verkleinen om af te rekenen met de man die zijn

volk steunt. Aanvankelijk steunden Oost en West Saddam Hoessein met grootscheepse wapenleveranties. Maar toen hij Koeweit onder de voet liep en daarmee aan 'vitale economische belangen' van het Westen raakte, werd het Golfoorlog. Die kostte tien- zo niet honderdduizenden burgers het leven, maar deed de man aan de top geenszins. Nadat de kruiddampen boven Bagdad waren opgetrokken verscherpte hij via zijn propagandamachine het beeld dat hij hoe dan ook de enige was die het kleine Irak tegen de grote Amerikaanse vijand kon beschermen. Hoewel de Amerikanen de 'Moeder van alle Veldslagen' in 1991 wonnen geldt Saddam Hoessein als uiteindelijke winnaar van deze oorlog. Er is geen sprake geweest van versterking van oppositionele krachten in het land. De terreur is sinds '91 alleen maar sterker geworden en de angst om deel te nemen aan oppositionele activiteiten evenzeer. Met theatrale executies pompt Saddam Hoessein zijn land vol verlamdende angst. Een nieuwe oorlog tegen Irak vormt niet alleen een nieuwe ramp voor de bevolking van Irak, maar is ook een bedreiging voor de toch al instabiele situatie in het Midden-Oosten. Handig inspelend op bestaande tegenstellingen in het gebied heeft Saddam Hoessein opnieuw bedreigd bommen op Bagdad te vergelden met raketten op Israël. Wat de inhoud van die raketten zal zijn laat zich raden. Dat geldt ook voor het Israëlische antwoord: wordt een chemische bom op Tel Aviv vergolden met een atoombom op Bagdad? Het lijkt een horror-scenario, maar het is onnozel om te denken dat wat in theorie kan nooit echt zal gebeuren – alleen omdat wij het te vreselijk vinden om ons voor te stellen. In plaats van een door CNN spannend in beeld gebrachte 'Buz-

reg' van dagen kan een nieuwe oorlog het begin zijn van een jarenlange verscherping van tegenstellingen in het hele Midden-Oosten, met onvoorspelbare uitkomst. Het sturen van militairen en militair materieel naar de Golf door Nederland is olie op het vuur. Daarom moeten we het kabinetsbesluit afwijzen en inzetten op een echte oplossing: het helpen van de gekwelde bevolking van Irak om af te komen van een regime dat zowel voor eigen burgers als inwoners van landen in de regio een bedreiging vormt. Niet de bommen van de Amerikanen maar de burgers van Irak moeten (en mogen) afrekenen met het dictatorial regime van Saddam Hoessein.

Jan Marijnissen is voorzitter van de SP-fractie in de Tweede Kamer

Jeltsin waarschuwt voor wereldoorlog

18-2-98

Van onze correspondent
Bert Lanting

MOSKOU

President Jeltsin heeft gisteren gewaarschuwd dat de Verenigde Staten een nieuwe wereldoorlog kunnen ontketenen als zij Irak aanval- len wegens het conflict met de Iraakse leider Saddam Hussein de VN-wapeninspecteurs.

Op een persconferentie die op tv werd uitgezonden, zei Jeltsin dat het zaak was Clinton duidelijk te maken dat 'zijn acties in Irak tot een wereldoorlog kunnen leiden'. 'Hij gaat iets te grof te werk', zei Jeltsin. 'Men moet voorzichtig zijn in deze wereld die vol met wapens is die soms in handen van terroristen zijn. Het is allemaal heel gevaarlijk'.

Jeltsins harde kritiek op Clinton - 'Eerlijk gezegd is het helemaal niet iets voor hem' - zorgden voor flink wat opschudding. Zoveel zelfs dat Jeltsins woordvoerder Jastrzjembksi eraan te pas moest komen

om duidelijk te maken dat Jeltsin niet had willen zeggen dat Rusland een eventuele aanval op Irak zou vergelden met een aanval op de Verenigde Staten, zoals enkele Amerikaanse journalisten hadden bericht.

'Een absurdere uitleg kan men zich nauwelijks voorstellen', schamperde Jastrzjembksi. Hij zei dat het misverstand mogelijk te wijten was aan het feit dat veel Amerikaanse correspondenten in Moskou de Russische taal nauwelijks machtig zijn.

Ook de Russische ambassadeur bij de Verenigde Naties, Lavrov, deed zijn best om Jeltsins uitspraak in een context te plaatsen. 'Zijn woorden zijn ongelukkig weergegeven. Hij reageerde op berichten in de media dat (Amerikaanse) functionarissen de inzet van tactische kernwapens tegen Irak niet uitsluiten', aldus Lavrov.

De woordvoerder van Clinton, McCurry, nam Jeltsins opmerkingen niet al te serieus. 'We vertrou-

wen erop dat de Russische diplomatie zich ten doel stelt een diplomatieke oplossing te vinden.'

Jeltsins toon sluit aan bij de apocalyptische visioenen die in de Russische pers worden geschilderd over de gevolgen van een mogelijke Amerikaanse aanval op Irak. Volgens de krant *Izvestija* is het risico groot dat het conflict op een kernoorlog zal uitlopen.

De redenering is dat Irak op de Amerikaanse bombardementen zal reageren door Israël te bestoken met chemische of biologische wapens. Daarop zal Israël, aldus *Izvestija*, ongetwijfeld terugslaan met de kernwapens waarover het volgens de krant beschikt.

Tijdens de Golfoorlog bestookte Irak Israël ook met raketten, maar destijds onthield Israël zich onder druk van de VS van een tegenaanval. Israëlische politici hebben al laten weten dat hun land deze keer een Iraakse aanval niet ongestraft zal laten.

Volgens *Izvestija* is het ook niet uitgesloten dat de VS zelf tactische kernwapens tegen Irak zullen inzetten. In een geheim document zou president Clinton eind vorig jaar hebben bepaald dat de VS tactische kernwapens mogen gebruiken als de Irakezen chemische of biologische wapens tegen Israël of een ander land in de regio inzetten.

De Amerikaanse ambassade in Moskou sprak het bericht meteen tegen. 'De VS zijn niet van plan kernwapens tegen Irak te gebruiken', aldus de Amerikaanse ambassade.

De leider van de communistische fractie, Zjoeganov, waarschuwde dat een mogelijke Amerikaanse aanval de ratificatie van het Start-II-verdrag over vermindering van de strategische kernarsenalen, in gevaar zal brengen. 'Onder dergelijke omstandigheden zal geen enkele zichzelf respecterende politicus of parlementariër een dergelijk akkoord in overweging nemen.'

Jeltsin waarschuwt voor wereldoorlog

18-2-98

Van onze correspondent
Bert Lanting

MOSKOU

President Jeltsin heeft gisteren gewaarschuwd dat de Verenigde Staten een nieuwe wereldoorlog kunnen ontketenen als zij Irak aanval- len wegens het conflict met de Iraakse leider Saddam Hussein de VN-wapeninspecteurs.

Op een persconferentie die op tv werd uitgezonden, zei Jeltsin dat het zaak was Clinton duidelijk te maken dat 'zijn acties in Irak tot een wereldoorlog kunnen leiden'. 'Hij gaat iets te grof te werk', zei Jeltsin. 'Men moet voorzichtig zijn in deze wereld die vol met wapens is die soms in handen van terroristen zijn. Het is allemaal heel gevaarlijk'.

Jeltsins harde kritiek op Clinton - 'Eerlijk gezegd is het helemaal niet iets voor hem' - zorgden voor flink wat opschudding. Zoveel zelfs dat Jeltsins woordvoerder Jastrzjembski eraan te pas moest komen

om duidelijk te maken dat Jeltsin niet had willen zeggen dat Rusland een eventuele aanval op Irak zou vergelden met een aanval op de Verenigde Staten, zoals enkele Amerikaanse journalisten hadden bericht.

'Een absurdere uitleg kan men zich nauwelijks voorstellen', schamperde Jastrzjembski. Hij zei dat het misverstand mogelijk te wijten was aan het feit dat veel Amerikaanse correspondenten in Moskou de Russische taal nauwelijks machtig zijn.

Ook de Russische ambassadeur bij de Verenigde Naties, Lavrov, deed zijn best om Jeltsins uitspraak in een context te plaatsen. 'Zijn woorden zijn ongelukkig weergegeven. Hij reageerde op berichten in de media dat (Amerikaanse) functionarissen de inzet van tactische kernwapens tegen Irak niet uitsluiten', aldus Lavrov.

De woordvoerder van Clinton, McCurry, nam Jeltsins opmerkingen niet al te serieus. 'We vertrou-

wen erop dat de Russische diplomatie zich ten doel stelt een diplomatieke oplossing te vinden.'

Jeltsins toon sluit aan bij de apocalyptische visioenen die in de Russische pers worden geschilderd over de gevolgen van een mogelijke Amerikaanse aanval op Irak. Volgens de krant *Izvestija* is het risico groot dat het conflict op een kernoorlog zal uitlopen.

De redenering is dat Irak op de Amerikaanse bombardementen zal reageren door Israël te bestoken met chemische of biologische wapens. Daarop zal Israël, aldus *Izvestija*, ongetwijfeld terugslaan met de kernwapens waarover het volgens de krant beschikt.

Tijdens de Golfoorlog bestookte Irak Israël ook met raketten, maar destijds onthield Israël zich onder druk van de VS van een tegenaanval. Israelische politici hebben al laten weten dat hun land deze keer een Iraakse aanval niet ongestraft zal laten.

Volgens *Izvestija* is het ook niet uitgesloten dat de VS zelf tactische kernwapens tegen Irak zullen inzetten. In een geheim document zou president Clinton eind vorig jaar hebben bepaald dat de VS tactische kernwapens mogen gebruiken als de Irakezen chemische of biologische wapens tegen Israël of een ander land in de regio inzetten.

De Amerikaanse ambassade in Moskou sprak het bericht meteen tegen. 'De VS zijn niet van plan kernwapens tegen Irak te gebruiken', aldus de Amerikaanse ambassade.

De leider van de communistische fractie, Zjoeganov, waarschuwde dat een mogelijke Amerikaanse aanval de ratificatie van het Start-II-verdrag over vermindering van de strategische kernarsenalen, in gevaar zal brengen. 'Onder dergelijke omstandigheden zal geen enkele zichzelf respecterende politicus of parlementariër een dergelijk akkoord in overweging nemen.'

prod. 6

PERSSENSUR DOOR DE VERENIGDE STATEN TIJDENS DE GOLFOORLOG

27-02-1991

Rechter in VS eist uitleg over nieuwsstop Golf

NEW YORK (AP) — Een federale rechter heeft gisteren het Amerikaanse ministerie van defensie om tekst en uitleg gevraagd over de relatie tussen het grondoffensief en de beperkingen voor de nieuwsmedia die de oorlog verslaan.

Minister van defensie Cheney verordende zaterdag een totale nieuwsstop voor de informatieverstrekking over de oorlog. De maatregel werd zondag iets versoepeld toen Amerikaanse functionarissen een ruwe indruk gaven van de eerste successen. Districtsrechter Sand uit Manhattan behandelde een door negen Amerikaanse dag- en weekbladen aangespannen geding waarin de grondwettigheid van de beperkingen wordt betwist. De beperkingen zouden de vrijheid van informatieverwerving beperken zoals die in de Amerikaanse grondwet wordt beschermd.

prod. 7

BEWAPENINGS-POLITIEKE REACTIES BIJ DERDE STATEN OP DE GOLFOORLOG

India overweegt harde nucleaire koers

DOOR BOB VAN DLIK

De leider van de Indiase Congres partij Rajiv Gandhi heeft op twee februari in zijn land een politieke storm ontketend. In een schrijven aan de eerste minister Chandra Shekhar heeft Gandhi zich uitgesproken voor een koerswijziging van het nucleaire beleid. Volgens hem is dat een noodzaak geworden, omdat de Verenigde Staten niet langer meer uitsluiten, dat ze atoombommen zullen inzetten als eerste lijns en offensieve wapenen.

Tot nu toe hebben de grote nucleaire mogendheden talrijke malen verzekerd, dat atoomwapenen pas zullen worden geactiveerd, als ze eenmaal door een tegenstander met nucleair geweld worden aangevallen. Dat plechtig beleden standpunt is echter tijdens de Golfoorlog door Amerika losgelaten. Het atomaire taboe is in de VS doorbroken. Inzet van de a- en van de h-bom is plotseling bespreekbaar. Talrijke deskundigen verklaren nu ervan overtuigd te zijn, dat deze wapens niet zo afschuwelijk in hun uitwerking hoeven te zijn, als tot nu toe is aangenomen.

Volkerenmoord

Volgens hen zijn er atoombommen geproduceerd, die veel minder explosief zijn dan de nucleaire wapenen die tegen Hiroshima en Nagasaki in de Tweede Wereldoorlog zijn gelanceerd. Ook met de dodelijke nucleaire straling zou het volgens deze profeten van de atomaire volkerenmoord wel meevallen. Uiteindelijk achten zij het zelfs wel mogelijk, dat het gebruik van deze wapenen zelfs mensenlevens zou besparen, omdat een nucleaire oorlog veel sneller dan een conventionele oorlog zou kunnen worden beslecht.

De mogelijke gevolgen van deze theorie zullen voor de wereld in het algemeen en de ontwikkelingslanden in het bijzonder verschrikkelijk zijn.

Bliksemoorlog

Nucleaire mogendheden zullen daarvoor in de gelegenheid worden gesteld om (bijna) zonder verlies aan eigen mensenleven een atomaire bliksemoorlog te voeren tegen in feite ontwapende landen, die maar één uitweg zullen hebben: onvoorwaardelijke en onmiddellijke capitulatie. De totale overheersing door een handjevol geïndustrialiseerde landen over zo'n 150 totaal machteloze landen, wordt onvermijdelijk de consequentie van dit beoogde superimperialisme.

In dat licht bezien is het tragisch, maar op zichzelf niet verwerpelijk, dat Gandhi nu betoogt: "We moeten onze nucleaire potentie omzetten in een nucleaire capaciteit."

Voorbeeld

De tragische zijde is, dat als India zich in de atomaire wapenrace werpt, vele landen haar voorbeeld zullen volgen. En het gevolg daarvan lijkt dan ook weer, dat de kleine(re) landen, die wel in staat zijn om zichzelf nucleaire wapenen te verschaffen, maar niet om de veel duurdere lanceringsystemen te vervaardigen, atomaire terreurwapenen zullen gaan ontwerpen, produceren en, zo nodig, in de strijd werpen.

Wapenrace

Dat een niets ontziende wapenrace vanuit het standpunt van India bekeken toch niet geheel verwerpelijk is toont Gandhi als volgt aan: "De doorbraak van het taboe van een nucleaire oorlog zal uiteindelijk de psychologische barrières doorbreken in het geweten van de mensheid, die met name door mijn grootvader Jawaharlal Nerhu en de beweging van de niet gebonden landen zijn opgebouwd. Als atoomwapenen in het Gobi-gebied worden gebruikt zal de

straling wellicht tot ons continent doordringen. We kunnen onder die omstandigheden niet afzien van het recht om India met de best mogelijke wapenen te verdedigen." De verklaring van Gandhi betekent een breuk met het beleid, dat veertig jaar lang door de Congresspartij en de familie Gandhi is gevoerd.

Onheilspellend

Zijn betoog sluit aan op de opinie die de afgelopen jaren terrein wint in de top van de Indiase strijdkrachten en wordt zeker ook aangewakkerd door de atomaire ontwikkeling in de buurlanden China en Pakistan. Onheilspellend zijn in dit verband de berichten over de samenwerking tussen de Amerikaanse en Pakistaanse luchtmacht. Een belangrijk project zou volgens die berichten de uitrusting van F16's door de Amerikanen met nucleaire lanceerinrichtingen zijn. Als dit juist is wordt het evenwicht tussen India en Pakistan doorbroken en zal de wapenwedloop tussen deze twee doodarme landen nog verder worden opgevoerd.

Buiten gevecht

Hoe die race kan worden teruggedraaid en hoe wereldwijd deze vernietigingswapens buiten gevecht kunnen worden gesteld is het meest dringende probleem waarmee de mensheid nu en op korte termijn wordt geconfronteerd.

China in paniek over high-tec wapens 22-3-81

DOOR BOB VAN DIJK

Honderden miljoenen mensen hebben de verpletterende nederlaag van de Iraakse strijdkrachten toegejuicht. Bij anderen is de uitslag van de vierdaagse Golf- en landoorlog als een bom ingeslagen. Want de manier waarop Saddam Hoessein is verpletterd is niet alleen voor zijn bondgenoten een zware slag, maar is zeker ook in de Chinese Volksrepubliek onvoorstelbaar hard aangekomen. De militaire strategie, die tijdens de revolutie en daarna is ontwikkeld bestond eruit, de getallen waarover men kon beschikken zo doeltreffend mogelijk in te zetten.

Vooral tijdens de Koreaanse oorlog werd deze tactiek met goed resultaat toegepast. Wel waren de verliezen aan manschappen tegen de technisch superieure Amerikanen overweldigend, maar men slaagde er toch in de tegenstander aan de conferentietafel te krijgen en er een eervolle vrede af te dwingen.

Tunnels

De vijftiger jaren waren verreweg de meeste Chinese steden nauwelijks verdedigd tegen vijanden, die de aanval door middel van bombardementen op de burgerbevolking van de steden zouden willen zoeken. De (tamelijk) primitieve Chinese luchtmacht zou hiertegen niet werkelijk een vuist hebben kunnen maken. Besloten werd daarom een immens netwerk van tunnels diep onder alle steden te bouwen, zodat de burgerbevolking en in de steden gestationeerde militairen eenheden bij aanvallen een veilig heenkomen zouden kunnen vinden.

Samenvattend was het dus zo, dat men in geval van oorlog stand zou kunnen houden zowel door de over-

weldigende troepenmacht ter velde, als door de ondergedoken stadsbevolking.

Eén slag

Die twee wapens zijn aan de opperbevelhebbers van het rode leger in één slag door de uitslag van de Golfoorlog uit handen geslagen. Volgens waarnemers heerst er in de top van de regering en vooral de generale staf een stemming die aan paniek grenst. Dit is ook daarom al niet opvallend omdat het Iraakse leger (hoewel bij Amerikaanse standaards tamelijk oudbakken) het Chinese leger in technologie duidelijk overtrof en overtreft.

De generaals weten, dat ze in een eventueel treffen met de Amerikanen al bij voorbaat verslagen zijn en dat hun massa's en hun netwerken van ondergrondse bunkers en tunnels door hun superieure tegenstanders zullen worden vermorzeld.

Discussie

Nu reeds wordt er druk overlegd en de uitkomst van die discussie zal, als de wending die de geschiedenis op de slagvelden van het Midden-Oosten heeft genomen, niet snel kan worden teruggedraaid, ongetwijfeld zijn: "we moeten ten koste van alles onze achterstand wegwerken door eigen onderzoek en ontwikkeling of/en door aankoop elders". De meest voor de hand liggende leveranciers van high-tec zijn voor China op dit moment de Russen, die hoe dan ook moeten worden overgehaald om in het reusachtige gat te springen, dat nu is ontstaan. Wellicht moet de \$ 1 miljard hulp, die door het straatarme China twee weken geleden aan de Sovjet-Unie is toegezegd, in dit verband worden bezien.

Bankroet

Ook in China zal (goedkope) man-

kracht moeten worden vervangen door peperdure technische moordwerktuigen. Hierdoor zal het aandeel van het nationale produkt, dat aan defensie zal worden besteed sprongsgewijs worden verhoogd. Een situatie, die als twee druppels lijkt op die van de tachtiger jaren, toen de Sovjet-Unie zich in het Starwars-tijdperk in het bankroet bewapende.

Schokgolven

Een drastische opvoering van de oorlogsinvesteringen van de Volksrepubliek zou bovendien tot schokgolven van angst bij de burens van China leiden. Dat gaat met name op voor Pakistan en India en op den duur zelfs voor Japan.

Soortgelijke effecten kunnen in het kielzog van de Golfcrises in Afrika en Latijns-Amerika ontstaan. In beide gebieden zullen de generaals modernisering van de uitrusting eisen, daarmee de toch al bescheiden mogelijkheid om de welvaart op te voeren blokkerend.

Nederland

Iets minder dramatisch is de toestand in de Westerse wereld, maar ook bij ons en zeker ook in Nederland zullen de gelederen worden uitgedund en vervangen door peperdure wapentuig. Daarmee zal tevens een basis worden gecreëerd voor een eindeloze reeks van nieuwe bezuinigingen en allerlei aanslagen op het voorzieningspeil. Het enige antwoord op dit onheilspellende scenario voor Oost en West, voor Noord en Zuid is nú een halt toe te roepen aan deze spiraal van hel en verdoemenis. De argumenten die worden uitgedokterd over een nieuwe orde zijn op drijfzand gefundeerd. Zo lang niet met daden wordt aangetoond, dat de bewapening en vooral de high-tec bewapening wordt teruggeschroefd is er geen enkele reden om aan te nemen, dat de wereld op de goede weg is en zal effectief en massaal weerstand moeten worden geboden.

prod. 8

DE MYTHE VAN DE AMERIKAANSE PRECISIE-WAPENS

MAANDAG 28 JUNI 1993

Kwetsbare kruisraket

Door een onzer redacteurs

Hoewel zeven van de 23 Tomahawk-kruisraketten die de Verenigde Staten gisteren op Bagdad hebben afgevuurd hun doelwit misten, spreken Amerikaanse militaire woordvoerders van een „succesvolle operatie”, omdat het wapen zich gedragen zou hebben „in overeenstemming met de norm”. Die ligt, na een korte periode waarin het wapen voor zo goed als onfeilbaar werd gehouden, officieel inmiddels op vijftien procent missers. Van de zeven exemplaren die gisteren hun doel niet bereikten, zouden er slechts drie door ‘technische omstandigheden’ onsuccesvol geweest zijn — dertien procent, dus binnen de norm.

Dat vier andere Tomahawks hun doel niet bereikten had een andere reden: ze zouden zijn neergehaald door de Iraaks luchtafweer. De kruisraket — voluit: General Dynamics Tomahawk BGM-109C SLCM — is een onbemand straalvliegtuigje van ruim zes meter lengte dat vanaf schepen en onderzeeboten kan worden afgevuurd. Het heeft een bereik van 1.300 kilometer en vliegt met relatief geringe snelheid (minder dan die van het geluid) op geringe hoogte op zijn doel af dat het in de slotfase bereikt met een geavanceerd ‘terreinvolgsysteem’.

Voor de vliesnelheid, die ver onder die van traditionele raketten ligt, maakt het straalvliegtuigje kwetsbaar voor conventioneel afweervuur. Dat hoeft niet eens precies gemikt te worden. Wanneer de luchtdoelchutters op de verwachte koers van de vliegende bom een ‘gordijn leggen’ van exploderende granaten, kunnen die het tuig gemakkelijk beschadigen. Ondanks verliezen in de Golf-oorlog is aan conventioneel luchtafweergeschut in Bagdad geen gebrek.

Na deze aanval zullen de Amerikaanse planners hun norm opnieuw moeten bijstellen, door ook dergelijke verliezen in te calculeren. Behalve militair is dat ook financieel onwelkom: een kruisraket kost 1,1 miljoen dollar.

Begin september voerden de VS een militaire strafexpeditie uit tegen Irak. Die was een antwoord op een militaire actie van Irak in het ‘half-bevrijde’ Koerdische noorden van het land. Een actie, waarom notabene door één van de Koerdische bevrijdingsbewegingen (de Koerdische Democratische Partij van Barzani) was gevraagd: Irak moest helpen bij het verjagen van de rivaliserende PUK (Patriottische Unie van Koerdistan) van Talabani. Tot veler verbazing was het Amerikaanse antwoord niet gericht op de betrokken Iraakse troepen en militaire installaties en evenmin op Bagdad. Neen, men richtte zich op acht luchtverdedigingsinstallaties en zeven commandobunkers in het zuiden van het land, die met het gewraakte Iraakse optreden niets te maken hadden. Ze werden bestookt met vier-en-veertig kruisraketten, afgevuurd door oorlogsschepen in de Perzische Golf en door B-52 bommenwerpers, ingevlogen vanuit Guam over een afstand van 10.000 km.

Eerst waren er de gebruikelijke officiële juichkreten over het geweldige succes van deze uiterst kostbare operatie. Latere informatie van het Pentagon gaf toe dat slechts een van de vijftien objecten vernietigd was; de rest was beschadigd (soms zwaar) of verplaatst of zelfs gemist. Een heel mager resultaat voor een wapen dat zo sterk favoriet is bij de Amerikaanse krijgsmacht. Temeer omdat het besturingssysteem onlangs revolutionair vernieuwd is na de teleurstellende resultaten van de kruisraketten in de Golfoorlog tegen Irak van 1991. Destijds werden radarkaarten van de te volgen route in het geheugen opgeslagen en werden deze tijdens de vlucht vergeleken met de directe radarwaarnemingen. Nu wordt er een satelliet-navigatiesysteem gebruikt, dat veel eenvoudiger ingevoerd kan worden dan de radarkaarten en meer mogelijkheden biedt.

Deze vernieuwing levert natuurlijk de verklaring van het merkwaardige Amerikaanse ‘antwoord’ op het Iraakse militaire optreden. Het nieuwe systeem moest in de praktijk getest worden en er werd dus gewacht op een bruikbaar voorwendsel. Een Derde Wereldland met een uiterst onsympathiek regime is daarvoor natuurlijk heel geschikt.

Zo zijn hun manieren. Dat bleek ook begin november weer, toen tweemaal door een Amerikaanse F-16 een raket werd afgeschoten op een Iraakse luchtverdedigingsbatterij. De piloten deden dat omdat de radar van de batterij hen volgde. Even later bleek het eerste geval geheel onwaar, het tweede uiterst dubieus. Het principe blijkt echter onaantastbaar te zijn; zoiets als “wie naar mij kijkt wordt doodgeschoten”.

Bij het testen van wapens is steeds meer sprake van het gebruik van simulatoren. Maar de praktijk laat zien dat het spel van leven en dood toch veel leuker wordt gevonden als er in het echt wordt geoefend.

744 m N Stegman Pa fax 030 - 6913534 wif Thovw 17 Nov 1998

'Aanval zou tienduizend mensen hebben gedood'

WASHINGTON (AP, Reuters, AP) - Als de Amerikaanse bombardementen op Irak waren doorgeslagen, hadden er volgens het Amerikaanse ministerie van Defensie tienduizend doden kunnen vallen.

Dat schrijft de krant *Washington Post*. De aanvallen gingen niet door toen op het allerlaatste moment Irak beloofde weer te zullen samenwerken met de wapeninspecteurs van de VN-commissie Unscoc, die toeziet op de ontmanteling van de Iraakse massavernietigingswapens. De tienduizend doden zouden al zijn gevallen bij de eerste aanval, zo heeft het Pentagon bevestigd.

De topadviseurs van president Clinton wilden de aanval toch laten doorgaan, ondanks de Iraakse brief aan VN-chef Kofi Annan. Dat waren

minister van buitenlandse zaken Madeleine Albright, minister van Defensie William Cohen en stafchef William Shelton. Ze vonden de omstandigheden voor een aanval in het weekendaan gunstig. Maar uiteindelijk buister

de Clinton naar veiligheidsadviseur Sandy Berger, die de aanval wilde afblazen.

Albright, Shelton en Cohen vonden dat de aanval gewoon door kon gaan, terwijl Clinton de voorstellen

(Advertentie)

TJDSCHRIFFTEN

MAAK UW KEUZE

Pagina

Laat het blad van uw keuze thuis bezorgen.

0003331111 1111111111

van Irak bestudeerde. Als ze de moeite waard zouden blijken kon volgens hen de president de aanvallen alsnog laten afbreken. Maar Clinton vreesde voor een omslag in de publieke opinie en een ineenstorting van de internationale consensus.

Amerika liet gisteren weten dat het nog altijd op elk gewenst moment kan aanvallen. Het houdt de schepen en vliegtuigen die het in de Golf heeft daar voorlopig, maar zal geen versterkingen sturen. Gisteren waren er al wel de eerste tekenen van normalisatie. Een deel van de humanitaire medewerkers van de VN keerde terug naar Irak. Zij voeren het programma olie-voor-voedsel uit. Volgens dat programma mag Irak jaarlijks voor 8 miljard dollar olie invoeren, om daar voedsel en medicijnen voor te kopen.

De VN-medewerkers zien erop toe dat die spullen eerlijk worden verdeeld. Vandaag komen ook de eerste wapeninspecteurs terug.

Amerikaanse functionarissen hebben een toelichting gegeven op de uitspraak van Clinton dat Irak beter af is als dictator Saddam Hoessein en zijn regime plaatsmaken voor een democratische regering. Clinton had aan gekondigd dat de VS intensief gaar samenwerken met de Iraakse oppositie. Maar de functionarissen zeiden dat Amerika niet overijld te werk zal gaan, want dat zou aan Saddam de kans bieden een bloedbad aan te richten onder opposanten. Algemeen geldt de Iraakse oppositie als te verdeeld om een vuist te kunnen maken.

prod. 9

VOORTGANG PROGRAMMA TOT LIQUIDATIE MASSAVERNIETIGINGSMIDDELEN IN IRAK

Rusland wil 'nucleaire dossier' van Irak sluiten

NEW YORK, 23 JAN. Rusland heeft gisteren opnieuw gepleit voor sluiting van het 'nucleaire dossier' van Irak. Volgens de plaatsvervangend Russisch ambassadeur bij de Verenigde Naties, Fedotov, heeft Bagdad alle vragen van het Internationale Atoom Energie Bureau (IAEA), dat de inspecties met betrekking tot het Iraakse nucleaire programma uitvoert, bevredigend beantwoord.

Een functionaris van de IAEA bracht gisteren rapport uit over de atoominspecties aan de Veiligheidsraad. Vorige week liet de organisatie al weten dat zij geen informatie heeft „die de bewering van Bagdad tegenspreekt dat Irak nooit verder is gegaan dan een paar ontwerpen die in een rapport uit juli 1990 staan beschreven”.

Het agentschap voegde daaraan toe uit te gaan van de veronderstelling „dat Irak de technische mogelijkheid behoudt om elke belangrijke grondstof waar het toegang toe krijgt, te gebruiken voor de productie (van nucleaire wapens red.)”.

Fedotov kreeg gisteren steun van de Chinese vertegenwoordiger bij de volkerenorganisatie, Qin Huasun. Maar de Verenigde Staten verklaarden zich bij monde van VN-ambassadeur Richardson onmiddellijk tegen het voorstel. „Ik zie geen enkele reden om het nucleaire dossier te sluiten, omdat er nog steeds belangrijke lacunes in zitten die hier vandaag door de IAEA zijn beschreven.” Voor afronding van het dossier is unanimititeit in de Raad vereist. (AFP)

prod. 10

GETEMPERDE REACTIE VAN NEDERLAND EN DE INTERNATIONALE GEMEENSCHAP
OP HET GEBRUIK VAN CHEMISCHE WAPENS DOOR IRAK TEGEN DE KOERDEN
EN HET NEDERLANDSE STANDPUNT OVER CHEMISCHE WAPENS

Vragen gesteld door leden van de Kamer, met de daarop door de regering
gegeven antwoorden

845

Vragen van de leden Stemerdink en
Van Traa (beiden P.v.d.A.) over de
uitroeiing van grote delen van de
Koerdische bevolking door Irak.
(Ingezonden 8 september 1988)

1

Welke actie heeft de regering
ondernomen of is zij voornemens te
ondernemen tegen de politiek van
uitroeiing van grote delen van de
Koerdische bevolking door Irak?

2

Is de regering bereid, in het bijzonder
het gebruik van chemische wapens
daarbij door Irak in VN-verband aan
de orde te stellen?

3

Is de regering bereid, binnen het
kader van de EG, voorstellen te doen
teneinde te komen tot een hulppro-
gramma voor de naar Turkije gevluch-
te Koerden?

4

Is de regering bereid in het kader van
het Europese vluchtelingenbeleid te
bevorderen, dat extra contingenten
Koerdische vluchtelingen in Europese
landen worden opgenomen?

Antwoord

Antwoord van minister Van den
Broek (Buitenlandse Zaken).
(Ontvangen 16 september 1988)

1

De Regering is zeer verontrust over
de militaire operaties tegen de
Koerdische burgerbevolking en de
berichten over gebruik daarbij van
chemische wapens. Mede op
aandrang van Nederland heeft het
Griekse voorzitterschap namens de
Twaalf op 10 september jl. in een
demarche tegenover de Iraakse
autoriteiten diepe bezorgdheid
hierover tot uitdrukking gebracht.
Tevens hebben de Twaalf op 7
september een verklaring te dien
aanzien afgelegd, waarvan de tekst is
bijgevoegd.¹

2

Namens de Regering heeft de
Nederlandse Permanente Vertegen-
woordiger op 13 september in een
rede voor de Geneefse Ontwapen-
ingsconferentie verklaard dat indien
de berichten over gebruik van
chemische wapens juist zijn, zulks
weezinwekkend zou zijn.

In dit verband wil ik eraan herinne-
ren dat ik tijdens de Derde Bijzondere
Zitting van de Algemene Vergadering
van de VN gewijd van Ontwapening
gepleit heb de Secretaris-Generaal
van de VN ruime bevoegdheden toe
te kennen om onderzoeken te kunnen
instellen wanneer het vermoeden
bestaat dat chemische strijdmiddelen
zijn gebruikt. Nederland zal zich in de
daarvoor in aanmerking komende VN
flora beijveren om gebruik van
chemische wapens tegen te gaan.

3

De Europese Gemeenschap heeft
zich inmiddels bereid verklaard bij te
dragen aan de inspanningen die in de
regio worden ondernomen om het lot
van de Koerdische vluchtelingenbe-
volking te verlichten.

4

Nederland is bereid de onderhavige
problematiek in de consultaties
tussen UNHCR en de Westerse
landen aan de orde te stellen. Mede
namens mijn ambtgenoot van
Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
en de Staatssecretaris van Justitie
kan ik toezeggen, dat eventuele
verzoeken van UNHCR tot opname
van deze vluchtelingen in het kader
van het quotumbeleid welwillend
zullen worden bezien.

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

VERENIGING VAN JURISTEN VOOR DE VREDE

secretariaat: couwenhoven 52-05
3703 or zeist
03404-56867
postrekening: 4972153

De Ministerraad
de heer drs. R.F.M. Lubbers
Binnenhof 20
2518 AA Den Haag

Zeist, 21 oktober 1988

Excellentie,

De Vereniging van Juristen voor de Vrede heeft kennis genomen van het verzoek dat de Nederlandse regering, gezamenlijk met een aantal andere landen, heeft gericht aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties Perez de Cuellar om een onderzoek in te stellen naar aanleiding van de aanhoudende berichten over het gebruik door Irak van chemische wapens tegen de Koerden. Inmiddels wordt door een toenemend aantal regeringen, o.a. die van Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en Frankrijk, als bewezen aangenomen dat Irak daadwerkelijk chemische wapens tegen de Koerden heeft gebruikt.

Bovendien kan als vaststaand worden aangenomen dat Irak reeds in een eerder stadium in de oorlog tegen Iran chemische wapens heeft ingezet.

De Vereniging van Juristen voor de Vrede stelt vast dat hiermee een ernstige inbreuk op de internationale rechtsorde heeft plaatsgevonden. Het gebruik van chemische wapens is bij de Geneefse Protocollen van 1925 verboden. De Nederlandse regering heeft de plicht om tegen deze schending van het internationale recht maatregelen te treffen. Dat is niet alleen een eis van moraliteit, maar ook een grondwettelijke opdracht, nu artikel 90 van de Grondwet bepaalt dat de regering de internationale rechtsorde bevordert.

De Vereniging van Juristen voor de Vrede verzoekt de regering niet te volstaan met het uitspreken van verontrusting of louter een veroordeling, maar :

- I. zich openlijk achter de uitspraak van de Franse President Mitterand te stellen, dat tegen landen die chemische wapens gebruiken een embargo moet worden ingesteld met betrekking tot strategische goederen, technologie en wapens en dat de Veiligheidsraad ook verder tot sancties

moet kunnen besluiten;

- II. daadwerkelijk over te gaan tot een dergelijk embargo jegens Irak en een oproep te richten aan de Veiligheidsraad om tot sancties te komen;
- III. te streven naar een spoedig accoord over een verbod op het bezit van chemische wapens en in dit verband zich eventueel aan te sluiten bij het Franse en Amerikaanse voorstel om op korte termijn hiertoe een internationale conferentie te doen plaatsvinden.

Gaarne nader van u vernemend,

Hoogachtend,

mr. N.M.P. Steijnen

secr. Vereniging van Juristen
voor de Vrede

'Verbale afwijzing chemische wapens onvoldoende'

25-10-88

Van een verslaggever

De Vereniging van Juristen voor de Vrede wil dat de Nederlandse regering een embargo instelt met betrekking tot strategische goederen, technologie en wapens tegen landen die chemische wapens gebruiken zoals Irak. Het uitspreken van verontrusting of louter veroordeling is niet voldoende.

De juristen schrijven dit in een brief aan de ministerraad, de fractievoorzitters in de Tweede Kamer en de ambassadeur van Irak in Nederland.

Nederland heeft, met een aantal andere landen, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties verzocht een onderzoek in te stellen naar aanleiding van de aanhoudende berichten over het gebruik door Irak

van chemische wapens tegen de Koerden. Een aantal landen is van dat gebruik van chemische wapens door Irak inmiddels overtuigd. De Vereniging van Juristen voor de Vrede stelt vast dat hiermee een ernstige inbreuk wordt gemaakt op de internationale rechtsorde. „Nederland heeft de plicht tegen deze schending van het internationaal recht maatregelen te treffen. Dat is niet alleen een morele eis, maar ook een grondwettelijke opdracht”, aldus de brief aan de ministerraad.

Naast het instellen van een embargo tegen Irak en mogelijk andere landen, zou Nederland ook bij de Veiligheidsraad moeten aandringen op sancties tegen landen die chemische wapens gebruiken. Verder zou moeten worden gestreefd naar een snel akkoord over een verbod op het bezit van chemische wapens, aldus de juristen.

26-10-88

Juristen eisen sancties tegen agressors met chemisch wapen

AMSTERDAM (ANP) – De vereniging Juristen voor de vrede wil dat de Nederlandse regering een embargo instelt voor strategische goederen, technologie en wapens tegen landen die chemische wapens gebruiken zoals Irak.

Het uitspreken van verontrusting of louter veroordeling is volgens de vereniging niet voldoende. De juristen schrijven dit in een brief aan het kabinet, de fractievoorzitters in de Tweede Kamer en de ambassadeur van Irak in Nederland.

Nederland heeft, met een aantal andere landen, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties verzocht een onderzoek in te stellen naar aanleiding van de aanhoudende berichten over het gebruik door Irak van chemische wapens tegen de Koerden.

Een aantal landen is van dat gebruik van chemische wapens door Irak inmiddels overtuigd.

VERENIGING VAN JURISTEN VOOR DE VREDE

secretariaat: couwenhoven 52-05
3703 er zeist
03404 - 56867
postrekening: 4972153

De Voorzitter van de Ministerraad
de heer drs. R.F.M. Lubbers
Binnenhof 20
2518 AA Den Haag

Zeist, 15 november 1988

Excellentie,

In vervolg op ons schrijven van 21 oktober j.l. over het gebruik van chemische wapens door Irak en daartegen door uw regering te overwegen maatregelen, vragen wij u thans aandacht voor het volgende.

De Nederlandse regering heeft altijd het standpunt ingenomen dat opvoering van de capaciteit aan chemische wapens niet noodzakelijk is om tot een geloofwaardige afschrikking te komen. Dienovereenkomstig heeft de regering dan ook twee jaar geleden van haar bezwaren tegen het besluit van de Amerikaanse regering om de productie van chemische wapens te hervatten laten blijken. Bovendien heeft de regering daarbij nog eens uitdrukkelijk bevestigd dat de opslag van chemische wapens in Nederland niet wordt toegestaan en dat Nederlandse legereenheden niet over dergelijke wapens mogen beschikken.

Het regeringsstandpunt is altijd geweest dat wapens die in Nederland worden gestationeerd en/of waarmee Nederlandse legereenheden worden uitgerust, als potentieel inzetbare wapens moeten worden gezien. Het lijdt geen twijfel dat, ook naar het standpunt van de regering, chemische wapens vanuit internationaalrechtelijk standpunt niet als inzetbare wapens kunnen worden beschouwd, aangezien het gebruik hiervan door het Protocol van Genève van 1925 wordt verboden.

De uitspraken van u en uw Ministers dat chemische wapens niet op Nederlandse bodem zullen worden geduld en dat Nederlandse legereenheden geen "chemische taak" zullen krijgen, sporen dan ook helemaal met dit regeringsstandpunt.

Deze uitspraken geven echter een onvolledig en onjuist beeld van de werkelijkheid.

Zoals bekend is het Amerikaanse besluit om de productie van - gemoderni-

seerde - chemische wapens te hervatten ingebed in door de Amerikaanse autoriteiten ontwikkelde militaire concepties aangaande de verdediging van Europa. De VS hebben in NAVO-verband aan de orde gesteld dat hun legercorpsen in West-Duitsland nieuwe operationele chemische wapensystemen in gebruik gingen nemen. De NAVO-strategie van het aangepaste antwoord, zoals deze in een geheim document is uitgewerkt, laat immers ruimte over voor een beperkt chemisch vergeldingsvermogen voor wapensystemen voor de korte, middellange en lange afstand. En op basis hiervan heeft de Amerikaanse landmacht de nieuw te produceren chemische wapens alvast een plaats gegeven in de tactische en operationele verdedigingsplannen in Europa. Het gaat daarbij o.a. om chemische 155 mm-granaten, waarmee een vijandelijk front eventueel afgestopt moet worden en om een chemische lading voor de ook door Nederland aangeschafte meervoudige raketwiper (MLRS), terwijl de nieuw te produceren zware chemische Bigeye vliegtuigbom diep in het achterland logistieke complexen en versterkingen dient te vernietigen. Bovendien sluiten deze concepties aan bij de nieuwe gevechtsdoctrines van het Amerikaanse leger, zoals Airland Battle. In deze doctrine van het "geïntegreerde slagveld" moet het gevechtsterrein door diepe aanvallen verlegd worden naar het grondgebied van de tegenstander, waarbij dan eventueel alle beschikbare wapensystemen inzetbaar worden geacht: conventionele, tactisch nucleaire én chemische. Inzet van chemische wapens vormt daarbij geen "speciale operatie" meer, zoals nog in het Handboek Soldaat van 1976 staat opgegeven, maar is, zoals het Amerikaanse Handboek van 1982 aangeeft, een tactische beslissing die elk moment kan worden genomen om het initiatief in handen te krijgen.

De militaire plannen voor een duidelijk uitgewerkte plaats voor chemische wapens in de verdediging van West-Europa zijn in 1986 door de VS in de NAVO ingebracht als onderdeel van haar militaire doelstellingen, de zgn. force goals. Dergelijke force goals worden door de lid-staten om de 5 jaar in de NAVO ingebracht.

Het is niet gebruikelijk om onderdelen van de Amerikaanse force goals te verwerpen op NAVO-Ministerraden. Tijdens de vergaderingen van de NAVO-Ministerraad in Brussel en Halifax in mei 1986 heeft Nederland dan ook, zoals tevoren al werd gevreesd, geen stappen ondernomen die zouden hebben kunnen leiden tot een blokkade van het "chemische gedeelte" van deze Amerikaanse militaire doelstellingen. Daarom kon een duidelijk tevreden minister Weinberger op 23 mei 1986 verklaren dat de NAVO-bondgenoten deze militaire doelstellingen, in-

clusief de productie van nieuwe chemische wapens, hadden "aangenomen".

En daarmee is, zonder daadwerkelijke Nederlandse poging om dit te blokkeren, het Amerikaanse plan voor het gebruik van chemische wapens een NAVO-plan geworden.

Als lid van het NAVO-bondgenootschap draagt Nederland ook volkenrechtelijk gesproken medeverantwoordelijkheid voor alle NAVO-plannen en de uitvoering daarvan.

Een en ander leidt tot een naar de overtuiging van de Vereniging van Juristen voor de Vrede onmogelijke situatie. Immers, binnen NAVO-kader rust op ons land medeverantwoordelijkheid indien in onverhoopte gevallen voor de eventuele inzet van chemische wapens wordt gekozen bij wijze van "first use", waartoe de operationele NAVO-plannen thans uitdrukkelijk de weg vrijhouden. Terwijl tegelijkertijd op voorhand vast staat dat een dergelijke "first use"-inzet naar Nederlandse opvatting te allen tijde volkenrechtelijk als een misdrijf moet worden beschouwd.

Door in 1986 geen veto uit te spreken over het "chemische gedeelte" van de Amerikaanse force goals, bindt het NAVO-lidmaatschap Nederland thans aan een in volkenrechtelijke zin misdadige militair-operationele planning.

Wij dringen er met klem op aan van u te vernemen hoe de Nederlandse regering aan deze voor de internationale rechtsorde zeer bedreigende toestand een spoedig einde denkt te maken.

Daarnaast verzoeken wij u om nader in te gaan op het volgende.

Volgens vele berichten betekent het niet blokkeren van het "chemische gedeelte" van de Amerikaanse force goals en het opnemen hiervan in de NAVO-concepties niet alleen dat dit oorspronkelijke Amerikaanse voorstel hiermee een NAVO-plan is geworden, maar juist daarom ook dat daarmee sprake is van een expliciete bereidheid van de lid-staten om deze chemische wapens op hun grondgebied te stationeren als de militaire omstandigheden dit vereisen. Dit wordt bevestigd door een rapport van het Amerikaanse Congres en sluit als zodanig ook aan bij de herhaaldelijk door West-Duitsland geformuleerde voorwaarde dat zij in crisistijd niet het enige land moet zijn dat deze strijdgassen binnen haar grenzen moet dulden.

Bovendien noemde een woordvoerder van het Ministerie van Defensie op 11 maart 1986 in de pers geciteerde omstandigheden waaronder in Nederland sprake zou kunnen zijn van opslag van chemische wapens, nl. als ons land heeft ingestemd met een "general alert".

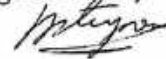
Dit houdt in dat, ondanks herhaalde verzekeringen van het tegendeel van

de zijde van de Nederlandse regering, het niet uitgesloten is dat onder extreme omstandigheden chemische wapens op Nederlandse bodem worden gestationeerd en dat de Nederlandse regering hand- en span- diensten verleend voor wat betreft de opslag en doorvoer van chemische wapens voor daadwerkelijke inzet aan het front.

Daarmee komt Nederland dan niet alleen als NAVO-lid medeverantwoordelijkheid te dragen voor de plannen tot inzet van chemische wapens, maar maakt ons land zich dan tevens schuldig aan rechtstreekse collaboratie bij de uitvoering van een volkenrechtelijk misdadige eventuele "first use"-inzet van chemische wapens, waardoor aan de verantwoordelijkheid van ons land dan nog een extra dimensie wordt toegevoegd.

Uw reactie zien wij graag tegemoet.

Hoogachtend,

mr. N.M.P. Steijnen

secretaris Vereniging van
Juristen voor de Vrede

VERENIGING VAN JURISTEN VOOR DE VREDE

secretariaat: couwenhoven 52-05
3703 er zeist
03404-56867
postrekening: 4972153

Aan de Vaste commissies van Buitenlandse
Zaken, Defensie en Justitie der Tweede
Kamer

15 november 1988

Geachte Commissieleden,

Bijgaand ontvangt u een afschrift van het adres dat wij richtten aan de Ministerraad betreffende de volkenrechtelijke implicaties van de chemische bewapening en de operationele militaire planning met betrekking tot chemische wapens van de NAVO.

Wij vragen namelijk ook de aandacht van het parlement voor deze kwestie en in het bijzonder van de Vaste commissies van Defensie, Buitenlandse Zaken en Justitie.

In vervolg op onze brief van 21 oktober j.l. moet vastgesteld worden dat een duidelijk en concreet beleid met betrekking tot maatregelen t.a.v. landen die zich schuldig maken aan het gebruik van chemische wapens tot op heden ontbreekt en dat de regering kennelijk ook geen aanstalte maakt om een dergelijk beleid te ontwikkelen.

Van diverse fracties onvingen wij naar aanleiding van onze brief van 21 oktober j.l. een reactie waarin gewezen werd op de vooraanstaande rol die Nederland vervult bij de onderhandelingen die moeten leiden tot een verbod van chemische wapens.

Deze rol mag echter geen alibi-functie hebben voor het achterwege laten van een duidelijk beleid ten aanzien van landen die daadwerkelijk chemische wapens inzetten.

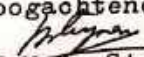
Bovendien verhindert deze uitgesproken rol bij de onderhandelingen over de uitbanning van chemische wapens kennelijk niet dat ons land thans in NAVO-verband verzeild is geraakt in een situatie van medeverantwoordelijkheid voor NAVO-plannen met betrekking tot een eventuele inzet van chemische wapens, die zich volstrekt niet verdraagt met het volkenrecht, zoals dat ook door de Nederlandse regering wordt onderschreven.

Ook van uw Commissie vernemen wij gaarne hoe men denkt aan deze voor de internationale rechtsorde zeer bedreigende toestand een spoedig einde te kunnen maken.

Daarbij herinneren wij u aan het feit dat art. 90 Grondwet bepaalt dat de regering de internationale rechtsorde bevordert, zodat het in NAVO-verband dragen van medeverantwoordelijkheid voor militair-operationele planning, welke op voorhand als in strijd met het internationale recht moet worden aangemerkt, bovendien inconstitutioneel is.

Wij gaan er van uit nader van u te vernemen.

Hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

secre. VJV

Gifwapens in opmars

door N. M. P. Steljnen

Op het terrein van de chemische wapening zijn de recente ontwikkelingen hoogst alarmerend. Terwijl het er nog maar kort geleden zo veelbelovend uitzag.

In vervolg op de Conventie van Genève van 1925, waarbij het gebruik van chemische wapens werd verboden, wordt sinds 1968 in het kader van de Geneefse ontwapeningsconferentie van de VN tussen veertig landen onderhandeld over een produktiestop op en het vernietigen van chemische wapens. Positieve factor daarbij was het in 1969 door president Nixon genomen besluit om – althans officieel – af te zien van verdere productie van chemische wapens.

Maar vijftien jaar later, juist toen de onderhandelingen tot resultaten leken te gaan leiden, maakte president Reagan bekend over te willen gaan tot modernisering van het arsenaal chemische wapens. In mei 1984 noemde hij de chemische wapenvoorraad „onvoldoende, verouderd en inadequaat als pressiemiddel tot wapenbeheersing”.

Na een lang gevecht ging het Congres in 1986 akkoord met de hervatting van de productie van gemoderniseerde chemische wapens.

Het gaat nu voortaan om de aanmaak van zogenaamde binaire wapens, waarvan de afzonderlijke bestanddelen ieder onschuldig zijn, maar die in combinatie met elkaar een gifgas vormen, hetgeen als goedkoper en veiliger bij opslag geldt. Maar juist de introductie van binaire systemen maakt de controle op de naleving van een eventueel akkoord tot uitbanning van chemische wapens buitengewoon moeilijk. De ongevaarlijke componenten zijn immers vrij eenvoudig te vervaardigen. Allerlei chemische bedrijven in de insecticiden- en geneesmiddelenfeer kunnen dan de ene helft van het binaire wapen leveren onder het motto 'de linkerhand weet niet wat de rechter doet', terwijl bovendien civiele fabrieken in crisistijd snel kunnen worden omgeschakeld.

Controlesysteem

Niettemin is men – ook toen de VS in december 1987 de productie daadwerkelijk hervatten – in Genève onverdroten verder gegaan met de uitwerking van een controlesysteem, dat de op zichzelf al revolutionaire INF-controle geheel in de

schaduw stelt. Honderden chemische bedrijven in de wereld zouden te maken krijgen met min of meer frequente inspectie en een verplichte 'data-reporting' over aard en hoeveelheid van produkten en de aanwezige produktiecapaciteit, terwijl ook het principe van verrassingsinspecties werd aanvaard. Een ware stortvloed van regels en bepalingen, waarover al enkele malen rechtstreeks contacten zijn geweest tussen vertegenwoordigers van de chemische industrie en de onderhandelaars in Genève.

Toen ondanks de hervatting van de Amerikaanse productie een verdrag tot uitbanning binnen handbereik leek te komen, waarschuwde de Westduitse minister van buitenlandse zaken Genscher februari van dit jaar dat de onderhandelingen dreigden te stranden door Amerikaanse onwil. De met name ook door de productie van binaire systemen opgeworpen ingewikkelde verificatieproblemen worden nu door de VS aangevoerd om alsnog van verdere stappen naar een verdrag af te zien. De VS hebben gesteld net zo lang door te zullen gaan met de productie van chemische wapens tot ze erop kunnen vertrouwen dat de kans op ontdekking van een verbod te verwaarlozen is.

Na het Amerikaanse besluit de productie van chemische wapens weer ter hand te nemen, kondigden Frankrijk en Iran hetzelfde aan. Inmiddels heeft men in Genève alle optimisme over een verbod op korte termijn laten varen, zeker na het herhaalde gebruik van chemische wapens door Irak. Het Zweedse instituut voor vredesonderzoek Sipri concludeerde in zijn jaarboek 1988 dat dit laatste de aanzet kan vormen voor andere staten om eveneens chemische wapens te bemachtigen. Een snelle proliferatie van deze relatief erg goedkope wapens dreigt.

Dringend noodzakelijk is dan ook een scherpe veroordeling van gebruik én bezit van chemische wapens door welk land dan ook, liefst gevolgd door concrete maatregelen. De Nederlandse regering zou zich daartoe kunnen aansluiten bij de recente oproep van Mitterrand tot een embargo voor goederen, technologie en wapens tegen die landen die chemische wapens gebruiken en voorts sancties door de Veiligheidsraad kunnen bepleiten. Maar dat is niet voldoende. Vorig

23-11-88

Irakese Koerdische vrouwen protesteren in Teheran tegen het gebruik van chemische wapens langs de grens tussen Iran en Irak. FOTO REUTER

jaar oktober berichtte de BBC dat in ten, zogenaamde verdelgingsmid- delenfabriek in Noord-Irak zenuw- gassen werden gemaakt met grondstoffen die o.a. in Nederland waren verkregen. Ons land zal er dus tevens alert op moeten zijn dat onze industrie aan buitenlandse handelspartners geen chemische produkten levert, waarvan het vermoeden bestaat dat deze zouden kunnen worden gebruikt voor de vervaardiging van chemische wapens. Het in Genève uitgewerkte controlestelsel voor de chemische industrie zou hiervoor binnenslands alvast goede diensten kunnen bewijzen.

Dan is er nog het principe van het hemd dat nader is dan de rok. Ons land heeft weliswaar de hervatting van de chemische wapenproductie door de VS ferm afgewezen, maar dat betrof slechts de buitenkant van de zaak. Want de Nederlandse regering heeft zich verder niet verzet tegen het opnemen van de plannen voor binaire chemische wapens in de zogeheten 'force goals', de militaire doelstellingen, die iedere lid-staat in het Navo-bondgenootschap inbrengt. Op basis hiervan zijn de toekomstige chemische wapens reeds geïntegreerd in de Amerikaanse tactische en operationele verdedigingsplannen in Europa. Vijandelijke troepen moeten daarbij eventueel worden aangevallen met chemische 155 mm-projectielen, terwijl de nieuwe te produceren zware chemische Bigeye vliegtuigbom diep in het achterland logistieke complexen en versterkingen dient te vernietigen. In crisistijd worden de chemische wapens daartoe ingevlogen, o.a. in West-Duitsland.

Op 22 mei 1986 liet een duidelijk

tevreden minister Weinberger dan ook weten dat de Navo-minister- raad de militaire doelstellingen van de VS voor de komende vijf jaar, inclusief de produktie van nieuwe chemische wapens, had „aangenomen“. De Nederlandse afwijzing van de hervatting en modernisering van de chemische wapenproductie heeft dus hoogstens een voetnoot-status, of zelfs nog minder. Daarbij interpreteert het Amerikaanse Congres de aanvaarding van de 'force goals' zo, dat een dergelijke acceptatie door de Navo-landen instemming betekent met de plaatsing van deze chemische wapens indien de militaire omstandigheden dat noodzakelijk maken.

Nederland ligt ten opzichte van een toekomstig front gunstig voor de aanvoer en opslag van deze chemische wapens in crisis- en oorlogstijd. De uitspraak die premier Lubbers in 1986 al deed dat Nederland geen chemische wapens op zijn grondgebied zal dulden, is dus op zijn minst dubieus.

De Nederlandse regering dient tenminste van de Amerikaanse regering garanties te vragen dat haar territoriale integriteit op dit punt, ook in crisistijd, wordt gerespecteerd en zal verder binnen de Navo daadwerkelijk verzet moeten gaan voeren tegen het opnemen van chemische wapens in de militaire planning in Europa.

Pas dan krijgt een op zichzelf dringend noodzakelijk Nederlands optreden tegen bezit en gebruik van chemische wapens door derde landen de noodzakelijke geloofwaardigheid en autoriteit.

Mr. N. M. P. Steljnen is secretaris van de Vereniging van juristen voor de vrede.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage
Tel. 070-48 64 86
Telex 31326

Aan de secretaris van de
Vereniging van Juristen voor Vrede
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Datum
18 januari 1989

Kenmerk
VN-DPV/1954

Onderwerp
Chemische wapens

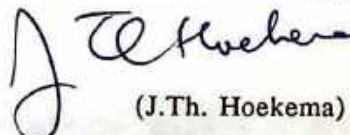
Dienstonderdeel
Directie Politieke VN-Zaken
DPV/NN

Met belangstelling heb ik kennis genomen van Uw brief van 15 november gericht aan de Minister-President, die mij recentelijk werd doorgestuurd.

Uw ongerustheid ten aanzien van een Nederlandse medeverantwoordelijkheid voor een mogelijk eerste gebruik van chemische wapens door de Verenigde Staten, deel ik echter niet. In geen enkel officieel Amerikaans beleidsdocument wordt het als eerste inzetten van chemische wapens overwogen, noch is de bevoegdheid hiertoe aan een commandant gedelegeerd. Mitsdien is er geen sprake van strijdigheid met het Protocol van Genève inclusief relevante voorbehouden, dat immers het eerste gebruik van chemische wapens verbiedt.

Aangaande de tweede door U genoemde kwestie kan ik U de verzekering geven dat Nederland geen chemische wapens op zijn grondgebied zal toelaten. Zulks is door opeenvolgende Regeringen als principieel beleidspunt bevestigd. Het intreden van een bepaalde paraatheidsfase brengt hierin geen verandering.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
Voor de Minister,
het Hoofd van de Afdeling Ontwapening
en Internationale Vredesvraagstukken/DPV,

(J.Th. Hoekema)

VERENIGING VAN JURISTEN VOOR DE VREDE

secretariaat: couwenhoven 52-05

3703 er zeist

03404-56867

postrekening: 4972153

De Voorzitter van de Ministerraad
de heer drs. R.F.M. Lubbers
Binnenhof 20
2518 AA Den Haag

Zeist, 23 januari 1989

Excellentie,

Het antwoord van de heer Hoekema namens de Minister van Buitenlandse Zaken van 18 januari j.l. op onze brief aan u van 15 november j.l. betreffende de Nederlandse positie in NAVO-verband met betrekking tot chemische wapens heeft ons in goede orde bereikt.

Dienaangaande het volgende.

Onze bezorgdheid over een eventuele Nederlandse medeverantwoordelijkheid in NAVO-verband voor een potentiële inzet van chemische wapens bij een onverhoopt conflict, is door dit antwoord niet weggenomen.

Weliswaar is er dan wel geen officieel Amerikaans beleidsdocument, waarin het als eerste inzetten van chemische wapens wordt overwogen, een dergelijke eerste inzet wordt, ondanks het Protocol van Genève, ook nergens uitdrukkelijk uitgesloten, terwijl achtereenvolgens eerst op theoretisch vlak de positie van deze wapens in het Airland Battle-concept, vervolgens de opname van deze wapens in de recente Amerikaanse force goals in Europa en tenslotte de integratie van deze chemische wapens in operationele militaire planning van de NAVO doen vrezen dat in een werkelijke crisis het verbod van een eerste inzet als een "papieren zaak" zal worden gezien.

Gaarne vernemen wij dan ook van u of u deze bezorgdheid deelt en, mocht dit niet het geval zijn, hoe deze toenemend belangrijke positie van chemische wapens in NAVO-verdedigingsconcepties zich laat rijmen met allereerst een verbod van "first use" en voorts met de als beleidsprioriteit gepresenteerde noodzaak van terugdringing van chemische wapens. Daar komt nog het volgende bij.

Ons land heeft immers ieder gebruik van chemische wapens afgezworen en zich dus niet beperkt tot een afwijzing van alleen het eerste gebruik.

Gelet op de integratie van Amerikaanse chemische wapens in NAVO-verdedigingsconcepten, is het niet uitgesloten te achten dat bij eventuele NAVO-akties, waarvoor Nederland dan medeverantwoordelijkheid draagt, chemische wapens zullen worden ingezet.

Een dergelijke potentiële medeverantwoordelijkheid, voortvloeiend uit de plaats die thans in NAVO-verband aan chemische wapens word toebedeeld, is strijdig met het Nederlandse beleid.

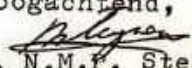
Onze vraag blijft hoe de regering denkt aan deze situatie een einde te maken.

Wat betreft de kwestie van het toelaten van chemische wapens op Nederlandse bodem in een situatie van general alert, willen wij er op wijzen dat de hier gegeven verzekering dat daarvan nimmer sprake zal zijn, zich niet verdraagt met de in onze brief van 15 november j.l. bedoelde uitlatingen op dit stuk van de woordvoerder van het Ministerie van Defensie, welke op 11 april 1986 werden herhaald. Een copie van een bericht uit de pers, waarin deze door het Ministerie van Buitenlandse Zaken onweersproken gelaten uitlating is opgenomen, sluit ik hierbij in. Deze uitlating bevindt zich bovendien geheel in lijn met het standpunt van het Amerikaanse Congres over de konsekwenties van de instemming van de NAVO-bondgenoten met de opname van chemische wapens in de force goals in Europa, o.m. inhoudende een instemming met opslag en doorvoer in tijden van general alert.

Indien u beschikt over documenten waaruit zou blijken van een andere opvatting van het Amerikaanse Congres terzake, dan nemen wij daarvan graag kennis.

Voorts vernemen wij gaarne nader van u wie in dit verband gelijk heeft, Defensie of Buitenlandse Zaken.

Mocht het standpunt verwoord door de heer Hoekema het juiste zijn, dan vernemen wij tenslotte graag van u welke stappen ondernomen zijn jegens de Amerikaanse administratie om duidelijk te maken dat, in weerwil van de in het Congres levende opvattingen, nimmer opslag en doorvoer van chemische wapens op Nederlands grondgebied zal worden getolereerd.

Hoogachtend,

mr. N.M.F. Steijnen

secre. VJV

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Bezuidenhoutseweg 67
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage
Tel. 070-48 64 86
Telex 31326

Vereniging van juristen voor de vrede
t.a.v. N.M.P. Steijnen
secretaris
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Datum
8 september 1989

Kenmerk
DPV/9617

Onderwerp
Chemische wapens

Dienstonderdeel
Directie Politieke VN-Zaken
DPV/NN

Helaas is Uw brief d.d. 23 januari 1989, betreffende het Nederlandse beleid ten aanzien van (Amerikaanse) chemische wapens, door ambtelijke verlegging in het ongereede geraakt, en daardoor eerst zeer onlangs in mijn bezit gekomen. Mijn excuses derhalve voor deze late beantwoording.

Aangaande de inhoud van Uw brief en onder verwijzing naar mijn brieven aan U d.d. 15 november 1988 en 18 januari 1989, bericht ik U het volgende.

Het Protocol van Genève van 1925 verbiedt inderdaad het gebruik van chemische wapens. Zoals U bekend heeft echter een groot aantal landen, waaronder Nederland en de Verenigde Staten, indertijd zich het recht voorbehouden deze wapens in te zetten, wanneer zij het slachtoffer zouden worden van een aanval met deze wapens door andere staten. Het Protocol sluit dus voor deze landen formeel alleen het eerste gebruik van chemische wapens uit.

Niettemin is een gewoonterechtelijke regel ontstaan die elk gebruik van chemische wapens verbiedt. Deze regel wordt door Nederland en ook door de Verenigde Staten erkend en onderschreven, hetgeen met name ook moge blijken uit de unaniem aanvaarde slotverklaring van de Conferentie van partijen bij het Protocol van Genève van 1925 en andere geïnteresseerde staten te Parijs begin dit jaar.

Kopie van de tekst alsmede de evaluatie daarvan door de Regering gaat te Uwer informatie hiernevens.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

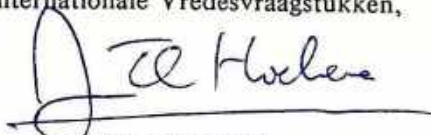
Kenmerk
DPV/9617

Vervolgblad
-2-

Datum
8 september 1989

Wat betreft de ontwikkeling en produktie, alsmede opslag en doorvoer van chemische wapens is het standpunt van de Regering, dat zowel door mijn collega van Defensie als door mijzelf herhaaldelijk is uitgedragen, ondubbelzinnig. Nederland is tegen ontwikkeling, produktie en bezit van chemische wapens en ontwikkelt, produceert of bezit deze wapens zelf niet en zal dat ook niet doen. Voorts staat Nederland niet toe dat andere staten dergelijke wapens op Nederlands grondgebied opslaan of die daarover transporteren, ook niet in oorlogstijd of gedurende een bepaalde paraatheidsfase. Dit beleid wordt telkenmale uitgedragen, mede in NAVO-verband, onder andere bij het tweejaarlijks aanvaarden van de 'force goals', waarbij tevens steeds wordt aangetekend dat Nederland niet heeft ingestemd met de 'force goals' inzake de ontwikkeling door de Verenigde Staten van chemische wapens. Het consequente, herhaaldelijk bevestigde Nederlandse beleid op dit punt is dan ook genoegzaam bekend, ook bij de NAVO-bondgenoten. Overigens kan ik niet Uw opvatting onderschrijven dat het Amerikaanse besluit produktie van chemische wapens te hervatten zou wijzen op een "toenemend belangrijke positie van chemische wapens in NAVO-verdedigingsconcepties". Hiervan is absoluut geen sprake.

De Minister van Buitenlandse Zaken
Voor de Minister,
het Hoofd van de Afdeling Ontwapening
en Internationale Vredesvraagstukken,

(J.Th. Hoekema)

CPC/6

PARIS, 11 January 1989

Original: English/French

THE FINAL DECLARATION

The representatives of States participating in the Conference on the Prohibition of Chemical Weapons, bringing together States Parties to the Geneva Protocol of 1925 and other interested States in Paris from 7 to 11 January 1989, solemnly declare the following:

1. The participating States are determined to promote international peace and security throughout the world in accordance with the Charter of the United Nations and to pursue effective disarmament measures. In this context, they are determined to prevent any recourse to chemical weapons by completely eliminating them. They solemnly affirm their commitments not to use chemical weapons and condemn such use. They recall their serious concern at recent violations as established and condemned by the competent organs of the United Nations. They support the humanitarian assistance given to the victims affected by chemical weapons.
2. The participating States recognize the importance and continuing validity of the Protocol for the prohibition of the use in war of asphyxiating, poisonous or other gases and bacteriological methods of warfare, signed on 17 June 1925 in Geneva. The States Parties to the Protocol solemnly reaffirm the prohibition as established in it. They call upon all States which have not yet done so to accede to the Protocol.
3. The participating States stress the necessity of concluding, at an early date, a Convention on the prohibition of the development, production, stockpiling and use of all chemical weapons, and on their destruction. This Convention shall be global and comprehensive and effectively verifiable. It should be of unlimited duration. To this end, they call on the Conference on Disarmament in Geneva to redouble its efforts, as a matter of urgency, to resolve expeditiously the remaining issues and to conclude the Convention at the earliest date. All States are requested to make, in an appropriate way, a significant contribution to the negotiations in Geneva by undertaking efforts in the relevant fields. The participating States therefore believe that any State wishing to contribute to these negotiations should be able to do so. In addition, in order to achieve as soon as possible the indispensable universal character of the Convention, they call upon all States to become parties thereto as soon as it is concluded.

4. The participating States are gravely concerned by the growing danger posed to international peace and security by the risk of the use of chemical weapons as long as such weapons remain and are spread. In this context, they stress the need for the early conclusion and entry into force of the Convention, which will be established on a non-discriminatory basis. They deem it necessary, in the meantime, for each State to exercise restraint and to act responsibly in accordance with the purpose of the present declaration.
5. The participating States confirm their full support for the United Nations in the discharge of its indispensable role, in conformity with its Charter. They affirm that the United Nations provides a framework and an instrument enabling the international community to exercise vigilance with respect to the prohibition of the use of chemical weapons. They confirm their support for appropriate and effective steps taken by the United Nations in this respect in conformity with its Charter. They further reaffirm their full support for the Secretary-General in carrying out his responsibilities for investigations in the event of alleged violations of the Geneva Protocol. They express their wish for early completion of the work undertaken to strengthen the efficiency of existing procedures and call for the co-operation of all States, in order to facilitate the action of the Secretary-General.
6. The participating States, recalling the Final Document of the first Special Session of the United Nations General Assembly devoted to Disarmament in 1978, underline the need to pursue with determination their efforts to secure general and complete disarmament under effective international control, so as to ensure the right of all States to peace and security.

Aan de Conferentie van Partijen bij het Protocol van Genève van 1925 en andere geïnteresseerde staten (Parijs, 7-11 januari 1989) namen 149 staten deel. In zijn toespraak tot de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van september 1988, had President Reagan het initiatief tot deze conferentie genomen. Dat initiatief was ingegeven door zorg over het herhaalde gebruik en de toenemende proliferatie van chemische wapens. President Mitterrand speelde, eveneens in zijn rede voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, hierop in met het aanbod om de conferentie in Parijs te organiseren.

Aan de conferentie waren twee hoofddoelstellingen toegedacht: versterking van de internationale norm tegen het gebruik van chemische wapens (CW) en het geven van een politieke impuls aan de onderhandelingen in Genève over een wereldwijd verdrag tot volledige uitbanning van deze wapens. Aan deze doelstellingen is voldaan.

- ./.
- Hoewel het slotdocument op onderdelen krachtiger geformuleerd had kunnen worden, is het oordeel van de Regering over de resultaten van de conferentie overwegend positief.

Van belang is vooral dat de verklaring van Parijs de gewoonterechtelijke regel heeft bevestigd dat CW onder geen omstandigheid door een land als eerste mogen worden gebruikt. De problematiek van de door vele staten bij het Protocol van Genève gemaakte voorbehouden, wordt terzijde gelaten. In plaats daarvan spreken de passages in het slotdocument betreffende het gebruiksverbod van CW over herbevestiging van de "commitments" om geen CW te gebruiken. Op deze wijze wordt uitgedrukt dat staten op verschillende wijze, en in diverse instrumenten, zich hebben verbonden geen CW te gebruiken. Van belang is eveneens dat de aan de conferentie deelnemende staten zich verplichten "to prevent any recourse to chemical weapons by completely eliminating them".

Wat betreft de Geneefse onderhandelingen is met name vermeldenswaard de oproep aan de CD "om haar inspanningen te verdubbelen" teneinde "op zo kort mogelijke termijn" een conventie tot

stand te brengen. De conventie zal, zo stelt de tekst van het slotdocument, wereldwijd, alomvattend en effectief verifieerbaar moeten zijn. Nederland steunt deze doelstellingen. Tevens is interessant een zinsnede, op onder meer Nederlands initiatief opgenomen, waarin is vastgelegd dat niet-leden van de CD een bijdrage aan de onderhandelingen moeten kunnen leveren. Dit zou de weg kunnen openen voor een ruimere deelname van staten, als waarne-mer. Zulk een ruimere deelname is van belang voor het verkrijgen van een zo breed mogelijke steun in de wereldgemeenschap voor het verdrag.

Niet zonder betekenis is de steun in het slotdocument voor de activiteiten van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties om beweerd gebruik van CW te onderzoeken. Omdat er inmiddels globale overeenstemming over bestaat dat de Secretaris-Generaal terzake een eigen rol heeft te spelen, is mede op Nederlands initiatief vastgelegd dat de procedures voor door hem in te stellen onderzoeken moeten worden verbeterd.

Minder bevredigend is de behandeling gegeven aan de volgende twee kwesties. In de eerste plaats de introductie, in feite voor de eerste keer, van de koppeling van CW met andere wapens, met name met kernwapens. Sommige Niet-Gebonden Landen (NGL), vooral uit de Arabische hoek, bezigden het politiek niet aanvaardbare argument als zouden staten CW mogen bezitten totdat andere landen nucleaire wapens hebben opgegeven. Daarbij werd in de Midden-Oosten context uitdrukkelijk naar Israël's nucleaire vermogen verwezen, waartegen CW als "poor man's nuclear weapon" zouden moeten fungeren.

In de tweede plaats de paragraaf over (non) proliferatie van CW. In de moeizame onderhandelingen daarover voerden dezelfde Niet-Gebonden Landen verticale proliferatie van CW aan als argument om een serieuze discussie over de beteugeling van horizontale proliferatie uit de weg te gaan.

In een compromisformule met betrekking tot deze beide kwesties spreken de aan de conferentie deelnemende staten hun zorg uit over het risico van CW-gebruik "as long as nuclear weapons remain

and are spread". Op grond van deze zorg moet, aldus de verklaring, zo snel mogelijk een CW-verdrag tot stand komen en moeten landen terughoudend en verantwoordelijk handelen (d.w.z. ten aanzien van export).

De regering had gaarne gezien dat de conferentie terzake tot duidelijker uitspraken was gekomen en wel met name over de export van chemische stoffen die als voorlopers van CW kunnen dienen.

De kwestie van CW-productie in Libië heeft, in tegenstelling tot wat wel werd verwacht, geen schaduw geworpen over de conferentie. De VS noch Libië stelden deze aangelegenheid aan de orde. Wel roerden sommige andere landen in hun interventies deze zaak in bedekte termen aan. In dat verband kan worden vermeld de

./ suggestie in mijn rede (bijlage) dat staten in de pre-verdragssituatie zich aan vrijwillige inspectie onderwerpen indien twijfel zou bestaan aan hun verklaring dat zij geen CW produceren.

Volledigheidshalve zij vermeld dat de conferentie zich niet expliciet over het recent gebruik van CW door bepaalde landen heeft uitgesproken. Zulks vloeide voort uit de algemeen gedeelde wens dat de conferentie vooruit zou moeten zien en niet het karakter zou moeten krijgen van een "tribunaal". Aldus hebben het conflict tussen Iran en Irak en de rol die chemische wapens daarin speelden, de conferentie niet doorkruist.

De praktijk zal moeten uitwijzen welke invloed zal uitgaan van de conferentie op realisering van de doelstelling dat CW niet meer worden gebruikt, bij voorkeur door middel van een totaal bezits- en gebruiksverbod vastgelegd in een allesomvattende conventie. Het feit dat vrijwel de gehele wereldgemeenschap zich duidelijk achter de wenselijkheid van een dergelijke conventie heeft geschaard, is positief. Deze wapens kunnen immers alleen op mondiale schaal effectief worden uitgebannen. Hoopgevend is ook dat en marge van de conferentie een twaalfstal staten alsnog tot het Protocol van Genève is togetreden, resp. heeft aangekondigd zulks te zullen doen.

prod. 11

STATUTEN VAN EISERS-RECHTSPERSONEN

A F V N

Statuten

Secretariaat:

M. A. Trapman
Arnhemseweg 144
Rheden tel. 08309-1275

NAAM EN ZETEL

- Art. 1 De vereniging is genaamd: Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetsstrijders Nederland; Bond van Anti-Fascisten.
In het rechtsverkeer met derden kan de vereniging zich bedienen van de afkorting : A. F. V. N.
- Art. 2 De vereniging is gevestigd in Hoenderloo. (Gemeente Apeldoorn)
- Art. 3 De vereniging is opgericht te Rheden, op 3 april 1974 en is aangegaan voor de tijd van 29 jaren en 11 maanden.
- Art. 4 Onder erkenning van de grote historische waarde, die het anti-fascistisch verzet in de gehele wereld had en heeft, stelt de vereniging zich ten doel:

- a.) te zorgen dat de daden van het anti-fascistisch verzet bekendheid houden, respectievelijk bekendheid krijgen;
- b.) herlevend fascisme (neo-fascisme) te signaleren en met alle, bij de wet geoorloofde middelen te bestrijden;
- c.) te strijden voor vrede en vriendschap tussen volkeren;
- d.) het met advies steunen en opkomen voor de belangen van de verzetsslachtoffers en hun gezinsleden;
- e.) te strijden tegen iedere vorm van discriminatie in zaken van ras en geloof.

MIDDELEN.

Art. 5 Zij tracht dit doel te bereiken door:

- a.) Het aanknopen en onderhouden van contacten met binnen- en buitenlandse anti-fascistische verzetsorganisaties en met organisaties, die onder meer tegen het fascisme strijden;
- b.) Aansluiting bij de internationale organisatie Fédération Internationale de la Résistance (F.I.R.);
- c.) Het houden van bijeenkomsten, lezingen, film- en andere voorstellingen e.d. , ten einde bekendheid te geven aan de anti-fascistische strijd.
- d.) Het uitgeven en verspreiden

van publicaties over deze strijd;

- e.) Het organiseren of bijwo-
nen van nationale en inter-
nationale herdenkingen en
manifestaties;
- f.) Het voor leden organiseren
van reizen naar plaatsen
in binnen- en buitenland,
waar het verzet tegen oor-
log en fascisme heeft
plaatsgevonden;
- g.) Het aanwenden van alle
overige wettige middelen,
die bevordelijk zijn voor het
dat de A. F. V. N. zich
stelt.

Art. 6 De vereniging heeft leden,
ere-leden, donateurs en
begunstigers.

LIDMAATSCHAP.

Art. 7 Lid kan zijn:

Hij of zij, die actief heeft deel-
genomen aan het anti-fascis-
tisch verzet;

Hij of zij, wiens (wier) anti-
fascistische gezindheid vast-
staat.

Twee leden dienen garant te
staan voor de toetreding van een
nieuw lid.

Tot ere-lid kan benoemd worden,
degene die zich op bijzondere
wijze heeft onderscheiden in de
strijd tegen het fascisme.

Als donateur kan worden toe-
gelaten een ieder, die met het
doel van de vereniging instemt
en zonder daardoor lid te wor-
den, regelmatig een bedrag in
de kas stort.

BEEINDIGING VAN HET LIDMAATSCHAP

Leden verliezen hun lidmaatschap door:

- a.) Schriftelijke opzegging bij de secretaris der vereniging vóór 1 november van het lopende verenigingsjaar;
- b.) opheffing der vereniging;
- c.) royement wegens wanbetaling gedurende één jaar of door benadeling van het doel en de goede naam der vereniging.

ROYEMENT.

Royement geschiedt op de jaarlijkse algemene ledenvergadering of op een buitengewone ledenvergadering, op voorstel van het bestuur of van ten minste 10 leden, bij besluit,

dat moet worden aangenomen met een meerderheid van 2/3 van het aantal geldig uitgebrachte stemmen.

d.) door overlijden

Ere-leden verliezen hun lidmaatschap op dezelfde gronden als leden.

Op de datum van het royement eindigen de schorsing en het lidmaatschap.

Donateurs verliezen hun donateurschap door opzegging.

Art. 8 De leden betalen jaarlijks een contributie, waarvan de hoogte jaarlijks wordt vastgesteld op de algemene vergadering.

Donateurs betalen een minimum bedrag, eveneens vast te stellen op de algemene vergadering.

Art. 9 Alleen leden hebben stemrecht.

Art. 10 De algemene ledenvergadering benoemt een kascommissie, bestaande uit 3 stemgerechtigde leden, die na afloop van het boekjaar de boeken en bescheiden van de penningmeester controleren en daarvan rapport uitbrengen aan de jaarvergadering.

In bijzondere gevallen kan de kascontrôle-commissie in overleg met het bestuur meerdere malen controleren.

De 3 leden worden voor de tijd van 3 jaar gekozen. Elk jaar treedt één lid af.

Behalve de kascontrôle-commissie kan het bestuur of de ledenvergadering zonodig nog andere commissies benoemen.

Art. 11 De geldmiddelen van de vereniging bestaan uit contributies, donaties, schenkingen en toevallige baten.

BESTUUR.

Art. 12 Het bestuur bestaat uit 3 en maximaal 9 leden.

De bestuursleden worden door de algemene ledenvergadering gekozen door en uit de leden. Zij verdelen de functies onderling met uitzondering van de functie van voorzitter, welke door de algemene ledenvergadering als zodanig wordt gekozen.

De kandidaatstelling, de werkzaamheden van de bestuursleden en hun wijze van aftreden worden geregeld bij Huishoudelijk Reglement

Art. 13 Het dagelijks bestuur, waarvan de samenstelling bij Huishoudelijk Reglement wordt geregeld, is bevoegd namens het bestuur op te treden.

VERGADERING.

Art. 14 Ieder jaar vóór de 1e juni wordt de jaarlijkse algemene ledenvergadering gehouden. Buitengewone ledenvergaderingen kunnen worden bijeengeroepen zo dikwijls het bestuur of 20 leden gezamenlijk dit noodzakelijk achten.

In dit laatste geval richten deze leden een door hen ondertekend verzoek tot het bestuur, met vermelding van de punten, die zij behandeld wenssen te zien.

Wanneer het bestuur aan dit verzoek geen gevolg heeft gegeven, binnen 6 weken nadat het verzoek is binnengekomen, zijn de ondertekenaren bevoegd deze vergadering zelf bijeen te roepen, met inachtneming van de voorschriften van de statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Goedgekeurd bij Kon. besluit
6 juni 1975 nr. 46.

ru/RvB

VASTLEGGING STATUTEN VERENIGING

Heden, de vijftiende januari, negentienhonderd zesentachtig, verscheen voor mij, Hendrik Riemers, notaris ter standplaats Utrecht: de heer Mr. Jan-Willem August Nieuwenhuijsen, algemeen secretaris Remonstrantse Broederschap, wonende 3561 JT Utrecht, Prinsenstraat 44, volgens zijn verklaring geboren te Zierikzee, achtentwintig juli negentienhonderd tweeënveertig, en volgens zijn verklaring te dezen handelend in zijn hoedanigheid van secretaris van de te Utrecht gevestigde vereniging met beperkte bevoegdheid: "Vereniging van Juristen voor de Vrede". De comparant, handelend als gemeld, verklaarde het navolgende: Inleiding 1. De vereniging is opgericht op vierentwintig maart negentienhonderd vierentachtig. 2. Vanaf haar oprichting tot heden is zij opgetreden onder de naam: "Recht en Vrede, Vereniging van Juristen voor de Vrede"; deze naam wordt bij de in deze akte opgenomen statuten gewijzigd in: "Vereniging van Juristen voor de Vrede". 3. Tot heden zijn de statuten van de vereniging niet bij notariële akte vastgelegd en heeft ook geen inschrijving in het verenigingsregister plaatsgevonden. 4. Door de ledenvergadering, gehouden op zestien november negentienhonderd vijftientachtig te Utrecht, is besloten over te gaan tot vastlegging bij notariële akte van de statuten (waartoe onder meer behoort de hierna vermelde naamswijziging) conform het aan de ledenvergadering voorgelegd en goedgekeurd ontwerp. 5. Van hetgeen op deze ledenvergadering is besloten zijn notulen opgemaakt, waarvan een uittreksel aan deze akte is gehecht. Ter uitvoering van het vorenstaande verklaarde de comparant, handelend als gemeld, conform artikel 9, lid 1, van de statuten van de vereniging, de vereniging rechtsgeldig vertegenwoordigende, bij dezen over te gaan tot vastlegging van de navolgende: S T A T U T E N Naam en Zetel Artikel 1 De vereniging draagt de naam: "Vereniging van Juristen voor de Vrede". Zij heeft haar zetel in de Gemeente Utrecht. De vereniging is opgericht op vierentwintig maart negentienhonderd vierentachtig.

Doel Artikel 2 1. De vereniging heeft ten doel: het bevorderen van een democratische nationale en internationale rechtsorde, die een waarborg vormt voor de verwezenlijking van de mensenrechten en daarmee de vrede. 2. Zij tracht dit doel te bereiken door: a. het bevorderen van de totstandkoming en de versterking van rechtsregels en -instituten, die een uitdrukking zijn van de door de vereniging nagestreefde rechtsorde; b. het toetsen van het Nederlands overheidsbeleid, met name het buitenlands en het defensiebeleid, aan het bestaande internationaal en nationaal recht, alsmede aan het wordend recht; c. het stimuleren van de politieke wil om die internationale verplichtingen te erkennen en aan te gaan die de vrede dienen; d. het organiseren en steunen van en bemiddelen bij rechtshulp, onder meer door het geven van adviezen en het verlenen van bijstand in procedures, in zaken de doelstelling betreffende, waaronder begrepen het bijstaan van hen die door vredesactiviteiten in juridische moeilijkheden zijn gekomen; e. het geven van voorlichting en het organiseren van studiedagen, verbijeenkomsten en dergelijke voor juristen en juridisch geïnteresseerden; f. meer in het algemeen het geven van voorlichting aan geïnteresseerde personen, groepen en maatschappelijke verbanden; g. alle overige middelen welke dienstig zijn aan de in het eerste lid omschreven doelstelling. Duur Artikel 3 1. De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd. 2. Het verenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar; het eerste verenigingsjaar eindigt per ultimo december negentienhonderd vierentachtig. Lidmaatschap Artikel 4 1. Het lidmaatschap staat open voor juristen en juridisch geïnteresseerden, die de doelstelling van de vereniging onderschrijven. 2. Als lid van de vereniging kan men worden toegelaten naat men een schriftelijk verzoek dienaangaande bij het bestuur heeft ingediend. Het bestuur beslist over de toelating. Bij niet-toelating door het bestuur kan de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten. 3. Het lidmaatschap is persoonlijk en mitsdien niet overdraagbaar, noch vatbaar om door erfopvolging te

worden verkregen. -----

Artikel 5 -----

Het bestuur is bevoegd een lid te schorsen voor een -----

periode van ten hoogste een maand, ingeval het lid bij -----

herhaling in strijd handelt met zijn lidmaatschapsver- -----

plichtingen of door handelingen of gedragingen het -----

belang van de vereniging in ernstige mate heeft ge- -----

schaad. Gedurende de periode dat een lid is geschorst, -----

kunnen de aan het lidmaatschap verbonden rechten niet -----

worden uitgeoefend. -----

Artikel 6 -----

1. Het lidmaatschap eindigt: -----

a. door overlijden van het lid; -----

b. door opzegging door het lid; -----

c. door opzegging namens de -----

vereniging; -----

d. door ontzetting. -----

2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan -----

slechts geschieden tegen het einde van een kennisge- -----

ving, welke voor de eerste december in het bezit van de -----

secretaris moet zijn. De secretaris is verplicht de -----

ontvangst binnen acht dagen schriftelijk te bevestigen. -----

Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgehad, -----

loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerst- -----

volgend verenigingsjaar, tenzij het bestuur anders -----

besluit of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan -----

worden het lidmaatschap te laten voortduren. -----

3. Opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging -----

kan tegen het einde van het lopende verenigingsjaar -----

geschieden door het bestuur, met inachtneming van een -----

opzeggingsstermijn van ten minste vier weken, wanneer het -----

lid, na daartoe bij herhaling schriftelijk te zijn -----

aangemaand, op de eerste december niet ten volle aan -----

zijn geldelijke verplichtingen jegens de vereniging -----

heeft voldaan, alsmede wanneer het lid heeft opgehouden -----

te voldoen aan de vereisten welke te eniger tijd door de -----

statuten voor het lidmaatschap gesteld mochten worden. -----

De opzegging door het bestuur kan onmiddellijke be- -----

ëindiging van het lidmaatschap tot gevolg hebben, -----

wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd -----

kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. De op- -----

zegging geschiedt steeds schriftelijk met opgave van -----

reden(en). -----

4. Ontzetting uit het lidmaatschap kan alleen worden -----

uitgesproken wanneer het lid in strijd met de statuten, -----

reglementen of besluiten van de vereniging handelt of de -----

vereniging op onredelijke wijze benadeelt. De ontzetting -----

geschiedt door het bestuur, dat het betrokken lid ten -----

spoedigste van het besluit, met opgave van reden(en), in -----

kennis stelt. De betrokkene is bevoegd binnen één maand -----

na ontvangst van de kennisgeving in beroep te gaan bij -----

de algemene vergadering. Gedurende de beroepstermijn en -----

hangende het beroep is het lid geschorst. Het besluit -----

van de algemene vergadering tot ontzetting zal moeten -----

worden genomen met ten minste tweederde van het aantal -----

uitgebrachte geldige stemmen. -----

5. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een -----

verenigingsjaar, ongeacht de reden of oorzaak, eindigt, -----

blijft niettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel -----

door het lid verschuldigd, tenzij het bestuur anders -----

besluit. -----

6. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin van -----

artikel 36, derde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk -----

Wetboek, kan een lid zich door opzegging van zijn lid- -----

maatschap niet onttrekken aan een besluit krachtens -----

hetwelk de verplichtingen van geldelijke aard van de -----

leden worden verzwaaard, behoudens het in het tweede lid -----

van dit artikel (6) bepaalde. -----

Geldmiddelen -----

Artikel 7 -----

1. De geldmiddelen van de vereniging bestaan uit -----

contributies van de leden, uit eventuele verkrijgingen -----

ingevolge erfstellingen, legaten en schenkingen en uit -----

eventuele andere toevallige baten. -----

2. Ieder lid betaalt een contributie, waarvan het -----

bedrag jaarlijks door de algemene vergadering tijdens de -----

jaarvergadering wordt vastgesteld. -----

Bestuur -----

Artikel 8 -----

1. Het bestuur bestaat uit ten minste drie personen. Het -----

aantal bestuurders wordt vastgesteld door de algemene -----

vergadering. -----

2. De bestuurders worden door de algemene vergadering -----

uit de leden van de vereniging benoemd, met dien -----

verstande dat de voorzitter door de algemene vergadering -----

kan worden benoemd buiten de leden. Het bestuur wijst -----

uit zijn midden een secretaris en een penningmeester -----

aan. De voorzitter wordt steeds als zodanig door de -----

algemene vergadering benoemd. -----

3. De algemene vergadering kan een bestuurslid schorsen -----

of ontslaan indien zij daartoe termen aanwezig acht. -----

Voor een besluit daartoe is een meerderheid vereist van -----

ten minste tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen. -----

4. De bestuurders zijn bevoegd te allen tijde zelf -----

ontslag te nemen, mits dit schriftelijk geschiedt en met -----

inachtneming van een opzeggingsstermijn van ten minste -----

drie maanden. -----

5. Jaarlijks treedt een bestuurslid af volgens een door -----

het bestuur op te maken rooster. De aftredende is ter -----

stond herkiersbaar.

Artikel 9 -----

1. Het bestuur is belast met het besturen van de vereniging. Alle bestuurders afzonderlijk zijn bevoegd de vereniging in en buiten rechte te vertegenwoordigen.
2. Ieder bestuurslid kan zich ter zake van zijn vertegenwoordigingsbevoegdheid, als bedoeld bij het eerste lid, door een schriftelijk gevolmachtigde doen vertegenwoordigen. Ieder bestuurslid is gemachtigd te beschikken over bank- en girozaldi.
3. Het bestuur behoeft de goedkeuring van de algemene vergadering voor:
 - a. het aangaan van geldleningen;
 - b. het kopen, vervreemden, bezwaren, huren of verhuren van onroerende goederen;
 - c. het kopen, vervreemden, huren of verhuren van roerende goederen, indien daarmee een bedrag is gemeoid dat uitgaat boven het door de algemene vergadering ter zake vastgestelde bedrag;
 - d. het aangaan van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenares verbindt, zich voor een derde sterk maakt, of zich tot zekerheidstelling voor de schuld van een derde verbindt.

Algemene vergaderingen

Artikel 10 -----

1. Binnen zes maanden na afloop van elk boekjaar wordt een algemene vergadering (jaarvergadering) gehouden. Het bestuur brengt in deze vergadering zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van de nodige bescheiden, rekening en verantwoording van zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur.
2. De algemene vergadering benoemt jaarlijks, doch uiterlijk dertig dagen voor de jaarvergadering, een commissie van ten minste twee leden, die geen deel mogen uitmaken van het bestuur, tot onderzoek van de rekening en verantwoording over het lopende casu quo laatsverstreken boekjaar. De commissie brengt ter jaarvergadering verslag uit van haar bevindingen. Verast het onderzoek bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de commissie zich door een deskundige doen bijstaan.
3. Het bestuur is verplicht aan de in het vorige lid bedoelde commissie alle door haar gewenste inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden van de vereniging te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden van de vereniging te geven.
4. Goedkeuring door de algemene vergadering van het jaarverslag en de rekening en verantwoording strekt het bestuur tot décharge.
5. Indien de goedkeuring van de rekening en verantwoor-

ding wordt geweigerd, benoemt de algemene vergadering een andere commissie bestaande uit ten minste drie andere leden, welke een nieuw onderzoek doet van de rekening en verantwoording. Deze commissie heeft dezelfde bevoegdheden als de in het tweede lid bedoelde commissie. Binnen een maand na de benoeming brengt zij aan de algemene vergadering verslag uit van haar bevindingen. Wordt ook dan de goedkeuring geweigerd dan neemt de algemene vergadering al die maatregelen welke door haar in het belang van de vereniging nodig geacht worden.

Artikel 11 -----

1. De algemene vergaderingen worden bijeengeroepen door het bestuur, met inachtneming van een termijn van acht dagen. De bijeenroeping geschiedt door een aan alle leden te zenden schriftelijke mededeling.
2. Behalve de in artikel 9 bedoelde jaarvergadering zullen algemene vergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit wenselijk acht, alsmede zo dikwijls dit schriftelijk, met opgave van de te behandelen onderwerpen, wordt verzocht door ten minste eentiende gedeelte van de leden van de vereniging.
3. Na ontvangst van een verzoek, als bedoeld bij het tweede lid, is het bestuur verplicht tot bijeenroeping van een algemene vergadering op een termijn van niet langer dan zes weken, te rekenen vanaf de ontvangst van het verzoek. Indien aan het verzoek tot bijeenroeping binnen veertien dagen, nadat dit door het bestuur werd ontvangen, geen gevolg wordt gegeven, zullen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping kunnen overgaan op de wijze waarop het bestuur de algemene vergaderingen bijeenroept.

Artikel 12 -----

1. Alle leden hebben toegang tot de algemene vergadering en hebben daar ieder één stem. Ieder lid is bevoegd zijn stem te doen uitbrengen door een schriftelijk daartoe gemachtigd ander lid.
2. Een eenstemmig besluit van alle leden, ook al zijn dezen niet in een algemene vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene vergadering. Een dergelijk besluit wordt door de secretaris aangetekend in het notulenboek, terwijl ervan melding wordt gemaakt tijdens de eerstvolgende algemene vergadering.
3. Stemming over zaken geschiedt mondeling, over personen schriftelijk. Het aannemen van voorstellen bij acclamatie is mogelijk, mits dit geschiedt op voorstel van de voorzitter, en geen van de aanwezige leden zich daartegen verzet.
4. Over alle voorstellen betreffende zaken wordt beslist bij volstreekte meerderheid der uitgebrachte stemmen,

aanwezig of vertegenwoordigd is, met een meerderheid van ten minste tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 15 -----
 Artikel 14 is niet van toepassing indien ter algemene vergadering alle leden aanwezig of vertegenwoordigd zijn en het besluit tot statutenwijziging met algemene stemmen wordt aangenomen.

Artikel 16 -----
 De statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat daarvan een notariële is opgemaakt.

Inschrijving openbare registers -----
 Artikel 17 -----
 Het bestuur van de vereniging is verplicht de vereniging en de bestuursleden, die bevoegd zijn de vereniging te vertegenwoordigen, in te schrijven in een openbaar register bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken binnen welker gebied de vereniging is gevestigd.

Ook wijzigingen in de statuten of in het bestuur dienen te worden ingeschreven. -----
 Artikel 18 -----
 Een bepaling van deze statuten, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen beperkt, kan slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

Ontbinding en vereffening -----
 Artikel 19 -----
 1. Behoudens het bepaalde in artikel 50, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, wordt de vereniging ontbonden door een besluit daartoe van de algemene vergadering, genomen met ten minste tweederde van het aantal geldig uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin ten minste drievierde van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

2. Bij gebreke van het quorum kan, ongeacht het aantal ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde leden, tot ontbinding worden besloten op een volgende, ten minste acht dagen, doch uiterlijk dertig dagen na de eerste, te houden vergadering, met een meerderheid van tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen.

3. Bij de oproeping tot de in het eerste en het tweede lid van dit artikel bedoelde vergaderingen moet worden medegedeeld, dat ter vergadering zal worden voorgesteld de vereniging te ontbinden. De termijn voor oproeping tot zodanige vergaderingen moet ten minste veertien dagen bedragen.

4. Indien bij een besluit tot ontbinding te dien aanzien geen vereffenaars zijn aangewezen, geschiedt de vereffening door het bestuur.

5. Een eventueel batig saldo zal worden aangewend voor

voor zover de statuten niet anders bepalen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Bij stemming over personen is hij gekozen, die de volstrakte meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich heeft verenigd. Indien niemand die meerderheid tusschen de verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tusschen de personen, die het grootste aantal van de uitgebrachte stemmen hebben verkregen en is hij gekozen, die bij de tweede stemming de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich heeft verenigd. Indien bij die tweede stemming de stemmen staken, beslist het lot. Onder

stemmen wordt in dit artikel verstaan: geldig uitgebrachte stemmen, zodat niet in aanmerking komen: blanco en met de naam van het stemmend lid ondertekende stemmen.

5. Een ter vergadering door de voorzitter uitgesproken oordeel, dat een besluit is genomen, is beslissend. Indien echter onmiddellijk na het uitspreken van dit oordeel de juistheid daarvan wordt betwist, vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of geschriftelijk geschiedde, een stengerechtigde aanwezige dit verlangt.

Artikel 13 -----
 1. De voorzitter van het bestuur leidt de vergaderingen. Bij diens afwezigheid of ontstentenis zal een van de andere bestuursleden als leider van de vergadering optreden.

2. Van het ter algemene vergadering verhandelde worden door de secretaris of door een door de voorzitter aangezezen lid van de vereniging notulen gehouden.

Statutenwijziging -----
 Artikel 14 -----

1. Wijziging van de statuten kan slechts plaatshebben na een besluit van de algemene vergadering, waartoe werd opgeroepen met de mededeling dat daarin wijziging van de statuten zal worden voorgesteld. De termijn voor oproeping tot een zodanige vergadering moet ten minste veertien dagen bedragen.

2. Zij die de oproeping tot de algemene vergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste vijf dagen voor de dag van de vergadering een afschrift van dat voorstel, is waarin de voorgestelde wijziging(en) woordelijk is (zijn) opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na de afloop van de dag, waarop de vergadering werd gehouden.

3. Tot wijziging van de statuten kan slechts worden besloten door een algemene vergadering waar ten minste tweederde van het totaal aantal leden van de vereniging

door de algemene vergadering te bepalen zodanige doel-
einden als het meest met het doel van de vereniging
overeenstemmen. ---
6. Na de ontbinding blijft de vereniging voortbestaan,
voor zover dit tot vereffening blijven de bepalingen van
is. Gedurende de vereffening voor zover mogelijk
de statuten en van de reglementen die van de
van kracht. In stukken en aankondigingen die van de
vereniging uitgaan, moeten aan haar naam worden toege-
voegd de woorden: "in liquidatie". ---
Huishoudelijk reglement ---
Artikel 20 ---
1. De algemene vergadering kan bij huishoudelijk
reglement nadere regels geven omtrent het lidmaatschap,
de introductie, het bedrag van de contributies en en-
treegelden, de werkzaamheden van het bestuur, de ver-
gaderingen, de wijze van uitoefening van het stemrecht,
het beheer en gebruik van het gebouw van de vereniging,
en alle verdere onderwerpen waarvan de regeling haar
gewenst voorkomt. ---
2. Wijziging van het huishoudelijk reglement kan
geschieden bij besluit van de algemene vergadering op
voorstel van het bestuur of op schriftelijk verzoek van
ten minste eentienste gedeelte van de leden van de
vereniging. ---
3. Het huishoudelijk reglement zal geen bepalingen mogen
bevatten die afwijken van of in strijd zijn met de
bepalingen van de wet of van de statuten, tenzij de
afwijking door de wet of door de statuten wordt toege-
staan. ---
Slotbepaling ---
Artikel 21 ---
In alle gevallen waarin niet door de statuten, de wet of
het huishoudelijk reglement is voorzien, beslist de
algemene ledenvergadering. ---
Bij de vastlegging van deze statuten in de onderhavige
notariële akte is het bestuur als volgt samengesteld: ---
1. de heer Meindert Jan Frans Stelling, juridisch
beleidsmedewerker, wonende 2402 VG Alphen aan den Rijn,
Vivaldihof 14, geboren te Haren (Groningen), zes juni
negentienhonderd achtenveertig; voorzitter; ---
2. de comparant voornoemd: secretaris; ---
3. de heer Diederik Nelsa Reinier Gosewehr, Hobbema-
jurist-ambtenaar, wonende 1071 XS Amsterdam, vier decem-
ber 1911, geboren te Amsterdam, vier decem-
ber 1911, negentienhonderd achtenveertig; penningmeester; ---
4. de heer Gerard Jan van de Griendt, zonder beroep,
wonnende 5591 PA Heeze, Mercury 14, geboren te Rotterdam,
acht februari negentienhonderd negentwintig;
bestuurlid; ---

5. mevrouw Adriana Paulina Louise Huidekoper,
Middelbeek, huisvrouw, wonende 3707 BE Zeist,
Berkellaan 33, geboren te 's-Gravenhage, twaalf augustus
negentienhonderd achtenveertig; bestuurlid; en ---
6. de heer Peter Ingelse, advocaat, wonende 1075 EE
Amsterdam, Sarphatipark 136, geboren te Winterthur
(Zwitserland), tweentwintig april negentienhonderd
vijfveertig; bestuurlid. ---
WAARVAN AKTE IN MINUUT IS VERLEDEN te UTRECHT op de
datum in het hoofd van deze akte vermeld. ---
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de
comparant, die aan mij, notaris, bekend is, heeft deze
verklaard daarvan kennis te hebben genomen en op
volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.
Vervolgens is deze akte, na beperkte voorlezing, door de
comparant en mij, notaris, ondertekend. ---

1984

OPRICHTINGSTICHTING.dossier:
14.436

Op twintig november negentienhonderd vierentachtig-----
 verscheen voor mij, Mr Victor Joseph Antonius Johannes-----
 Clemens van Heeswijk, notaris ter standplaats Rotterdam:---
 de heer professor mr drs PETRUS WILHELMUS CATHARINA-----
AKKERMANS, hoogleraar staats- en bestuursrecht,-----
 volgens zijn verklaring geboren te Oosterhout (Noord- ----
 Brabant) op twintig december negentienhonderd tweeënveer- -
 tig, wonende te Rotterdam, Cornelis Muschstraat 18.-----
 De comparant verklaarde bij deze een stichting in het*----
 leven te roepen en daarvoor vast te stellen de navolgende--
 -----S T A T U T E N-----
 -----Naam, zetel en duur.-----
 -----Artikel 1-----
 1. De stichting is genaamd: STICHTING TRIBUNAAL VOOR DE----
VREDE. Zij heeft haar zetel in Rotterdam.-----
 2. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd.-----
 -----Doel.-----
 -----Artikel 2.-----
 De stichting heeft ten doel:-----
 1. het bevorderen van onderzoek inzake het vredesbeleid;---
 2. met name het organiseren van openbare tribunalen-----
 (Tribunalen voor de Vrede) en voorts door al hetgeen---
 in de ruimste zin daarmee verband houdt.-----
 -----Vermogen.-----
 -----Artikel 3.-----
 Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door:---
 - subsidies en donaties;-----
 - opbrengsten van haar activiteiten; en-----
 - hetgeen de stichting op enigerlei andere wijze verkrijgt.
 -----Bestuur.-----
 -----Artikel 4.-----
 De stichting wordt bestuurd door een bestuur, bestaande---
 uit tenminste zes leden. Het bestuur kiest uit zijn midden--
 een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.-----
 De penningmeester maakt uiterlijk in de maand mei ontwerp-
 jaarstukken, houdende rekening en verantwoording door het--
 bestuur over het voorafgaande boekjaar.-----
 -----Artikel 5.-----
 Het lidmaatschap van het bestuur eindigt onder meer door---
 bedanken, door overlijden, door verklaring in staat van---
 faillissement, door aanvraag van surséance van betaling,---
 door ondercuratelestelling alsmede door ontslag door de---
 rechtbank, dan wel ontslag gegeven door de overige be- ---
 stuursleden met een meerderheid van stemmen van twee/derde-
 der in functie zijnde bestuursleden.-----
 -----Artikel 6.-----
 Wanneer in het bestuur een vacature is ontstaan zal daarin-
 door de overblijvende bestuursleden ten spoedigste worden--
 voorzien door benoeming van een nieuw bestuurslid, die----
 als zodanig dezelfde functie zal bekleden als degene in---
 wiens plaats hij werd benoemd.-----
 Bij verschil van mening tussen de overblijvende bestuurs- =

leden omtrent de benoeming, alsmede wanneer te eniger tijd alle bestuursleden mochten komen te ontbreken en voorts indien de overgebleven bestuursleden zouden nalaten binnen---redelijke termijn in de vacature(s) te voorzien, zal die voorziening geschieden door de rechtbank op verzoek van iedere belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie.

-----Artikel 7.-----

1. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeen- ----
komsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van-----
registergoederen.-----
2. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeen- ----
komsten waarbij de stichting zich als borg of hoofde- --
lijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde- ----
sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een-----
schuld van een derde verbindt, mits het besluit daar- --
toe wordt genomen met tenminste twee/derde meerderheid-
van stemmen der in functie zijnde bestuursleden.-----

-----Artikel 8.-----

1. De voorzitter en de secretaris van het bestuur zijn be-
last met de uitvoering van de besluiten van het bestuur.
Zij vertegenwoordigen gezamenlijk de stichting in en----
buiten rechte. In geval van ontstentenis of belet van---
de voorzitter of de secretaris wordt de stichting ver- -
tegenwoordigd door de voorzitter casu quo de secretaris-
en één ander lid van het bestuur. Bij ontstentenis of---
belet van zowel de voorzitter als de secretaris wordt--
de stichting vertegenwoordigd door twee andere bestuurs-
leden of, indien slechts één ander bestuurslid in-----
functie is, door dit bestuurslid.-----
2. De leden van het bestuur genieten ten laste van de kas--
der stichting geen beloning.-----

-----Bestuursvergaderingen.-----

-----Artikel 9.-----

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter of-----
degene die hem als zodanig vervangt, ofwel ten minste---
drie bestuursleden dit gewenst acht(en).-----
2. De secretaris roept op tot de vergaderingen. Hij-----
maakt van het ter vergadering verhandelde en beslotene--
notulen op, die door hem en de voorzitter worden onder-
tekend. Fungeert de secretaris als voorzitter dan ge- --
schiedt het notuleren door de door de vergadering aan---
te wijzen persoon.-----
Ieder lid van het bestuur heeft recht op een door de----
secretaris uit te reiken en door hem te ondertekenen---
kopie van de notulen.-----
3. Naast de secretaris heeft ook de voorzitter het recht---
ter vergadering de bestuursleden op te roepen.-----

-----Artikel 10.-----

1. Het bestuur is bevoegd zowel in als buiten vergadering--
besluiten te nemen. In het laatste geval is daartoe----
vereist dat alle bestuursleden hun stem schriftelijk---
uitbrengen.-----
2. Tenzij in deze statuten anders wordt bepaald, worden---
besluiten genomen met volstrekte meerderheid van stem- -

men op een vergadering waar tenminste vier bestuurs- ---
leden aanwezig zijn. Indien op een vergadering niet----
tenminste vier bestuursleden aanwezig waren, dan zijn---
de secretaris alsook de voorzitter gehouden om binnen---
vijftien dagen een nieuwe vergadering te houden (doch---
niet eerder dan na verloop van drie dagen) waarbij-----
over de besluiten die op de eerste vergadering geagen-
deerd waren rechtsgeldig kan worden besloten ook al---
zouden niet tenminste vier bestuursleden aanwezig zijn,
een en ander onverminderd de in de wet of deze statuten-
eventueel vereiste versterkte meerderheid.-----

3. De stemmingen geschieden mondeling, tenzij een bestuurs-
lid schriftelijk stemming verlangt. Stemming bij accla-
matie is geoorloofd indien geen der bestuursleden zich--
daartegen verzet.-----
4. Stemmen bij volmacht is uitgesloten.-----
5. Indien de stemmen staken beslist de stem van de voor- --
zitter.-----

-----Artikel 11.-----

1. Het bestuur is gehouden van de vermogenstoestand der----
stichting zodanige aantekeningen te houden dat daaruit--
te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen----
worden gekend.-----
2. Jaarlijks voor één juli van het daaropvolgend jaar-----
(het boekjaar loopt gelijk met het kalenderjaar) maakt--
het bestuur een balans en een staat van de baten en----
lasten op een en ander met inachtneming van normen, die-
in het maatschappelijk verkeer aanvaardbaar zijn.-----
3. Het bestuur kan deze jaarstukken laten onderzoeken-----
door een externe accountant.-----
4. Het bestuur stelt zelf de jaarrekening vast.-----
5. Het eerste boekjaar loopt van heden tot en met éenen- --
dertig december negentienhonderd vijftientachtig.-----

-----Statutenwijziging.-----

-----Artikel 12.-----

1. Het bestuur is bevoegd de statuten te wijzigen. Het----
besluit daartoe zal slechts kunnen worden genomen met---
tenminste twee/derde meerderheid der in functie zijn- --
de bestuursleden.-----
2. De wijziging moet op straffe van nietigheid bij nota- --
riële akte tot stand komen. De bestuurders zijn ver- ---
plicht een authentiek afschrift van de akte van wijzi- -
ging alsmede de gewijzigde statuten neer te leggen ten--
kantore van het openbaar stichtingenregister, gehouden--
door de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam.

-----Ontbinding.-----

-----Artikel 13.-----

1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden.-----
Op het daartoe te nemen besluit is toepasselijk het- ---
geen in artikel 12 van deze statuten is bepaald aan- ---
gaande een besluit tot wijziging van de statuten.-----
2. De stichting wordt bovendien ontbonden:-----
- door insolventie nadat zij in staat van faillissement-
is verklaard of door de opheffing van het faillissement-
wegens de toestand van de boedel;-----

- door rechterlijke uitspraak in de bij de wet ge-
noemde gevallen.

Vereffening.

Artikel 14.

1. De vereffening geschiedt door het bestuur.
2. De stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan indien en voor zover dit voor de vereffening van haar zaken nodig is.
3. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten voor zoveel mogelijk en nodig van kracht.
4. Het bestuur bepaalt welke bestemming, na betaling van alle schulden, aan de overgebleven bezittingen van de stichting zal worden gegeven, met dien verstande, dat het saldo moet worden bestemd voor een doel hetwelk het doel van de stichting zoveel mogelijk nabij komt.

Artikel 15.

1. Het bestuur is bevoegd tot vaststelling van een huishoudelijk reglement. In dit reglement (dat niet in strijd mag komen met de wet en/of deze statuten) kunnen onder meer regelen worden opgenomen met betrekking tot:
 - a. de wijze van oproepen van bestuursvergaderingen en de besluitvorming op deze vergaderingen;
 - b. het instellen van onder verantwoordelijkheid van het bestuur ingestelde en functionerende commissies, zomede het vaststellen van de bevoegdheden, taken en werkwijzen van deze commissies;
 - c. de inrichting van een vredestribunaal, de samenstelling ervan en de procesorde en andere procedurele zaken met betrekking tot een dergelijk tribunaal dat onder (mede-)regie der stichting kan worden gehouden; of
 - d. de taakverdeling binnen het bestuur.
2. Vaststelling of wijziging van het huishoudelijk reglement kan te allen tijde geschieden, mits met inachtneming van de in artikel 12, lid 1, bedoelde versterkte meerderheid.

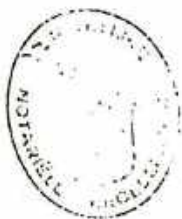
Slotbepaling.

Artikel 16.

In alle gevallen waarin door de statuten van de stichting niet is voorzien, beslist het bestuur.

Tenslotte verklaarde de comparant dat voor de eerste maal tot bestuurders der stichting worden benoemd:

1. de oprichter professor mr drs P.W.C. Akkermans tot voorzitter;
2. mevrouw drs Antonia Anna Jacoba Maria van Asseldonk, geboren de Vries, ex-stafdocente Hoger Gezondheidszorg-Onderwijs, wonende te 's-Gravenhage, Nieuwendamlaan 59, geboren te Tilburg op zes juni negentienhonderd drieëntwintig, als secretaris;
3. de heer drs Nicolaas Theodoor Leon Hogenhuis, literatuur onderzoeker/econoom, geboren op drie maart negentienhonderd vierenvertig te Venlo, wonende te Rotterdam, Wallisweg 28-a, als penningmeester; en
4. tot gewoon lid: de heer mr Manuel Matthieu Marie Kneepkens, docent strafrecht en publicist, geboren te

- Heerlen op zesentwintig februari negentienhonderd twee-
enveertig, wonende te Rotterdam, Voorschoterlaan 137;----
5. de heer Jan Prins, medewerker "G.G. en G.D.", geboren---
te Enschede op één december negentienhonderd vijfen- ---
dertig, wonende te Oosterhout, Pieter Vreedestraat 6; en
6. de heer mr Meindert Jan Frans Stelling, beroepsofficier-
der Koninklijke Luchtmacht, geboren te Haaren op zes----
juni negentienhonderd achtenveertig, wonende te Alphen--
aan den Rijn, Vivaldihof 14.-----

De comparant is mij, notaris, bekend.-----
Waarvan akte in minuit is verleden te Rotterdam op de-----
datum in het hoofd dezer akte vermeld.-----
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de-----
verschenen persoon heeft deze verklaard van de inhoud-----
van deze akte te hebben kennis genomen en op volledige-----
voorlezing daarvan geen prijs te stellen.-----
Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de-----
comparant en mij, notaris, ondertekend.-----

w.g.: P.W.C. Akkermans, V.J. van Heeswijk.

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT.

TRIBUNAL
POUR LA
PAIX

TRIBUNAAL
VOOR DE
VREDE

Wijziging doelstelling goedgekeurd door het bestuur op 2/11 '93

De stichting heeft ten doel:

1. het bevorderen van onderzoek inzake het vredesbeleid.
2. met name het organiseren van openbare tribunalen (Tribunalen voor de Vrede).
3. het toetsen van de rechtmatigheid van het vredesbeleid met inbegrip van de voorbereiding van het gebruik van militair geweld, de dreiging daarmee en het daadwerkelijk gebruik van militair geweld.
4. het ondersteunen en zonodig zelf aanspannen van gerechtelijke procedures inzake de voorbereiding van het gebruik van massavernietigingsmiddelen, de dreiging daarmee en het daadwerkelijk gebruik van die gewelddsmiddelen en van wapens bedoeld in het Verdrag inzake dubieuze wapens, alsmede de handel in en anderszins verspreiding van dergelijke wapens of onderdelen daarvan.
5. het ontplooiën van activiteiten die in de ruimste zin met het vredesbeleid verband houden.

Stichting
Tribunaal voor de Vrede
Postbus 40068
1009 BB Amsterdam
Postgiro 15602

1 STATUTEN LIGA VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

VERENIGING

Heden, de veertiende april negentienhonderd twee en tachtig, verschenen voor mij, Mr. Herman Nijenhuis, notaris ter standplaats Amsterdam:

1. de heer Doctor *Ernst Eduard Stern*, predikant, wonende te Amsterdam, van Boshuizenstraat 229, geboren te Amsterdam op drie en twintig juli negentienhonderd zes en twintig;
2. de heer *Doctorandus Pieter Glebbeek*, zonder beroep, wonende te Amsterdam, Tolstraat 92, geboren op een en dertig maart negentienhonderd drie en vijftig;
3. de heer Mr. *Jacob Hubert Smeets*, jurist, wonende te Amsterdam, Nieuwe Prinsengracht 23, geboren op een en twintig mei negentienhonderd twintig.

De comparanten geven vooraf te kennen:

sinds negentienhonderd twee en zeventig bestaat in Nederland de Liga voor de Rechten van de Mens;

de Liga was steeds aangesloten bij de *Fédération Internationale des Droits de l'Homme*, gevestigd te Parijs;

de comparanten wensen de Liga opnieuw te activeren en in de vorm van een volledige rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging voort te zetten.

Voorts verklaarden de comparanten daartoe bij deze een vereniging op te richten, voor welke vereniging gelden de volgende

STATUTEN

Naam en zetel

Artikel 1

1. De vereniging draagt de naam: Liga voor de Rechten van de Mens.
2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Amsterdam.
3. De vereniging is aangesloten bij de *Fédération Internationale des Droits de l'Homme* te Parijs. Deze federatie is erkend als niet-gouvernementele organisatie (ngo) bij de Verenigde Naties te Genève en bij de Raad van Europa te Straatsburg.

Doel

Artikel 2

1. De vereniging heeft ten doel het ideaal van de Rechten van de Mens te dienen en te verbreiden, tegen de schending ervan te strijden en de eerbiediging ervan te eisen.
Zij erkent de beginselen ervan, vastgelegd in de verklaringen van zeventienhonderd zes en zeventig (1776), zeventienhonderd negen en tachtig (1789), zeventienhonderd drie en negentig (1793) en negentienhonderd acht en veertig (1948).

De Liga acht zich daarbij, behoudens wettelijke verplichtingen, vrij en zelfstandig ten opzichte van regeringen, staten, statenblokken en hun instituten en organisaties, alsmede van alle particuliere ondernemingen, politieke partijen, kerken en andere groepen, organisaties of personen.

2. Zij tracht dit doel te bereiken door middel van publiciteit en communicatie, studie en onderzoek, verdediging en aanklacht, niet-hiërarchische organisatie en niet-gewelddadige actie, een en ander aan de hand van een jaarlijks, door het bestuur op te stellen werkplan.

Duur

Artikel 3

1. De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Het verenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar, behoudens dat het eerste verenigingsjaar eindigt per ultimo december van het jaar waarin de vereniging is aangegaan.

Lidmaatschap

Artikel 4

1. De vereniging kent gewone leden, ereleden en begunstigende leden. Waar in deze statuten wordt gesproken van leden, wordt daaronder verstaan zowel de gewone leden als de ereleden, tenzij het tegendeel blijkt.
2. Gewone leden zijn zij die als zodanig zijn toegelaten overeenkomstig het in artikel 5 bepaalde.
3. Ereleden zijn zij die wegens hun buitengewone verdiensten jegens de vereniging of in het kader van de doelstelling der vereniging door de algemene vergadering zijn benoemd.
4. Begunstigende leden zijn zij die zich jegens de vereniging verbinden tot het storten van een jaarlijkse contributie van tenminste tien gulden en die als zodanig door het bestuur zijn toegelaten.

Artikel 5

1. Als gewoon lid kan men worden toegelaten nadat men schriftelijk een verzoek dienaangaande bij het bestuur heeft ingediend. Het bestuur beslist over de toelating. Bij niet-toelating door het bestuur kan de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten.
2. Ereleden worden op voorstel van het bestuur door de algemene vergadering benoemd.
3. Begunstigend lid kan men worden door schriftelijke aanmelding bij het bestuur, dat over de toelating beslist. In de aanmelding moet het bedrag van de jaarlijkse contributie worden medegedeeld.
4. Het lidmaatschap is persoonlijk en mitsdien niet overdraagbaar noch vatbaar om door erfopvolging te worden verkregen.

Artikel 6

Het bestuur is bevoegd een lid te schorsen voor een periode van ten hoogste één maand, in geval het lid bij herhaling in strijd handelt met zijn lidmaatschapsverplichtingen of door handelingen of gedragingen het belang van de vereniging in ernstige mate heeft geschaad. Gedurende de periode dat een lid is geschorst, kunnen de aan het lidmaatschap verbonden rechten niet worden uitgeoefend.

Artikel 7

1. Het lidmaatschap eindigt:

a. door overlijden van het lid. Is een rechtspersoon lid van de vereniging, dan eindigt haar lidmaatschap wanneer zij ophoudt te bestaan;

b. door opzegging door het lid;

c. door opzegging namens de vereniging.

2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts geschieden tegen het einde van het verenigingsjaar. Zij geschiedt door een schriftelijke kennisgeving, welke vóór de eerste december in het bezit van de secretaris moet zijn. Deze is verplicht de ontvangst binnen acht dagen schriftelijk te bevestigen. Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende verenigingsjaar, tenzij het bestuur anders besluit of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.

3. Opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging kan tegen het einde van het lopende verenigingsjaar geschieden door het bestuur met inachtneming van een opzeggingstermijn van tenminste vier weken, wanneer het lid, na daartoe bij herhaling schriftelijk te zijn aangemaand, op de eerste december niet ten volle aan zijn geldelijke verplichtingen jegens de vereniging heeft voldaan alsmede wanneer het lid heeft opgehouden te voldoen aan de vereisten welke te eniger tijd door de statuten voor het lidmaatschap gesteld mogen worden. De opzegging door het bestuur kan onmiddellijke beëindiging van het lidmaatschap tot gevolg hebben, wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. De opzegging geschiedt steeds schriftelijk met opgave van redenen.

4. Ontzetting uit het lidmaatschap kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt of de vereniging op onredelijk wijze benadeelt. De ontzetting geschiedt door het bestuur, dat het betrokken lid ten spoedigste van het besluit met opgave van redenen in kennis stelt. De betrokkene is bevoegd binnen één maand na ontvangst van de kennisgeving in beroep te gaan bij de algemene ledenvergadering. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst. Het besluit der algemene vergadering tot ontzetting zal moeten worden genomen met tenminste twee derden van het aantal uitgebrachte stemmen.

5. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een verenigingsjaar, ongeacht de reden of oorzaak, eindigt, blijft de sniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel door het lid verschuldigd, tenzij het bestuur anders besluit.

6. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin van artikel 36 lid 3 van Boek 2 Burgerlijk Wetboek, kan een lid zich door opzegging van zijn lidmaatschap niet onttrekken aan een besluit krachtens hetwelk de verplichtingen van geldelijke aard van de leden worden verzwaard, behoudens uiteraard het in lid 2 van dit artikel bepaalde.

Geldmiddelen

Artikel 8

1. De geldmiddelen der vereniging bestaan uit de contributies van de gewone en de begunstigende leden, uit entreegelden, uit eventuele verkrijgingen ingevolge erfstellingen, legaten en schenkingen en tenslotte uit eventuele andere toevallige baten.

2. Ieder gewoon lid betaalt een contributie, waarvan het bedrag jaarlijks door de algemene vergadering tijdens de jaarvergadering wordt vastgesteld.

3. Nieuwe gewone leden betalen een entreegeld, waarvan het bedrag wordt vastgesteld door de algemene vergadering.

Bestuur

Artikel 9

1. Het bestuur bestaat uit tenminste drie personen. Het aantal bestuurders wordt vastgesteld door de algemene vergadering.

2. De bestuurders worden door de algemene vergadering uit de leden der vereniging benoemd, met dien verstande dat de voorzitter door de algemene vergadering kan worden benoemd buiten de leden. Het bestuur wijst uit zijn midden een secretaris en een penningmeester aan. De voorzitter wordt steeds als zodanig door de algemene vergadering benoemd, bij voorkeur uit degenen die, wegens hun inzet voor de rechten van de mens, smaad of vervolging moeten lijden.

3. De algemene vergadering kan een bestuurslid schorsen of ontslaan indien zij daartoe termen aanwezig acht. Voor een besluit daartoe is een meerderheid vereist van tenminste twee derden der geldig uitgebrachte stemmen.

4. De bestuurders zijn bevoegd te allen tijde zelf hun ontslag te nemen, mits dit schriftelijk geschiedt met een opzeggingstermijn van tenminste drie maanden.

5. Jaarlijks treedt een bestuurslid af volgens een door het bestuur op te maken rooster. De aftredende is terstond herkiesbaar.

Artikel 10

1. Het bestuur is belast met het besturen der vereniging. Alle bestuurders gezamenlijk alsmede de voorzitter en de secretaris gezamenlijk zijn bevoegd de vereniging in en buiten rechte te vertegenwoordigen.

2. Het bestuur alsmede de voorzitter en de secretaris kunnen zich ter zake van hun vertegenwoordigingsbevoegdheid als in lid 1 bedoeld door een schriftelijke gevolmachtigde doen vertegenwoordigen, met dien verstande dat indien de penningmeester wordt gemachtigd te beschikken over bank- en giroaldi zulks slechts mogelijk is binnen in

de volmacht nauwkeurig omschreven grenzen.

3. Voor het aangaan van geldleningen, alsmede voor het kopen, vervreemden, bezwaren, huren of verhuren van onroerende goederen, voor overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor de schuld van een derde verbindt, heeft het bestuur de goedkeuring van de algemene vergadering.

Algemene vergaderingen

Artikel 11

1. Binnen zes maanden na afloop van elk boekjaar wordt een algemene vergadering (jaarvergadering) gehouden. Het bestuur brengt in deze vergadering zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van de nodige bescheiden, rekening en verantwoording van zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur.

2. De algemene vergadering benoemt jaarlijks, doch uiterlijk dertig dagen vóór de jaarvergadering, een commissie van tenminste twee leden, die geen deel mogen uitmaken van het bestuur, tot onderzoek van de rekening en verantwoording over het lopende casu quo laatstverstreken boekjaar. De commissie brengt ter jaarvergadering verslag uit van haar bevindingen. Vereist het onderzoek bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de commissie zich door een deskundige doen bijstaan.

3. Het bestuur is verplicht aan deze commissie alle door haar gewenste inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden der vereniging te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden der vereniging te geven.

4. Goedkeuring door de algemene vergadering van het jaarverslag en de rekening en verantwoording strekt het bestuur tot décharge.

5. Indien de goedkeuring van de rekening en verantwoording wordt geweigerd, benoemt de algemene vergadering een andere commissie bestaande uit tenminste drie leden, welke een nieuw onderzoek doet van de rekening en verantwoording. Deze commissie heeft dezelfde bevoegdheid als de eerder benoemde commissie. Binnen een maand na de benoeming brengt zij aan de algemene vergadering verslag uit van haar bevindingen. Wordt ook dan de goedkeuring geweigerd, dan neemt de algemene vergadering al die maatregelen welke door haar in het belang van de vereniging nodig geacht worden.

Artikel 12

1. De algemene vergaderingen worden bijeengeroepen door het bestuur, met inachtneming van een termijn van acht dagen. De bijeenroeping geschiedt door een aan alle leden te zenden schriftelijke mededeling.

2. Behalve de in artikel 11 bedoelde jaarvergadering zullen algemene vergaderingen worden gehouden, zo dikwijls het bestuur zulks wenselijk acht, alsmede zo dikwijls zulks schriftelijk met opgave van de te behandelen onderwerpen wordt verzocht door tenminste een zodanig aantal leden als bevoegd is tot het uitbrengen van een tiende gedeelte der stemmen in de algemene vergadering, indien daarin alle leden tegenwoordig of vertegenwoordigd zijn.

3. Na ontvangst van een verzoek als in lid 2 bedoeld, is het bestuur verplicht tot bijeenroeping ener algemene vergadering op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek tot bijeenroeping binnen veertien dagen nadat dit door het bestuur werd ontvangen, geen gevolg wordt gegeven, zullen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping kunnen overgaan op de wijze waarop het bestuur de algemene vergadering bijeenroept.

Artikel 13

1. Alle leden - zie artikel 4 lid 1 - hebben toegang tot de algemene vergadering en hebben daar ieder één stem. Ieder lid is bevoegd zijn stem te doen uitbrengen door een schriftelijk daartoe gemachtigd ander lid.

2. Een lid heeft geen stemrecht over zaken die hem, zijn echtgenoot of een van zijn bloed- of aanverwanten in de rechte lijn betreffen.

3. Een eenstemmig besluit van alle leden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene vergadering. Een dergelijk besluit wordt door de secretaris aangetekend in het notulenboek, terwijl er melding van wordt gemaakt tijdens de eerstvolgende algemene vergadering.

4. Stemming over zaken geschiedt mondeling, over personen schriftelijk. Het aannemen van voorstellen bij acclamatie is mogelijk, mits dit geschiedt op voorstel van de voorzitter.

5. Over alle voorstellen betreffende zaken wordt beslist bij volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen, voorzover de statuten niet anders bepalen. Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Bij stemming over personen is hij gekozen die de volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen op zich heeft verenigd. Indien niemand die meerderheid heeft verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de personen die het grootste aantal der uitgebrachte stemmen hebben verkregen en is hij gekozen die bij die tweede stemming de meerderheid der uitgebrachte stemmen op zich heeft verenigd. Indien bij die tweede stemming de stemmen staken, beslist het lot. Onder stemmen worden in dit artikel verstaan geldig uitgebrachte stemmen, zodat niet in aanmerking komen blanco en met de naam van het stemmend lid ondertekende stemmen.

6. Een ter vergadering door de voorzitter uitgesproken oordeel dat een besluit is genomen, is beslissend. Indien echter onmiddellijk na het uitspreken van dit oordeel de juistheid daarvan wordt betwist, vindt een nieuwe stemming plaats wanneer de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.

Artikel 14

1. De voorzitter van het bestuur leidt de vergaderingen. Bij zijn afwezigheid of ontstentenis zal een der andere bestuursleden als leider der vergadering optreden.

2. Van het ter algemene vergadering verhandelde worden door de secretaris of door een door de voorzitter aangewezen lid der vereniging notulen gehouden.

STATUTEN EN HUISHOUDELIJK REGLEMENT NVMP.

- NAAM, ZETEL EN OPRICHTING.
- Artikel 1.
1. De vereniging draagt de naam NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MEDISCHE POLEMOLOGIE.
 2. Zij heeft haar zetel te Tilburg.
 3. Zij is opgericht op twaalf juli negentienhonderd negen en zestig.
- ALGEMENE UITGANGSPUNTEN.
- Artikel 2.
- Artsen en andere werkers in de gezondheidszorg hebben niet alleen tot taak ziekten te bestrijden, maar ook gezondheid te bevorderen.
- De Wereldgezondheidsorganisatie omschrijft gezondheid als een toestand van lichamenlijk, geestelijk en sociaal welzijn en niet slechts afwezigheid van ziekte.
- Oorlog leidt tot vernietiging en ontwrichting van het leven. Daarom behoort de problematiek rond oorlog, oorlogsvorbereiding en oorlogspreventie tot het gebied van de gezondheidszorg.
- DOEL.
- Artikel 3.
1. Vanuit de in artikel 2 vermelde uitgangspunten heeft de vereniging ten doel: een bijdrage te leveren aan de preventie van oorlog en aan de tot stand koming van vrede in de wereld.
 2. Zij tracht dit doel te bereiken door:
 - a. studie en (wetenschappelijk) onderzoek van het verachtnis oorlog naar zijn oorzaken, realiteit en gevolgen en in het bijzonder naar de implicaties daarvan voor de menselijke gezondheid in het algemeen alsmede voor die van de enkeling afzonderlijk;
 - b. studie en onderzoek van de rol van allen die, in de gezondheidszorg werkzaam, bij oorlog en preventie daarvan betrokken zijn;
 - c. overdracht van de verworven inzichten en kennis aan de bevolking, aan (toekomstige) beroepsgeenoten en aan de overheden en het parlement;
 - d. het organiseren van bijeenkomsten;
 - e. het instellen van werkgroepen;
 - f. het doen verschijnen van een contactorgaan voor de leden;
 - g. het onderhouden van contacten, nationaal en internationaal, met organisaties van gelijke strekking;
 - h. het instellen van commissies of het verstrekken van opdrachten aan enkele personen voor bepaalde onderwerpen;
 - i. het uitlokken van wetenschappelijke publicaties;
 - j. het in stand houden en het uitbreiden van haar polemologische boekertij;
 - k. het steunen zowel geestelijk als stoffelijk van alles wat

- de kennis van de medische polemologie kan bevorderen;
1. het aangaan van verbintenissen waardoor de uitgave van een blad wordt verzekerd;
 - m. andere, wettige middelen, die voor het bereiken van het doel bevorderlijk zijn.
- Artikel 4.
- Inrichting en werkzaamheid worden nader geregeld bij Huishoudelijk Reglement, hetwelk geen bepalingen mag bevatten, atriidend met de statuten.
- LEDEN EN begunstigers.
- Artikel 5.
1. Leden van de vereniging kunnen zijn: artsen, verpleegkundigen en andere werkers in de gezondheidszorg wier beroep gekennmerkt wordt door een rechtstreekse bijdrage aan de menselijke gezondheid, alsmede zij die voor een dergelijk beroep in opleiding zijn of in een dergelijk beroep gepensioneerd zijn.
 2. Begunstigers zijn zij die de vereniging financieel steunen met een door de Algemene Vergadering vast te stellen bijdrage. Zij hebben toegang tot de Algemene Vergadering. Zij hebben daarin spreekrecht, maar geen stemrecht.
 3. De aanmelding tot het lidmaatschap en de begunstiging geschiedt schriftelijk bij de secretaris van het Algemeen Bestuur.
 4. Het Algemeen Bestuur beslist als enige instantie omtrent de toelating van leden en begunstigers, alsmede omtrent de toelating van leden, die niet vallen onder de categorie onder lid 1 van dit artikel bedoeld.
 5. Personen, die zich jegens de "NVMG" bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt kunnen door de Algemene Vergadering tot ere-lid van de vereniging worden benoemd.
- Artikel 6.
- De leden van de vereniging worden ingeschreven bij de afdeling binnen welker gebied zij wonen.
- De leden van de vereniging zijn gehouden de contributie van het lopende verenigingsjaar voor één maalt te voldoen.
- Artikel 7.
1. Het lidmaatschap eindigt:
 - a. door overlijden;
 - b. door schriftelijke opzegging door het lid met dien verstande, dat het lidmaatschap pas eindigt na afloop van het verenigingsjaar. De opzeggingstermijn bedraagt vier weken.
 - c. door opzegging namens de vereniging;
 - d. door roeyment.
 2. Opzegging namens de vereniging geschiedt door het Algemeen

Bestuur. Opzegging namens de vereniging kan geschieden wanneer het lid naar het oordeel van het Algemeen Bestuur heeft opgehouden aan de in deze statuten vermelde vereisten voor het lidmaatschap te voldoen, of wanneer hij zijn verplichtingen jegens de vereniging niet nakomt of wanneer van de vereniging redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.

3. Royement kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in ernstige mate in strijd met de statuten, reglementen en/of besluiten van organen van de vereniging handelt, of de vereniging en/of organen van de vereniging op onredelijke wijze benadeelt dan wel na sommatie nalatig blijft zijn contributie te voldoen.

Nadat het Algemeen Bestuur tot royement heeft besloten, wordt het betrokken lid ten spoedigste door middel van een aangetekend schrijven van het besluit met opgave van reden(en) in kennis gesteld.

De betrokkene is bevoegd binnen één maand na ontvangst van deze kennisgeving in beroep te gaan bij de Algemene Vergadering.

Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.

4. Het Algemeen Bestuur is bevoegd een lid te schorsen voor een periode van ten hoogste één maand ingeval het lid bij herhaling in strijd handelt met zijn lidmaatschapsverplichtingen of door handelingen of gedragingen het belang van de vereniging in ernstige mate heeft geschaad. Gedurende de periode dat een lid is geschorst kunnen de aan het lidmaatschap verbonden rechten niet worden uitgeoefend.

AFDELINGEN.

Artikel 8.

De vereniging is geografisch onderverdeeld in afdelingen. Deze afdelingen hebben geen rechtspersoonlijkheid en geen statuten. Elke afdeling regelt bij eigen Huishoudelijk Reglement haar inrichting en werkzaamheden. Het reglement mag geen bepalingen bevatten, die in strijd zijn met de statuten en het Huishoudelijk Reglement van de vereniging en verkrijgt eerst rechtskracht door goedkeuring van het Algemeen Bestuur.

Artikel 9.

Het gebied van een afdeling wordt bepaald door het Algemeen Bestuur na overleg met de betreffende afdelingen. Geschillen met betrekking tot instelling en begrenzing van afdelingen worden beslecht door de Algemene Vergadering.

ALGEMEEN BESTUUR.

Artikel 10.

De handhaving van de statuten en reglementen, de behartiging van de belangen der vereniging, de bevordering van haar doel-

stellingen en de uitvoering van haar besluiten zijn opgedragen aan het Algemeen Bestuur.

Artikel 11.

1. Het Algemeen Bestuur bestaat uit tenminste negen leden. Deze worden door de Algemene Vergadering uit de leden gekozen op voordracht van een afdeling, van tenminste vijf leden, of van het Algemeen Bestuur.

2. Nadere regels omtrent de wijze van kandidaatstelling en verkiezing worden bij Huishoudelijk Reglement vastgesteld. Op voorstel van het Algemeen Bestuur of tenminste vijf afdelingen kan een Algemeen Bestuurslid op grond van zwaarwegende redenen door de Algemene Vergadering in zijn functie worden geschorst of ontslagen.

Een schorsing die niet binnen drie maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag eindigt door het verloop van die termijn.

3. Het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur is onverenigbaar met een aantal in het Huishoudelijk Reglement bepaalde functies binnen de vereniging.

4. De leden van het Algemeen Bestuur hebben, behoudens bijzondere bepalingen terzake in het Huishoudelijk Reglement, zitting gedurende ten hoogste acht jaren. Nadere regels omtrent zittingsduur en rooster van aftreden worden bij Huishoudelijk Reglement vastgesteld.

5. Het Algemeen Bestuur kiest uit zijn midden als beschreven in Huishoudelijk Reglement een voorzitter en minstens drie leden, die tezamen het Dagelijks Bestuur vormen. Het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigt de vereniging in en buiten rechte.

6. Het Huishoudelijk Reglement kan bepalen dat aan het Algemeen Bestuur personen met een raadgevende stem worden toegevoegd. Het Algemeen Bestuur is, mits met goedkeuring van de Algemene Vergadering, bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten, tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden geen beroep worden gedaan.

7. Indien het aantal bestuursleden beneden negen is gedaald, blijft het bestuur bevoegd.

8. Het is echter verplicht zo spoedig mogelijk een Algemene Vergadering te beleggen waarin de voorziening in de open plaats of de open plaatsen aan de orde komt.

ALGEMEENE VERGADERING.

Artikel 12.

1. Jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar

1. Toept het Algemeen Bestuur tenminste een Algemene Vergadering bijeen. De agenda met de te behandelen onderwerpen en voorstellen wordt in het orgaan van de vereniging gepubliceerd en aan de afdelingsbesturen en afgevaardigden toegezonden.
 2. Tenminste vijf afdelingen of tien afgevaardigden of vijftig leden kunnen de wens te kennen geven dat een Algemene Vergadering wordt uitgeschreven. Zij dienen een daartoe strekkend verzoek met vermelding van de te behandelen onderwerpen aan het Algemeen Bestuur kenbaar te maken in een gezamenlijk schrijven.
 3. Het Algemeen Bestuur dient binnen twee weken te zorgen voor het convoceren van deze Algemene Vergadering die binnen zes weken na ontvangst van het verzoek moet worden gehouden. Heeft het Algemeen Bestuur binnen de voorgeschreven termijn geen gevolg gegeven aan het verzoek dan hebben de betreffende afdeling of afgevaardigden of leden het recht zelf de bijeenroeping van de Algemene Vergadering over te gaan.
 4. De beraadslagingen tijdens de hier bedoelde vergadering dienen zich te beperken tot de aangegeven onderwerpen.
- Artikel 13.
1. De afgevaardigden en plaatsvervangende afgevaardigden ter Algemene Vergadering worden op voordracht van het afdelingsbestuur of tenminste vijf afdelingsleden, door de afdelingen uit de leden gekozen voor een termijn van vier jaren. Iedere afdeling heeft tenminste recht op een afgevaardigde en twee plaatsvervangende afgevaardigden.
 2. Een in het Huishoudelijk Reglement nader bepaald aantal of boven een velvoud van dit aantal geeft recht op nog een afgevaardigde en twee plaatsvervangende afgevaardigden. De status van afgevaardigde of plaatsvervangende afgevaardigde is onverenigbaar met een aantal in het Huishoudelijk Reglement bepaalde functies binnen de vereniging.
 3. Artikel 14.
- Het Algemeen Bestuur is voor zijn handelingen en beslissingen verantwoordelijk schuldig aan de Algemene Vergadering.
- De Algemene Vergadering beslist over alle geschillen met het Algemeen Bestuur.
- Artikel 15.
- Alle leden en ereleden hebben toegang tot de Algemene Vergadering en kunnen aan de beraadslagingen deelnemen.
- Artikel 16.
- Elk lid of afgevaardigde heeft één stem.
- Artikel 17.
1. Over zaken wordt mondeling en over personen schriftelijk gestemd.
 2. Stemmen van de individuele leden vindt niet plaats voor een stemadvies is uitgebracht door de afgevaardigden.

3. Bealuten worden genomen met volstrekte meerderheid van de ter vergadering uitgebrachte stemmen, tenzij in de statuten anders is bepaald.
4. De volstrekte meerderheid is het kleinste gehele getal dat meer is dan de helft van het aantal uitgebrachte geldige stemmen, waarbij blanco stemmen niet worden meegeteld.
5. Indien bij een stemming over een zaak de stemmen staken wordt de zaak gaocht te zijn verworpen.
5. Indien bij een verkiezing tussen twee personen de stemmen staken, wordt een tweede stemming gehouden. Verkrijgt ook bij een tweede stemming niemand de volstrekte meerderheid, dan beslist het lot.
7. Indien bij een verkiezing tussen meer dan twee personen de stemmen staken, wordt een tweede stemming gehouden. Verkrijgt ook bij een tweede stemming niemand de volstrekte meerderheid, dan wordt een herstemming gehouden tussende twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben gekregen. Indien door een gelijk aantal stemmen meer dan twee personen voor herstemming in aanmerking komen, wordt door loting aangewezen wie van deze personen in herstemming komt.

Artikel 18.

Het Algemeen Bestuur heeft de bevoegdheid een door de
Algemene Vergadering genomen besluit te schorsen zolang
het besluit niet in een volgende Algemene Vergadering
is bekrachtigd, welke volgende Algemene Vergadering
tussen de drie en zes maanden na het besluit moet
worden gehouden.

Artikel 19.

1. De Algemeene Vergadering kan voor de stemming over een voorstel bepalen, dat bij aanneming de beslissing tot bekrachtiging moet worden onderworpen aan een eindstemming door de leden van de vereniging.
2. Het Algemeen Bestuur zorgt ervoor dat de stembiljetten binnen twee maanden na de Algemeene Vergadering aan de leden worden verzonden, vergezeld van een antwoordenvolp.
3. Binnen één maand na de verzenddatum worden de ingevulde stembiljetten door de gewone leden getrouneerd, waarbij op de antwoordenvolp naam, woonplaats en handtekening worden geplaatst.
4. De uitslag wordt opge maakt door het Dagelijks Bestuur en in de eerstvolgende Nieuwsbrief gepubliceerd.
5. Hangende de uitslag van de eindstemming wordt de uitwerking van het besluit geschorst.

NOTARIS J.W. F. SWANE

UTRECHT

OPRICHTING STICHTING.

Van:

Stichting ter Ondersteuning van de
Beweging Weigering Defensiebelasting (BWD),
gevestigd te Amersfoort.

AKTE: 21 november 1983

B/A. 15-11-1983
6072

NOTARIS J. W. F. SWANE

-1-

AMERSFOORT, Stichting ter Ondersteuning van de
Beweging Weigering Defensiebelasting (BWD).

Heden de een en twintigste november, -----
negentienhonderd drie en tachtig, -----
verschenen voor mij, Jan Willem Frans Swane, notaris-
ter standplaats Utrecht: -----

1. Derk Tjasse Biewinga, zonder beroep, geboren te ---
Dedemsvaart op drie en twintig september negentien-
honderd twintig, wonende te 8222 AA Lelystad, ----
Hazeleger 12. -----
2. Ignace de Haes, secretaris, geboren te 's-Hertogen-
bosch op drie juni negentienhonderd zeven en vijf-
tig, wonende te 3581 PM Utrecht, Schoolstraat ----
3bis. -----

De komparanten verklaren een stichting in het leven -
te roepen onder vaststelling van de navolgende -----
statuten: -----

----- NAAM EN ZETEL -----

Artikel 1. -----

1. De stichting is genaamd: -----
Stichting ter ondersteuning van de Beweging -----
Weigering Defensiebelasting (BWD). -----
2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Amersfoort. --
3. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. --

Artikel 2. -----

De stichting heeft ten doel: -----
kennis en faciliteiten beschikbaar te stellen aan --
de BWD ondermeer door ondersteuning in juridische --
bijstand en aansprakelijkheid. -----
----- VERMOGEN -----

Artikel 3. -----

Het vermogen van de stichting zal gevormd worden ---
door: -----

- subsidies en donaties; -----
- hetgeen de stichting door erfstelling, legaat, ---
schenking of op enigerlei andere wijze verkrijgt; -----
- geldlening en kredieten; -----
- alle overige wettelijke ontvangsten. -----

----- BESTUUR -----

Artikel 4. -----

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit tenminste zes leden. -----
Het aantal leden wordt, met inachtneming van het --
in de vorige zin bepaalde, door het bestuur met --
algemene stemmen vastgesteld. -----
2. De bestuursleden worden benoemd door het bestuur --
in overleg met de steungroep van de BWD. -----
3. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, --
een secretaris en een penningmeester, die tesamen --
het dagelijks bestuur vormen. -----
4. Bij het ontstaan van een vacature in het bestuur --
zullen de overblijvende bestuursleden, na overleg --
met de steungroep van de BWD, met algemene stemmen --
binnen twee maanden na het ontstaan van die vaca- --
ture daarin voorzien door de benoeming van een ---
opvolger. -----

Artikel 5. -----

1. Het bestuur is belast met het besturen van de ---
stichting. -----
2. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van over---
eenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren-
van registergoederen, tot het sluiten van over---
eenkomsten waarbij de stichting zich als borg of -
hoofdelijk mede-schuldenaar verbindt, zich -----
voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheids-
stelling voor een schuld van een derde verbindt. -
3. Het besluit als bedoeld in lid 2 kan slechts wor- --
den genomen met twee/derde meerderheid van alle in
functie zijnde bestuursleden. -----

Artikel 6. -----

De stichting wordt in en buiten rechte uitsluitend -
vertegenwoordigd door twee gezamenlijk handelende --
bestuursleden van het dagelijks bestuur. -----

Artikel 7.

Het bestuurslidmaatschap eindigt: -----

- a. door overlijden; -----
- b. bij verlies van het vrije beheer over zijn vermo-
gen; -----
- c. bij schriftelijke ontslagneming; -----
- d. bij ontslag op grond van artikel 298 Boek 2 van --
het Burgerlijk Wetboek; -----
- e. bij ontslag krachtens een besluit genomen met ----
algemene stemmen van alle overige in functie ----
zijnde bestuursleden. -----

----- BOEKJAAR EN JAARSTUKKEN -----

Artikel 8.

- 1. Van de vermogenstoestand van de stichting en van --
al hetgeen haar financiën betreft, wordt op zoda--
nige wijze boek gehouden, dat daaruit te allen ---
tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden--
gekend. -----
- 2. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het --
kalenderjaar. -----
- 3. Per het einde van ieder boekjaar worden de boeken--
van de stichting afgesloten. -----
Daaruit worden door de penningmeester een balans --
en een staat van baten en lasten over het geëin---
digde boekjaar opgemaakt, welke jaarstukken -----
jaarlijks vóór een april aan het bestuur ter vast--
stelling worden voorgelegd. -----
- 4. Goedkeuring van de jaarstukken vindt plaats nadat--
het bestuur heeft kennisgenomen van een rapport --
uitgebracht door één of meer deskundigen. -----
- 5. Jaarlijks wordt vóór een december door de penning--
meester een begroting opgemaakt voor het komende --
boekjaar en aan het bestuur ter vaststelling ----
voorgelegd. -----

----- BESTUURSVERGADERINGEN EN BESLUITEN -----

Artikel 9.

- 1. Ieder kalenderjaar wordt tenminste één vergadering
gehouden ter vaststelling van de balans en de ----
staat van baten en lasten over het voorafgaande --
boekjaar. -----
- 2. Het bestuur vergadert voorts zo dikwijls de voor--
zitter of degene die hem als zodanig vervangt, --
ofwel tenminste twee bestuursleden dit gewenst ---
achten. -----
- 3. De oproeping tot de vergadering geschiedt door de--
voorzitter of diens plaatsvervanger op een ter----
mijn van tenminste zeven dagen. -----
- 4. Van het verhandelde in de vergaderingen worden no--
tulen gehouden door de secretaris of door één der--
andere aanwezigen. -----
De notulen worden vastgesteld en getekend door de--
genen die in de vergadering als voorzitter en ----
secretaris hebben gefungeerd. -----

5. Voorzover in deze statuten niet anders is vermeld, worden besluiten genomen met volstreekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen. -----
6. Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling. -----
Indien een of meer bestuursleden zulks wensen geschiedt stemming over personen met ongetekende gesloten briefjes. -----
7. Ieder bestuurslid heeft één stem. -----

Artikel 10. -----

1. Het bestuur is bevoegd een reglement vast te stellen waarin die onderwerpen worden geregeld, welke niet in deze statuten zijn vervat. -----
2. Het reglement mag niet met de wet of deze statuten in strijd zijn. -----
3. Het bestuur is te allen tijde bevoegd het reglement te wijzigen of op te heffen. -----

----- STATUTENWIJZIGING EN ONTBINDING -----

Artikel 11. -----

1. Het bestuur is bevoegd deze statuten te wijzigen. Het besluit daartoe zal slechts kunnen worden genomen met twee/derde meerderheid van alle in functie zijnde bestuursleden. -----
2. De wijziging moet op straffe van nietigheid bij notariële akte tot stand komen. -----

Artikel 12. -----

1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden; Op het daartoe te nemen besluit is het bepaalde in artikel 11 lid 1 van toepassing. -----
2. De stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan voorzover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. -----
3. De vereffening geschiedt door het bestuur. -----
4. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. -----
5. Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting wordt zoveel mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de stichting. -----
6. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden stichting gedurende dertig jaren berusten onder de jongste vereffenaar. -----

----- SLOTBEPALING -----

Artikel 13. -----

In alle gevallen waarin zowel de wet als deze statuten niet voorzien, beslist het bestuur. -----
Voor de eerste maal worden tot bestuursleden benoemd: -----

de voltallige steungroep van de BWD, te weten: -----

- Voorzitter: -----

Peter Kruithof, geboren te Roermond op een en twintig juli negentienhonderd vier en twintig, wonende te 2343 GV Oegstgeest, Pres. Kennedylaan 140; -----

- Secretaris: -----
Ignace de Haes, geboren te 's-Hertogenbosch op ---
drie juni negentienhonderd zeven en vijftig, -----
wonende te 3581 PM Utrecht, Schoolstraat 3 bis. -
- Penningmeester:-----
Derk Tjasse Biewinga, geboren te Dedemsvaart op---
drie en twintig september negentienhonderd -----
twintig, wonende te 8222 AA Lelystad, -----
Hazeleger 12. -----
- Bestuursleden: -----
- Gerhardus Somsen, geboren te Rotterdam op -----
dertien februari negentienhonderd vijf en der---
tig, wonende te 7311 KX Apeldoorn, Hofstraat --
66; -----
- Geerdinus Heitmeijer, geboren te Aalten op -----
vier januari negentienhonderd zeven en twintig, -
wonende te 3714 TK Baarn, Melkpad 10; -----
- Albertus Laurentius Klappe, geboren te Deventer-
op acht en twintig juli negentienhonderd vijf en
vijftig, wonende te 7416 AN Deventer, Van ----
Mouwijkstraat 4; -----
- Gerhard Anjo van Houten, geboren te Wageningen -
op vijf juli negentienhonderd twintig, wonende -
te 3703 HG Zeist, Couwenhoven 33-44; -----
- Agatha Diewertje Breebaart, geboren te Midden---
meer/Wieringmeer op drie en twintig juli negen---
tienhonderd twee en veertig, wonende te 1093 KC-
Amsterdam, Vijverstraat 16; -----
- Jakob van Kampen, geboren te Leeuwarden op elf -
februari negentienhonderd zeven en veertig, ----
wonende te 1011 NZ Amsterdam, Waterlooplein ---
39 b. -----

De komparanten zijn mij, notaris, bekend.

WAARVAN AKTE,-
in minuut is verleden te Utrecht ten dage in het ----
hoofd dezer gemeld. -----
Na zakelijke opgave hebben de komparanten eenparig -
verklaard van de inhoud van de akte kennis te hebben
genomen en op volledige voorlezing daarvan geen ----
prijs te stellen. -----
Na beperkte voorlezing is deze akte door de komparan
ten en mij, notaris, getekend. -----
(getekend): D.T. Biewinga; I.de Haes; J.W. Swane. --

VOOR AFSCHRIFT.

Kantoor
van
de notarissen

A. JAARSMA
Bolsward
en

Mr. L. A. DETMAR
Bolsward/Hennaarderadeel

A f s c h r i f t

ener akte van

oprichting ener STICHTING en vast-
stelling der s t a t u t e n

van

"STICHTING FRYSKE AKSJE TSJIN KERNWAPENS
gevestigd te H e e r e n v e e n."

Datum: 2 september 1983.

Heden twee september negentienhonderd drieëntachtig -----
verschenen voor mij, Mr. Louis Andries Detmar, notaris
ter standplaats de gemeenten Bolsward en Hennaarderadeel:

1. de heer Jan van der Sluis, leraar, wonende te Akkrum,
G.S. Ruitersstraat 8, volgens zijn verklaring geboren
op zestien januari negentienhonderd vierenvijftig; -----
2. mevrouw Wilhelmina Willibrorda Elisabeth van der Werf-
Snelder, huisvrouw, wonende te Hichtum, Schwartzenberg-
weg 13, volgens haar verklaring geboren op zevenentwin-
tig juni negentienhonderd achtendertig. -----

De comparanten verklaarden bij deze akte een stichting in
het leven te roepen en daarvoor de na te noemen statuten
vast te stellen. -----

Vooraf verklaarden de comparanten: -----

- dat er in de provincie Friesland een organisatie genaamd
"Permanint Frysk Oerlis Komitee tsjin Kearnwapens", geves-
tigd te Leeuwarden, bestaat, welke ten doel heeft het be-
vorderen van het verwijderen van alle kernwapens, zowel in
Nederland als daarbuiten; -----

- dat gemeld Komitee door steun van sympatisanten momen-
teel ongeveer achtduizend gulden (f 8.000,--) in bezit
heeft; -----

- dat de comparanten - tevens bestuursleden van gemeld --
Komitee - het raadzaam achten dat deze gelden en de verde-
re financiële baten en lasten ondergebracht worden in een
stichting, welke zij bij deze oprichten; -----

- dat de statuten luiden als volgt: -----

Naam, Zetel en Duur. -----

Artikel 1. -----

1. De stichting draagt de naam: "Stichting Fryske Aksje --
tsjin Kearnwapens". -----
 2. Zij heeft haar zetel te Heerenveen in de gemeente Hee-
renveen. -----
 3. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. -----
- Doel. -----

Artikel 2. -----

1. De stichting heeft ten doel het in eigendom hebben en -
het beheren van financiële middelen, welke bestemd zijn

- voor het zo goed mogelijk realiseren van het doel van ----
het Permanint Frysk Oerlis Komitee tsjin Kearnwapens ----
en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of ----
zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan ----
zijn, alles in de ruimste zin des woords. -----
2. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlij-
ken door het verwerven en het beschikbaar stellen van ----
financiële middelen welke noodzakelijk zijn voor het or-
ganiseren van activiteiten als demonstraties, acties en --
andere wettige middelen. -----

Vermogen. -----

Artikel 3. -----

Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door: -----

- a. het door de oprichters tot verwezenlijking van het doel
van de stichting reeds genoemde bedrag; -----
- b. subsidies en donaties; -----
- c. schenkingen, erfstellingen en legaten; -----
- d. alle andere verkrijgingen en baten. -----

Bestuur. -----

Artikel 4. -----

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit tenminste drie
leden en wordt voor de eerste maal bij deze akte benoemd.
De voorzitter, penningmeester en secretaris moeten tevens
bestuurslid zijn van het Permanint Frysk Oerlis Komitee
tsjin Kearnwapens. -----
Het aantal leden wordt - met inachtneming van het in de --
vorige zin bepaalde - door het bestuur der stichting met
algemene stemmen vastgesteld. -----
2. Het bestuur (met uitzondering van het eerste bestuur,
waarvan de leden in functie worden benoemd) kiest uit
zijn midden een voorzitter, een secretaris en een pen-
ningmeester. De functies van secretaris en penningmees-
ter kunnen ook door één persoon worden vervuld. -----
3. Bij het ontstaan van een (of meer) vakature(s) in het
bestuur, zullen de overblijvende bestuursleden binnen
twee maanden na het ontstaan van de vakature(s) daarin
voorzien door de benoeming van een (of meer) opvol-
ger(s). -----
4. Mocht(en) in het bestuur om welke reden dan ook één of
meer leden ontbreken, dan vormen de overblijvende be-

stuursleden, of vormt het enige overblijvende bestuurslid niettemin een wettig bestuur, behoudens het bepaalde in artikel 7. -----

5. De leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. -----

Bestuursvergaderingen en bestuursbesluiten. -----

Artikel 5. -----

1. De bestuursvergaderingen worden gehouden in een stad of dorp in de provincie Friesland, te bepalen door de voorzitter. --
2. Ieder kalenderkwartaal wordt tenminste één vergadering gehouden. -----
3. Vergaderingen zullen voorts telkenmale worden gehouden, wanneer de voorzitter dit wenselijk acht of indien één der andere bestuursleden daartoe schriftelijk en onder nauwkeurige opgave der te behandelen punten aan de voorzitter het verzoek richt. Indien de voorzitter aan een dergelijk verzoek geen gevolg geeft in dier voege, dat de vergadering kan worden gehouden binnen drie weken na het verzoek, is de verzoeker bevoegd zelf een vergadering bijeen te roepen met inachtneming van de vereiste formaliteiten. -----
4. De oproeping tot de vergadering geschiedt - behoudens het in lid 3 bepaalde - door de voorzitter, tenminste zeven dagen tevoren, de dag der oproeping en die der vergadering niet medegerekend, door middel van oproepingsbrieven. -----
5. De oproepingsbrieven vermelden, behalve plaats en tijdstip van de vergadering, de te behandelen onderwerpen. -----
6. Zolang in een bestuursvergadering alle in functie zijnde bestuursleden aanwezig zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen over alle aan de orde komende onderwerpen, mits met algemene stemmen, ook al zijn de door de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen. -----
7. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur; bij diens afwezigheid wijst de vergadering zelf haar voorzitter aan. -----
8. Van het verhandelde in de vergaderingen worden notulen gehouden door de secretaris of door één der aanwezigen, door de voorzitter daartoe aangezocht. De notulen wor-

- den vastgesteld en getekend door degenen, die in de vergadering als voorzitter en secretaris hebben gefungeerd. -----
9. Het bestuur kan ter vergadering alleen dan geldige besluiten nemen, indien de meerderheid zijner in functie zijnde leden ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is. -----
- Een bestuurslid kan zich ter vergadering door een medebestuurslid laten vertegenwoordigen op overlegging van een schriftelijke, ter beoordeling van de voorzitter der vergadering voldoende, volmacht. Een bestuurslid kan daarbij slechts voor één medebestuurslid als gevolmachtigde optreden. -----
10. Het bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen mits alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk, telegrafisch of per telex hun mening te uiten. Van een aldus genomen besluit wordt onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden door de secretaris een relaas opgemaakt, dat na mede-ondertekening door de voorzitter bij de notulen wordt gevoegd. -----
11. Ieder bestuurslid heeft het recht tot het uitbrengen van één stem. -----
- Voorzover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven, worden alle bestuursbesluiten genomen met volstrekte meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen. -----
12. Alle stemmingen ter vergadering geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden dit vóór de stemming verlangt. -----
- Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes. -----
13. Blanco stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht. -----
14. In alle geschillen omtrent stemmingen, niet bij de statuten voorzien, beslist de voorzitter. -----

Bestuursbevoegdheid en vertegenwoordiging. -----

Artikel 6. -----

1. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting
2. Het bestuur is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van registergoederen. -----

3. Het bestuur is niet bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. -----

Artikel 7. -----

De stichting wordt in en buiten rechte uitsluitend vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris tezamen of de voorzitter en de penningmeester tezamen. -----

Einde bestuurslidmaatschap. -----

Artikel 8. -----

Het bestuurslidmaatschap eindigt : -----
door overlijden van een bestuurslid, bij verlies van het vrije beheer over zijn vermogen, bij schriftelijke ontslagname (bedanken), alsmede bij ontslag op grond van artikel 298 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. -----

Boekjaar en jaarstukken. -----

Artikel 9. -----

1. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar. -----
2. Per einde van ieder boekjaar worden de boeken der stichting afgesloten. Daaruit worden door de penningmeester een balans en een staat van baten en lasten over het geëindigde boekjaar opgemaakt, welke jaarstukken binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan het bestuur worden aangeboden. -----
3. De jaarstukken worden door het bestuur vastgesteld. -----

Reglement. -----

Artikel 10. -----

1. Het bestuur is bevoegd een reglement vast te stellen, waarin die onderwerpen worden geregeld, welke niet in deze statuten zijn vervat. -----
2. Het reglement mag niet met de wet of deze statuten in strijd zijn. -----
3. Het bestuur is te allen tijde bevoegd het reglement te wijzigen of op te heffen. -----
4. Op de vaststelling, wijziging en opheffing van het reglement is het bepaalde in artikel 11 lid 1 van toepassing -----

Statutenwijziging. -----

Artikel 11. -----

1. Het bestuur is bevoegd deze statuten te wijzigen. -----
Het besluit daartoe moet worden genomen met algemene stemmen in een vergadering, waarin alle bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, zonder dat in het bestuur enige vacature bestaat. -----
2. De wijziging moet op straffe van nietigheid bij notariële akte tot stand komen. -----
3. De leden van het bestuur zijn verplicht een authentiek afschrift van de wijziging, alsmede de gewijzigde statuten neer te leggen ten kantore van het Openbaar Stichtingenregister, gehouden door de Kamer van Koophandel en Fabrieken, binnen welker gebied de stichting haar zetel heeft. -----

Ontbinding en vereffening. -----

Artikel 12. -----

1. Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden. Op het daartoe te nemen besluit is het bepaalde in artikel 11 lid 1 van toepassing. -----
2. De stichting blijft na haar ontbinding voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. -----
3. De vereffening geschiedt door het bestuur. -----
4. De vereffenaars dragen er zorg voor, dat van de ontbinding van de stichting inschrijving geschiedt in het register, bedoeld in artikel 11 lid 3. -----
5. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van deze statuten zoveel mogelijk van kracht. -----
6. Een eventueel batig saldo van de ontbonden stichting wordt zoveel mogelijk besteed overeenkomstig het doel van de stichting. -----
7. Na afloop van de vereffening blijven de boeken en bescheiden van de ontbonden stichting gedurende dertig jaren berusten onder de jongste vereffenaar. -----

Slotbepaling. -----

Artikel 13. -----

In alle gevallen, waarin zowel de wet als deze statuten niet voorzien, beslist het bestuur. -----

Tenslotte verklaarden de comparanten, ter uitvoering van het bepaalde in artikel 4 leden 1 en 2, dat voor de eerste maal tot bestuurders van de stichting worden benoemd :

- de comparant sub 1 als voorzitter, -----
- de comparante sub 2 als penningmeester, en -----
- de heer Cornelis Glimmerveen, onderwijsbegeleider, wonen-
de te Heerenveen, Zonnebloemstraat 101, geboren op vier no-
vember negentienhonderd negentien, als secretaris. -----

De comparanten zijn mij, notaris, bekend. -----

Waarvan akte in minuut is verleden te Bolsward op de datum
in het hoofd dezer akte vermeld. -----

Na zakelijke opgave van de inhoud dezer akte aan de ver-
schenen personen, hebben deze eenparig verklaard van de in-
houd dezer akte te hebben kennisgenomen en op volledige ----
voorlezing daarvan geen prijs te stellen. -----

Vervolgens is deze akte na beperkte voorlezing door de com-
paranten en mij, notaris, ondertekend. -----

c.J. v.d. Sluis; W. v.d. Werf-Snelder; L. Detmar. -----

Uitgegeven voor afschrift.

1

Statuten.

Naam en Zetel.

Artikel 1.

De vereniging draagt de naam vereniging Haags Vredes platform, bij verkorting te noemen Vereniging H.V.P. en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Doel.

Artikel 2.

De vereniging heeft tot doel het bevorderen, ondersteunen, coördineren en organiseren van die vredesactiviteiten, waarover binnen de vereniging consensus bestaat. Zij beoogt de voortzetting van het reeds voor heden onder de naam 'Haags Vredes Platform' functionerend samenwerkingsverband van organisaties.

Duur.

Artikel 3.

De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Lidmaatschap.

Artikel 4.

1. De vereniging kent gewone leden en buitengewone leden.
2. Naast de door de oprichters vertegenwoordigde organisaties fungeren als eerste gewone leden van de vereniging, die organisaties, (afdelingen van) politieke partijen, (afdelingen van) vakbonden, instellingen, wijkplatforms en overige organisaties die tot heden samenwerken binnen het Haags Vredes Platform.
3. Als gewoon lid van de vereniging kunnen worden toegelaten alle rechtspersonen, afdelingen van rechtspersonen en samenwerkingsvormen van natuurlijke personen, die met het doel van de vereniging instemmen, in de gemeente 's-Gravenhage of directe omgeving gevestigd of werkzaam zijn en de principes van de democratie onderschrijven.
4. Als buitengewoon lid van de vereniging kunnen worden toegelaten individuele personen, die voldoen aan de in lid 3 van dit artikel gestelde criteria.
5. De algemene vergadering beslist over de toelating van zowel gewone als buitengewone leden.
6. Waar in deze statuten gesproken wordt van leden, worden -

2

daaronder gewone en buitengewone leden verstaan, tenzij -
uit de betreffende bepaling anders blijkt of voort- ----
vloeit. -----

Artikel 5. -----

1. Het lidmaatschap eindigt: -----
 - a. door de dood van het lid, de ontbinding van een ----
rechtspersoon-lid of de ontbinding van een andere sa-
menwerkingsvorm-lid; -----
 - b. door opzegging door het lid; -----
 - c. door opzegging van- of ontzetting uit het lidmaatschap
door de vereniging. -----
2. De opzegging van het lidmaatschap door de vereniging en -
de ontzetting uit het lidmaatschap geschieden bij besluit
van de algemene vergadering. Deze kan daartoe besluiten -
in de door de wet genoemde gevallen. -----
3. Tenzij door het lid of door de vereniging anders wordt --
bepaald, geschiedt opzegging met onmiddellijke ingang. --

Artikel 6. -----

De gewone leden zijn gehouden aan de vereniging op te geven
welke persoon/personen de aan het lidmaatschap verbonden --
rechten zullen uitoefenen. -----

Artikel 7. -----

De vereniging kent geen contributieplicht. -----

Middelen. -----

Artikel 8. -----

- De geldmiddelen van de vereniging bestaan uit: -----
- a. bijdragen van de leden, schenkingen, subsidies, legaten -
en erfstellingen; -----
 - b. opbrengsten uit verkoop van aktiemateriaal; -----
 - c. alle andere op wettige wijze verkregen inkomsten. -----

Stemmingen. -----

Artikel 9. -----

1. Alleen gewone leden hebben stemrecht. Ieder van hen heeft
één stem. Buitengewone leden brengen advies uit. Een ----
stemgerechtigde kan ten hoogste voor twee gewone leden --
als gemachtigde optreden. -----
2. In alle organen van de vereniging dient te worden beslo-
ten met algemene stemmen van de aanwezige stemgerechtig-

3

- den. -----
3. Indien de in lid 2 van dit artikel voorgeschreven meerderheid niet wordt bereikt, geldt de besluitvorming als opgeschort en wordt over het betreffende onderwerp een tweede vergadering bijeengeroepen. Indien ook in deze tweede vergadering geen eenstemmigheid bestaat, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. -----
 4. In oproepen ter vergadering van een orgaan van de vereniging dient bij de agenda te worden vermeld of en voor welke agendapunten deze vergadering een tweede vergadering als bedoeld in lid 3 van dit artikel is. -----
 5. Eenstemmigheid wordt geacht aanwezig te zijn, ook bij stemonthoudingen of het uitbrengen van blanco stemmen of stemmen van onwaarde. -----
 6. Stemmingen over personen geschieden schriftelijk; andere stemmingen mondeling. -----

Algemene vergadering. -----

Artikel 10. -----

1. De algemene vergaderingen worden gehouden te 's-Gravenhage of één der omliggende gemeenten. -----
2. De bijeenroeping van de algemene vergadering geschiedt door een schriftelijke mededeling aan de leden, vermeldend de te behandelen onderwerpen (zomede of het een tweede vergadering in de zin van artikel 9 is) op een termijn van tenminste zeven dagen. -----
3. Toegang tot de algemene vergadering hebben alle leden, zomede degenen die daartoe door de algemene vergadering zijn uitgenodigd. -----
4. Tenminste driemaal per jaar wordt een algemene vergadering gehouden, van welke er tenminste één dient te worden gehouden binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar - hetwelk samenvalt met het kalenderjaar - behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering. In deze vergadering brengt het bestuur zijn jaarverslag uit en doet het, onder overlegging van de nodige bescheiden, rekening en verantwoording van zijn in dat jaar gevoerde bestuur. -----
5. De bijeenroeping van de algemene vergadering geschiedt --

(4)

door het bestuur, zo dikwijls het dit wenselijk acht dan-
wel indien een zodanig aantal leden als gerechtigd is tot
het uitbrengen van een/tiende gedeelte van de stemmen in
een voltallige vergadering het bestuur daartoe heeft ver-
zocht. -----

Bestuur; samenstelling, benoeming en ontslag. -----

Artikel 11. -----

1. Het bestuur bestaat uit tenminste drie en ten hoogste elf
personen door de algemene vergadering te benoemen uit de
gewone leden van de vereniging. -----
2. De voorzitter, de secretaris en de penningmeester worden
door de algemene vergadering in functie gekozen. De over-
rige bestuursleden verdelen de overige functies in over-
leg. -----
3. Bestuursbenoemingen geschieden voor een periode van een -
verenigingsjaar. Ingevolge het verstrijken van deze ter-
mijn aftredende bestuurders zijn onmiddellijk herbenoem-
baar. -----
4. Behalve door zijn aftreden defungeert een bestuurder te-
vens door tussentijds verlies van het lidmaatschap door -
het lid ter vertegenwoordiging waarvan hij functioneert,
door intrekking van diens aanwijzing door het lid zoals -
bedoeld in artikel 6, door zijn overlijden, faillissement
of curatele. -----

Vertegenwoordiging. -----

Artikel 12. -----

1. Het bestuur is bevoegd tot vertegenwoordiging van de ver-
eniging in en buiten rechte. -----
2. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee
in functie gekozen bestuurders, gezamenlijk handelend. --
3. Het bestuur is bevoegd volmacht te verlenen aan een of --
meer bestuurders om de vereniging binnen de grenzen van -
die volmacht te vertegenwoordigen. -----

Werkwijze. -----

Artikel 13. -----

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of --
twee andere bestuurders zulks wenselijk achten. -----
2. De bestuurders worden op een termijn van tenminste zeven

prod. 13

MEMORANDUM NED. REGERING INZAKE OFFICIELE NED. STANDPUNT OVER RECHTMATIG-
HEID KERNWAPENGEBRUIK D.D. 16 JUNI 1995

Ministry of Foreign Affairs

The Hague

1

THE NETHERLANDS GOVERNMENT,

Having regard to Resolution 49-75K adopted on 15 December 1994 by the General Assembly of the United Nations, whereby the General Assembly decided to request the International Court of Justice urgently to give an advisory opinion on the following question:

"Is the threat or use of nuclear weapons in any circumstance permitted under international law?";

Having regard to the Order of the Court of 1 February 1995, by which the Court designated 20 June 1995 as the time-limit within which written statements might be submitted to the Court by the United Nations and by States which are entitled to appear before the Court, in accordance with Article 66(2) of the Statute of the Court;

Having regard to the fact that the Netherlands is a member State of the United Nations and by virtue of Article 92 of the Charter of the United Nations also a party to the Statute of the Court;

Wishing to avail itself of the opportunity given by the Court's Order of 1 February 1995 to States entitled to appear before the Court to make a written statement on the above-mentioned request by the General Assembly of the United Nations for an advisory opinion from the Court;

Has the honour to present the following statement:

I OBSERVATIONS ON THE COMPETENCE OF THE GENERAL ASSEMBLY OF THE UNITED NATIONS TO REQUEST, AND ON THE COMPETENCE AND DISCRETION OF THE COURT TO GIVE, THE ADVISORY OPINION

1. According to Article 96 of the Charter of the United Nations

"(1) The General Assembly or the Security Council may request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question.

(2)" (Emphasis added)

2. According to Article 65 of the Statute of the International Court of Justice which forms an integral part of the UN Charter:

"(1) The court may give an advisory opinion on any legal question at the request of whatever body may be authorized by or in accordance with the Charter of the United Nations to make such a request.

(2)" (emphasis added)

3. While Article 96 of the UN Charter determines who is competent to request an advisory opinion from the Court, Article 65(1) of the Court's Statute determines the competence of the Court to give an advisory opinion. According to Article 96(1) of the UN Charter only the UN General Assembly or Security Council may request the Court to give an advisory opinion on any legal question.

4. The question submitted to the Court for an advisory opinion concerns the permissibility of the threat or use of nuclear weapons in any circumstance under international law, and therefore constitutes a legal question.

5. In the opinion of the Netherlands Government, the General Assembly of the United Nations must be deemed competent to request an advisory opinion on the question submitted to the Court.
6. If the Court considers the General Assembly of the United Nations competent to request, and itself competent to give, the advisory opinion concerned, the Netherlands Government would nevertheless draw attention to the fact that the Court's power to give advisory opinions is a discretionary one, As stated by the Court itself in the Peace Treaties case (ICJ Rep. 1950, p. 71):

"Article 65 of the Statute is permissive. It gives the Court the power to examine whether the circumstances of the case are of such a character as should lead it to decline to answer the Request".

7. Although the Netherlands Government is in general very much in favour of the exercise by the Court of its competence to give advisory opinions, it believes that there are good policy reasons why, in this particular case, the Court should decide to abstain from giving the advisory opinion requested.
8. The Netherlands Government attaches great value to the Non-Proliferation Treaty (NPT), the operation of which has been indefinitely extended by the NPT conference on May 11 1995 in New York. By their decision to extend this treaty indefinitely, the parties to the treaty reaffirmed the importance of this treaty as the international instrument for preventing the proliferation of nuclear weapons.
9. The universal application of the norm provided by the NPT has recently been enhanced by the accession to the treaty of a number of states, making the NPT one of the treaties with the most universal adherence.

10. As is well known, the Non-Proliferation Treaty acknowledges the legality of the possession of nuclear weapons by certain States, i.e. the five recognized nuclear weapon States, while other States parties to the treaty have undertaken not to develop or otherwise acquire nuclear weapons (Article II of the NPT).
11. A judgment of the Court declaring the threat or use of nuclear weapons illegal might jeopardize the operation of the Non-Proliferation Treaty. On the other hand, a judgment of the Court declaring the threat or use of nuclear weapons legal might induce a number of States to withdraw their support for the treaty or encourage other States to refrain from acceding to the treaty, thereby undermining its universal application.
12. Another important provision of the NPT regards disarmament. In Article VI of the NPT each of the NPT parties undertakes to pursue negotiations in good faith on effective measures relating to cessation of the nuclear arms race at an early date and to nuclear disarmament. This undertaking has guided the international community in its disarmament efforts, and was reconfirmed during the recently held NPT conference.
13. The Netherlands Government believes that the risks involved in the threat or use of nuclear weapons will be more effectively countered by further negotiations in the field of disarmament and non-proliferation of nuclear weapons, in line with the provisions of the NPT. Any judgment of the Court in reply to the request submitted by the General Assembly would create a real danger of undermining the ongoing process of nuclear non-proliferation and disarmament.

II OBSERVATIONS ON THE MERITS OF THE LEGAL QUESTION
SUBMITTED TO THE COURT FOR AN ADVISORY OPINION

14. Should the Court decide to consider admissible the request of the General

Assembly of the United Nations for an advisory opinion contained in UNGA Res. 49/75K of 15 December 1994 and should the Court be willing to examine the merits of the legal question submitted by the General Assembly, the Netherlands Government would like to make the following observations.

15. The legal question submitted by the General Assembly is couched in extremely general terms, i.e. "Is the threat or use of nuclear weapons in any circumstance permitted under international law?" Theoretically this question could be answered either in the negative or in the affirmative. An answer in the negative would mean that the threat or use of nuclear weapons would under no circumstances be permitted under international law and hence be unlawful per se under international law. An answer in the affirmative would mean that there would be at least certain circumstances under which the threat or use of nuclear weapons would be permitted and hence not unlawful under international law. It is clear that a rejection of the first answer necessarily implies the acceptance of the second answer. Moreover, it should be kept in mind that the request for the advisory opinion submitted by the General Assembly to the Court does not compel the Court to give an answer to the question of under what circumstances, if any, the threat or use of nuclear weapons would be permitted under international law.

16. As already observed in the statement made by the Netherlands Government in connection with the request for an advisory opinion submitted to the Court by the Forty-sixth World Health Assembly of the WHO in its resolution WHA 46.40 of 14 May 1993, the question of the illegality of the use of nuclear weapons put in general terms - i.e. the question of whether the use of nuclear weapons would in all circumstances be unlawful - can only be answered in the negative. As already indicated above such a negative answer to the request for an advisory opinion submitted by the WHA implies necessarily a positive

answer to the request for an advisory opinion submitted by the General Assembly of the United Nations. Henceforth the legal reasoning set forth by the Netherlands Government in respect of the WHA request for an advisory opinion can be followed likewise in respect of the request for an advisory opinion submitted by the General Assembly of the United Nations.

The fact that the WHA request referred merely to "the use of nuclear weapons by a State in war or other armed conflict" while the UNGA request refers to "the threat or use of nuclear weapons in any circumstance" does not lead to a different reply. It may be recalled in this connection that in setting limits on the use of force by member States of the UN - of which the use of nuclear weapons is only one form - Article 2(4) of the UN Charter also sets limits on the threat of such force. Indeed where the use of force is deemed unlawful, the threat of such use of force must, in principle, be deemed equally unlawful.

17. As stated by the Netherlands Government on other occasions - e.g. during the debate in the Netherlands Parliament on the approval of the 1985 Agreement between the Netherlands and the United States on the Stationing of Ground-launched Cruise Missiles in the Netherlands (Treaty Series of the Kingdom of the Netherlands 1985 No. 145) - with regard to the question of the legality or otherwise under international law of the possession or even use of cruise missiles, such possession or even use does not inevitably constitute a violation of the rules or principles of international humanitarian law in armed conflict or of other rules or principles of the jus in bello which more particularly concern the permissibility of certain types of weapons in war or other armed conflict.
18. Thus, according to the Netherlands Government, Article 23(a) of the Hague Regulations respecting the Laws and Customs of War on Land annexed to Convention IV concluded at the 1907 Hague Peace Conference (2 AJIL 1908 Suppl. p. 90), which prohibits the employment

of "poison" or "poisoned weapons" and/or the 1925 Geneva Protocol for the Prohibition of the Use in War of Asphyxiating, Poisonous and other Gases, and of Bacteriological Methods of Warfare (94 LNTS p. 65), which condemns the (first) use of "asphyxiating, poisonous or other gases, and of all analogous liquids, materials or devices" do not entail a prohibition per se of the use of nuclear weapons. Indeed, the use of poison and poisonous gas is generally categorized under chemical warfare and nuclear weapons are usually distinguished from chemical or biological weapons which are the concern of the provisions referred to here. Article 23(a) of the Hague Regulations and the 1925 Geneva Protocol were intended to apply only to weapons whose principal effect was poisonous and not to those where poison was only a secondary effect. It should be noted that the primary effects of the use of nuclear weapons are the enormous blast wave and thermal radiation they produce, effects which are not covered by the said provisions.

19. The Netherlands Government rejects the view that the use of nuclear weapons would be unlawful per se on the grounds that such use would necessarily lead to a violation of the rule laid down in Article 23(e) of the 1907 Hague Regulations which forbids belligerents "to employ arms, projectiles, or material calculated to cause unnecessary suffering" (emphasis added). The question to be raised here is when suffering caused by a certain weapon can reasonably be called "unnecessary".
20. It seems that suffering may be called "unnecessary" when its infliction was not necessary to attain a lawful military advantage or greatly exceeds what could reasonably have been considered necessary to attain that military advantage.
21. The availability of considerably less harmful means to attain the military advantage or the causing of suffering out of proportion to the military advantage to be gained therefore appear to be the essential yardstick for

determining whether the use of certain weapons must be deemed to cause "unnecessary" suffering. This approach has governed the development of rules with regard to means and methods of warfare since 1868.

22. Hence, in the view of the Netherlands, the use of nuclear weapons cannot in abstracto be deemed unlawful. The question of whether a specific use is in contravention of the said obligation cannot therefore be weighed until the exact implications, both at the level of military advantage gained and with regard to the injury caused, are known.
23. The Netherlands Government further wishes to emphasize that the drafting history of the 1977 Additional Protocol I (Int. Com. Red Cross, Protocols Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, Geneva 1977, p. 3) to the 1949 Geneva Conventions (75 UNTS pp. 33, 85, 135 and 287) makes clear the intention of the negotiating States that the rules introduced by that protocol, in so far as they relate to the use of weapons, should not cover warfare with weapons of mass destruction such as nuclear weapons. As the restriction to conventional weapons was not explicitly laid down in that protocol, the Netherlands - like several other parties to the protocol - made a declaration on the occasion of its ratification that it was the understanding of the Netherlands Government that the rules introduced by Protocol I relating to the use of weapons were intended to apply and consequently would apply solely to conventional weapons without prejudice to any other rules of international law applicable to other types of weapons.
24. The drafting history of Additional Protocol I to the 1949 Geneva Conventions, moreover, indicates that in any event the majority of States acknowledged, explicitly or tacitly, that the use of nuclear weapons is not already unlawful per se under international humanitarian law.

25. In this connection the Netherlands Government also wishes to note that a general prohibition of the use-of nuclear weapons de lege lata cannot be deduced from UNGA Resolution no. 1653 (XVI) entitled "Declaration on the Prohibition of the Use of Nuclear and Thermo-nuclear Weapons" which was adopted by the General Assembly of the United Nations on 24 November 1961. This resolution which, it is true, declared the use of nuclear weapons illegal, as it would be contrary to the Charter of the United Nations, the rules of international law and the laws of humanity, cannot in the view of the Netherlands Government be considered as embodying an already existing rule or principle of general international law. The very fact that the resolution was adopted with 55 votes for, 20 against (including the nuclear weapon States the United States, Great Britain and France) and 26 abstentions proved the absence of a general opinio iuris on the part of States that the use of nuclear weapons is unlawful per se.

UNGA Resolution 2936 (XXVII) on the Non-Use of Force in International Relations and Permanent Prohibition of the Use of Nuclear Weapons, which was adopted by the General Assembly on 29 November 1972 - this time with 73 votes for, 4 against (including China) and 46 abstentions (including France, the United Kingdom and the United States) - inter alia again solemnly declared "the permanent prohibition of the use of nuclear weapons".

Considering the special weight to be attached to the position of the nuclear weapon States among the States voting against or abstaining and the very high number of States which abstained, it would, the Netherlands Government believes, still be very difficult to conclude that the resolution codified or gave rise to a generally recognized rule or principle of international law.

It is also relevant in this connection that the UNGA Resolution 1653 (XVI)

of 1961 referred to above invited the Secretary-General of the United Nations to examine the possibility of a conference being convened where participating States would sign a convention on the prohibition of nuclear weapons, but that this attempt, as well as many later attempts to promote the conclusion of such a convention, remained without success due to disagreement on the matter among States.

26. According to the Netherlands Government the use of nuclear weapons need not - as is sometimes alleged - necessarily amount to genocide in terms of the 1948 Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (45 AJIL 1951 Suppl. p. 7). Indeed, as long as the use of nuclear weapons, or for that matter of any weapons, remains directed at the combatants of the other belligerent and is not directed at the population (which may be considered as a national group) as such, with the intent to destroy that population in whole or in part as such, i.e. whether having the status of combatant or not, there can be no question of genocide within the meaning of the 1948 Genocide Convention.

27. The Netherlands Government is, moreover, of the opinion that the use of nuclear weapons cannot be considered in itself to be in violation of the right to life, as enshrined inter alia in Article 6 of the 1966 International Covenant on Civil and Political Rights (Annex to UNGA Res. 2200 (XXI) of 16 December 1966) or in Article 2 of the 1950 European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (Eur. Treaty Series. No. 5). According to the Netherlands Government, these articles do not create an absolute right to life. Thus, the travaux préparatoires of Article 6 of the International Covenant make clear that, instead of listing the circumstances in which the deprivation of life would not be considered contrary to the right to life, the drafters decided to agree on the formulation that "No one shall be arbitrarily deprived of his life" (emphasis added). One of the instances mentioned in this connection by the drafters as an example of a deprivation of life which is not

arbitrary was "the performance of lawful acts of war". Explicit support for such an exception, as far as Article 2 of the European Convention is concerned, can also be found in Article 15(2) of the European Convention, which provides that "No derogation from Article 2, except in respect of deaths resulting from lawful acts of war ... shall be made under this provision." (emphasis added).

28. The Netherlands Government is aware of the existence of certain treaties which prohibit the deployment of nuclear weapons in Antarctica (1959 Antarctic Treaty, 402 UNTS p. 71), outer space or on celestial bodies. (1967 Outer Space Treaty, 610 UNTS p. 205), or on the deep seabed (1971 Treaty on the Prohibition of the Emplacement of Nuclear Weapons and other Weapons of Mass Destruction on the Sea-Bed and the Ocean Floor and in the Subsoil thereof, 995 UNTS p. 115) or most of Latin America and certain adjacent waters and islands (1967 Treaty of Tlatelolco, 634 UNTS p. 326, or its First Protocol, *idem* p. 360), or in certain parts of the South Pacific (1985 Treaty of Rarotonga, 24 ILM 1985 p. 1440, or its First Protocol, 28 ILM 1989 p. 1600), but such treaties impose such obligation only on parties to those treaties and, moreover, - except of the Rarotonga Treaty - only in respect of certain areas. The existence of a general prohibition under general international law on the use of such weapons anywhere cannot be concluded from such treaties. Indeed the contrary conclusion can more readily be deduced from them. The same applies to the 1963 Partial Test Ban Treaty which prohibits the parties from conducting nuclear tests in certain areas (i.e. in the atmosphere, under water or in outer space) but does not purport to restrict their use of nuclear weapons in the course of hostilities.

The Netherlands Government believes that the unlikelihood of a general prohibition of the use of nuclear weapons under existing international law would, also follow from the fact that there are certain treaties which

regulate the possession of nuclear weapons, such as the 1968 Non-Proliferation Treaty referred to above. Indeed, the fact that certain States are permitted, subject to certain conditions at least, to possess nuclear weapons also would seem to be difficult to reconcile with the idea that the use of those weapons is unlawful in itself.

29. The Netherlands Government further believes that even if it were to be assumed that the (first) use of nuclear weapons by a State were unlawful per se under present international law - quod non -, this would not necessarily exclude the permissibility of the use of nuclear weapons by way of belligerent reprisal against an unlawful use of (nuclear) weapons, provided of course the retaliating State observed the conditions set by international law for the taking of lawful reprisals, i.e. satisfies, inter alia, the requirement that the retaliation is proportionate and serves as an ultimum remedium.
30. The view held by the Netherlands Government that existing international law does not in itself prohibit the use of nuclear weapons does not, of course, mean that in the opinion of the Netherlands Government every use of nuclear weapons would necessarily always be lawful.
31. Thus the use of weapons, and hence of nuclear weapons, is permissible only in the case of the lawful exercise of the right of self-defence or under a mandate conferred by the UN Security Council in the exercise of its powers under Chapter VII of the Charter. In this connection it should also be pointed out that the presently existing variety of nuclear weapons creates, in principle, a possibility for States to take necessary and proportionate action with such weapons in self-defence against an armed attack with or without nuclear weapons.
32. Moreover, according to the Netherlands Government, the general principles of international humanitarian law in armed conflict also apply to

the use of nuclear weapons. Two principles, in particular, which form part of that law are the prohibition on making the civilian population as such the target of an attack and the prohibition on attacking military targets if this would cause disproportionate harm to the civilian population. The applicability of general principles of international humanitarian law in armed conflict - among which must also be counted the principle laid down in Article 22 of the 1907 Hague Regulations that the right of a belligerent to adopt means of injuring the enemy is not unlimited - to the use of nuclear weapons was also confirmed as long ago as 1965 in Resolution XXVIII of the 20th International Conference of the Red Cross (Vienna) which was passed unanimously. Consensus on this point was also reached at the diplomatic conference on Additional Protocol I to the 1949 Geneva Conventions.

The Hague, 16 June 1995

prod. 14

UITSpraak HUMAN RIGHTS COMMITTEE VAN 29 APRIL 1993 INZAKE E.WOBES ET AL.
THE NETHERLANDS

International covenant
on civil and
political rights

Distr.
RESTRICTED */

CCPR/C/47/D/429/1990
29 April 1993

Original: ENGLISH

HUMAN RIGHTS COMMITTEE
Forty-seventh session

DECISIONS

Communication No. 429/1990

Submitted by:	E. Wobbes <i>et al.</i> [represented by counsel]
Alleged victims:	The authors
State party:	The Netherlands
Date of communication:	19 November 1990 (initial submission)
Documentation references:	Prior decisions - Special Rapporteur's rule 91 decision to the State party, transmitted on 13 February 1991 (not issued in document form)
Date of present decision:	8 April 1993

Decision on admissibility

[See Annex]

*/ All persons handling this document are requested to respect and observe its confidential nature.

ANNEX */

**Decision of the Human Rights Committee under the Optional Protocol
to the International Covenant on Civil and Political Rights
- Forty-seventh session -**

concerning

Communication No. 429/1990

Submitted by: E.W. *et al.*
(name deleted)

Alleged victims: The authors

State party: The Netherlands

Date of communication: 19 November 1990 (initial submission)

The Human Rights Committee, established under article 28 of the International Covenant on Civil and Political Rights,

Meeting on 8 April 1993,

Adopts the following:

Decision on admissibility

The background:

1. The authors of the communication are 6,588 citizens of the Netherlands who claim that their rights under article 6 of the International Covenant on Civil and Political Rights have been violated by the Netherlands, because the Netherlands Government agreed to the deployment of cruise missiles fitted with nuclear warheads on Netherlands territory. They are represented by counsel.

*/ Made public by decision of the Human Rights Committee.

CCPR/C/47/D/429/1990

Annex

English

Page 2

2.1 At a meeting in Brussels on 12 December 1979, NATO defence and foreign ministers decided to deploy, as part of a plan to upgrade NATO's nuclear capabilities, 108 Pershing II missiles and 464 cruise missiles in the United Kingdom and on the continent. On 1 June 1984, the Netherlands agreed to deploy 48 cruise missiles, to be stationed on a military base near the town of Woensdrecht, if negotiations between the United States of America and the Soviet Union would have failed to produce an arms control agreement by 1 November 1985. A treaty concluded between the Governments of the Netherlands and the United States, on 4 November 1985, formed the legal basis for the deployment of the missiles. Construction work commenced on 26 April 1986 and was completed by November 1987.

2.2 In the mid-1980s the Soviet Union and the United States resumed their negotiations on a reduction of their nuclear arsenals. These negotiations led to the adoption of the Intermediate-Range Nuclear Forces (INF) Treaty on 8 December 1987. While cruise missiles had already been stationed in other European countries, the INF Treaty resulted in the cancellation of the stationing of the cruise missiles at the Woensdrecht base. No cruise missiles have therefore been deployed on Netherlands territory.

2.3 Cruise missiles are offensive weapons with a destructive capacity of 150 to 200 kilotons of trinitrotoluene (TNT), which were intended as so-called "counter-force weapons", entirely integrated into NATO's war-fighting capability. Basing themselves on documentation prepared by the World Health Organization and the United States Army, the authors submit that the use of only one cruise missile would cause the death, from nuclear fallout, of 55 per cent of the population in an area of 120 square kilometres, and 100 per cent fatalities in an area of 90 square kilometres.

2.4 At the beginning of the 1980s, hundreds of thousands of concerned citizens of the Netherlands staged protests and mass demonstrations against the deployment of the cruise missiles. Others, convinced that the possession and possible use of cruise missiles constituted a violation of domestic and/or international law, sought court orders against deployment. A foundation, *Stichting Verbiedt de kruisraketten* ("Ban the Cruise Missiles Foundation") was established and entrusted with the coordination of all activities relating thereto; some 20,000 individuals, the authors among them, accepted to be plaintiffs in a court case against the Government of the Netherlands.

2.5 The authors' case was first heard before the *Arrondissementsrechtbank* (District Court) of The Hague, which, on 20 May 1986, held that it had no jurisdiction to hear the case. The Court of Appeal of The Hague, in its judgement of 30 December 1987, held that it was not for the courts of the Netherlands, but for Parliament, to review treaties to which the Netherlands was a party, with a view to ascertaining whether they were compatible with the State's international obligations. Therefore, the Court of Appeal assumed that the treaty on the basis of which the missiles would be deployed,

CCPR/C/47/D/429/1990

Annex

English

Page 3

was compatible with international law, without further examining the question. The Supreme Court (*Hoge Raad*), in its decision of 10 November 1989, held that the Court of Appeal's reasoning was mistaken; however, after having examined the authors' arguments, it concluded that neither the deployment nor the possible use of cruise missiles, as provided for in the treaty, would constitute a violation of international law.

The complaint:

3.1 The authors claim that the decision of the Government of the Netherlands to deploy the cruise missiles constitutes a violation of article 6 of the Covenant; they argue that a cruise missile base constitutes a target for any military enemy and that the authors could be placed in the position of accessory to a crime against humanity, with regard to the use of cruise missiles. In this connection, they refer to the case law of the European Commission of Human Rights under article 2 of the European Convention on Human Rights and the Human Rights Committee's case law under article 6 of the Covenant.¹ From this case law, they deduce that article 6 places an obligation on States parties actively to protect the life of their citizens and to avert threats to their life.

3.2 In particular, the authors invoke the Committee's General Comment 14[23] on article 6, adopted on 2 November 1984. In this document, the Committee stated that "... the designing, testing, manufacture, possession and deployment of nuclear weapons are among the greatest threats to the right to life which confront mankind today. ... The production, testing, possession, deployment and use of nuclear weapons should be prohibited and recognized as crimes against humanity". The authors argue that in actually preparing for the deployment of cruise missiles, the State party has not acted in accordance with the Committee's General Comment, and therefore has violated article 6 of the Covenant.

3.3 The authors concede that the General Comment is of a general nature and that it does not reflect the Committee's view on individual complaints submitted under the Optional Protocol. On the other hand, they consider it relevant that the Committee did not limit itself to the actual use of nuclear weapons but included also forms of preparation for such use; in the present case, it is the preparation for the deployment of nuclear weapons, and the means to keep them ready for use, that is at issue.

¹ Reference is made, *inter alia*, to the Committee's decisions in communications Nos. 84/1981 (*Dermit Barbato v. Uruguay*), Views adopted on 21 October 1982), 30/1978 (*Bleier v. Uruguay*), Views adopted on 29 March 1982), and 161/1983 (*Herrera Rubio v. Colombia*), Views adopted on 2 November 1987).

WFX0611

CCPR/C/47/D/429/1990

Annex

English

Page 4

3.4 The authors submit that if the use of the term "crimes against humanity" in the General Comment is to have any meaning, it must imply that States parties to the Covenant have the duty to do everything possible to eliminate nuclear weapons. If they participate in the formulation of plans to deploy them, they are guilty of a crime against humanity. The authors recall the origin of this concept in the Charter of the International Military Tribunal (the "Nuremberg Charter"), which, in article 6 (c), enumerates the following crimes against humanity: murder, extermination, enslavement, deportation and other inhumane acts committed against any civilian population. Article 6 of the Charter concludes as follows: "Leaders, organizers, instigators, and accomplices, participating in the formulation or execution of a common plan of conspiracy ... are responsible for all acts performed by any persons in execution of such plan".

3.5 The authors concede that the violations of their rights ceased with the signature of the INF Treaty in December 1987. However, they argue that the Optional Protocol does not require that an alleged violation is still taking place at the moment that the communication is submitted. In this context they submit that the State party never conceded that there had been such a violation; nor did it take any steps with respect to any appropriate remedy. On the contrary, the Government of the Netherlands still allows the stationing of nuclear weapons on its territory and supports a NATO strategy which contemplates resort to nuclear weapons in the event of armed conflict.

3.6 The authors argue that the fact that in the present case thousands of individuals complain collectively about violations of their rights does not turn the communication into an *actio popularis*, since the very nature of the alleged violation affected all the authors simultaneously. In this context, they point to the Committee's Views in communication No. 167/1984,² according to which "[t]here is ... no objection to a group of individuals, who claim to be similarly affected, collectively to submit a communication about alleged breaches of their rights".

3.7 The authors claim that the Government of the Netherlands placed them in a situation where a real risk of a violation of their right under article 6 existed; they consider this sufficient for a finding of a violation by the Committee. In this connection, they point to recent judgements of the European Court of Human Rights³ and the Supreme Court of the Netherlands,⁴ in which it was held that the fact of merely placing someone in a situation where he or she runs a real risk of being exposed to cruel, inhuman and degrading treatment or to the death penalty constitutes a violation of articles 2 and 3 of the European Convention.

² *Ominayak v. Canada*, Views adopted on 26 March 1990, paragraph 32.1.

³ *Soering v. United Kingdom* (1/1989/161/217), judgment of 7 July 1989.

⁴ *Hoge Raad, S. v. the Netherlands*, judgment of 30 March 1990.

WFX0611
CCPR/C/47/D/429/1990
Annex
English
Page 5

3.8 The authors submit that the threat to the right to life was imposed on all of them since the day the conversion of Woensdrecht Air Base to a missile base started, and *a fortiori* after the base was ready to receive the missiles, since it is reasonable to assume that it had by then been added to the list of possible targets for nuclear attacks drawn up by the Warsaw Pact High Command.

3.9 In addition to the claim of past violations of article 6, the authors argue that they continue to be victims of similar violations in respect of the stationing or deployment of other types of nuclear weapons on Netherlands territory. These include nuclear explosives under the control of the Navy, nuclear artillery, the so-called "Lance" missiles and weaponry carried by the nuclear capable F-16 war-planes. All of these arms are stationed on bases throughout the Netherlands, and the authors point out that the characteristics of these weapons are similar to those of the cruise missiles; in particular, the missiles carried by the F-16 plane are designed for use against the same type of targets for which the cruise missiles would have been deployed.

3.10 Since the authors' case was adjudicated by the Supreme Court of the Netherlands, they claim to have exhausted all domestic remedies. They state that the case has not been submitted to another instance of international investigation or settlement.

State party's observations and authors' comments thereon:

4.1 By submission of 12 March 1992 the State party argues that the communication is inadmissible, as the authors cannot be considered to be victims of an alleged violation of the Covenant under article 1 of the Optional Protocol.

4.2 The State party submits that, since the cruise missiles were never actually deployed, no risk of an alleged violation of article 6 of the Covenant has occurred, and therefore the authors cannot claim to have been victims of a violation of this article. In this context, it argues that a mere decision cannot constitute a violation of human rights, if it is not implemented: a violation cannot be claimed if the act which is alleged to be in contravention of a human right does not take place.

4.3 The State party further argues that the communication is an *actio popularis* and as such inadmissible under article 1 of the Optional Protocol. It submits that the interests which any citizen of a State has in not being exposed to the responses of an enemy in armed conflict do not in themselves make that citizen a victim of a violation of article 6 of the Covenant. Moreover, it argues that the authors' contention that they might be called upon to cooperate in some way in deploying or using the cruise missiles is to be rejected as insufficiently plausible.

CCPR/C/47/D/429/1990

WFX0611

Annex
English
Page 6

4.4. The State party finally submits that during the domestic proceedings only the actual stationing of the 48 cruise missiles was at issue. It therefore argues that, as far as the authors contend that the mere decision to deploy cruise missiles was in itself a violation of article 6 of the Covenant, or that the presence of any nuclear weapons of any kind in the Netherlands would be a violation of article 6, domestic remedies have not been exhausted.

5.1 In his comments on the State party's submission counsel argues that the communication fulfils all admissibility criteria as enumerated in the Optional Protocol. He distinguishes between the claim concerning the Woensdrecht cruise missiles and the one regarding other nuclear weapons in the Netherlands. According to counsel, also the second claim should be deemed admissible, although it was not brought before the courts of the Netherlands. He argues that the Supreme Court's ruling in the Cruise Missile case was of a general nature; no different ruling can be expected with regard to the legality of other nuclear weapons, and a recourse to the courts would therefore be ineffective within the meaning of article 5, paragraph 2, of the Optional Protocol.

5.2 Counsel further emphasizes that the allegation does not concern the decision *in abstracto* to deploy cruise missiles, but the implementation of this decision, resulting in the active preparation for deployment. This was also the subject of the domestic proceedings. Even if this were not part of the domestic procedures, counsel argues that this part of the communication should still be declared admissible, since there is no reason to expect that the courts would decide differently with regard to the preparation for deployment than with regard to the deployment itself; therefore effective domestic remedies are said not to exist.

5.3 Counsel stresses that the communication was submitted on behalf of 6,588 individuals, who all claim to be victims of a violation of their human rights by the Netherlands. To consider the communication inadmissible as an *actio popularis*, because many individuals claim to be similarly affected by a violation, would render the Covenant meaningless for the consideration of large-scale violations of its provisions.

5.4 As regards the State party's argument that the authors cannot be considered victims of an alleged violation, counsel argues that this question should be examined on the merits, since it regards the scope and content of the Covenant. In this connection, counsel claims that, in respect of the alleged violation of article 6 of the Covenant, there is no relevant difference between the preparation of the Woensdrecht base for the deployment of cruise missiles and their actual deployment. Counsel submits that he can make available to the Committee statements of the authors, in which they explain how they were individually affected by the State party's cooperation with the deployment.

CCPR/C/47/D/429/1990

Annex

English

Page 7

5.5 Counsel reiterates that the effects of the (preparation of the) deployment of nuclear weapons are real enough to be seriously feared, because it renders the site a target for possible nuclear attacks. In this connection, counsel argues that a real risk of a treatment that would violate the Covenant, can by itself already constitute a violation of the Covenant. According to counsel, in the interpretation of article 6 of the Covenant, a difference should be made between conventional and nuclear weapons. The authors claim that they do not have to accept the risk of being exposed to the response of an enemy when this risk is created by acts which are in themselves a violation of international law, and that this risk *in casu* gives rise to a violation of article 6. In this connection, counsel cites the Committee's decision in communication No. 35/1978.⁵

5.6 In reply to the State party's argument that the authors' contention that they might be called upon to cooperate in deploying or using the cruise missiles is not plausible, counsel refers to article 97 of the Constitution of the Netherlands, under which every citizen of the Netherlands can be required to participate in maintaining the independence of the kingdom and in the defence of its territory.

Issues and proceedings before the Committee:

6.1 Before considering any claim contained in a communication, the Human Rights Committee must, in accordance with rule 87 of its rules of procedure, decide whether or not it is admissible under the Optional Protocol to the Covenant.

6.2 The authors claim that the State party's preparations for the deployment of cruise missiles in Woensdrecht and the presence in the Netherlands of other nuclear weapons violate their rights under article 6 of the Covenant. The Committee recalls in this context its second General Comment on article 6, where it observed that "the designing, testing, manufacture, possession and deployment of nuclear weapons are among the greatest threats to the right to life which confront mankind today".⁶ At the same time, the Committee notes that the procedure laid down in the Optional Protocol was not designed for conducting public debate over matters of public policy, such as support for disarmament and issues concerning nuclear and other weapons of mass destruction.

⁵ *S. Aumeerruddy-Cziffra e.a. v. Mauritius*, Views adopted on 9 April 1981.

⁶ General Comment 14[23], adopted on 2 November 1984.

WFX0611

CCPR/C/47/D/429/1990

Annex

English

Page 8

6.3 The Committee has considered the claim of the State party that the communication is in fact an *actio popularis*. The Committee notes that, provided each of the authors is a victim within the meaning of article 1 of the Optional Protocol, nothing precludes large numbers of persons from bringing a case under the Optional Protocol. The mere fact of large numbers of petitioners does not render their communication an *actio popularis*, and the Committee finds that the communication does not fail on this ground.

6.4 The Committee next considers whether the authors are victims within the meaning of the Optional Protocol. For a person to claim to be a victim of a violation of a right protected by the Covenant, he or she must show either that an act or an omission of a State party has already adversely affected his or her enjoyment of such right, or that such an effect is imminent, for example on the basis of existing law and/or judicial or administrative decision or practice. The issue in this case is whether the preparation for the deployment or the actual deployment of nuclear weapons presented the authors with an existing or imminent violation of their right to life, specific to each of them. The Committee finds that the preparations for deployment of cruise missiles between 1 June 1984 and 8 December 1987 and the continuing deployment of other nuclear weapons in the Netherlands did not, at the relevant period of time, place the authors in the position to claim to be victims whose right to life was then violated or under imminent prospect of violation. Accordingly, after careful examination of the arguments and materials before it, the Committee finds that the authors cannot claim to be victims within the meaning of article 1 of the Optional Protocol.

7. The Human Rights Committee therefore decides:

- (a) That the communication is inadmissible under article 1 of the Optional Protocol;
- (b) That this decision shall be communicated to the State party, to the authors and to their counsel.

[Done in English, French and Spanish, the English text being the original version.]

prod. 15

PUBLIEKE ONDUIDELIJKHEDEN DOELKEUZE IN IRAK

Doelwitten van militaire actie in Irak zijn moeilijk te lokaliseren

Saddam houdt chemische en biologische wapens goed verborgen

The Guardian

LONDEN

De inspecteurs van de Verenigde Naties weten niet waar Saddam Hussein zijn chemische en biologische wapens heeft verborgen. Eerder wisten zij volgens anonieme Britse regering-informanten al die wapens al bruikbaar zijn.

Deze onthullingen geven reden tot ongerustheid over het doel en de doelwitten van de bombardementen, waarmee de Verenigde Staten en Groot-Brittannië dreigen op waartegen de meeste Europese en Arabische landen bezwaren maken.

De vooraf-gaande bezwaren die de VN hebben gemaakt suggereren dat er vele tonnen zenuwgas en li-

ters dodelijke anthrax klaarliggen om te worden geladen in de overgebleven Iraakse Scud-raketten.

Maar de nieuwste onthullingen betreffen dat bombardementen tegen de Verenigde Staten over informatie beschikken die zij niet prijs wensen te geven - nauwelijks een kans maken om de verdachte wapens, waarover de VN-inspecteurs weinig concreets weten, uit te schakelen.

De onthullingen kwamen op het moment dat de Russische president Boris Jeltsin boos een waarschuwing uit de mouw schudde dat Bill Clinton 'per ongeluk een wereldoorlog zou kunnen uitlokken' door Irak aan te vallen.

'Hij gedraagt zich te luidruchtig'.

mappende Jeltsin over zijn even-tuïre. Deze opmerkingen deden het alarm in de westerse hoofdsteden afgaan en leidden tot druk telde-lijnsch overleg. Tony Blair maakte Jeltsin duidelijk dat 'er reël ge-dreig moet worden met geweld en dat er desnoods geweld moet wor-den gebruikt'.

Gegeven de twijfels over de doel-waarschuwing - beschreven als de witten zouden de geplande bombar-dementen - sinds de Golfoorlog van 1991 - erop gericht zijn te verhin-deren dat president Saddam zijn chemische en biologische wapenarsenaal voor de nabije toekomst weer operationeel krijgt, zo beweert de Amerikaanse minister van De-fensie Cohen.

Volgens bronnen in Whitehall hebben de inspecteurs van Unscorn vanwege 'het aanhoudende bedrog, de pesterijen en de obstructie door de Iraaken' geen enkele reden om te geloven dat de Iraakse voorraden chemische en biologische wapens zijn vernietigd.

De achtergrondinformatie over het werk van Unscorn die het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft verspreid naar aanleiding van de trip van minister Cook naar de Golf, is niet gebaseerd op harde fei-ten, maar op een analyse door de spionageinstellingen van wat achter de gesloten poorten van de 'presiden-tiële paleizen ligt opgeslagen of wat sned kan worden geproduceerd in geheime laboratoria.

Volgens de achtergrondinfor-matie maakt Buitenlandse Zaken zich grote zorgen over de volgende za-ken:

- Irak kan nog altijd operationele Scud-raketten bezitten met chemi-sche of biologische ladingen; voor twee van de 819 Scuds die de Sov-jet-Unie oorspronkelijk had ge-veerd, kan Irak geen rekenschap af-leggen. Anderz, die Tel Aviv of Riy-ad kunnen bereiken, kunnen intus-sen weer geproduceerd zijn.

- Zeventien ton grondstof voor biologische wapens zijn in de boek-houding niet terug te vinden. Er is gesnood om op zijn minst drie keer zoveel anthrax te produceren als waarover Irak zegt te beschikken. Honderd kilo anthrax kan, mis effi-

naal van terreur' aan te leggen, wor-den gestopt.

- De Egyptische minister van Bui-tenlandse Zaken Amr Moussa heeft met zijn Iraakse collega Moham-mad Sa'id al-Sahaf de mogelijkheden besproken 'om inspecties van de onstreden bergplaatsen toe te staan'. Irak deed aan de Franse en Russische bemiddelaars die deze week in Bagdad waren, soortgelijke voorstellen. Unscorn-functionaris-zen hebben het aanbod, waarover nog wordt onderhandeld, als een 'afleidingsmanoeuvre' omschreven.

- De VN eisen onbetonnen toezicht tot alle 'presidentieële locaties', en niet tot een aantal van acht, zoals de Iraakse president Saddam heeft geopperd.

cint afgeworpen, drie miljoen men-sen wegsagen.

- Meer dan 600 ton chemische stoffen, voldoende om 200 ton VX-zenuwgas te maken, zijn eveneens zoek in de boekhouding. Om te-mand te doden is slechts een drop-pel VX, die in de huid dringt, vol-doende.

- Unscorn schat dat Irak, als het de kans krijgt, binnen vijf jaar een kernwapen kan bouwen, binnen een jaar een lange-afstandsraket kan maken, en binnen tieltale weken chemische en biologische wapens kan produceren.

- Daarom heeft minister Cook bij zijn vertrek naar de Golf nog eens benadrukt dat van vitaal belang is dat Saddams pogingen een 'arse-

VS weten niet wat ze met Saddam aanmoeten

De VS zien steeds meer de noodzaak van militaire actie tegen Irak. Maar het probleem is: welk doel zou zo'n strafactie precies moeten hebben?

Door onze redacteur

MICHAEL STEIN
AMSTERDAM, 10 NOV. Over een dag of tien, als het volle maan is, zal president Clinton Irak met kruisraketten en luchtbombardementen aanval. Daarvan raken steeds meer politici en diplomaten in Washington overtuigd.

Die aanval zal echter minder ingrijpend zijn dan de in februari geplande militaire actie, omdat de Amerikaanse strijdkrachten in de regio van de Golf sindsdien aanzienlijk zijn vermindert. Versterking daarvan zou weken kosten — wat politiek onwenselijk wordt geacht omdat medio december de islamitische vastenmaand Ramadan begint. Wellicht daarom heeft de Amerikaanse regering geen van haar bondgenoten om militaire bijstand of faciliteiten gevraagd.

De mogelijkheid van een diplomatieke oplossing wordt met de dag geringer, terwijl de Iraakse president Saddam Hussein, zoals in februari dit jaar, op het laatste moment inblijft. Maar er dreven zich vooralsnog geen onderhandelaars aan om Saddam geschiktheid te bespreken. De Russen en Fransen laten niets van zich horen; ze zijn in grote ver-

legenheid gebreukt door de recente stappen van Saddam, die ze 'onbegrijpelijk' noemen. En de secretaris-generaal van de VN, Kofi Annan, heeft al laten weten dat hij niet naar Bagdad gaat, zoals de Iraakse overheid zo graag wil, tenzij de Veiligheidsraad van de VN hem daar expliciet om vraagt.

„Iedereen weet”, zo vertelt een diplomaat in Washington, „dat Clinton in wezen niets voor oorlog voelt. Maar de geloofwaardigheid van Amerika als supermogenheid is in het geding. Clinton kan het zich echt niet langer veroorloven dat Saddam Hussein een lange reus blijft trekken tegen de Verenigde Staten en de Verenigde Naties. Hij moet — of hij wil of niet — Saddam alsmidde zijn schending van de dwingend gemaakte resoluties die de Veiligheidsraad van de VN hem na de Golfoorlog van 1991 oplegde. Bovendien heeft Clinton het bij mee: zowel binnen als buiten de VS lijkt het verzet tegen een Amerikaans militair optreden een stuk minder groot dan begin dit jaar. En men kan niet langer zeggen dat Clinton dat doet om de aandacht van Monica Lewinsky af te leiden.”

Het probleem met zo'n afstraffing is echter dat eigenlijk niemand weet wat het precieze doel daarvan moet zijn. Saddam op z'n nummer zetten, opdat hij Koeweit en Ierland niet met zijn mas-

sa-vernietigingswapens aanvalt? Irak net zo lang bombarderen tot Saddam is verdwenen of tot hij UNSCOM, de Speciale Commissie van de VN voor de Ontwepening van Irak, weer aan het werk laat gaan?

De twee doelen van een militaire actie die Washington officieel noemt, zijn nog steeds dezelfde als in februari: Irak de mogelijkheid ontnemen zijn buien te bedreigen, alsmede zijn wapens voor massavernietiging zoveel mogelijk vernietigen. Maar met name dat tweede doel is een illusie. Want zonder UNSCOM's controle op de grond kan Saddam na afloop van de bombardementen op elk gewenst moment zijn programma voor die wapens hervatten.

Daarom is het Pentagon bepaald niet enthousiast over een militaire actie waarvan de politieke doelen niet helder geformuleerd zijn en evenmin op de realiteit gebaseerd. Ook Clintons politieke adviseurs zijn het nog steeds onzeker. Want in Washington weet men al vele jaren niet wat men met het Irak van Saddam aanmoet. Men vindt het prima — zolang er geen alternatieve leider is gevonden, die ook nog eens acceptabel moet zijn voor de Arabische buurlanden — als Saddam „in gekooide toestand” aanblijft. Maar wat te doen, nu hij opnieuw uit zijn kooi dreigt te ontsnappen?

Formeel zal de Veiligheidsraad de sancties tegen Irak handhaven. Maar feit is dat ze door steeds meer landen ondoelbaar worden, met name door de Arabische landen, die nog steeds zijn gekant tegen een Amerikaanse aanval, als die voornamelijk de Iraakse bevolking treft. Daarom verzoekt Clinton zijn adviseurs nogmaals „alle opties te onderzoeken” voordat hij zijn beslissing neemt.

In Washington en bij de VN in New

Wat te doen nu Saddam uit zijn kooi dreigt te ontsnappen?

York spreken ze over de „Saddam-vermoeidheid” — het elendige gevoel dat geen macht ter wereld uiteindelijk is opgewassen tegen de voortdurende provocaties van de Iraakse leider. Waarom niet? Omdat geen land bereid is grondtroepen in te zetten voor het verjagen of klein krijgen van Saddam Hussein.

Niettemin zijn alle Westerse bewa-

le bevolking van een stad als Tel Aviv, die ongeveer een miljoen inwoners tellen, kan door één enkel vliegtuig gedood worden, als zo'n toestel onder bepaalde weersomstandigheden daarboven vliegt.”

Hoevel de Veiligheidsraad sinds de Golfoorlog meer dan 45 resoluties aannam waarin Irak werd veroordeeld, is UNSCOM op een haar na dood en Saddam springlevend. Want steeds meer politici vragen zich af of men eindelijk een hand tegen zijn zin ontwaapt kan houden, terwijl er zoveel andere ook bepalen niet verdere veranderingen, ook wel over massavernietigingswapens kunnen beschikken zonder daarvoor gestraft te worden. Saddam is in elk geval bereid zijn macht en zijn wapens voor massavernietiging tot de laatste Iraakes te verdedigen. Daarom besloot hij dat de liquidatie van UNSCOM belangrijker is dan opheffing van de door de Veiligheidsraad bevolen sancties.

Die sancties treffen hemzelf immers nauwelijks, ze zijn eigenlijk wel gunstig voor hem. Hij kan alle ellende van de Iraakse bevolking op het conto van die sancties schuiven. En hij kan door de olie-voorvoedsel-overeenkomst die de VN met hem sloot, in theorie nu eventueel olie produceren als voor de Golfoorlog. Zijn grote probleem is dat hij

de bevolking van een stad als Tel Aviv, die ongeveer een miljoen inwoners tellen, kan door één enkel vliegtuig gedood worden, als zo'n toestel onder bepaalde weersomstandigheden daarboven vliegt.”

Hoevel de Veiligheidsraad sinds de Golfoorlog meer dan 45 resoluties aannam waarin Irak werd veroordeeld, is UNSCOM op een haar na dood en Saddam springlevend. Want steeds meer politici vragen zich af of men eindelijk een hand tegen zijn zin ontwaapt kan houden, terwijl er zoveel andere ook bepalen niet verdere veranderingen, ook wel over massavernietigingswapens kunnen beschikken zonder daarvoor gestraft te worden. Saddam is in elk geval bereid zijn macht en zijn wapens voor massavernietiging tot de laatste Iraakes te verdedigen. Daarom besloot hij dat de liquidatie van UNSCOM belangrijker is dan opheffing van de door de Veiligheidsraad bevolen sancties.

Die sancties treffen hemzelf immers nauwelijks, ze zijn eigenlijk wel gunstig voor hem. Hij kan alle ellende van de Iraakse bevolking op het conto van die sancties schuiven. En hij kan door de olie-voorvoedsel-overeenkomst die de VN met hem sloot, in theorie nu eventueel olie produceren als voor de Golfoorlog. Zijn grote probleem is dat hij

niet de vrije beschikking heeft over de opbrengsten uit die olieexport. Dat is vervelend voor hem, maar niet verschrikkelijk. Want Saddam en zijn familie verdienen volgens olieskandelingen door illegale olieexport aan de buurlanden zeker 250 miljoen dollar per jaar en waarschijnlijk veel meer.

Toen Soudan Hamadi, de toenmalige voorzitter van het Iraakse parlement, eind 1990 door een Egyptische vriend werd gewaarschuwd dat Irak op een vernietigende oorlog kon rekenen als het zich niet terugtrok uit het overrompelde Koeweit, antwoordde Hamadi dat de Iraakse bevolking in 1968, toen de Ba'ath-partij de macht greep, acht miljoen zielen telde en thans 17 miljoen. Hij zei dat de Iraakse leiding (lees: Saddam) bereid was negen miljoen Iraakes te verliezen. Volgens Abbas al-Jabbar, een onlangs gevluchte vrouwelijke van Saddams oudste zoon, Uday, die dit verhaal vertelde, beschouwden Saddam en zijn zoon de Iraakse bevolking als slaven, met wie zij alles kunnen doen omdat de Iraakesen al het goede aan hen te danken hebben.

Dat maakt de beslissing van een militaire actie tegen Irak zo moeilijk. Hoe lang kan men, politiek gesproken, doorgaan met zware bombardementen, die zonder enige twijfel ook de burgerbevolking zullen treffen? Welke mogelijkheden zijn er dan nog voor de Iraakse oppositie, die nog steeds niet vernietigd is en dus zeker niet in staat om de macht van Saddam te vernietigen?

Leger Irak is geen partij

Doel vinden grootste probleem VS

14-11-98

AP

Washington – Net als bij eerdere confrontaties met Irak vormt de locatie van de belangrijkste Iraakse militaire doelen een groot probleem voor de Amerikaanse militaire plannenmakers. Belangrijke militaire installaties zijn vaak voorzien van een menselijk schild, doordat ze in woongebieden zijn gevestigd.

Daarnaast zijn de Amerikanen nog steeds niet op de hoogte van de locatie van enkele laboratoria voor de ontwikkeling van chemische wapens. Op basis van bijvoorbeeld de recente vondst van resten van het dodelijke zenuwgas VX wordt aangenomen dat dergelijke laboratoria in Irak bestaan.

„De Irakezen geven buitengewoon veel geld uit in een poging deze (wapen-)programma's verborgen te houden. En ze hebben er succes mee”, zegt een medewerker van het Amerikaanse Congres die op de hoogte is van de Iraakse geheime wapenprogramma's.

Wegens al deze problemen zullen de Amerikaanse aanvallen meer gericht zijn op het Iraakse militaire commando en op logistieke systemen dan op wapenfabrieken. Hoge functionarissen van het Pentagon zeggen dat in de plannen voor mogelijke aanvallen wordt getracht *collateral damage* ('belendende schade') te voorkomen en de Iraakse bevolking te ontzien.

Ook de bekende doelen vormen een probleem. De VN-wapenspecteurs hebben in Irak 79 plekken bezocht waar mogelijk chemische wapens werden gefabriceerd. Slechts bij vijf daarvan werd geconstateerd dat daar voor de Golfoorlog van 1991 inderdaad wapens werden gemaakt. Op vijf van de onderzochte plaatsen werden vaccins en andere medicijnen vervaardigd. Het bombarderen van deze laatste faciliteiten zou tot wereldwijde verontwaardiging kunnen leiden.

Rommeltje

Het Iraakse leger vormt geen grote bedreiging meer. Er dienen ongeveer 375.000 mannen in het leger, aanzienlijk minder dan de 500.000 manschappen tijdens de Golfoorlog. Maar ondanks de beter beheersbare omvang hebben de VN-sancties en gebrek aan geld en reserveonderdelen van grote legeronderdelen een rommeltje ge-

maakt. „Het is een behoorlijke rotzooi”, zegt Peter Felstead, hoofdredacteur van het wapenblad *Jane's Intelligence Review* in Londen. „Ik denk niet dat er een grote conventionele dreiging bestaat.”

De enige uitzondering is de Republikeinse Garde, maar het is een uitzondering onder voorbehoud. De garde is lang beschouwd als de kern van de macht van president Saddam Hoessein, maar presteerde slecht in de Golfoorlog. In de weken erna wisten ze Saddam net op tijd te redden door het neerslaan van een Koerdische opstand in het noorden en een sjietische opstand in het zuiden.

De Republikeinse Garde is verreweg het beste uitgerust en het best betaald. De garde heeft zeven tot acht divisies, alhoewel de schattingen over de totale sterkte uiteenlopen. De garde zou beschikken over 800 van de in totaal 2.000 tanks (voor de Golfoorlog nog 5.500). Onder die 800 zouden zich 500 geavanceerde T-72 tanks bevinden. Ook heeft de garde 1.000 pantserwagens en 500 stuks artillerie, zegt Felstead.

Na de oorlog heeft de Iraakse regering een nieuwe speciale garde opgezet onder leiding van Saddams zoon Koesaj. Hij zou beschikken over 15.000 goedbewapende en uiterst loyale manschappen.

Net als iedereen in Irak heeft het leger geworsteld met de gevolgen van de sancties die acht jaar geleden door de Verenigde Naties werden opgelegd. Vooral het veiligstellen van reserveonderdelen voor de verouderende wapenuitrusting is een probleem.

Toch produceert Irak nog steeds onderdelen voor de T-72 tank, kleinere wapens als de kalasjnikov, munitie, lanceerinstallaties voor artillerie en raketten en afweerschut. Andere onderdelen worden het land binnengesmokkeld of uit andere uitrusting vervaardigd.

Keuze van doelen in Irak voor VS nog een probleem

WASHINGTON (AP) - Net als bij eerdere confrontaties met Irak vormt de locatie van de voornaamste Iraakse militaire doelen een probleem voor de Amerikaanse militaire planningsmakers. Belangrijke militaire installaties zijn vaak voorzien van een menigelijk schild, doordat ze in woongebieden liggen, of doordat ze naast een militair ook een civiel doel hebben.

Zo liggen mogelijke laboratoria voor de ontwikkeling van biologische wapens in Irak op universiteitsterreinen, of maken deel uit van brouwerijen, distilleerderijen en melkfabrieken. Daarnaast zijn de Amerikanen nog steeds niet op de hoogte van de plaats van enkele laboratoria voor de ontwikkeling van chemische wapens. Op basis van bijvoorbeeld de recente vondst van resten van het

dodelijke zenuwgas VX wordt aangenomen dat dergelijke laboratoria in Irak bestaan.

„De Iraaken geven buitengewoon veel geld uit in een poging deze wapenprogramma's verborgen te houden. En ze hebben er succes mee”, zegt een Congres-medewerker die zich heeft verdiept in de Iraakse geheime wapenprogramma's.

Wegens al deze problemen zullen de Amerikaanse aanvallen meer gericht zijn op het Iraakse militaire commando en op logistieke systemen dan op wapenfabrieken. Hoge functionarissen van het Pentagon, het ministerie van defensie, zeggen dat in de plannen wordt gepoogd bijkomende schade - *collateral damage* - te voorkomen en de Iraakse bevolking te ontzien.

Ook de wel bekende doelen vormen

een probleem. De VN-wapenspecteurs hebben in Irak 79 plekken bezocht waar mogelijk chemische wapens werden gefabriceerd. Slechts bij vijf daarvan werd geconstateerd dat daar voor de Golfoorlog van 1991 inderdaad wapens werden gemaakt. Op vijf van de onderzochte plaatsen werden vaccins en andere medicijnen vervaardigd. Het bombarderen van deze laatste faciliteiten zal een storm van internationale kritiek opleveren.

In augustus bestookten de Amerikanen een farmaceutische fabriek in Soedan met kruisraketten. De Amerikaanse inlichtingendienst had de fabriek in verband gebracht met de productie van VX. Sinds deze Amerikaanse aanval is steeds meer twijfel ontstaan over deze vergeldingsactie voor de bloedige bomaanslagen

door moslimextremisten op de Amerikaanse ambassades in Kenia en Tanzania.

Derhalve zijn lanceerinstallaties voor raketten en transportmiddelen waarmee de wapens zouden kunnen worden vervoerd de meest geschikte doelwitten, zo vinden de planningsmakers. „We gaan op de vliegvelen, de lanceermiddelen af”, zegt een andere hoge functionaris op defensie.

Desondanks zijn er toch al verschillende andere locaties genoemd die als 'waarschijnlijk' doelwit fungeren bij een militaire aanval.

- Al Taji, op zo'n 30 kilometer ten noordwesten van Bagdad. Het belangrijkste centrum voor de ontwikkeling van lange-afstandsraketten. De Unscorn, de speciale commissie van de VN, belast met de vernietig-

ing van verboden wapens in Irak, heeft hier verboden apparatuur, raketten en gereedschappen ontklaard gemaakt. Al Taji heeft echter nog een aanzienlijke wapencapaciteit.

- Muthanna, 165 kilometer ten noordwesten van Bagdad. Was ooit Iraks belangrijkste centrum voor onderzoek naar de ontwikkeling en productie van chemische wapens. Het complex liep zware schade op in de Golfoorlog. Unscorn vernietigde hier stoffen die als bestanddelen voor chemische wapens konden dienen.

- Rashidiya, aan de noordelijke rand van Bagdad. Ooit een ontwikkelingscentrum voor kerncentrifuges. Deed ook kernwapenonderzoek.

- Jabool Makhoel, bij de Midden-Iraakse stad Samarra. Een van de acht paleiscomplexen van Saddam

Hoessein. Het beslaat zo'n 26 vierkante kilometer en telt 90 gebouwen, met kantoren, commandobunkers, het paleis en appartamenten. - Falloedjah I, op 60 kilometer ten noordwesten van Bagdad. Had ten tijde van de Golfoorlog een fabriek voor chemische wapens moeten zijn. De Iraaken stelden voor er een chemische fabriek voor civiele doeleinden van te maken. De VN hadden daar geen bezwaar tegen.

- Het hoofdkwartier van de Speciale Veiligheidsdienst in Bagdad. De dienst is belast met de bescherming van president Saddam Hoessein tegen aanslagen, samenzweringen en opstanden. Opereert binnen het presidentieel paleis. Heeft zijn hoofdkwartier in de Palestinastraat in Bagdad en heeft ook kantoren in Basra en Mosoel.

PROD. 16

Nederlandse medebetrokkenheid

Nederlands fregat op weg naar de Golf

Van onze parlamentsredactie

DEN HAAG – Het marinefregat Abraham van der Hulst, dat gisteren opdracht van het kabinet kreeg op te stomen naar de Perzische Golf, mag pas aan militaire acties tegen Irak meedoen na een nieuw besluit van de regering.

14-2-88
Pas als diplomatieke oplossingen niet meer mogelijk blijken, zal het kabinet beoordelen of het schip kan deelnemen aan een militair ingrijpen, zei minister Van Mierlo (D66, Buitenlandse zaken) gisteravond.

Het kabinet besloot in te gaan op het Amerikaanse verzoek het fregat in te brengen in een internationale vloot in de Golfregio, waarmee Saddam Hoessein onder druk wordt gezet om de VN-wapeninspecties toe te staan. De grote Kamerfracties reageerden positief. Maar er kunnen politieke

meningsverschillen opduiken. VVD en CDA zeggen al dat zij zich niet kunnen voorstellen dat het fregat ter plekke werkloos blijft wanneer de Amerikanen en Britten menen dat de diplomatieke middelen zijn uitgeput. De PvdA legt meer nadruk op de Haagse beoordeling en wil ruimte houden voor een Nederlands 'nee' tegen meedoen aan geweld.

Het kabinet stelt dat ook de Amerikanen diplomatieke inspanningen nog boven de inzet van wapens stellen. Tegelijk houdt de regering 'ernstig rekening' met een militaire actie. Een nieuwe resolutie van de VN-veiligheidsraad is daarvoor volgens het kabinet wenselijk maar juridisch niet noodzakelijk.

- Pagina 3: Fregat geschikt voor elke denkbare klus
- Pagina 5: VN-chef mogelijk naar Bagdad

Fregat in Golf blijft ver 'achter het muurtje van

21-2-93

Het fregat Abraham van der Hulst krijgt in de Perzische golf een puur verdedigende taak. Het smaldeel wordt ingezet ter bescherming van de Amerikaanse en Britse vliegdekschepen. Van de Iraakse luchtmacht en marine valt volgens militaire deskundigen weinig te vrezen.

Van onze verslaggever
Steven Ramdharie

AMSTERDAM

Voor verontruste Kamerleden zal het een geruststelling zijn: het fregat Abraham van der Hulst zal 'het muurtje van Relus', genoemd naar oud-minister Ter Beek van Defensie, niet doorbreken in de Perzische Golf. Kapitein ter zee T. Steenbeek ziet het hypermo-

derne smaldeel straks niet opereren in de gevaarlijke wateren voor de Iraakse of Koeweitse kust, schietend met het 76-millimeterkanon.

Want dat is de enige aanvalsactie die Steenbeek (50), voorzitter van de Koninklijke Vereniging van Marine Officieren (KvMO), kon bedenken toen hij minister Voorhoeve van Defensie woensdag in de Tweede Kamer hoorde zeggen dat het fregat geen offensieve acties zou gaan ondernemen.

Steenbeek: 'Je gaat niet op zo'n manier voor de kust opereren met een schip van vijfhonderd miljoen gulden. Als deze crisis voorbij is, zal de Nederlandse bijdrage herinnerd worden als beschermend. Puur ter beveiliging, op grote afstand van het strijdtoneel, van de Amerikaanse en Britse vliegdekschepen.'

Het mag dan schril afsteken bij het aandeel van Canada, dat met-

een twee fregatten, twee Hercules-vliegtuigen en vierhonderd militairen toezegde, maar in de krijgsmacht wordt de waarschuwingelijke bijdrage van een fregat deze dagen niet als 'zuinig' ervaren.

'Dit is gewoon de resultaat'e. gezien onze verplichtingen elders in de wereld, van onze mogelijke'

'Nederlandse bijdrage is niet zuinig'

den', zegt landmacht-officier J. van der Valk (48), woordvoerder van de militaire vakbond VBM.

Vandaag neemt het kabinet een definitief besluit over de bijdrage van de krijgsmacht aan *Operation Desert Thunder*. Theoretisch bestaat de mogelijkheid dat het niet bij slechts één fregat zal blijven.

Want de Amerikanen, zo bleek woensdag in de Kamer, hebben naast maritieme hulp ook logistieke steun gevraagd. Verder is gevraagd of Nederland mijnenvaers kan leveren.

In het kabinet moet ook duidelijkheid komen over andere netelige kwesties: wat is het mandaat van het fregat, komt het onder Amerikaans commando en wat te doen als het inderdaad tot een gewapend treffen komt?

Dat is niet onbelangrijk gezien de ervaringen uit de Golfoorlog, toen de marine en de luchtmacht present waren met onder andere twee luchtverdedigingsfregatten, een bevoorradingschip en twee Patriot-squadrons in het Turkse Dyrbakir.

De commandant van beide fregatten, kapitein ter zee T. van Gurp, klaagde toen dat hij niet bij de Koeweitse wateren mocht komen: de 'muur van Relus', noem-

de Van Gurp de grens met het gevaarlijke oorlogsgebied.

Dat de belangrijkste bijdrage dit maal de Abraham van der Hulst zal zijn, is niet verwonderlijk. Als Nederland al bereid zou zijn om met F-16's de Amerikaanse vuurkracht te vergroten, zoals met het 315-squadron in Twente, zou deze eenheid te laat aankomen. Het duurt zo'n twee tot vier weken voor zo'n squadron volledig operationeel is.

Omdat Turkije en Saoedi-Arabië nu niet instemmen met het gebruik van hun bases is het bovendien de vraag waar de F-16's gestationeerd hadden moeten worden. Uitzending van de Patriots is verder niet nodig omdat Israël inmiddels over genoeg batterijen beschikt. 'Met dit fregat kunnen we er het snelst zijn', zegt generaal-majoor b.d.j. Bruurmin, voorzitter van de Nederlandse Officiëren Vereniging (NOV). 'Een

Relus'

ander besluit was niet mogelijk. En we zijn beslist niet zuinig.'

Militair gezien, meent Bruurmin, stelt één fregat uiteraard niet veel voor. Met vier vliegdekschepen, bijgestaan en bevestigd door vijftien andere schepen, beschikken de Amerikanen en de Britten al over een formidabele oorlogsvloot in de smalle Golf-corridor. Het Nederlandse fregat wordt,

als het wordt uitgezonden, toegevoegd aan de ring van kruisers en fregatten die de vliegdekschepen Nimitz, Independence, George Washington en Invincible moeten beschermen. Maar hoe reëel is de dreiging?

Van de Iraakse luchtmacht, waarvan 141 moderne toestellen in 1991 zijn uitgeweken naar Iran, is niet veel meer over, zo erkennen militaire deskundigen. En de uitgedunde marine waagt het niet om de havenstad Basra uit te komen.